

Doktori (PhD) értekezés

**A pluratívák (plurale tantumok) vizsgálati lehetőségei,
különös tekintettel az északi lapp nyelvre**

Kelemen Ivett

Debreceni Egyetem

2013

A pluratívák (plurale tantumok) vizsgálati lehetőségei, különös tekintettel az északi lapp nyelvre

Értekezés a doktori (PhD) fokozat megszerzése érdekében
a Nyelvtudomány tudományágban.

Írta: Kelemen Ivett,
okleveles magyar nyelv és irodalom szakos tanár, finnugor bölcsész.

Készült a Debreceni Egyetem Nyelvtudományok Doktori Iskolájának
(Modern nyelvészeti program – Finnugor alprogramjának)
keretében.

Témavezető: Dr. Maticsák Sándor.....

A doktori szigorlati bizottság:

elnök: Dr.

tagok: Dr.

Dr.

A doktori szigorlat időpontja: 2013.....

Az értekezés bírálói:

Dr.

Dr.

A bíráló bizottság:

elnök: Dr.

tagok: Dr.

Dr.

Dr.

Dr.

Az értekezés védésének időpontja: 2013.

Én, Kelemen Ivett teljes felelősségem tudatában kijelentem, hogy a benyújtott értekezés a szerzői jog nemzetközi normáinak tiszteletbentartásával készült. Jelen értekezést korábban más intézményben nem nyújtottam be, és azt nem utasították el.

„NUMBER might appear to be
one of the simplest natural categories,
as simple as 'two and two are four'.”

(Otto Jespersen)

TARTALOM

1. Bevezetés

1.1. Előzmények	8
1.2. Terminológiai kérdések	9
1.3. A dolgozat felépítése.....	10
1.4. Módszertani problémák	11

2. A téma kutatásának története

2.1. Plurale tantum-kutatások az indoeurópai nyelvekben.....	12
2.2. Plurale tantum-kutatások a finnugor nyelvekben.....	16
2.2.1. A finn plurale tantum-kutatások	16
2.2.2. Az észti plurale tantum-kutatások	19
2.2.3. A magyar plurale tantum-kutatások	20
2.2.4. Plurale tantum-kutatások a kisebb finnugor nyelvekben.....	22
2.3. A lapp plurale tantum-kutatások	22

3. A plurale tantum elméleti megközelítései

3.1. A plurale tantum és a pluratíva definíciója	24
3.2. Hiányos paradigmák: a plurale tantum és a singulare tantum.....	28
3.2.1. A. A. Zaliznyak elmélete.....	29
3.2.2. Papp Ferenc kategóriái	32
3.2.3. Paolo Acquaviva nézetei	35
3.3. A plurale tantum helye az újabb nyelvészeti irányzatokban.....	37
3.3.1. A plurale tantum és a komponenses szemantikai elemzés	37
3.3.2. A plurale tantum helye a kognitív nyelvészetben.....	39
3.3.3. Konceptualizáció	41
3.3.4. A belső homogenitás elve.....	43
3.3.5. A többrészes és a felhalmozott objektum	44
3.3.6. Objektumszerű entitás és „együtt előforduló” tárgy	46
3.4. A plurale tantumok létrejöttének folyamata.....	47
3.5. A pluratíva meghatározása a prototípus-elmélet alapján	52

4. Nyelvspecifikus számhasználat a finnugor nyelvekben

4.1. Az egyes szám – többes szám használatának „problémája” a finnben	54
4.2. A kopulatív összetételek többsége a mordvinban.....	57
4.3. A „formai egyes szám” kérdése a magyarban.....	58
4.4. Az egyes és a többes szám használata az északi lappban.....	63
4.4.1. Számhasználati fogalmak az északi lappban	63
4.4.2. Többes szám vs. egyes szám	64
4.4.3. Ingadozás egyes és többes szám között.....	65
4.4.4. Egyes szám vs. többes szám	67

5. A plurale tantumok szintaktikai vizsgálata.....

5.1. A plurale tantumok szintaktikai vizsgálata a finnugor nyelvekben	72
5.1.1. Predikatív szerkezetek	72
5.1.2. Attributív szerkezetek.....	74
5.2. A pluratívák szintaktikai vizsgálata az északi lappban.....	75

6. A plurale tantumok morfoszemantikai vizsgálata a finnugor nyelvekben

6.1. A finn, észt, mordvin plurale tantumok morfoszemantikai vizsgálata	78
6.1.1. Olyan lexémák, amelyeknek a mai nyelvben nincs egyes számú alakjuk	78
6.1.2. Olyan lexémák, amelyeknek van egyes és többes számú alakjuk is, de a jelentésük eltérő	80
6.1.3. Fakultatív többes számú alakok.....	81
6.1.4. Gyűjtőfogalmak	81
6.1.5. Adverbializálódott főnevek	82
6.2. A pluratívák morfoszemantikai vizsgálata az északi lappban	
6.2.1. Abszolút pluratíva	84
6.2.2. Részleges pluratíva.....	85
6.2.3. Fakultatív pluratíva.....	87
6.2.4. Potenciális pluratíva	87
6.2.5. Korrelatív pluratíva.....	88

7. A korrelatív szerkezetek az északi lappban

7.1. A korrelatív szerkezetek fajtái	89
7.1.1. Mellérendelő összetételként működő korrelatív szerkezetek	89
7.1.2. Képzővel alkotott korrelatív szerkezetek	90
7.2. Az északi lapp 'emberek csoportja' jelentésű szavak vizsgálata	91
7.2.1. Szemantikai vizsgálat	92
7.2.2. Szerkezeti vizsgálat	93
7.2.3. Az -š korrelatív képző történetéről	93
7.2.4. Az -š képzős származékok vizsgálata.....	94

8. A plurale tantumok szemantikai vizsgálata

8.1. Az indoeurópai nyelvek példaanyaga alapján felállított csoportok	100
8.1.1. Maximilian Braun csoportosítása	100
8.1.2. Wilhelm Saas csoportosítása	101
8.1.3. Teresa Friedelówna csoportosítása.....	101
8.1.4. Christa Baufeld csoportosítása	101
8.1.5. Rune Ingo csoportosítása.....	103
8.2. A finnugor nyelvek plurale tantumainak szemantikai csoportjai	
8.2.1. A finn plurale tantumok szemantikai csoportjai.....	106
8.2.2. Az észti plurale tantumok szemantikai csoportjai	108
8.2.3. A mordvin plurale tantumok szemantikai csoportjai.....	111
8.2.4. A magyar plurale tantumok szemantikai csoportjai	112
8.3. A pluratívák szemantikai vizsgálata az északi lappban	113
8.4. A nem nyelvspecifikus (prototipikus) szemantikai csoportok.....	163

9. Az elméleti rész összegzése

Irodalomjegyzék..... 168

Rövidítésjegyzék..... 177

*

FÜGGELÉK: Az északi lapp nyelv pluratív alakjainak szótára 180

A dolgozat eredményeinek összefoglalása / Summary 378

1. BEVEZETÉS

1.1. ELŐZMÉNYEK

A plurale tantumok kutatása az indoeurópai nyelvészet régóta művelt, fontos és izgalmas területe, míg a finnugrisztikának csupán „mostohagyermeké”.

Nyelvcsaládunkban vannak olyan nyelvek, amelyekben a) egyáltalán nem fordulnak elő plurale tantumok (pl. a votják és a cseremiszi); b) amelyek rendelkeznek megszilárdult többes formákkal, de azok speciálisak (mint például a magyarban); és c) amelyekben „szabályos” plurale tantumok használatosak (ilyen a finn, az észti és a mordvin). A vizsgálatba bevont nyelvek nem önkényes válogatás eredményei, hanem ezek azok, amelyeknek a plurale tantumairól a rendelkezésre álló szakirodalom alapján ténylegesen használható információkat szereztem.

Nem véletlen, hogy az e jelenséggel foglalkozó kutatások eddig csak néhány nyelvben folytak: a magyarban, az észti és a mordvinban egy-egy tanulmány jelent meg, míg önálló monográfiák csak a finn nyelv plurale tantumairól, Rune Ingo jóvoltából születtek. Munkájában ő sem törekedett a teljes finn plurale tantum állomány feltérképezésére, csupán a leginkább transzparensnek tűnő szemantikai csoportok (rendezvények, eszközök, testrészek, ruházat) elemeinek ismertetésére vállalkozott.

Nem jobb a helyzet az észti lappban sem.¹ A plurale tantumokkal csak a leíró nyelvészeti munkák egy-egy rövidebb bekezdése foglalkozik (Nielsen 1926: 302, 305–307; Nickel 1990: 503–508), de azok is csak a numerus-használat és az egyeztetés ismertetése során tesznek utalást arra – sokszor a plurale tantum terminus megjelenése nélkül –, hogy ezek esetében mindig többes szám használatos. Sem a lapp nyelvvel foglalkozó nyelvész, sem pedig a nyelvet tanuló hallgató nem kap részletes(ebb) magyarázatot arra, hogy miért is kell az adott szót mindig többes számban használnia.

A téma kidolgozására sarkallt saját finn nyelvtanári tapasztalatom is, mivel többször szembetaláltam magam a fi. **sininen housut* vagy ritkábban, a *-t* többesjelet felismerve,

¹ A lapp esetén nem beszélhetünk egyetlen egységes nyelvről. A lapp nyelvek (nyelvjárások) kérdése a mai napig megosztja a szakembereket. Jóllehet a lappok egységes népként definiálják magukat, a négy ország (Norvégia, Svédország, Finnország, Oroszország) területén élő lappok által használt nyelvek (nyelvjárások) olyan szinten különböznek, hogy azok beszélői nem értik meg egymást. Így nyelvészeti szempontból inkább lapp nyelvekről szokás beszélni, tehát a dolgozatban én is ehhez az egyre inkább elfogadott szakmai irányvonalhoz igazodom.

a **sininen housu* formákkal.² Mindez tehát megerősített abban, hogy érdemes részletebben is foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Célom az északi lapp nyelv 1) plurale tantumainak feltérképezése, 2) ezek részletes vizsgálata és 3) szótárba rendezése, valamint 4) az eddigi vizsgálati eredmények rendszerezése. Egy olyan, a finnugor nyelvészeti területen hiánypótló munka megírására törekedtem, amely az elméleti kidolgozás mellett rendszerezett adattárat is magában foglal.

1.2. TERMINOLÓGIAI KÉRDÉSEK

A dolgozat sarkalatos pontját képezi a vizsgálandó nyelvi jelenség megnevezésének kérdése. A nyelvészetben elfogadott plurale tantum elnevezéssel szemben már a legkorábbi monográfiákban is kritikák fogalmazódnak meg (vö. Braun 1930). A plurale tantum 'csak többes' latin megnevezés túlságosan merev, csak kis létszámú halmazt képes lefedni, jóllehet ehhez a jelenséghez sokkal több nyelvi adat sorolható. Mivel azonban a vizsgált szavak teljes számparadigmával is rendelkezhetnek, így a 'tantum' által jelölt kizárólagosság helytelen. Ebből kiindulva szükségesnek láttam az adott jelenség megnevezésére egy új terminust bevezetni. Ez nem önkényes alapon történt, hanem a finn és lapp szakirodalomban már használt terminus (fi. *pluratiivi*, lp. *pluratiiva*) átvételével. Disszertációm lapp anyagában a *pluratiiva* terminussal jelölöm a vizsgált elemeket. Ennek a terminusnak az átvétele segít az olyan esetekben is, amelyek során egy teljes számparadigmájú szónak, mint a lp. *jor'ri* 'kerék', a logikus többes (*jor'rit* 'kerekek') jelentése mellett számolhatunk egy pluratív jelentésével is (*jor'rit* 'kocsi'). A terminus revideálásának szükségessége ellenére, a könnyebb átláthatóság érdekében a dolgozatban az új terminus csak a saját vizsgálati anyagomban jelenik meg. A korábbi művek eredményeinek ismertetésekor a régi plurale tantum terminust használom.

² A finnben a jelző és a jelzett szó kongruenciája miatt a többes formájú *housut* 'nadrág' szó mellett a *sininen* 'kék' jelző többes számú alakja használandó, vagyis a helyes forma: *siniset housut* 'kék nadrág, kék nadrágok'.

1.3. A DOLGOZAT FELÉPÍTÉSE

A bevezetés utáni fejezetben (2.) a téma kutatástörténetét ismertetem: először az indoeurópai, majd a finnugor nyelveket tekintem át.³

A harmadik fejezetben a plurale tantum definíciójával, annak – fentebb már tárgyalt – problematikájával foglalkozom, és javaslatot teszek az új terminus és definíció használatára. Ugyanebben a fejezetben esik szó a plurale tantumok lehetséges keletkezési folyamatairól, illetve az egyes nyelvészeti vizsgálatok során a hiányos számparadigmákkal szemben felmerülő problémákról is.

Ezt a „Nyelvspecifikus számhasználat a finnugor nyelvekben” c. fejezet (4.) követi, amelyben finn, mordvin, magyar, majd végül lapp példákon keresztül mutatom be az egyes szám : többes szám használatára vonatkozó nyelvspecifikus szabályokat.

Az ötödik fejezetben arra kívánom felhívni a figyelmet, hogy a plurale tantumok szintaktikailag jól elhatárolható nyelvtani kategóriákat alkotnak, mivel jelentős eltéréseket mutatnak a pluralisszal szemben.

A hatodik fejezetben a finnugor nyelvek morfoszemantikai vizsgálatára kerül sor. Először Rune Ingo vizsgálatait továbbgondolva, a kötelező és a fakultatív többes alakok, ill. a rész – egész viszony kifejezésének problematikáját vizsgálom. A lapp rendszer kiegészül az ún. korrelatív pluratívákkal, ezek elemzését a 7. fejezetben végzem el.

Mivel a plurale tantumok láthatóan jól körülhatárolt szemantikai mezőket alkotnak, így vizsgálatuk többsége szemantikai jellegű osztályozást jelentett. Szükségesnek láttam az indoeurópai és a finnugor nyelvek plurale tantumainak szemantikai vizsgálatát egymással összevetve, a nyolcadik fejezetben elvégezni. Az így bemutatott csoportosítási lehetőségeknek köszönhetően, egyfajta kontrasztív elemzés eredményeként jól behatárolható, hogy melyek a „prototipikus” szemantikai csoportok és melyek a nyelvspecifikus kategóriák.

A dolgozat függelékében kapott helyet az északi lapp pluratívák szótára. Újszerűsége abban áll, hogy tudomásom szerint eddig egyetlen nyelv plurale tantumai sem lettek szótárba szerkesztve. Ebben az összes, rendelkezésemre álló északi lapp szótár adatait feldolgoztam (Nielsen 1932–1962; Lagercrantz 1939; Sammallahti 1989, 1993; Kåven

³ A dolgozat fejezeteire alapvetően a hármas tagolás jellemző: a vizsgálni kívánt jelenséget először az indoeurópai, majd a finnugor (nem lapp) nyelvekben, végül pedig az északi lappban mutatom be.

et al. 1995; Sammallahti–Nickel 2006).⁴ Az így gyűjtött 1036 pluratíva a szótárban szerkezeti és fajta szerinti, valamint szemantikai besorolást is kapott. A szócikk végén szereplő kereszthivatkozások révén lehetőség nyílik a hasonló szerkezetű szavak együttes vizsgálatára is.

1.4. MÓDSZERTANI PROBLÉMÁK

A lapp nyelvvel foglalkozni kívánó nyelvész számára az egyik legszembetűnőbb probléma a lapp nyelv ortográfiájának változatossága.⁵ A felhasznált hat szótár (ld. fentebb) három különféle helyesírás szerint íródott. A vizsgálat szempontjából lényeges többes szám jele a Nielsen-féle írásban *-k*, míg az újabb helyesírás szerint már *-t!* A probléma érzékeltetésére egy példa: a 'pünkösöd' jelentésű szó alakjai az alábbiak: Lagercranznál *he·ll^uDa:ÿ^hk*, Nielsennél *hēlludâgâk*, míg Sammallahtinál *hellodagat*. Jóllehet a változásokra, átírásokra vonatkozó szabályok rögzítve vannak, az egyes szavak átírása olykor komolyabb munkát igényelt.

A lexikográfiai problémák esetén azzal is kellett számolnom, hogy gyakran az egyes számú forma volt ugyan címszóként feltüntetve, de utána grammatikai megjegyzésként szerepelt az „általában pl.”; „főleg pl.” stb. A szótárban való keresés tehát igen nagy körültekintést kívánt meg, mivel minden olyan esetre figyelni kellett, amikor: a) maga a szócikk többes számban állt, b) a szócikk egyes számban állt, de a többes formája is meg volt adva, és annak jelentése eltért az egyes számétól, c) a címszó egyes számban állt, de az utána következő grammatikai megjegyzés szerint valójában annak többes száma az általánosan használt forma. A Nielsen-féle szótárban különösen zavaró, hogy a többes számú alak olykor külön szerepel az egyes számtól, ennek következtében folyamatos ellenőrzésre volt szükség.

⁴ Hangsúlyozom, hogy a dolgozatban nem a valós nyelvhasználatot, hanem a szótárak szóállományát vizsgáltam. Az általam gyűjtött adatokból nem vonhatunk le általános következtetéseket az adott nyelvi jelenség tényleges használatára, gyakoriságára vonatkozóan.

⁵ Részletesebben ld. Tamás Ildikó 2001: 619–627.

2. A TÉMA KUTATÁSÁNAK TÖRTÉNETE

2.1. PLURALE TANTUM-KUTATÁSOK AZ INDOEURÓPAI NYELVEKBEN

Habár a plurale tantumok kisebb-nagyobb mértékben szinte minden nyelvben megtalálhatók, a szakirodalom főleg mint számhasználati kivételekként tesz említést róluk. Ebben a fejezetben csak a nagyobb, kifejezetten erre a nyelvi jelenségre fókuszáló munkák bemutatására törekszem, de emellett röviden utalok az olyan átfogó jellegű nyelvészeti opuszokra is, amelyek meghatározó szerepet játszottak az indoeurópai számhasználat vizsgálatában, illetve újabb nézőpont szerint közelítették meg az általam vizsgálni kívánt jelenséget.

A tudománytörténeti áttekintés első lépéseként Karl Brugmann és Berthold Delbrück *Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen* [Az indogermán nyelvek összehasonlító nyelvtanának vázlata] (1893) c. háromrészes művének harmadik, *Vergleichende Syntax der indogermanischen Sprachen* [Az indogermán nyelvek összehasonlító szintaxisa] kötetét említhetjük, amelyre a plurale tantumokról és a velük bizonyos mértékig rokonnak tartott dualisról szóló monográfiák, tanulmányok igen gyakran hivatkoznak. Ebben a műben a szubjektum számának bemutatásakor a dualis jelenségén túl a szerzők a singulare és a plurale tantumok kérdését is tárgyalják (vö. Delbrück 1893: 168–171).

A plurale tantumok önmagukban csak néhány esetben keltették fel a nyelvészek érdeklődését annyira, hogy nagyobb terjedelmű munka születhessen belőlük. A legelső ilyen Maximilian Braun *Das Kollektivum und das Plurale tantum im Russischen* [A kollektívum és a plurale tantum az oroszban] (1930) című disszertációja, amelyben összehasonlító jelentéstörténeti vizsgálatokat végzett az óegyházi szláv és az orosz nyelv között. Vizsgálatai a plurale tantumok állományának feltérképezésén túl kiterjedtek történeti fejlődésük elemzésére, de emellett szinkrón kutatásokat is folytatott a plurale tantumok természetéről.

Igen részletes leírást ad az angol nyelv számhasználatáról a dán strukturalista Otto Jespersen a *Modern English Grammar* [Modern angol nyelvtan] (1936) című munkájának szintaxist tárgyaló első kötetében. A plurale tantumok kifejezést még nem használja

ugyan, de részletesen bemutatja azok szemantikai csoportjait, valamint külön kitér azokra a szavakra, amelyek egyes és többes számú alakjának eltérő a jelentése.

Fontos mű Wilhelm Saas *Pluralia tantum* (1965) című monográfiája, amelyben a szerző – a szemantikai csoportosításon túl – először kereste a választ arra, mit is értünk a plurale tantum jelenségén. A görög nyelv számhasználata alapján vizsgálta a plurale tantumok kialakulásának lehetőségeit, először differenciálva magát a jelenséget. Ez alapján abszolút, potenciális és részleges plurale tantumokat különböztetett meg. (Részletesen ld. a 3.4. fejezetben.)

Az orosz A. A. Zaliznyak *Русское именное словоизменение* [Az orosz névszóragozás] (1967) c. leíró nyelvészeti munkájában külön fejezetet szentel a singulare és a plurale tantumok vizsgálatának. Egyrészt az adott jelenség definíciójának bizonytalanságára hívja fel a figyelmet, másrészt arra a kérdésre keresi a választ, hol húzódik a határ a teljes számparadigmával rendelkező szavak és a defektív paradigmájú plurale tantumok között. (Részletesen ld. a 3.2. fejezetben.)

A következő említésre méltó mű Teresa Friedelówna *Kategoria plurale tantum w języku polskim* [A plurale tantum kategóriája a lengyel nyelvben] (1968) c. disszertációja. A munka három hangsúlyosabb részre osztható: az elsőben Friedelówna a lengyel plurale tantumok morfológiai elemzésére összpontosít, ugyanis a lengyelben számolni lehet több olyan képzővel (-iny, -ki, -ęta), amelyek plurale tantumot hoznak létre. Ezt azoknak a plurale tantumoknak a bemutatása követi, amelyek jövevénytiszavakként kerültek be a lengyel nyelvbe (pl. le. *famulary* < lat. *femoralia* 'nadrág'; le. *dusery* < fr. *douceurs* 'alázatosság'). A harmadik nagyobb egységet a szemantikai csoportok vizsgálata alkotja. Itt a szinkrón vizsgálat mellett megjelenik a diakrón szemlélet is, ugyanis Friedelówna az egyes szemantikai csoportok gyakoriságát is megvizsgálja, az óegyházi szláv plurale tantumaiból kiindulva egészen a XIX. századi lengyel nyelv plurale tantumainak csoportjaiig. Friedelówna ebben a témában (disszertációjának anyagára alapozva) 1972-ben külön tanulmányt is megjelentetett *Staro-cerkiewno-slowiańska kategoria plurale tantum* [Plurale tantumok az óegyházi szlávban] címmel.

A lengyel szakirodalom 2006-ban tovább bővült Hanna Jadačka munkájával (*Pluralia tantum w opisile leksykograficznym* [A plurale tantum a lexikográfiai leírásokban]), amely az addigiaktól eltérően, lexikográfiai szempontból vázolja a plurale tantumok szótárba való felvételének problematikáját.

1979-ben Christa Baufeld választotta disszertációja témájául a német nyelvben fellelhető plurale tantumok szemantikai vizsgálatát. *Semantische Beschreibung der Pluralia-tantum im Deutschen* [A plurale tantumok szemantikai leírása a németben] című munkájában a jelentés alapján történő osztályozáson túl (részletesen ld. a 6.1. fejezetben), olyan – a plurale tantumokhoz szorosan kapcsolódó – kérdésekre keresi a választ, hogy mit is jelöl a numerus, és milyen kapcsolat áll fenn a numerus és az „objektív” valóság között.

Újabb, csak plurale tantumokkal foglalkozó monográfiákról nincs tudomásom, viszont az utóbbi időben több olyan nyelvészeti munka is született, amelyekben a plurale tantumok hangsúlyos szerephez jutottak. Az újabb nyelvészeti irányzatok megjelenésével és megerősödésével lehetőség nyílt a korábbiaktól eltérő szemléletű elemzések alkalmazására.

Anna Wierzbicka 1988-as *The Semantics of Meanings* [A jelentések szemantikája] című munkájának utolsó fejezetében (*Oats and wheat: mass nouns, iconicity, and human categorization*) a jelentésalapú kategorizációnak azt a korábban elfogadott nézetét kritizálja, miszerint egy adott nyelvi csoport jelentése a csoport minden egyes lexikai elemének közös jelentése (pl. *ember, állat, tárgy* stb.). Az említett fejezetben a plurale tantumok közé sorolható szavak vizsgálatával kívánja bizonyítani az állítás helytelenségét, feltéve a kérdést: ha a TÖBBES SZÁMÚ FŐNÉV csoport jelentése 'több mint egy', mi történik az *oats* 'gabona' típusú szavakkal? Szemben tehát a bloomfieldi nézőponttal, miszerint a forma és annak jelentése önkényes, Wierzbicka azt kívánja igazolni, hogy az alaki csoportok (*form-classes*) szemantikailag motiváltak, és ez a grammatikai tulajdonságbeli különbség ikonikusan utal a jelentésbeli különbségekre. (Részletesen ld. a 3.3. fejezetet.)

A plurale tantumok nyelven belüli speciális helyét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Wierzbicka későbbi, 1996-os, ugyancsak szemantikai témában íródott könyvében (*Semantics. Primes and Universals* [Szemantika. Alapelemek és univerzálék]) ismét helyet kapnak a plurale tantumok. Ebben az írásban a szerző a plurale tantumokra vonatkozó nyelvtani szabályoknak, illetve konceptualizációjuk ismertetésének egészen hosszú fejezetet szentel. (Részletesen ld. a 3.3. fejezetet.)

Az 1970-es évek végén megjelenő új nyelvészeti irányzat, a kognitív nyelvészet plurale tantumokhoz való viszonyának ismertetéséhez John R. Taylor *Cognitive Grammar*

(2002), ill. Günter Radden és René Dirven 2007-es *Cognitive English Grammar* című munkáit használtam fel. Taylor a megszámlálható – megszámlálhatatlan főnevek (*count noun – mass noun*) disztinkciójának vizsgálata során a megszámlálhatatlan főneveket két további csoportra osztja: egyes és többes számú megszámlálhatatlan főnevekre (ez utóbbiak közé tartoznak a plurale tantumok). A többes számú megszámlálhatatlan főnevek alkotta szemantikai mezők Taylor szerint a következők: a) érték, pénz, vagyon: *goods* 'javak, ingóság', *savings* 'megtakarított pénz', *wages* 'bér, kereset'; b) testrészek: *brains* 'agy', *bowels* 'belek', *guts* 'belek'; c) geofizikai jelenségek: *outskirts* 'külváros', *the Midlands* 'Közép-Anglia', *woods* 'erdő'; d) hegyek, szigetek, országok nevei: *the Alps* 'Alpok', *the Seychelles* 'Seychelles-szigetek'; *the Netherlands* 'Hollandia'. (Részletesen ld. a 3.3. fejezetet.)

Radden és Dirven a főnevet taglaló fejezetben utal arra, hogy a 'dolog' (*thing*) konceptuális kategória párhuzamot mutat a 'főnév' (*noun*) nyelvészeti kategóriával. A 'dolgok' két fő kategóriája (tárgy – anyag) közötti különbség pedig reflektál a nyelvészetben használatos megszámlálható – megszámlálhatatlan főnevek (*count noun – mass noun*) kategóriájára. A tárgyakat Radden két csoportja osztja: az *uniplex* objektumok egy elemből állnak, és egyes számú főnévvel fejeződnek ki, míg a *multiplex* objektumok több részből tevődnek össze, és az ezt jelölő főnév többes számban áll. A plurale tantumok olyan objektumokat jelölnek, melyek vagy 'uniplexek', vagy 'felhalmozottak' (*amassed*), de 'multiplexnek' tűnnek. (Részletesen ld. a 3.3. fejezetet.)

Edward Wisniewski interneten elérhető, a megszámlálható és megszámlálhatatlan főneveket, valamint a plurale tantumokat vizsgáló munkájában (*On using count nouns, mass nouns, and pluralia tantum: What counts? [A megszámlálható főnév, a megszámlálhatatlan főnév és a plurale tantumok: Mit számolunk?]*) a plurale tantumok kategorizálása során a Radden – Dirven szerzőpároséval párhuzamos csoportokat állított fel. A plurale tantumokon belül megkülönböztet 'objektumszerű entitásokat' (*object-like entity*) és 'együtt előforduló tárgyakat' (*co-occurring object*). (Részletesen ld. a 3.3. fejezetet.)

Paolo Acquaviva 2008-as munkájában (*Lexical plurals [Lexikális többesek]*) azt elemzi, hogy a nyelvtani többség hogyan lehet bizonyos főnevek belső eleme, azaz, mit is jelent, ha egy főnév „lexikálisan” többes számú. Acquaviva a lexikális többesek tipologizálása során kizárja vizsgálatából a plurale tantumokat. Véleménye szerint az „egyesség” és „többség” grammatikai tulajdonság, de a plurale tantumok (valamint a singulare tantumok) annak ellenére, hogy hasonló feltételek szerint működnek, mégsem

alkotnak olyan jól körülhatárolható csoportot, melynek lexikális elemeire a speciális számhasználat mint grammatikai tulajdonság volna jellemző. (Részletesen ld. a 3.2. fejezetet.)

2.2. PLURALE TANTUM-KUTATÁSOK A FINNUGOR NYELVEKBEN

2.2.1. A finn plurale tantum-kutatások

A finn leíró nyelvészeti munkák röviden, szinte csak az említés szintjén foglalkoznak a plurale tantumokkal, elsősorban a numerus-használat problémáinak bemutatása során (részletesen ld. a 4.2. fejezetben).

Aarni Penttilä *Suomen kielioppi* [Finn nyelvtan] c. művében a ragozási paradigma bemutatásakor csak felsorolás szintjén ismerteti a finn plurale tantumokat (1957: 197–198). A definíciót követően (részletesen ld. a 3.1. fejezetben) utal arra, hogy a plurale tantum (fi. *monikkosana*) nem igazán gyakori. Ezt követően mindennemű csoportosítást mellőzve, csupán betűrendbe szedve sorolja fel az általa ismert plurale tantumokat, mint pl. *aivot* 'agy', *häät* 'esküvő', *markkinat* 'piac', *takavuodet* 'elmúlt évek' stb.

Lauri Hakulinen *Suomen kielen rakenne ja kehitys* [A finn nyelv szerkezete és fejlődése] (1968) című munkájában külön fejezetet szentel a „számkörülmények” (numerus-seikkoja) részletes ismertetésének (415–424). Ezen belül három nagyobb csoportot különít el: a) többes szám helyett egyes szám használatos (pl. páros testrészek megnevezésekor, ha öltözködésről van szó: *housut ovat jalassa* 'a nadrág a lábán van'); b) bizonyos gabonanövények megnevezése során ingadozás tapasztalható az egyes és a többes szám között (növekvő gabona esetén egyes szám, míg a már levágott gabona megnevezésekor többes szám használatos); c) egyes szám helyett többes szám használatos. Ez utóbbiban elsősorban szemantikai csoportosítás alapján sorolja fel a plurale tantumokat. (Részletesen ld. a 4.2. fejezetben.)

A *Suomen kielen käsikirja* (= SKK) [A finn nyelv kézikönyve] (1968) a névszó számainak használatával foglalkozó fejezetben hívja fel röviden a figyelmet azokra az esetekre, amelyek során mindig többes szám használatos a finnben (119). Bár a fejezet elején Osmo Ikkola definiálja az egyes és a többes szám fogalmát, rögtön ezután bemutatja azokat az eseteket is, amikor a nyelv nem igazodik ezekhez meghatározásokhoz. Pél-

dául többes szám használatos az ugyanolyan részekből felépülő entitások és bizonyos ünnepek, rendezvények, ajándékok megnevezése esetén: *sakset* 'olló', *housut* 'nadrág', *aivot* 'agy', *markkinat* 'piac', *häät* 'esküvő', *tuliaiset* 'ajándék'. A másik ilyen csoport a népies, dicsekvő vagy hencegő kifejezésekben használt többes szám: *Hänellä on autot ja moottoriveneet*. 'Autója és motorcsónakja is van.' (Részletesen ld. a 4.1. fejezetben.)

Az eddig bemutatott nyelvészeti munkák mindegyike a szótan kategóriáján belül vizsgálta a plurale tantumokat. Terho Itkonen *Kieliopas* [Nyelvkalauz] (1982) c. művében a plurale tantumok leírása a mondattani fejezetbe került (63–64). A mondattanon belül a kongruencia az, amely a plurale tantumok szempontjából releváns, ugyanis ezeknek a predikátummal és a jelzővel való egyeztetése igen speciális, vö. *tarinat ovat hauskvoja* [PartPl] 'a történetek vidámak' ~ *häät ovat kauniit* [NomPl] 'az esküvők szép, az esküvők szépek'; *kaksi tarinaa* [PartSg] 'két történet' ~ *kahdet* [NomPl] *häät* 'két esküvő').

Szintén a mondattan körében, de csak utalás szintjén esik szó a plurale tantumokról a *Nykysuomen lauseoppia* [A mai finn nyelv mondattana] (1995: 133) című munkában. A *Nykysuomen lauseoppia* a számot mint a legfontosabb szintaktikai relevánst vizsgálja, amelynek funkciója a „sokaság” (finnül *useus*) kifejezése. Utal arra, hogy az egy-egy szón megjelenő többség mára már lexikalizálódhatott, ilyenek például a plurale tantumok (*jauhot* 'liszt', *portaat* 'lépcső'). A szerzők példát hoznak azokra az esetekre is, amikor az anyagnevek kerülnek többes számba: *Maitoja ei voi pitää samassa kellarissa, missä kaloja pidetään*. 'A tej(ek)et nem lehet ugyanabban a pincében tartani, mint a hal(ak)at.'

Kicsit részletesebben foglalkozik a plurale tantumokkal Maria Vilkuna (2003: 96–98) mondattani monográfiájában (*Suomen lauseopin perusteet* [A finn mondattan alapjai]), amelyben szerkezeti szempontú megközelítésre törekszik. Vilkuna a *pluratiivi* terminust használja a plurale tantum helyett, és megadja annak definícióját is. (Részletesen ld. a 3.1. fejezetben.) A pluratívák csoportosításának alapját az képezi, hogy rendelkezik-e az adott szó egyes paradigmával, és ha igen, akkor van-e különbség az egyes és a többes forma között.

Ezt a nyelvi jelenséget részletesebben vizsgálta meg az *Iso suomen kielioppi* (= ISK) [Nagy finn nyelvtan] (2004). A „Főnév” fejezetben belül, a „Főnévi osztályok” alfejezetében ismerteti részletesen a plurale tantumokat (554–555). Megadja azok definícióját, elvégzi csoportosításukat. Már itt utal a predikátummal történő kongruenciára, és felhív-

ja a figyelmet olyan speciális esetekre is, amikor a) a szó rendelkezik egyes számú alak-
 kal, viszont az egyes és többes számú forma jelentése között nincs különbség: *kärryt*
 'taliga', *kilpailut* 'verseny', *kisat* 'verseny', *vaalit* 'választás'; b) a többes számú alak (a
 logikus többes szám jelentése mellett) speciális jelentéssel rendelkezik: *kutsut* 'vendég-
 ség' < *kutsu* 'meghívás', *messut* 'kiállítás' < *messu* 'mise'. A csak többes számban álló
 tulajdonnevekről és azok kongruenciájáról ugyanebben a fejezetben esik szó. A plurale
 tantumok kérdése a „Számok” fejezetben ugyancsak előkerül (753), mivel a plurale tan-
 tumok mellett a számnevek – szemben a hagyományos formákkal – többes nominati-
 vusban állnak: *kolme hienoa tilaisuutta* [PartSg] 'három elegáns esemény' ~ *kolmet hie-
 not häät* [NomPl] 'három elegáns esküvő'. A „Kongruencia” fejezetben, röviden meg-
 említi a számkongruenciának azokat az eseteit, amikor az alany többes számban álló
 helynév, intézménynév vagy egy alkotás neve, ilyenkor ugyanis nem grammatikai, ha-
 nem értelmi egyeztetés történik, vagyis egy adott objektumot egy egységként tekintve a
 predikátum egyes számban áll: *Yhdysvallat on* [Vx3Sg] *tiukentanut alkoholilainsäädän-
 töään*. 'Az Amerikai Egyesült Államok megszigorította alkoholtörvényét.'

Külön tesztek említést a témakör eddigi legrészletesebb munkájáról, mely 1978-ban⁶
 jelent meg. Ekkor látott napvilágot Rune Ingo *Suomen kielen pluratiivit eli monikkosana-
 nat. Numeeris-semanttinen tutkimus I. Väenkokouksia ja teknisiä laitteita tarkoitettavat
 sanat* [A finn nyelv pluratívái vagyis plurale tantumai. Számszemantikai vizsgálat I.
 Embercsoportokat és technikai eszközöket jelentő szavak] című monográfiája, amelyet
 1997-ben követett a második kötet (*Suomen kielen pluratiivit eli monikkosana-
 nat. Numeeris-semanttinen tutkimus II. Ruumiinosia ja vaatteita tarkoitettavat sanat*) [A finn nyelv
 pluratívái vagyis plurale tantumai. Számszemantikai vizsgálat II. Testrészeket és ruhá-
 kat jelentő szavak]. A két könyv ékesen bizonyítja, hogy az adott téma igen izgalmas
 anyagot szolgáltat a kutatók számára. Ingo műve nemcsak a téma részletes körüljárá-
 sa miatt számít fontosnak, hanem azért is, mert az eddig leghasználhatóbb definíciót ad-
 ja a plurale tantumokra. Ő az, aki felhívja a figyelmet arra, hogy a jelenség meghatáro-
 zására nem elegendő egy mondat. Az ide tartozó jelenségek jóval szerteágazóbbak, szá-
 muk jóval nagyobb, így a definíciónak is jóval strukturáltabbnak kell lennie, mint ahogy
 az a szakirodalomban addig használatos volt. Ingo a plurale tantum (*monikkosana*) meg-

⁶ A monografikus, csak a plurale tantumokkal foglalkozó műveket külön, az alfejezetek végén mutatom
 be, ezért azok nem feltétlenül illeszkednek az időrendi besorolásba.

nevezést is szűknek találja, így saját elnevezést (*pluratiivi*) hoz létre az ide tartozó jelenségek összefoglaló megnevezésére. Szemantikai csoportosításában részletesen bemutatja az indoeurópai nyelvekben megtalálható plurale tantumok kategóriáit. Kétkötetes monográfiájában a négy leginkább transzparens szemantikai kategóriát (emberek csoportja, technikai eszközök, testrészek, ruházat) elemzi részletesen. Az ide tartozó adatokat szövegkörnyezetben való előfordulásukkal mutatja be, és olykor rajzzal is illusztrálja a többes forma használatának okát. Ingo elméleti alapvetéseit és vizsgálati eredményeit dolgozatom számos fejezetében használom kiindulópontként.

2.2.2. Az észti plurale tantum-kutatások

Az észti nyelvben igen nagy számban fordulnak elő plurale tantumok, Triinu Palo kutatása szerint számuk meghaladja a félezret (Palo 1999: 17), ennek ellenére monografikus jellegű összefoglaló munka még nem született e tárgykörből. A szakirodalom elsősorban ezeknek a szavaknak a csoportosítására törekszik.

Pusztay János 1994-es *Könyv az észti nyelvről* című munkájában, a plurale tantum terminus említése nélkül, az „Alaktan” fejezeten belül a számjelölés „speciális” eseteinek bemutatása során sorolja fel a tulajdonképpeni plurale tantumokat. (Részletesen ld. a 8.2. fejezetben.)

Az *Eesti keele käsiraamat* [Az észti nyelv kézikönyve] (Erelt et al. 2000) szintén csak egy mondatban definiálja a singulare és plurale tantumok fogalmát, majd szemantikai csoportokon keresztül hoz néhány példát az adott jelenségekre. (Részletesen ld. a 8.2. fejezetben.)

Rune Ingo művére épül Triinu Palo *Suomen ja viron monikkosanojen semanttinen vertailu* [A finn és észti plurale tantumok szemantikai alapú összehasonlítása] (1999) című szakdolgozata és a 2001-ben ebből publikált összefoglaló cikke *Suomen ja viron pluratiivit eli monikkosanat* [Finn és észti pluratívák, vagyis plurale tantumok] címmel. Palo e két munkában a finn és az észti plurale tantumok szemantikai csoportjainak kontrasztív elemzését végzi el. Írásaiban olyan kérdésekre keresi a választ, hogy milyen motiváció húzódik a többes formák használata mögött, van-e különbség a finn és észti plurale tantumok szemantikai kategóriái között, és ha igen, akkor milyen tényezők állhatnak ennek hátterében.

2.2.3. A magyar plurale tantum-kutatások

Magyarországon a plurale tantumok kutatása igencsak gyerekcipőben jár, szinte teljességgel érdektelen területnek számít. Ennek oka abban keresendő, hogy a plurale tantumok a szókincsnek csak igen kis részét alkotják. Míg az általam vizsgált finnugor nyelvekben a plurale tantumok száma több százat is kitesz (finn 270 körül, észt kb. 340, vö. Kelemen 2008a: 38–39), addig a magyarban meglehetősen kevés plurale tantummal számolhatunk (vö. H. Varga 2012a: 89; 2012b: 275).

A kérdéskörrel röviden foglalkozik a *Magyar nyelv történeti nyelvtana* (TNyt. I: 259, 270–271, 323–324; II/1: 322). A magyar nyelv történetében az egyes szám mindig is elsőbbséget élvezett a többes számmal szemben, és ez a dominancia már az ősmagyar kor óta igen erőteljesen jellemző volt. Némely esetben jelöletlen (formailag egyes számú) alak jelentkezik olyankor, amikor a valóságvonatkozást tekintve a többesség mozzanata kétségtelen, s amikor más nyelvek gyakran többes számot írnak elő, pl. *halat fog, virágot szed, fáj a lába, két fiú* stb. A kései ómagyar korban a latin nyelv hatása következtében a *-k* többesjel egyre inkább elterjedt, és így egyfajta ingadozás jött létre a régi magyaros és az új latinus szerkesztésmód között (erről bővebben a 4.3. fejezetben lesz szó).

Míg a XVI. században a latin eredetihez ragaszkodó kódexíróink elég gyakran használták a páros testrészek nevét többes számú birtokos személyjellel (*szemeim, kezeim, lábaim*), addig a XIX. század végén – elsősorban a Magyar Nyelvőrben (vö. Nyr. 30: 312; 36:10–11; 44: 68; 47: 40; 50: 122–123) – egyre több cikk, tanulmány jelent meg, amely lázadt a magyar nyelvben jelenlévő – a latin és német szövegeknek szószerinti fordításából eredő – idegenszerűségekkel szemben. Ilyen jelenség például a nem megfelelő számhasználat.

A plurale tantumokról a magyar szakirodalom többnyire a mondatanon belül, az alany és az állítmány számbeli egyeztetése során tesz említést (vö. pl. Tompa 1961: 516; Tompa 1962: 141; Bencédy–Rácz 1976: 249; Rácz–Szathmári 1977: 56; J. Soltész 1979: 15–16; Rácz 1981: 232; M. Kochmáros 2002: 68; A. Jászó 2004: 377; Kádár 2007: 137). Magának a fogalomnak a meghatározása többnyire kimerül az *Idegen szavak és kifejezések szótárában* közölt definícióval: „csak többes számban előforduló főnév” (660).⁷ Van, hogy a plurale tantum kifejezés meg sem jelenik (pl. Tompa 1962:

⁷ Vö. pl. Tompa 1961: 516: „Az indoeurópai nyelvekben jóval több a csak többes számban élő közös főnév (plurale tantum).”; Rácz 1981: 232: „...szótári alakjuk többes formájú...”; Kádár 2007: 137: „...amelyek egyes számú alakban nem léteznek”.

141),⁸ vagy részletesebb meghatározás nélkül, csak a terminusra történik utalás (pl. Rácz–Szathmári 1977: 56).⁹

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a plurale tantumok tárgyalása során a magyar szakirodalomban példaként szinte kizáró jelleggel csak földrajzi neveket és intézmények neveit találjuk (*Egyesült Államok, Alpok, Gázművek*), ami azért problematikus, mert az ilyen típusú plurale tantumok speciálisan viselkednek, így szintaktikai vizsgálatuk során helytelen következtetéseket vonhatunk le. (Részletesen ld. a 4.3. fejezetben.)

Több tanulmány (Tompa 1961: 396–397; 516; 563; Kovalovszky 1985: 297–298; M. Korchmáros 1995: 300, Balogh 2000: 185) foglalkozik azzal, hogy plurale tantumoknak tekintendők-e az *-ék* jeles főnevek. Ezzel kapcsolatban ellentétes álláspontok születtek, melynek oka a magyar – és általában véve is a – plurale tantumok hiányos ismerete. (Részletesen ld. a 4.3. fejezetben.)

A magyar plurale tantumokkal két tanulmány foglalkozik részletesebben. Az egyik Papp Ferenc nevéhez fűződik, *A magyar főnév paradigmatis rendszere* (1975) című munkájában részletesen kategorizálja a magyarban található hiányos számparadigmájú főneveket. Vizsgálódásai során az kívánja bizonyítani, hogy a magyarban nem elegendő a teljes számparadigma : hiányos számparadigma opozíciójának használata, ugyanis a magyar nyelv „tantumai” ennél pontosabb, explicitebb leírást igényelnek. (Részletesen ld. a 3.2. fejezetben.)

A legutóbbi, célirányosan a magyar plurale tantumokkal foglalkozó tanulmány H. Varga Márta írása (2012a). *A magyar szókészlet hiányos paradigmájú főnevei: A plurale tantumok* című tanulmányában részletesen körüljárja a magyar plurale tantumok kérdéskörét. Munkájában arra a kérdésre keresi a választ, mi lehet az oka annak, hogy a magyar nyelv átlagosnál is kisebb számú plurale tantum állománnyal rendelkezik. H. Varga a magyar plurale tantumok alaktani és szemantikai vizsgálatát is elvégezte. (Részletesen ld. a 4.3. fejezetet.)

⁸ „...értelme szerint egyes számú, pusztán alakilag többes számú szók ma rendszeresen egyes számú állítmánnyal állnak.”

⁹ „A többes számú irányító tag akkor vesz maga mellé egyes számú egyeztetett tagot, ha plurale tantum formájú tulajdonnév.”

2.2.4. Plurale tantum-kutatások a kisebb finnugor nyelvekben

A kisebb finnugor nyelvekben a plurale tantum ismeretlen vagy csupán periférikus jelenség, a votjákban és a cseremiszen például egyáltalán nincsenek plurale tantumok.¹⁰ A votják az orosz plurale tantumokat vagy változatlan formában: *očki* 'szemüveg' ~ *očkios* 'szemüvegek' (< or. *очки* [PI] 'szemüveg'), vagy kikövetkeztetett tőalakban: *čas* 'óra' (< or. *часы* [PI] 'óra'); *kañikul* 'szünidő' (< or. *каникулы* [PI] 'szünidő') veszi át. Ezek az alakok szabályosan ragozódnak (Csúcs 1990: 34).

A cseremiszen hasonlóképpen nem számolhatunk plurale tantumokkal. Az oroszból átvett plurale tantumok egyes számban használatosak: pl. *sutka* 'egy nap, 24 óra' (< or. *сутки* [PI] 'nap, 24 óra'); *b'ruko* 'nadrág' (< or. *брюки* [PI] 'nadrág') (Alhoniemi 1985: 73).

A mordvin plurale tantumokkal Maticsák Sándor foglalkozott egy 2004-es tanulmányában. A Rune Ingo által bevezetett vizsgálati módszerhez igazodva mutatta be a mordvinban előforduló plurale tantumokat. Áttekintette szerkezeti jellegzetességeiket és legfőbb szemantikai csoportjaikat (vö. 6.1. és 8.2 fejezet). Külön foglalkozott a mordvinban gyakori kopulatív összetételek plurale tantum formáival, melyekben mindkét összetételi elem többes alakban áll (pl. *at'at-babat* 'házastársak' < *at'a* 'apó' + *baba* 'anyó'), de összességében mégis csak egy entitásról (adott esetben egy házaspárról) van szó. A mordvin leíró nyelvészeti kézikönyvek viszonylag keveset foglalkoznak a plurale tantummal, elsősorban a kopulatív összetételek (az ún. páros névszók) között említik őket (Maticsák 2004: 271–275).

2.3. A LAPP PLURALE TANTUM-KUTATÁSOK

A bemutatott finnugor nyelvekhez hasonló a helyzet a lappban is: a plurale tantumok vizsgálata – annak ellenére, hogy a nyelv szép számmal rendelkezik adatokkal – kevésbé hangsúlyos, elsősorban a számhasználattal és a kongruenciával kapcsolatban említik meg a plurale tantumokat, és közölnek ilyen jellegű példákat.

Konrad Nielsen 1926-ban megjelent, a mai napig alapműnek számító *Larebok i lappisk I. Grammatikk* [Lapp nyelvű tankönyv I. Nyelvtan] című könyvében több ponton is kitér a plurale tantumokra. Legelőször a szubjektum és a predikátum ismertetésekor

¹⁰ A cirill betűs írást használó nyelvek példaanyagának bemutatásakor minden esetben a felhasznált szakirodalom által használt írásmódot követem.

(302), majd pedig a főnevet bemutató fejezetben, a numerus vizsgálata során ismerteti a plurale tantum definícióját. Ezt követően taglalja a legismertebb plurale tantum csoportokat (ünnepek, két részből álló tárgyak, helynevek) (305–307), és azokat az eseteket, melyek során az egyes szám helyett többes szám használatos. (Részletesen ld. a 8.3. fejezetben.)

Asbjørn Nesheim *Der lappische Dualis mit Berücksichtigung finnisch-ugrischer und indogermanischer Verhältnisse* [A lapp dualis a finnugor és indogermán kapcsolatok tükrében] című 1942-es disszertációjában – bár elsősorban a lapp dualisra koncentrál – említést tesz a plurale tantumokról, vagy legalábbis olyan formákról, amelyek a mai értelemben plurale tantumoknak tekinthetők. Az alany és az állítmány kongruenciájának vizsgálata során a két dolgot jelölő többes számú főneveket (pl. *váhnemat* 'szülők', ill. a páros testrésznevek) és az *áhčičš* 'apa és gyerek' (> *áhčēžat*) típusú szerkezeteket mutatja be (Nesheim 1942: 64).

Knut Bergsland 1953-as, hosszabb lélegzetű *Numeral Constructions in Lapp* [Szám szerkezetek a lappban] c. tanulmányának egy rövidke fejezetében (35) említést tesz a plurale tantumok jelzővel való kongruenciájáról: *guovtek hā̄jâk* 'két esküvő'.

A lapp szakirodalom igen jelentős alkotása Klaus Peter Nickel könyve, mely 1990-ban jelent meg *Samisk grammatikk*¹¹ [Lapp nyelvtan] címmel. Ez az összefoglaló mű szintén a főnevet vizsgáló fejezetben, az egyes és a többes szám használatát tárgyaló részben említi a plurale tantumokat (503–508). A vizsgálat itt is, akárcsak Nielsennél, mindössze arra terjed ki, hogy ezek az alakok a „szabályostól eltérően” használatosak. Nickel ismerteti a legfőbb szemantikai kategóriákat: ünnepek, két részből álló tárgyak, helynevek. Külön kitér azokra a szavakra, melyek egyes és többes számban is állhatnak, ám jelentésük különbözik; ezek elsősorban anyagnevek, növénynevek, ill. határozószók. (Részletesen ld. a 8. fejezetben.)

Az eddig ismertett szakirodalomban nem, vagy csak elvétve jelent meg a plurale tantumok definíciójának megadása. Ezt a hiányosságot Pekka Sammallahti pótolta 2007-ben kiadott nyelvészeti terminológiai szótárában (*Gielladutkama terminologiija* [Nyelvészeti terminológia]), jóllehet a definíció itt sem lépi túl a „szokásos” egymondatos meghatározást (erről ld. 3.1. fejezet).

¹¹ Az említett munka revideált, bővített változata 2011-ben jelent meg immár *Nordsamisk grammatikk* [Északi lapp nyelvtan] címmel, azonban az általam vizsgált részek nem változtak a korábbi kiadáshoz képest, ezért tanulmányomban az 1990-es munkára hivatkozom.

3. A PLURALE TANTUM ELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉSEI

3.1. A PLURALE TANTUM ÉS A PLURATÍVA DEFINÍCIÓJA

Mint ahogy a bevezető fejezetben is utaltam rá, e nyelvi jelenség megnevezése véleményem szerint nem teljesen pontos. A *plurale tantum* (lat. *pluralis* 'többszörös', *tantum* 'csak') a világ számos nyelvében megtalálható. A nyelvészeti terminológiai szótárak a plurale tantumok (és ugyanígy a singulare tantumok) definícióját jobbra egy mondatral határozzák meg. Glück a német plurale tantumokra az alábbi definíciót adja: olyan szavak, melyek csak többes számban fordulnak elő. Ilyenek például a földrajzi tulajdonnevek (*die Alpen* 'Alpok', *die Antillen* 'Antillák'), az idő meghatározására vonatkozó szavak (*Ferien* 'ünnepek', *Weihnachten* 'karácsony'), betegségek nevei (*die Masern* 'kanyaró', *die Poken* 'himlő'), valamint a kollektívum jelölésére (*die Eltern* 'szülők', *die Geschwister* 'testvérek') szolgáló szavak (vö. Glück 1993: 472).¹²

Az angol nyelvre vonatkozó definíció hasonló, vagyis olyan szavakról van szó, melyek mindig többes számban fordulnak elő, mint például *scissors* 'olló', *glasses* 'szemüveg', *measles* 'kanyaró', *the Alps* 'Alpok', *shorts* 'rövidnadrág' (Bussmann 1996: 369).¹³

A plurale tantumokkal foglalkozó monográfiák egy része igyekszik pontos definíciót alkotni, mások viszont nem tesznek erre kísérletet.

Braun (1930) munkája „in medias res” indul, vizsgálati anyagának pontos meghatározása nem történik meg. Röviden ír arról, mi a különbség a plurale tantumok és a logikus többes között (ld. később), de semmilyen más információt nem kapunk a plurale tantumok definíciójáról.

Saas konkrét definíció helyett az egyes plurale tantumok jellegzetes tulajdonságai alapján létrehozott kategóriák (abszolút, potenciális és részleges) bemutatásával próbálja megválaszolni a kérdést, mit is értünk plurale tantum jelenségen (Saas 1965: 1–5, ld. 3.4. fejezet).

¹² „Substantiv, das nur im Plural vorkommt, etwa als geograph. Eigenname (z.B. *die Alpen*, *die Antillen*), Zeitbez. (z.B. *die Ferien*, *Weihnachten*), Krankheitsbez. (z.B. *die Masern*, *die Poken*), Kollektivbez. (*die Eltern*, *die Geschwister*).”

¹³ „Noun which can only occur in the plural. In the English there are a number of such nouns: *scissors*, *glasses*, *measles*, *the Alps*, *shorts*.”

Friedelówna (1968: 5) sem lépi túl a már jól ismert definíciót, mely szerint a plurale tantum olyan főnév, amely többes számban fordul elő.

Baufeld (1979: 113) definíciója szerint a plurale tantum olyan főnév vagy főnévi szeméma, mely kizárólag többes számban jelenik meg, és a vele kongruáló szóra/szavakra is a többes formát kényszeríti.

Magának a plurale tantum jelenségnek a meghatározására, definiálására a következő adatokat találhatjuk a tudománytörténeti áttekintésben említett finn szerzők műveiben.

Penttilä (1957: 197) szerint azok a szavak tartoznak a plurale tantumok kategóriájába, amelyek esetén teljességgel hiányzik az egyes számú forma, vagy kizárólag összetett szavak előtagjában fordulhatnak elő egyes számban, például *housut* 'nadrág' ~ *housukannattimet* 'nadrágtartó'; *valtiopäivät* 'országgyűlés' ~ *valtiopäivämies* 'országgyűlési képviselő'.

Hakulinen (1968: 418) nem definiálja a plurale tantum fogalmát, csupán számhasználati vizsgálatai során utal rá: „A plurale tantum típusú főnevek mellett a számnév azonban többes számban áll: *kahdet* 'két' (akárcsak: *yhdet* [NomPl] 'egy') *kengät* 'két (pár), egy (pár) cipő', *kolmet häät* 'három esküvő', *parit talkoot* 'néhány kalácska' ”.¹⁴

A finn plurale tantumokkal foglalkozó monográfiák szerzője, Rune Ingo már különbséget tesz a *plurale tantum* (finnül *monikkosana*) és a *pluratiivi* fogalmak között, így ezek meghatározása is eltérő. Ingo a fent bemutatott plurale tantum definíciókat meglehetősen merevnek tartja, és arra is alkalmatlannak, hogy az ide tartozó példák mindegyikére alkalmazni lehessen. Az Ingo által meghatározott *pluratiivi* fogalom a következő: akkor beszélhetünk *pluratiiviról*, amikor – a gyűjtőnevekhez hasonlóan – az egyes jelentés többes számú alakban valósul vagy valósulhat meg.¹⁵

Ingo a pluratívakon belül két csoportot is megkülönböztet (1978: 41–43):

– Transzparens pluratíváról (*transparentti pluratiivi*) akkor beszélhetünk, ha a többes használata egyértelműen kifejezhető és könnyen magyarázható, pl. *valjaat* 'lószerszám'.

¹⁴ „Plurale tantum-substantiivin oheessa lukusana kuitenkin on monikkossa: *kahdet* (kuten myös: *yhdet*) *kengät*, *kolmet häät*, *parit talkoot*” (Hakulinen 1968: 418).

¹⁵ Jos funktiokollektiiviin korreloiva mielletason käsityksikkö reaalistuu tai voi reaalistua yksikkömerkityksessä monikkomuotoisena, tätä reaalistumaa pidetään pluratiivina (Ingo 1978: 42).

– A nem transzparens pluratívák (*opaakki pluratiivi*) csoportjába olyan szavak tartoznak, amelyek esetén a többes alak használatának oka valamilyen szemantikai és néha fonológiai, vagy pedig a jelentésben bekövetkező olyan változás, amely a nyelvet beszélő számára már nem ismeretes. Ilyen például a *hääät* 'esküvő' szóban használt többes, amelyben a többes szám használatának magyarázatát csak néprajzi ismeretek alapján fejthetjük fel (ld. 8.2. fejezet).

Ingo az *obligatorinen monikko* 'kötelező többes' esetét tekinti a klasszikus értelemben vett *plurale tantum*-nak, vagyis az olyan szavakat, melyeknek a mai nyelvben nincsen egyes számú paradigmájuk (Ingo 1978: 43).

A legújabb szakirodalom fogalomhasználata nem egységes. Vilkuna a *pluratiivi* formát használja (feltehetőleg Ingo munkájának hatására). Ennek definícióját a következőképpen adja meg: olyan többes számban álló szavak, amelyek jelentése azonban általában egynek, egy egységnek értelmezendők (Vilkuna 2003: 96–97).¹⁶

Az *Iso suomen kielioppi* a *monikkosana* terminust használja. Vilkunánál bővebb definíciója szerint olyan főnevek is ebbe a csoportba sorolandók, melyeknek megvan az egyes és többes számú paradigmája, viszont a többes számú alak *plurale tantum*ként használható (*jalat* 'láb-plur.', *silmät* 'szem-plur.', *hiukset* 'haj-plur.', *sukat* 'zokni-plur.'). Mivel a *plurale tantum*ok oszthatatlanok (*jaottomia*), megszámlálható egységet jelölnek: *kahdet hääät* 'két esküvő', *kolmet sukat* 'három (pár) zokni' (ISK 553).

A lapp nyelv *plurale tantum*ainak definiálása legelőször Konrad Nielsennél jelenik meg: „A *plurale tantum*ok, olyan szavak, melyek – kivéve az összetett szavak első szótagjában, ahol egyes nominativusban állnak – mindig többes számban használatosak” (Nielsen 1926: 305).¹⁷

Sammallahti 2007-ben megjelent lapp nyelvészeti terminológiai szótára szerint a „azokat a névszókat, amelyek többes számban használatosak, például: *buvssat* 'nadrág', *Várggát* 'Vardø [város Norvégia északkeleti részén]', pluratívának, azaz *plurale tantum*-nak nevezik”.¹⁸

¹⁶ „...pluratiivit eli sanat, jotka ovat muodoltaan monikollisia, vaikka niiden tarkoitteita yleensä ajatellaan yhtenä yksikkönä.” (Vilkuna 2003: 96–97).

¹⁷ „Pluralia tantum, ord som – bortsett fra bruken av nom. sg. som første ledd av sammensetninger – alltid har flertallsform” (Nielsen 1926: 305).

¹⁸ „Pluratiiva: Nomen mii geavahuvvo májggaidlogus, omd. *buvssat*, *Várggát*; gohčoduvvo maiddáii plurale tantum” (Sammallahti 2007: 108).

Az itt bemutatott – a plurale tantum jelenség összetettségéből adódó – definiálási problémák is igazolták egy új terminus és egy ahhoz tartozó új definíció megalkotását. A plurale tantum 'csak többes' latin megnevezés túlságosan merev és csak kis létszámú halmazt jelöl, jóllehet ehhez a jelenséghez sokkal több nyelvi adat sorolható. Nem áll szándékomban „szembeszállni” a magyar nyelvészeti terminológia egységesítésére irányuló törekvésekkel, ezért inkább a finn és lapp szakirodalomban már használt (fi. *pluratiivi*, lp. *pluratiiva*) terminus átvételével, a *pluratíva* megnevezéssel jelölöm a vizsgált elemeket. A *pluratíva* terminus a speciális többes számot használó összes szó halmazának jelölésére alkalmas azáltal, hogy elhagyjuk belőle a „tantum” által jelölt kizárólagosságot, viszont megtartjuk a speciális többes-mozzanatot. A vizsgálati anyag így kiszélesedik, s a plurale tantum már csak mint a pluratívák egyik lehetséges részhalmaza vesz részt az elemzésekben. Ennek a terminusnak az átvétele segít azokban az esetekben is, amelyek során egy teljes számparadigmájú szónak (lp. *gor'ri* 'kerék') a logikus többes (*gor'rit* 'kerekek') jelentése mellett számolhatunk egy *pluratív* jelentésével is (*gor'rit* 'kocsi').

Tisztában vagyok azzal, hogy egy terminus csak akkor kerülhet bevezetésre és válhat a szakma számára használhatóvá, amennyiben az illeszkedni tud egy adott terminusrendszerbe, tehát jogos lenne az igény a pluratíva mellett a kissé furcsán hangzó *singulatíva* (= *singulare tantum*) és *duatíva* (= *duale tantum*) szakszavak bevezetésére is. Nem egyedülálló eset azonban, hogy adott nyelv terminus-sorából bizonyos elem hiányzik. Nem is kell messzire mennünk, elég ha megnézzük a három terminus finn megfelelőjét: a *singulare tantum* finnül *yksikkösana*, a plurale tantumé *monikkosana* (és *pluratiivi*), a *duale tantum*ra viszont nem használatos, vagy legalábbis soha nem találok a *kaksikkosana* formával. A lapp nyelvészeti terminológiai szótárban pedig csak a plurale tantum vagyis a *pluratiiva* szerepel, azonban hiányzik a *singulare* és a *duale tantum* ismertetése.¹⁹

A *pluratíva* értelmezésében tehát olyan nyelvi jelenség, melyben az egyes vagy kollektív jelentés többes formában valósul vagy valósulhat meg (vö. Ingo 1978: 42).

¹⁹ Ennek oka, hogy a lapp nyelvben nem számolhatunk sem *singulare*, sem *duale tantum*okkal.

Tágabb értelemben *pluratív*nak tekintek tehát minden olyan szót, mely:

- nem rendelkezik egyes számú paradigmával;
- rendelkezik egyes számú paradigmával, de az egyes és a többes számú alak jelentése kisebb vagy nagyobb mértékben eltér egymástól;
- rendelkezik egyes számú paradigmával, és az egyes és a többes számú alakok jelentése között látszólag nincs különbség.

A Bevezetőben említetteknek megfelelően a dolgozatban a terminus-használatot az alábbi kettősség jellemzi: a saját lapp kutatási anyagomban használom a *pluratíva* terminust, minden ismertett korábbi anyagban pedig meghagyom a *plurale tantum* szakki-fejezést.

3.2. HIÁNYOS PARADIGMÁK: A PLURALE TANTUM ÉS A SINGULARE TANTUM

A paradigma a ragozási sorba tartozó toldalékok rendszere. A *Nyelvi fogalmak kisszótára* (2000) (= NyFK) szerint a paradigma úgy képzelhető el, mint meghatározott nyelvtani jelentéseket hordozó síkok sora, és a rag jelöli ki azt a síkot, amelyen a szóalak elhelyezkedik. A paradigmában lévő síkok nyelvtani jelentése alapján beszélünk esetparadigmáról, ill. szám-személy paradigmáról, ez utóbbi a szóalakon utal egy másik mondatrész számára és személyére. A paradigma általában és jellemzően meghatározott elemkészletet, zárt rendszert jelent (199–200).

A paradigma teljes, szabályos és aktív, ha minden síkjának van egyértelmű jelölője, s ezek szinte minden tőhöz hozzátehetőek (NyFK 200). Emellett azonban a világ szinte minden nyelvében megfigyelhető, hogy a szókincs bizonyos ragozható elemeinek egyes alakjai nem léteznek (Papp 1975: 187), vagyis az elméletileg lehetséges szóalakok közül bizonyos alakok nem fordulnak elő a használat során. Ezeket nevezzük hiányos paradigmának, másképpen a szó defektív ragozásának, illetve paradigmatis hiánynak (Penttilä 1957: 195; Fred Karlsson 1994: 103).

Mai Tiits a hiányos paradigmarendszert szimmetrikus és aszimmetrikus szempontból vizsgálta (1983: 356–364). Véleménye szerint a hiányosság az aszimmetria elvét követi. A szimmetria a valóságban fennálló szabályszerűséget tükrözi, ennek ellenpontjaként az

aszimmetria az egyensúly nélküliségből fakad. A szimmetrikusságra jellemző az állandóság és a stabilitás, míg az aszimmetriát a mozgékonyság, dinamizmus és az esetlegesség jellemzi. A nyelvnek mindkét tendenciára szüksége van, így az aszimmetriára is, mivel a teljes egyensúlyban lévő, szabályszerűen működő nyelvnek nincs ereje a fejlődéshez. Ilyen fejlődésre képtelen nyelv például az eszperantó (Tiits 1983: 357). A paradigmák kétféleképpen közelíthetők meg. Amennyiben a figyelem középpontjában a szó alakja áll, úgy a hiányos paradigmájú szavak az ún. normál szavakhoz sorolhatók, mert morfológiai szempontból ugyanúgy viselkednek. A plurale tantumok esetén ez azt jelenti, hogy lehetséges azok egyes számú alakjának megalkotása. A másik lehetséges megközelítési mód nemcsak az alakot, hanem a jelentést is figyelembe veszi, és azokat a kategóriákat is a hiányos paradigmák közé sorolja, amelyek aszimmetriája szemantikai okokból következik (Tiits 1983: 359–360).

A szakirodalom a főnévi számparadigmára vonatkoztatva általában három csoportot különböztet meg: a) teljes számrendszerű szavakat, b) singulare tantumokat és c) plurale tantumokat.

3.2.1. A. A. Zaliznyak elmélete

A fent említett hármas felosztással az orosz Zaliznyak nem ért egyet (1967: 55): szerinte nincsenek singulare tantumok: a létező leírások többségében a singulare tantum és plurale tantum definíciójából az a következtetés vonható le, hogy azok egymáshoz hasonlóan „csak egyetlen számban használatosak”. Zaliznyak szerint viszont e két csoport szavai között valójában nincs párhuzam. Kiindulásként fontosnak tartja megkülönböztetni a szóalak belső (jelentésbeli) és külső (formai) tulajdonságait. A singulare tantum esetében rendszerint csak olyan szóalakok használatosak, melyek jelentése és külső jele is egyes számú. Ez a sajátosság közvetlen kapcsolatban áll az adott szavak alapjelentésével: itt olyan lexémákról van szó, melyek többes alakjának használatára a gyakorlatban nem nagyon van példa, vö. or. *лаи* 'káromkodás', *гордость* 'büszkeség', *медь* 'réz'. Viszont szükség esetén a hiányzó szóalakokat a többes számú jelentéssel és a külső jelekkel könnyedén meg tudjuk alkotni: *лаи* 'káromkodások', *гордости* 'büszkeségek', *меди* 'rezek' (Zaliznyak 1967: 57). Vagyis a singulare tantum olyan szó, melynek potenciálisan teljes ragozása van, de csak az egyes forma használatos (Zaliznyak 1967: 58).

Egészen másnak tartja viszont a helyzetet a plurale tantumok esetében. Az élettelen tárgyat jelölő plurale tantumok – mint *сáни* 'szán', *но́жницы* 'olló', *ворота* 'kapu', *сутки* '(teljes) nap' – kapcsán ismeretes, hogy ezek a szavak jelenthetnek egyet és többet is: *одни сани* 'egy szán' ~ *многие сани* 'több szán'. Ily módon az ilyen típusú szavaknak csak olyan szóalakjai vannak, amelyek a többes szám jelével vannak ellátva akkor is, ha egyes számú jelentésük van. Pontosán ezért – ellentétben a már említett *лаи* 'káromkodások', *медь* 'rezek' típusal – a **но́жница*, **ворота* típusú szavak egyáltalán nem léteznek (Zaliznyak 1967: 58).

A singulare tantumok és a *сáни*, *но́жницы* típusú plurale tantumok közé tehát egyaránt sorolhatunk olyan főneveket, melyek ragozása mindkét számot magában foglalja, emellett azonban mégis különböznek a „hagyományos” főnevektől. A *лаи* 'káromkodás' típusú szó csak abban különbözik a *стол* 'asztal' típusútól, hogy az előbbi esetében ritkábban használják a többes számot. A *сáни*, *но́жницы* típus esetében azonban elég gyakran használják az egyes és a többes számú alakokat is; a különbség az 'asztal' típusúaktól csak abban van, hogy itt a két szóalak azonos.

Zaliznyak azoknak a plurale tantumoknak a vizsgálatát is elvégzi, amelyek nem tartoznak a fent említett *сáни*, *но́жницы* típusú szavakhoz. A plurale tantumok második legismertebb csoportját képezik az anyagnevek, ezeket ő *чернила* 'tinta' típusú szavaknak nevezi, melybe olyan lexémák tartoznak, mint pl. *сливки* 'tejszín', *щи* 'káposztaleves', *помои* 'mosogatólé'. Zaliznyak szerint a jelentésük alapján a 'tinta' típusú szavak annyiban különböznek a 'szán' típusúaktól, amennyire a *лаи* 'káromkodás', *медь* 'rez' típusú singulare tantumok a „hagyományos” főnevektől, vagyis, többes jelentést is hordozhatnak, de alapvetően ez nem jellemző rájuk. Hasonlóak a különbségek más szavak vonatkozásában, pl. az 'asztal' és a 'szán' típusúakat könnyen kapcsolhatjuk számnevekkel (*два стола* 'két asztal', *десять столов* 'tíz asztal', *два саней* 'két szán', *десять саней* 'tíz szán'). Ezzel szemben a 'tinta' típusúakhoz – éppen úgy, mint a *лаи* 'káromkodás', *медь* 'rez' singulare tantumokhoz – nem kapcsolhatunk számnevet. Az elmondottakból levonható az alábbi következtetés: a 'tinta' típusú szavak egyidejűleg rendelkeznek a plurale tantumok és a singulare tantumok sajátosságaival (Zaliznyak 1967: 60).

A fent említetteket tehát az alábbi táblázatban foglalhatjuk össze:

Szó		Jelentés		Külső jegy	
		Egyes	Többes	Egyes	Többes
Teljes ragozás		+	+	+	+
Singulare tantum	<i>лай</i> -típus	+	(+)	+	(+)
Plurale tantum	<i>сáни</i> -típus	+	+	–	+
	<i>чернила</i> -típus	+	(+)	–	+

A táblázatból tisztán látszik, hogy a teljes ragozáshoz hasonlóan a *singulare tantum* esetében is megvan a lehetőség a többes jelentésnek többes külső jegy használatával történő kifejezésére. Ezzel szemben a *plurale tantum* nem rendelkezik egyes alakkal, jóllehet egyes jelentést is kifejezhet (viszont ez is a többes külső jeggyel valósul meg). A *plurale tantum*okon belül is megfigyelhető azonban különbség, hiszen a *чернила*-típusú *plurale tantum*ok esetén – jelentésükből adódóan – nem túl gyakori a többes jelentés.

Az elmondottakból Zaliznyak szerint (is) az következik, hogy a hagyományos *singulare* és *plurale tantum* terminusok a legkevésbé sem pontosak, mert a párhuzam illúzióját keltik ott, ahol valójában nincs is.

Zaliznyak a következőképpen definiálja e két fogalmat. *Singulare tantum*: olyan főnevek, amelyeknél a többes számú alakot rendszerint nem használjuk; *plurale tantum*: olyan főnevek, amelyeknél az egyes és a többes jelentés minden esetben többes szóalakokkal jut kifejeződésre (Zaliznyak 1967: 59). Zaliznyak *singulare tantum* meghatározásával kapcsolatosan azonban meg kell jegyeznünk, hogy az legfeljebb az oroszra igaz, mert például az angol *sheep* 'juh' szónak nincs többes száma. Hiányolhatjuk azt is, hogy Zaliznyak nem említi, hogy az oroszban minden *plurale tantum*nak kell, hogy legyen legalább egy formailag kikövetkeztetett egyes számú alakja, különben a szó nem ragozható.²⁰

²⁰ G. Bogár Edit szíves közlése alapján.

3.2.2. Papp Ferenc kategóriái

Papp Ferenc *A magyar főnév paradigmatis rendszere* című munkájában (1975) részletesen vizsgálja a magyarban található hiányos paradigmájú főneveket. Vizsgálata a Magyar Értelmező Kéziszótár anyagára épült. Azokat a szavakat gyűjtötte össze, melyek esetében a szótár megjegyezte, hogy „főleg/főként tbsz.-ban, rendsz. tbsz.-ban, csak tbsz.-ban” használatosak. A szótárban szereplő 30 579 főnév közül 17 a „klasszikus” plurale tantumok száma.

Papp mindenekelőtt arra hívja fel a figyelmet, hogy a bináris felosztás – amely szerint a nyelvekben vannak teljes és hiányos paradigmájú szavak (singulare vagy plurale tantumok) – a magyarban nem elégséges, nem fed le minden nyelvi jelenséget.

Külön vizsgálta, mik a nehézségek a magyar nyelvben a „tantumokkal” kapcsolatban. A kérdés az, hogy mi alapján mondjuk például a *csárdák* alakról, hogy az többes számú? Nyilván azon az alapon, hogy van mellette egyes számú *csárda* alak, amellyel SG : PL oppozíció alakítható ki. De milyen formális alapon állapíthatjuk meg, hogy az *üzelmek* többes számú alak, azaz, a szótárban ilyen formában megjelenő szó plurale tantum? Mivel *-ek* végződésű szó kb. még 110 van a szótárban (de ezek nem tartoznak a plurale tantum kategóriájába), maga a végződés tehát nem lehet segítségünkre a fentebb említett kérdés megválaszolásában. Ragozó nyelveknél az egyes és a többes ragok a függő ragozás során jól elhatárolhatók. Amennyiben tehát nincs **üzelem* alak, úgy az *üzelmek* tisztán morfológiai szempontból ugyanúgy minősülhetne singulare tantumnak (mivel az **üzelmekek* szó sincs regisztrálva), mint plurale tantumnak. Akkor mire támaszkodhatunk annak eldöntésekor, hogy az *üzelmek* plurale tantum-e, vagy sem? Az első alaktani támpont az lehet, hogy nincs **üzelme* alak, viszont van *üzelmei*. Az *-ei* végződés már jellegzetesen többességre utal. További bizonyítékot a szintaktikai szerkezetek adnak, elsősorban az, hogy az *üzelmek* behelyettesíthető az *asztalok*, *kezek* környezetébe, de nem az *asztal*, *kéz* környezetébe: *Az üzelmek sikerültek ~ Az asztalok sikerültek*. Viszont *Az asztal sikerült. ~ *Az üzelmek sikerült.* (Papp 1975: 199).

Papp az alábbiak alapján csoportosította a magyarban szereplő, főleg többes számban előforduló szavakat (Papp 1975: 191):

A) A számkategóriák három formája alapján:

- mindkét szám megvan (TOT NUM);
- csak egyes számú alak létezik (SG T);
- csak többes számú alak létezik (PL T).

B) Az eset három kategóriája alapján:

- minden eset megvan (TOT CAS);
- csak alanyeset van (NOM T);
- csak függő esetek vannak (OBL T).

C) A személy kategóriájának hármas felosztása alapján:

- a személyrendszer teljes (TOT PERS);
- csak személytelen alakok vannak (IMP T);
- csak birtokos személyjeles alakok vannak (PERS T).

E szempontok alapján a magyar főneveket az alábbiak szerint rendszerezhetjük (vö. Papp 1975: 211).

Pers	TOT PERS			IMPERS T			PERS T		
	Tot cas	Nom T	Obl T	Tot cas	Nom T	Obl T	Tot cas	Nom T	Obl T
TOT NUM									
SG T									
PL T									

Ebből a rendszerből a vizsgálat céljának megfelelően az utolsó sor, vagyis a plurale tantumokra vonatkozó adatok szükségesek, így az alábbiakban már csak a táblázatnak ezt a részét használom, feltüntetve benne az ide vonatkozó lexémákat.

Pers	TOT PERS			IMPERS T			PERS T		
	Tot cas	Nom T	Obl T	Tot cas	Nom T	Obl T	Tot cas	Nom T	Obl T
PL T	<i>naturáliák</i>			<i>jelenvoltak</i>		<i>világméretekben</i>	<i>elei</i>		
	<i>üzelmek</i>			<i>légutak</i>					
	<i>mézeshetek</i>			<i>mindenszentek</i>					
	<i>aprószenetek</i>			<i>rohamléptek</i>					
	<i>jogászévek</i>			<i>otthonvalók</i>					
	<i>gázművek</i>								
	<i>krokodilkönnyek</i>								
	<i>szűzermék</i>								
	<i>osztálykorlátok</i>								
	<i>árviszonyok</i>								
	<i>korviszonyok</i>								
	<i>lakásviszonyok</i>								
	<i>életviszonyok</i>								
	<i>osztályviszonyok</i>								
	<i>közviszonyok</i>								
	<i>ükszülők</i>								
	<i>ősszülők</i>								

A táblázat alapján az alábbi plurale tantum típusokról beszélhetünk a magyarban:

A) PL T, TOT PERS, TOT CAS – Minden egyéb megszorítás nélküli „tisza” plurale tantumnak tekintendő tehát: *naturáliák, üzelmek, mézeshetek, aprószenetek, jogászévek, gázművek, krokodilkönnyek, szűzermék, osztálykorlátok, árviszonyok, korviszonyok, lakásviszonyok, életviszonyok, osztályviszonyok, közviszonyok, ükszülők, ősszülők* (Papp 1975: 198–199).

B) PL T, IMP T, TOT CAS – Az ebbe a csoportba tartozó plurale tantumok jellegzetességei, hogy esetrendszerük teljes, viszont csak birtokos személyjel nélküli alakok szerepelnek itt: *jelenvoltak, légutak, mindenszentek, rohamléptek, otthonvalók*. Az előző

„tisztá” plurale tantumoktól eltérően itt az a különbség figyelhető meg, hogy míg az *ap-rószentek* szónak átvitt értelemben lehetnek birtokos személyjeles alakjai, a *mindenszentek* lexémának nem. S bár a *légutak* szó gyakran kerül olyan helyzetbe, hogy birtokos személyjelezése szükségessé válik, a szó mégis kerüli az ilyen konstrukciót, és az orvosi nyelvben is inkább *a légutak tiszták*, *a légutak nála tiszták* szerkezetek használják, és igyekeznek elkerülni a *légutai* vagy *légútjai* alakokat (Papp 1975: 205).

C) PL T, IMP T, OBL T – A harmadik nagyobb csoportba elvileg olyan plurale tantumok sorolhatók, amelyek csak függő esetben jelennek meg. Ide a magyarban Papp listája alapján csak egy elem tartozik: *világméretekben* (Papp 1975: 206).

D) PL T, PERS T, TOT CAS – A negyedik csoport a teljes esetrendszerű, csak birtokos személyjeles formában előforduló plurale tantum: *elei* (Papp 1975: 209).

Papp szót ejt még olyan plurale tantumokról is, amelyekre jellemző, hogy egyes nominativusuk nincsen, nem birtokos személyjeles nominativusuk csak többes lehet, egyes számban viszont okvetlenül személyjeles alakok vannak: *lépte ~ léptek*, *párthíve ~ párt-hívek* (Papp 1975: 209).

3.2.3. Paolo Acquaviva nézetei

Az eddigieknél jóval radikálisabb nézetet képvisel Paolo Acquaviva, aki *Lexical plurals* című munkájában megkérdőjelezi a plurale tantumoknak a lexikális többesek közé való besorolását. Véleménye szerint a plurale tantum (akárcsak a singulare tantum) csupán kényelmes leíró nyelvészeti címke és semmi több. Az általános feltételezésekkel szemben ezek nem alkotnak olyan lexéma-csoportot, amelyet a numerus speciális használata jellemez (Acquaviva 2008: 15), vagyis a fix számú (*fixed-number*) főnevekről ugyanolyan – nyelvészetiileg szignifikáns – információk szerezhetők, mint a nem fix számú (*non-fixed number*) főnevekről. A plurale tantumok nem hagyományos úton fejeznek ki lexikális többséget, viszont egyértelmű tulajdonságuk, hogy nincs egyes számú alakjuk.

Acquaviva az alábbiak alapján tagadja a plurale tantumnak, mint természetes grammatikai kategóriának a létezését:

Ha a plurale tantumot mint morfológiai tulajdonságot tekintjük, akkor minden egyes ilyen szó (*mumps, billiards, semantics*) többest jelöl, hiszen további ragozása (**newses; *meanses*) nem lehetséges. De a *news* 'hír(ek)' típusú szó esetén ez a többesség már nem egyértelmű, hiszen az predikatív szerkezetben mindig egyes számú alanyként viselkedik (*the news is/*are bad*). Vagyis a morfológiai és a szintaktikai többes kapcsolata túl laza ahhoz, hogy tisztán elhatárolható plurale tantum kategóriát állíthassunk fel. Ehhez az olyan – anyanyelvi beszélők által használt – formák is hozzájárulnak, mint az *a scissors* 'egy olló'.

Külön problematikusnak tartja az olyan eseteket, melyek során ugyanahhoz a lexémához egyes és többes forma is köthető: *sorrow* 'szomorúság' ~ *sorrows* 'fájdalom'. Ehhez kapcsolódóan meglehetősen nehéznek tartja annak a kérdésnek a megválaszolását is, hogy egy többes számban álló főnév vajon eredendően lexikális többes számban van, vagy csak egy teljes paradigmájú szó többes száma. Vagyis ebben az esetben olyan szavakra kell gondolni, melyek egyes és többes alakjának kapcsolata nem transzparens. A *works* 'gyár, üzem' és *work* 'munka' szavak ugyanis attól függetlenül, hogy világosan ugyanahhoz a lexémához (*work*) tartoznak, szemantikailag mégis különböző szavak (Acquaviva 2008: 17–18).

Gyakran felmerülhet az a kérdés is, hogy az egyes szám hiánya nyelvtanilag tényként kezelendő-e. Nem tekinti ugyanis plurale tantumoknak az olyan szavakat, amelyek esetén nincs egyértelmű különbség az olyan főnevek között, amelyek lexikális reprezentációjából hiányzik az egyes forma, és az olyanok között, amelyek jelentése miatt az egyes forma kevésbé használatos (ezek kvázi-plurale tantumok – ang. *quasi-pluralia tantum*, például *embers* 'parázs', *reins* 'vesék', *tropics* 'trópusok') (Acquaviva 2008: 19).

A kategória „homályosságát” az is fokozza, hogy a plurale tantumok jelentése nem véletlenszerű. Ezek a tág szemantikai kategóriák (ld. 8. fejezet) nemcsak a plurale tantummal kapcsolatban, hanem a többes szám lexikalizálódása során is éppúgy relevánsak. Összességében tehát – habár elengedhetetlen leíró fogalomnak tartja – Acquaviva úgy látja, hogy a plurale tantumnak mint grammatikai kategóriának megkülönböztetése sem morfológiailag, sem pedig szemantikailag nem indokolt²¹ (Acquaviva 2008: 20).

²¹ A kategória létjogosultságát a finnugor nyelvekben végzett szintaktikai vizsgálataim egyértelműen igazolják (ld. 5. fejezet). Acquaviva ilyen irányú vizsgálatokat nem végzett, habár az angolban is jól elkü-

Véleményem szerint az itt felsorolt problémák jól tükrözik az adott nyelvi jelenség összetettségét, és igazolják a plurale tantumok részletes vizsgálatának igényét is. Acquaviva saját vizsgálati anyagának egyszerűsítésére törekszik azáltal, hogy vizsgálatába csak jól körülhatárolható jelenségeket sorol, ezáltal sokszor megkerüli a valós problémákat.

3.3. A PLURALE TANTUM HELYE AZ ÚJABB NYELVÉSZETI IRÁNYZATOKBAN

Az alábbiakban bemutatásra kerülő irányzatok elméleti kereteinek részletes ismertetésétől eltekintek, csak a vizsgált anyag szempontjából releváns eredményeket kívánom röviden vázolni.

3.3.1. A plurale tantum és a komponenses szemantikai elemzés

A komponenses szemantikai elemzés abból a feltevésből indul ki, hogy az azonos szemantikai mezőhöz tartozó szavak jelentése között kapcsolat áll fenn, a jelentésük közötti különbség szemantikai jegyekkel, komponensekkel leírható. A fonológiai megkülönböztető jegyek mintájára, a szemantikai jegyek is binárisak (Kiefer 2007: 63).

	EMBER	FÉRFI	FELNŐTT
Férfi	+	+	+
Nő	+	-	+
Lány	+	-	-
Fiú	+	+	-

A komponenses szemantikai elemzés mintája

(Lőrincz 2009: 40)

löníthető a logikus többes és a plurale tantum szintaktikai szerkezetben való működése (vö. ang. *one apple* 'egy alma' ~ *one pair of scissors* 'egy olló'; *two apples* 'két alma' ~ *two pairs of scissors* 'két olló').

A komponenses elemzések között speciális helyet foglal el Anna Wierzbicka elmélete, mely három alaptételre épül (vö. Kiefer 2007: 85–88):

a) Nincs különbség a metanyelv és a tárgynyelv között.

b) A szemantikai alapelemek nyelvi elemzés eredményei, nem egy adott nyelvhez köthetők, hanem nyelvi univerzálék. A nyelvek szavai közötti szemantikai különbségeket úgy lehet megragadni, ha közös elemekből indulunk ki.

c) A szemantikai elemzés végeredménye egy parafrázis: nem konceptuális egységekhez tartozó szó jelentését úgy határozzuk meg, hogy azt a konceptuális egységek segítségével körülírjuk. Vagyis a szókészlet minden egyes szava felbontható bizonyos szemantikai alapelemek (főnevek, determinánsok, kvantorok stb.) felhasználásával:

pl. X fej = X emberi testrész

ez a testrész az összes többi testrész fölött van

ha valaki gondolkodik, akkor ebben a testrészben történik valami

Wierzbicka ezzel a módszerrel végezte el a plurale tantumok osztályozását is (1988: 557–559):²²

a) Csak plurália – olyan apró részekből álló anyagok elnevezése, amelynek megszámlálása nem okoz gondot annak, aki tud számolni, de túl sok annak, aki meg akarja számlálni (*oats* 'zab', *curds* 'túró', *coffe-grounds* 'kávészacc').

Ezekre nem úgy gondolunk, mint megszámlálható dolgokra, hanem mint olyanokra, amelyekből bármekkora részt válasszunk is le, minden rész egyformán megtartja eredeti jellegét. Sok különálló, de egyforma rész alkotja, amelyek kicsik és közel vannak egymáshoz, ezért szétválogatásuk lehetetlen vagy értelmetlen, nem tudunk rájuk úgy gondolni, mint szétválogatható és megszámlálható dolgokra.

b) Csak plurália – helynevek, amelyek tiszta belső határok nélkül terülnek el (*plains* 'síkság', *steppes* 'sztyeppe', *woodlands* 'fás vidék').

Nem ember alkotta helyek. Jól látható, hogy több részből állnak, ám ezek a részek nem különülnek el egymástól, így nem egyes helyekként, hanem egészként gondolunk rájuk. Bármely nagyobb részüket leválasztva minden rész megőrzi eredeti jellegét.

²² Wierzbicka felosztását rövidített, egyszerűsített formában adom közre, a teljes anyagot ld. Wierzbicka 1988: 557–559.

c) Csak plurália – sok, helyhez rögzített tárgy (*stairs* 'lépcső', *catacombs* 'föld alatti katakomba', *bleachers* 'fapados lelátó', *bowels* 'belek').

Nem mozgatható dolgok, amelyekről látható, hogy sok kapcsolódó részből állnak. Ezeket a részeket, mivel kapcsolódnak egymáshoz, nem tartjuk különállónak, és nem úgy gondolunk rájuk, mint az egésztől elválasztható, jellegét elválasztva is megőrző dolgokra.

d) Csak plurália az '*a pair of x*' kifejezésben – páros dolgok elnevezése (*scissors* 'olló', *goggles* 'szemüveg').

Olyan dolgok, amelyek két azonos és azonos rendeltetésű részből állnak. Ezeket a részeket ugyanakkor nem látjuk különálló dolgoknak, mivel kapcsolódnak egymáshoz, és egymagukban képtelenek lennének funkciójuk betöltésére. Ezeket a két azonos részből álló dolgokat számolhatjuk, de mindig az egész dolog, és nem az egymáshoz kapcsolódó alkotóelemek állnak a fókuszban.

e) Csak plurália – tárgyak és/vagy anyagok csoportja (*leftovers* 'maradék', *groceries* 'élelmiszer').

Különbéle dolgok, amelyek ugyanazon a helyen és ugyanazon az okból vannak jelen, és amelyekre részben különbözőségük miatt nem gondolunk megszámlálhatóként, részben pedig azért, mert nem mindről mondható el, hogy különálló dolog.

f) Főleg plurália – kis dolgok kis mennyisége, amit meg lehet számolni, de normális körülmények között nem számolják meg (*noodles* 'tészta', *peas* 'borsó').

Olyan dolog, amire „nem számolhatóként” gondolunk, ehelyett olyan dolognak tartjuk, amit sok kisebb, különálló dolog alkot, amiket viszont általában nem akarunk megszámlálni. Ezek a kisebb alkotóelemek szükség esetén megszámlálhatók, az egészből el-távolítva pedig megőrzik eredeti jellegüket.

3.3.2. A plurale tantum helye a kognitív nyelvészetben

A kognitív nyelvészetben a jelentésalkotás komponensei a következők: a jelentés létrehozása (megismerés), annak kommunikációja (nyelv), és az arra épülő emberi viselke-

dés (kultúra) (Kövecses–Benczes 2010: 13). E három fogalom vizsgálatára különböző tudományágak specializálódtak (pl. kognitív pszichológia, megismeréstudomány, mesterséges intelligencia), és ezek eredményeinek szintetizálásaként jött létre a kognitív nyelvészet az 1970-es években. A vizsgálati anyag szempontjából lényeges kérdés, hogy milyen kapcsolat áll fenn a valóság és az elme között, és mit is jelent a jelentés a kognitív nyelvészetben. Ugyanis a plurale tantumok taglalásakor gyakran olvasható, hogy ezek tipikus példái az olyan nyelvi elemeknek, melyek numerusuk révén nem tükrözik az objektív valóságot (vö. Baufeld 1979: 13–19).

A kognitív nyelvészet egyik alapfogalma a konceptualizáció, amin egy adott entitás értelmezését értjük (Kövecses–Benczes 2010: 145). A plurale tantumok olyan nyelvi jelenségek, amelyek formáját, mennyiségét illetően jelentős eltérések figyelhetők meg a világ nyelveiben. Ennek oka az adott nyelvet beszélők eltérő jellegű megfigyelésével, azaz alternatív konceptualizációjával magyarázható. Az alternatív konceptualizációval összefüggésben álló értelmezési műveletek közül a plurale tantumok az ún. átfogó kép értelmezési műveletek révén válnak vizsgálhatóvá. Az átfogó kép során – mint az a nevében is tükröződik – az adott entitásról vagy szituációról átfogó képet kapunk. Valójában az átfogó kép három értelmezési művelet egysége, nevezetesen a strukturális sematizáció, az erődinamika és a reláció művelete. A vizsgálat szempontjából az első, azaz a strukturális sematizáció a releváns művelet. A strukturális sematizáció azt a célt hivatott szolgálni, hogy az entitasokat egyediesítsük környezetüktől egy adott szituációban. Általában azokat az objektumokat, amelyek jól érzékelhető határvonalakkal rendelkező egyedi tárgyként konceptualizálhatók, a nyelv megszámlálható főnevekkel jelöli (*falevél*). Ezzel szemben a jól érzékelhető határvonalakkal nem rendelkező entitások nem egyediesíthetők egyértelműen, így azokat a nyelv megszámlálhatatlan főnévként²³ (*víz, levegő*) jeleníti meg. Ha egyszerre több, egyedi entitást érzékelünk, akkor a beszéd során többes számot használunk (*falevelek*). Azonban az egyszerre nagy számban jelentkező független entitást nem egyediesíthető entitásként is lehet konceptualizálni (*lombozat*). Az is lehetséges, hogy több egyedi entitást konceptualizálunk egységként (*csapat*) (Kövecses–Benczes 2010: 154). A nyelvek közötti plurale tantum használat tehát a kognitív megközelítés szerint azért mutat eltéréseket, mert a nyelvek az adott szavak megalakotása, használata során eltérően konceptualizálnak, vagyis a több részből álló entitás esetén, ha részletesebb konceptualizáció történik, akkor jelenik meg a többes forma,

²³ Az angol terminológiában *mass* vagy *mass-noun*.

míg ugyanannak a szónak más nyelvben történő egyes számú használata arra utal, hogy ott elnagyoltabb konceptualizációval számolhatunk, vagyis az egyes részletek a háttérbe szorúlnak.

3.3.3. Konceptualizáció

Rune Ingo vizsgálatai szerint megfigyelhető bizonyos eltérés a különböző nyelvek számhasználatát illetően, jóllehet a plurale tantumok létrejöttének oka és feltétele minden nyelvben hasonló. Így például a betegségnevek az angolban a legtöbb esetben plurale tantumok, ezzel szemben a franciában a betegségnevek legnagyobb része egyes számban áll (Ingo 1978: 34–35). Ez utóbbi állítás alapján joggal merül fel tehát a kérdés, vajon ugyanannak a denotátumnak egyes vagy többes számmal való jelölése önkényesen történik-e, vagy pedig a már fent említett konceptualizációs különbségekkel magyarázható. E kérdés megválaszolására törekedett Anna Wierzbicka, aki az alábbi példák vizsgálatával kívánta bizonyítani, hogy a kérdéses jelenség oka a konceptualizációban keresendő. Első példájában az angol egyes számú *mouth* 'száj' szót veti össze a plurale tantumként funkcionáló lengyel *usta* 'száj' szóval. Jóllehet mindkét szó egyaránt jelölheti a szájüreget és az ajkakat is, a lengyel többes számú alak konceptualizációjában mégis az 'ajkak' jelentés lesz a prominensebb, az angol egyes számú forma esetén pedig az egyetlen 'szájüreg'. Ennek igazolására Wierzbicka bemutatja, hogy a lengyelben mind az említett *usta*, mind pedig a *wargi* 'ajkak' jelentésű szó szerepelhet együtt olyan jelzőkkel, mint *czervone* 'piros', *spekane* 'repedezett'. Ezzel szemben az angolban ritkán fordul elő a *red mouth* 'piros száj' szerkezet, és nem használatos a **craced mouth* 'repedezett száj' forma sem. A kollokáció során megjelenő differencia felveti a jelentés különbségét, és ez a jelentésbeli különbség visszatükröződik a grammatikai tulajdonságok különbségében (Wierzbicka 1996: 386).

A másik példa a német 'nadrág' jelentésű szó. Ez *die Hose* (egyes szám) és *die Hosen* (plurale tantum) formában is használatos. A beszélő gyakran nem tesz különbséget a két szó jelentése között, vagyis a felszínen a közöttük lévő grammatikai különbség tökéletesen önkényes. De a konceptualizálásukban lévő különbséget nem nehéz megtalálni. Habár nem történik jelentésbeli megkülönböztetés, mégis, ha a rövidnadrágról van szó, a beszélő csak az egyes formát használja (*kurze Hose*). Ugyanez történik az alsónemű megnevezése során, vagyis inkább az egyes alak (*die Unterhose*) használatos a többes

helyett. Tehát amikor a ruhadarab dualisi jellege kevésbé hangsúlyozott, akkor az egyes a preferált forma. Viszont az olyan szólásban, mint *die Frau hat die Hosen an* 'az asszony viseli a nadrágot', csak a többes forma jelenhet meg. Ebben az esetben a nadrág mint a férfiasság szimbóluma értendő és a referátum „szárosztású” (ang. *leg-dividing*) természete ellentétben áll a tradicionális feminin „egyes takarás”-sal (ang. *wraparounds*).²⁴ Ebben az esetben van értelme hangsúlyozni a tárgyi dualitást, hiszen arról van szó, hogy a nő veszi át a férfi szerepet (Wierzbicka 1996: 386).

A harmadik példát a 'haj' jelentésű szó számhasználatára hozza. Míg az angolban mindig egyes számban használatos (*hair*), addig a franciában (*cheveux*) és az olaszban (*capelli*) többes számban áll. A németben, ahol az egyes (*das Haar*) és a többes (*die Haare*) is használatos, a beszélő biztosan nem véletlenszerűen válogat a különböző formák között, hanem a „számolhatóságra való érzékenység” vezérli a válogatást. Míg ugyanis az angol *long hair* 'hosszú haj' frázisnak egyaránt megfelel a német *langes Haar* (singularis) és *lange Haare* (pluralis), addig a *curly hair* 'göndör haj' kifejezés már inkább egyes formában használatos a németben (*lockiges Haar*). Ezzel szemben az 'égnek áll a hajam' kifejezésben már csakis a többes forma figyelhető meg (*mir stehen die Haare zu Bergen*). Ezek esetén is azzal kell számolnunk tehát, hogy a grammatikai szám kapcsolatban áll a szemantikai számlálhatósággal (ang. *semantic countability*). Vagyis a *lockiges Haar* egyes forma használatát az indokolja, hogy a beszélő ilyenkor a haját mint egyes fürtök összekapcsolódásából álló egységet észleli, míg a fenti kifejezésben pontosan az ellentétje történik, hiszen minden egyes haja szála az égnek áll (Wierzbicka 1996: 386–387).

Wierzbicka fentebb bemutatott eredményei azonban óvatosan kezelendők, mivel mindkét esetben *egyetlen* többes számú példával támasztotta alá elméletét. Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy mindkét példa folklór adat (szólás), mely sok archaizmust őriz. Így például az idézett német szólásban (azaz egy konvencionális kifejezésben) megfigyelhető többes alak önmagában nem meggyőző érv az „egyes takarású” = 'női' és „szár-osztású” = 'férfi' kategóriák bizonyításához.

²⁴ Wierzbicka szerint a ruházat „szárosztású” és „egyes takarású” természete fontos kulturális alapelvet foglal magában. Hagyományosan a szárosztású ruha a férfihoz, míg az „egyes takarású” ruházat a nőkhöz köthető. Az „osztást” a férfi szabad mozgásának igénye, míg a takarást a nők tabu testrészeinek szimbolikus védelme eredményezte (Wierzbicka 1996: 384).

Ugyancsak problémás a 'hosszú haj' : 'göndör haj' eltérő számhasználatára hozott magyarázat is, mivel itt valószínűleg hasonló a helyzet mint a magyar anyagnevek esetében: *homok* : *homokok*, *zsír* : *zsírok*. Ilyenkor ugyanis a többes számú alak nem mennyiséget, hanem fajtát jelöl.²⁵

3.3.4. A belső homogenitás elve

A megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek elkülönítésének alapja a belső homogenitás, melyet az alábbi tulajdonságok alapján lehet meghatározni: oszthatóság, sokszorozódási képesség, belső határoltság. E tulajdonságok alapján a megszámlálhatatlan 'anyag' belsőleg homogén, részeire bontásakor a rész egyenértékű az egészszel és sokszorozódásakor is ugyanaz marad, mint a rész. Ezzel szemben a 'tárgy'-ra nem jellemző a homogenitás. A rész nem ugyanaz, mint az egész, és sokszorozódás esetén is csupán a részek sokféleségéről beszélhetünk. Ezek az individualizált dolgok belülről határoltak, kötöttek, és nem definiálhatók pusztán a részek kiterjedésével (Taylor 2002: 366).

Ezek alapján a főneveknek hármass felosztása lehetséges: egyes számú, többes számú (megszámlálható) és megszámlálhatatlan főnév. Az egyes szám jól körülhatárolható objektumot jelöl, a többes szám ugyanazon objektumból többet. Mégis a többes szám és a megszámlálhatatlan főnevek között bizonyos hasonlóságot fedezhetünk fel, amely a belső homogenitáson alapszik. A megszámlálhatatlan főnevek részekre bontásakor a rész egyenértékű az egészszel, és sokszorozódásakor is ugyanaz marad, mint a rész. Hasonlóan viselkedik viszont a *fiú* individualizált objektum, mely megszámlálható főnév, vagyis a többes szám (*fiúk*) jelöli, ha több fiúról van szó. Ha a fiúkat kisebb csoportokra osztjuk, akkor is fiúk maradnak, és ha további fiúkat, fiúcsoportokat adunk hozzájuk, akkor is fiúkról beszélünk. Vagyis a belső homogenitás tételének mindkét csoport megfelel, különbség viszont a kijelölt entitások „szemcséssége” (ang. *granularity*) alapján keresendő. Ha közelebbről megfigyeljük, a megszámlálhatatlan főnév esetén a részecskék – melyekből felépül – válnak meghatározóvá, a megszámlálhatatlan főnév többrészes entitássá válik. A kapcsolat a többrészes entitás és a megszámlálhatatlan főnév között tehát vizuális jellegű (Lakoff alapján Taylor 2002: 372–373).

²⁵ Tamás Ildikó szíves közlése alapján.

A hármas felosztásba (egyes szám, többes szám, egyes számú megszámlálhatatlan főnév) azonban nem sorolható be minden egyes nyelvi alak. Az angol többes számú *groceries* 'élelmiszer' esetén nem beszélhetünk egyes számról, vagyis nem használatos az **a grocery*, **one grocery*, **the grocery* forma. A megszámlálhatatlan főnév tehát tovább osztható egyes és többes formákra (*singular mass*, *plural mass*), és a plurale tantumok ez utóbbi csoportba tartoznak. A megszámlálhatatlan főnév státusz azért indokolt, mert az egyedi komponensek nem különösebben fontosak a konceptualizáció folyamatában (Taylor 2002: 373–374).

A kognitív nyelvészetben a plurale tantum megszámlálhatatlan főnévként való értelmezése mellett él a hagyományos plurale tantum definíció is, ahol a többes számú megszámlálhatatlan főnév ennek a kategóriának pusztán alcsoportját képviseli.

3.3.5. A többrészes és a felhalmozott objektum

Radden az angol plurale tantumok két csoportját különbözteti meg: a) többrészes (ang. *multiplex*) objektum; b) felhalmozott (ang. *amassed*) objektum. Többrészes objektumnak tekintendők a két egyforma részből felépülő dolgok. Az ilyen „kettős (dualis) tárgyak” általában mindig többes számban álló főnevek (*glasses* 'szemüveg', *scissors* 'olló', *trousers* 'nadrág', *lungs* 'tüdő' stb.). Fontos azonban, hogy e szavak esetén nem elegendő, hogy a tárgyak két azonos részből épüljenek fel, hanem az is szükséges, hogy ez legyen a hangsúlyos. Ha azonban ez nem történik meg, akkor normál, megszámlálható főnevek (*count noun*) lesznek, mint például *shirt* 'ing', *blouse* 'blúz', *jacket* 'kabát'. A két részből való felépülés a fehérnemű megnevezésekor (*bra* 'melltartó') nem játszik szerepet, akárcsak bizonyos jövevényszavak (*bikini* 'bikini', *bicycle* 'bicikli') esetében sem (Radden 2007: 77).²⁶

Az olyan objektumokat, amelyek több egyedi elemből épülnek fel, szintén többrészesnek tekinthetjük. Ezek részei tisztán elkülöníthetőek, és megszámlálhatóak. Így beszélhetünk *many belongings* 'sok holmi'-ről, *many valuables* 'sok érték'-ről és *many*

²⁶ A bemutatott példák kapcsán szükségesnek látom felhívni a figyelmet a konceptualizáció nyelvspecifikus jellegére. Szemben ugyanis az angollal, a finnben az itt bemutatott két részből felépülő ruhadarabok (fi. *rintaliivit* 'melltartó'; *bikinit* 'bikini') mindegyike plurale tantum, azaz a hangsúly az egyes részekén van.

groceries 'sok élelmiszer'-ről. A többes számú *wages* 'bérek' főnevet is több részt jelölő szónak tekinthetjük, habár a bérek részei a hagyományos értelemben nem számszerűsíthetők.

A plurale tantumok másik csoportja a felhalmozott objektumok halmaza, amelyek több objektum laza kapcsolatát jelentik, és általában többes számban jelennek meg. Ebben az esetben is néha könnyebb, máskor viszont nehezebb elkülöníteni az objektumcsoport egyes elemeit. Csak nagyon ritkán érezzük szükségét, hogy számszerűsítsük a csoportot alkotó elemeket, de az angol nyelvtan lehetővé teszi ezt. Így beszélhetünk *many tea-leaves* 'sok tealevél'-ről és *many grounds* 'sok maradék'-ről (Radden 2007: 77).

Az egyes objektumok elhelyezkedését az egyrészes – többrészes folyamatban az alábbi ábra mutatja be, Radden (2007: 78) alapján:

egyrészes (uniplex) objektum	Többrészes (multiplex) objektumok, melyek uniplexnek tűnnek		uniplex és felhalmozott objektumok, melyek multiplexnek tűnnek		multiplex objektum
singularis	gyűjtőnév (kollektívum)		plurale tantum		pluralis
$N_{sg} - V_{sg}$	$N_{sg} - V_{sg}$	$N_{sg} - V_{pl}$	$N_{pl} - V_{sg}$	$N_{pl} - V_{pl}$	$N_{pl} - V_{pl}$
<i>A car is coming.</i> 'Jön egy autó.'	<i>The board meets today.</i> 'A bizottság ma találkozik.'	<i>The police are here.</i> 'Itt van a rendőrség.'	<i>The news is real.</i> 'A hír igaz.'	<i>Our wages are low.</i> 'A bérünk alacsony.'	<i>Three cars are coming.</i> 'Három autó jön.'

3.3.6. Objektumszerű entitás és „együtt előforduló” tárgy

Edward Wisniewski²⁷ szerint a plurale tantumoknak két csoportját különböztethetjük meg: a) objektumszerű entitás (ang. *object-like entity*), b) „együtt előforduló” tárgy (ang. *co-occurring object*). A plurale tantumok – mivel grammatikai formájuk mindig többes szám – a kognitív individualizáció hipotézise²⁸ szerint működhetnek, ami azt jelenti, hogy ezek a szavak egyéni egységek csoportját jelölhetik.

Az objektumszerű plurale tantumok tovább bonthatók összegző többesre (ang. *summation plural*) és nem összegző többesre (ang. *non-summation plural*). Az összegző többesek közé tartoznak a két részből felépülő tárgyak (*scissors* ’olló’), melyek két azonos részből épülnek fel, és ugyanazt a funkciót töltik be. Mivel részben elkülönülnek egymástól, ezért tekinthetjük őket objektumszerűnek. Ezek jellegzetes tulajdonsága részeinek egységként való megjelenése. A részek külön-külön viszont már nem rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal, és az egyesszám nem utal a két részből felépülő tárgy numerusára (**scissor*)²⁹. Ehhez hasonlóan a nem összegző többesek ugyancsak kettős tárgyakat, két külön entitást jelölnek (például az *eyes* ’szem(ek)’, *shoes* ’cipő(k)’ stb.). A különbség a két típus között az, hogy ez utóbbi dualisi tárgyak a részekre külön-külön is utalnak (*eye*, *shoe*), így egyes szám használatos, ha a pár egyetlen tagjáról van csak szó.

A plurale tantumok másik csoportját a nem objektum jellegűek alkotják, melyek több dologból felépülő csoportok (ang. *groceries* ’élelmiszer’). Ezek több különböző elemmel rendelkeznek (keksz, kenyér, csokoládé, tej stb.), mégis ugyanazzal a névvel illetjük őket, mivel ugyanott, ugyanakkor és ugyanabból a célból vannak jelen.

²⁷ Edward Wisniewski: *On using count nouns, mass nouns, and pluralia tantum: What counts?* című interneten elérhető munkája alapján:

https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:DrWmIfEU_QJ:www.sfu.ca/~jeffpell/Ling480.08/WisniewskiReallyFinal.doc+wisniewski+masscount&hl=hu&gl=hu&pid=bl&srcid=ADGEESiPCRkhAS0FwEGsDBZ2pcBluK4B4GAFZOVwwbNb0B8tBYKTAo4qekr5pMgk7HDDml11nTOinCiLCWpHnlWYO9-pWEqL-Cn2Kuyih_umLKNUHMNPC5KAFEWG7SWNfyYpqqFedD9m&sig=AHIEtbT0x8btpKz6dHPaPP8neWk14ITDTQ&pli=1

²⁸ A megszámlálható-megszámlálhatatlan főnevek oppozíciójának magyarázatára létrehozott elmélet, mely szerint a megszámlálható főnevek egyedi dolgokat, míg a megszámlálhatatlan főnevek nem egyedi dolgokat jelölnek (ld. részletesen Wisniewski hivatkozásait).

²⁹ Ezekben az esetekben az egyes számot az angol az *a pair of scissors* ’egy olló’-típusú formával fejezi ki.

Vagyis a fenti, kognitív szempontú megközelítések alapján a plurale tantumok az alábbiak szerint kategorizálhatók:

PLURALE TANTUM		
(R) multiplex objektum ~ (W) objektumszerű entitás		(R) felhalmozott objektum ³⁰
összegző többes	nem összegző többes	(W) „együtt előforduló” tárgy
<i>scissors</i> 'olló' ~ * <i>scissor</i>	<i>eyes</i> 'szemek' ~ <i>eye</i> 'szem'	<i>groceries</i> 'élelmiszer'

Radden (R) és Wisniewski (W) elmélete táblázatba foglalva

3.4. A PLURALE TANTUMOK LÉTREJÖTTÉNEK FOLYAMATA

A plurale tantummal foglalkozó szakirodalomból csupán a nagyobb lélegzetű monográfiák – Braun (1930), Saas (1965) és Ingo (1978) – tesznek említést arról, hogy milyen folyamat révén jöhetnek létre ezek az alakok.

A nyelvek/nyelvi rendszerek alapvetően megkülönböztetik a plurale tantumot a szimpla (logikus) pluralis használatától. Ez utóbbi két szempontból is különbözik a plurale tantumtól: a latin *tantum* ('csak') névelem rögzíti a kizárólagos többes használatot (grammatikailag tulajdonképpen ez az egyetlen különbség a két többes között, mivel a plurale tantum sem a formális képzésben, sem a szintaktikai használatban nem tér el a pluralistól).³¹ Másodsorban jelentésbeli különbség is megfigyelhető, mivel a plurale tantum a legtöbbször olyan objektumot jelöl, ami a nyelvérzék számára egységes, „singularis” (Braun 1930: 1).

Az óegyházi szlávban végzett vizsgálatai alapján Braun a plurale tantumok keletkezésének kétféle módját tartja lehetségesnek: az első szerint a 'tantum' jelleg másodlagosan, egy eredetileg logikus többes számú alak „megmerevedésével” alakulhatott ki. Ez olyan esetekben feltételezhető, melyekben az egyes alak ma is használatos, vagy korábbi megléte etimologikusan könnyen rekonstruálható. Minden ilyen esetben azt kell felté-

³⁰ Radden ezt a csoportot tekinti a Taylor által is használt többes számú megszámlálhatatlan főnévnek, Taylor viszont ezt használja minden plurale tantum csoportra (ld. Taylor 2002: 377).

³¹ Braun megállapítása csak az indourópai plurale tantumokra lehet igaz, mivel a finnugor nyelvek plurale tantumai szintaktikai szerkezetben a pluralistól eltérően viselkednek (vö. finn példák az 5. fejezetben).

teleznünk, hogy az eredetileg logikai többesnek megszokott jelentése mellett kialakult újabb értelme is (pl. ószl. *dъnije* 'napok' > 'élet, idő'). Az ilyen plurale tantumokat tekintette Braun *átmeneti többesnek* (Braun 1930: 4–5).

A plurale tantumok kialakulásának másik lehetősége egy olyan folyamat, amelyből hiányzik az egyes számú állapot. Ez már kissé bizonytalanabbnak tekinthető, ugyanis Braun szerint a duale tantumok, amelyek páros objektumokat vagy testrészeket jelöltek (*plušta* 'tüdő'), eredetileg plurale tantumokból fejlődhettek, vagyis itt – szemben az előző kialakulási móddal – a plurale tantummal mint primer jelenséggel kell számolni. Az óegyházi szlávban a plurale tantumok jelentésfejlődése a legtöbb esetben *pars pro toto* jelenség, vagyis az adott objektum a részei által kerül megnevezésre, pl. ószl. *kola* 'kocsi' < *kolo* 'kerék' (Braun 1930: 7).

A harmadik megoldás az analógia, amely jelentős szerepet játszik a plurale tantumok kialakulásában (Braun 1930: 12).

A plurale tantumok történeti fejlődésében három fő folyamat figyelhető meg: a) a meglévő állomány fennmaradása, b) bizonyos szavak és formák eltűnése, c) a plurale tantumok állományának bővülése új szavak révén (Braun 1930: 30). Nézzük meg részletesebben ezeket a kategóriákat!

a) A meglévő állomány fennmaradása során semmi mást nem lehet megfigyelni, mint a „kiválasztás”-t, vagyis a már meglévő plurale tantumok közül egyesek nagyobb szerephez jutnak, míg mások inkább háttérbe szorulnak, ritkábban lesznek használatosak.

b) Az elvesztés kétféle módon mehet végbe: az egyik lehetőség szerint a szó megtartja ugyan korábbi jelentését, elveszíti azonban a többes formát és singularisként lesz használatos; a másik opció szerint a teljes szó elvész, amit egy újabb szó pótol.³² (Ez utóbbi azonban elméletileg bizonytalan, a szakemberek egy része elfogadja, egy része azonban elveti ezt a folyamatot.) Az viszont tény, hogy a gyakorlatban mindig numerusváltás történik.

c) Az állomány bővítése is kétféleképpen mehet végbe, mivel az új szó (Braun terminológiájával: *Neubildung*) fogalma jelen esetben nem egészen egyértelmű. Különbséget kell ugyanis tenni az új szó keletkezése és az analógia között, ami csak a már meglévő

³² Saas szerint az is megesett, hogy plurale tantumok teljes értékű egyes számú alakokkal egészültek ki, és így egyedi, logikus többes számú alakokká fejlődtek (Saas 1965: 3).

formális képzéseknek és használatnak a mechanikus utánzása, szemben az új szóalkotással, melyet „szemantikai szükség” idéz elő, mivel az adott nyelv egy bizonyos dolog megnevezésére nem rendelkezik kész szóalakkal (Braun 1930: 30–31).

Új szavak organikus keletkezése a plurale tantumok esetén a már korábban említett ún. „átmeneti többes” (*Übergangsplural*) kategóriájával is igazolható. Ezek olyan alakok, amelyek a normál (logikus) többes mellett is előfordulnak, ám ha összehasonlítjuk vele, akkor már új, egységes jelentést hordoznak. Ezek tehát még nem igazi plurale tantumok, de bizonyos körülmények között azzá tudnak fejlődni. Az átmeneti többes tehát – akárcsak a plurale tantum – a nyelvi kifejezéstár egy bizonyos kategóriája, pl. or. *karty* 'kártyák' ~ 'kártyajáték' (Braun 1930: 33, 34).

Saas ezt a kategóriát *részes plurale tantumoknak* nevezi (*Partielle Pl. Tantum*). Ezek valódi értelemben véve nem tisztán többes számúak: a kizárólag többes számban előforduló jelentés mellett (pl. lat. *rostra* 'szónoki emelvény') van egy jelentésében eltérő egyes számú alak, ehhez tartozó egyedi többes számmal (lat. *rostrum/rostra* 'hajó-orr/ok') (Saas 1965: 3).

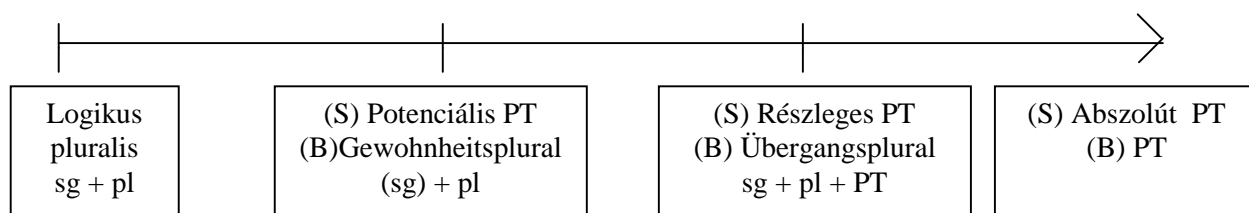
Mindezek mellett egy további kategória megkülönböztetésére is szükség van az olyan objektumok jelölésére, amelyek megnevezésére egyes szám is használható volna, de általában inkább többes számban áll, mivel többes formában vált megszokottá. Az átmeneti többes legfontosabb kritériuma, az egységes jelentés itt hiányzik, ezért szükséges elkülöníteni a fent említett csoporttól. Ezt Braun *megszokásból adódó többesnek* (*Gewohnheitsplural*) (Braun 1930: 37), Saas (1965) pedig *potenciális plurale tantumnak* (*Potentielle Pl. Tantum*) nevezi. Ezekről akkor beszélhetünk, ha az adott főnévnek egyes és többes számú alakja is van, de a többes szám használata kapcsán kérdéses, hogy vajon egy „valódi”, egyedi többes számú alakról van-e szó, vagy pedig olyan ún. egységpluraliáról (*Einheitsplural*),³³ mely általában csak nagyon csekély, de annál érdekesebb jelentéskülönbséggel rendelkezik az egyes számú alakhoz képest. Ilyenkor nincs is valódi szám-megkülönböztetés (holl. *hij pochte op zijn rijkdom* (sg) / *rijkdomen* (pl) 'dicsekedett a **gazdagságával**'). Az egyes és a többes számú alak ebben az

³³ Több, elkülöníthető egységből felépülő egység. Fajtái: a) az egységet alkotó egyedek hasonlóak: *Masern* 'gabona', *Wogen* 'mérleg'; b) az egységet alkotó egyedek különbözőek: *Eingeweide* 'zsigerek', *Gezeiten* 'árapály'; c) az egyes részek már nem transzparensnek: *Ostern* 'húsvét', *Pfingsten* 'pünkösöd' (Behagel 1923: 459–461).

esetben gyakran egymás helyett is használatos. Ilyenkor az egységpluralia ellenpárjaként (kollektív) singularis alak jelenik meg ott, ahol többes számot várnánk (holl. *de Brit/ten heerste/n op alle zeeën* 'britek uralkodtak/a brit uralkodott a tengereken').

Ez a fokozatos átmenet a megszokásból adódó többes és az átmeneti többes között a dolgok természetéből következik. A megszokási többes jelenti az első lépcsőfokot az átmeneti többes felé, ez az első tag a közbeeső formák láncában, amelyek a logikus többestől az igazi plurale tantumok felé vezetnek (Braun 1930: 39). Mindezek alapján a fejlődést (pluralisatio) egy lineáris vonal mentén lehet elképzelni, melynek kiindulópontja az ún. logikus többes, végpontja pedig a plurale tantum.

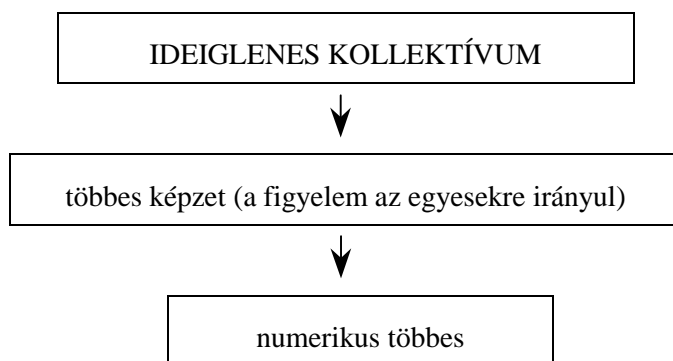
Ezt az alábbi ábrával illusztrálom:



Plurale tantumok kialakulásának lehetséges fejlődési folyamata

Saas (S) és Braun (B) elképzelése alapján

Rune Ingo a plurale tantumok keletkezésének bemutatására a fent említettekhez hasonló, de jóval egyszerűbb fejlődési vonalat vázol fel. Véleménye szerint a szemantikai egyesből a többes felé történő elmozdulás kétféleképpen történhet meg. Az első lehetőség az eredeti egyes szám növelése egytől felfelé, például fi. *poika* 'fiú' ~ *pojat* 'fiúk'. A másik lehetőség az alap egyes szám részeire bontása: fi. *jauho* 'liszt' ~ *jauhot* 'liszt'. Ha az első esetben a mennyiség és a szám növekedéséről van szó, akkor a felosztással a szám és nem a mennyiség növekedett (Ingo 1978: 10). Ha a denotátum ideiglenes kollektívum, például lányok egy csoportja, akiket semmiféle kötöttség nem tart össze, az értelmi szinten többes képzet jelenik meg, vagyis az ember figyelme az egyesre irányul. A felszínen a többes képzet numerikus többesként jelenik meg (fi. *tytöt* 'lányok') (Ingo 1978: 37).

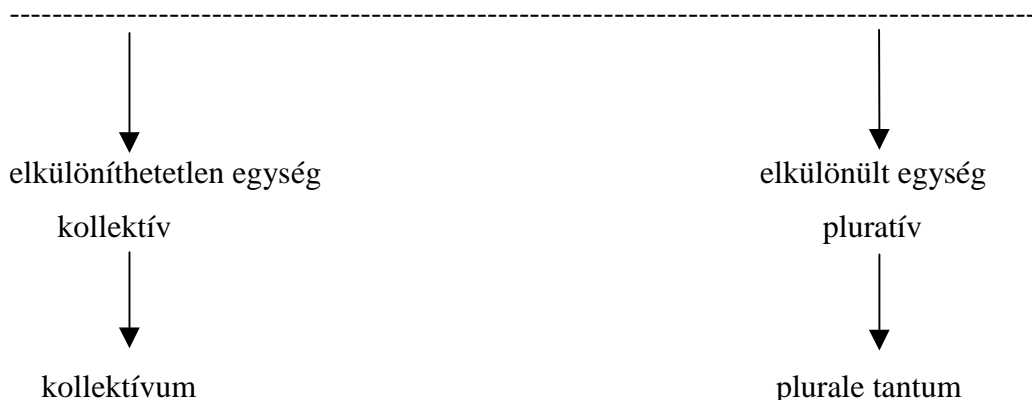


Többes szám (ideiglenes kollektívum)

(Palo 1999: 14)

Ha a denotátum funkcionális kollektívum,³⁴ például emberek, élőlények események csoportja, tömege, sora, amelyek funkciója egy részekből felépülő egység jelölése, akkor az az értelmi szinten kétféleképpen valósulhat meg: a funkcionális kollektívum tagjai elkülöníthetetlen egységgé válnak, ami a felszínen kollektívumként realizálódik, például *kahviastias* 'kávészak' , vagy elkülönült egységekké, amely a kifejezés szintjén plurale tantumként valósul meg, például *kahvikalat* 'kávészak' (Ingo 1978: 39):

FUNKCIONÁLIS KOLLEKTÍVUM



Részekből felépülő egységek realizációja az értelmi szinten

(Palo 1999: 15)

³⁴ „...ryhmä, joukko tai sarja olioita, ilmiöitä, tapahtumia jne. jotka funkionsa, alkuperänsä tms. yhteiskuuluvuuden perusteella muodostavat luonnollisemmin tai yhtä luonnollisen lähtökohdan käsityksiköille kuin yksittäinen olio, ilmiö tai tapahtuma...” (Ingo 1978: 39).

3.5. A PLURATÍVA MEGHATÁROZÁSA A PROTOTÍPUS-ELMÉLET ALAPJÁN

„A kategorizáció olyan mindennapos és jellemzően nem tudatos tevékenység, amelynek során a környezetünkben található tárgyakat és eseményeket különféle jelentéssel bíró »csoportokba«, vagyis kategóriákba helyezzük.” (Kövecses–Benczes 2012: 25). A kategóriák létrehozásának egyik központi problémája az egyes kategóriák definiálásának nehézsége. A kérdés fontosságát jelzi, hogy számos elmélet született annak megválaszolására.

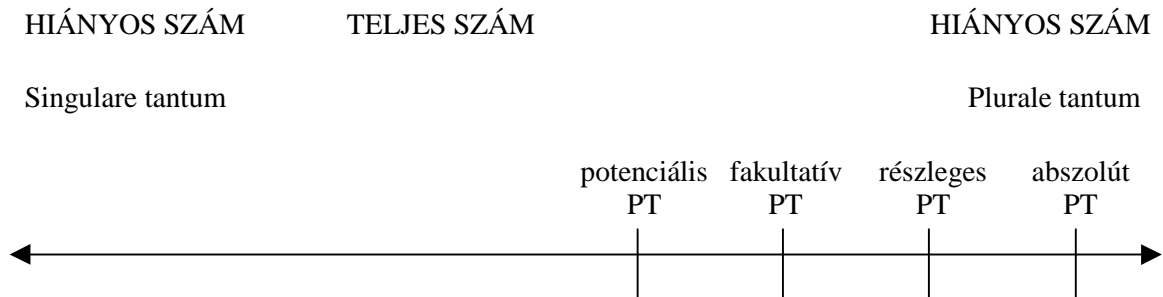
A prototípus alapú kategorizáció modellje az 1970-es években mint „alternatív” elmélet fejlődött ki, a már Arisztotelész óta ismert és használt *klasszikus kategorizáció* elégtelenségének következtében. Ez utóbbi lényegi tulajdonságai között említendő, hogy a kategóriát *szükséges és elégséges* tulajdonságok alapján definiálja, s a létrehozott kategóriák minden eleme ugyanolyan státusszal rendelkezik a csoporton belül (Kövecses–Benczes 2012: 25). A prototípus elmélet alapján a kategorizáció során a kategóriák *prototípusok* köré szerveződő tagok halmaza, ahol a tagokat a „családi hasonlóság” (ang. *family resemblance*) köti össze, vagyis az elemek nem írhatók le egyetlen tulajdonsággal, hanem csak bizonyos tulajdonságaik közösen. A kategória tagjainak nem egyforma a státusza, vannak jobb (prototipikus) és kevésbé jó (periferikus) példák is. A kategóriahatárok nehezen meghatározhatók, ezek változtathatóknak tekintendők (Kövecses–Benczes 2012: 32).

A prototípus elmélet a kognitív pszichológia mellett a nyelvészeti kutatásokban is egyre nagyobb teret nyert magának. Nyelvtani kategóriák meghatározásakor annak a kérdésnek a megválaszolására keresték a választ, hogy például a FŐNÉV csoport definiálható-e szükséges és elégséges feltételek alapján, vagy inkább prototípusok köré szerveződik (Kövecses–Benczes 2012: 30)? Ezek a vizsgálatok igazolták, hogy a prototipikus kategóriák a nyelv grammatikájában is szerepet játszanak.

Ebben a dolgozatban a prototipikus modell használata azért indokolt, mert a vizsgálat során egyértelművé vált, hogy a PLURATÍVA csoport is prototípusok köré szerveződik. A prototípust, avagy a csoport legjellegzetesebb tagját adják a ténylegesen csak többes számban álló szavak (abszolút pluratívák), majd ezektől fokozatosan távolodnak a „kevésbé jó” (részleges, fakultatív, potenciális) alakok (ezeket ld. a 6.2. fejezetben).

Az így létrehozott skálának egyik végpontjában a prototípus, azaz az abszolút pluratíva áll, másik végpontjában pedig a teljes számparadigmájú szavak csoportja.

Ezek alapján a hiányos számparadigmát a következőképpen ábrázolhatjuk:



4. NYELVSPECIFIKUS SZÁMHASZNÁLAT A FINNUGOR NYELVEKBEN

4.1. Az egyes szám – többes szám használatának „problémája” a finnben

Hakulinen (1979: 417–424) a számhasználatot tekintve három csoportot különböztet meg:

- A) egyes szám használata többes szám helyett;
- B) ingadozás az egyes és a többes szám között;
- C) többes szám használata egyes szám helyett.

A) Egyes szám használata többes szám helyett

A páros testrészeket a finn egyes számban nevezi meg: *kengät on jalassa* 'cipő van a lábán'; *hän veti housut jalkaansa* 'felvette a nadrágját', *kädessä oli sormikkaat* 'kesztyű volt a kezén'³⁵ (SKK 118; Hakulinen 1968: 417; Itkonen 1982: 63). Azonban a páros testrészekkel kapcsolatos eszközök és a ruházat általában többes számban áll (*housut* 'nadrág', *silmäläsit* 'szemüveg').

Bizonyos régi kifejezésekben, mondókákban, versekben egyes számú alak áll, pl. *lapset ovat marjassa* 'a gyerekek bogyót szednek [= a gyerekek bogyóban vannak]', *miehet menivät kalaan* 'a férfiak halászni mentek [= a férfiak halba mentek]', *taivas on tähdessä* 'csillagos az ég [= az ég csillagban van]' (SKK 119; Hakulinen 1968: 418).

Amennyiben a szót 'két' vagy annál magasabb értékű számnév vagy határozatlan számnév (pl. *pari*) előzi meg, egyes partitívus használatos, pl. *viisi leipää* 'öt kenyér', *kaksi kalaa* 'kettő hal' (SKK 119; Hakulinen 1968: 417). Ezek tulajdonképpen az ún. numerus absolutusra (vö. Honti 1995: 161–169) vezethetők vissza, azaz ezek olyan alakok, melyek a numerus szempontjából indifferensek (Kozmács–Sipőcz 2008: 38).

Szintén egyes számot kell használni, ha több birtokos több birtokáról van szó, pl. *lakit lensivät päästä* 'a kalapok lerepültek a fejükről' (s nem fejeikről), *he pudistivat päätäin* 'rázták a fejüket' (s nem fejeiket) (SKK 119; Hakulinen 1968: 418; Itkonen 1982: 63).

Egyes szám kell akkor is, ha az adott szót két vagy annál több, egyes számban álló jelző előzi meg, pl. *hän kirjoitti vuorotellen punaisella ja vihreällä kynällä* 'felváltva írt

³⁵ De: *molemmissa käsissä oli hienot hansikkaat* 'mindkét kezén szép kesztyű volt'.

piros és zöld tollal’, *kävin sekä vanhassa että uudessa ylioppilastalossa* ’a régi és az új diákházban is jártam’; ill. *yhdistys kokontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena perjantaipäivänä* ’az egyesület minden hónap első és harmadik péntekén gyűl össze’, *ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa* ’az első és a második emeleten’ (SKK 118–119; Itkonen 1982: 64).

Egyes szám használatos akkor is, ha két vagy több genitivusragos minőségjelző előzi meg a szót: *suomen ja unkarin kieli* (vagy *kielet*)³⁶ *ovat etäisiä sukukieliä* ’a finn és a magyar nyelv távoli rokonok’, *suomen ja ruotsin kielellä* ’finn és svéd nyelven’. Viszont: *Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain ulkoministerit tapasivat toisensa* ’a Szovjetunió és az Egyesült Államok külügyminiszterei találkoztak egymással’. Az ilyen szerkezetekben tehát lehetőség van mind az egyes, mind pedig a többes számú forma használatára, viszont a számválasztáskor mindig az egyértelműségekre kell törekedni (SKK 119; Itkonen 1982: 63–64).

A kereskedelem nyelvében is előszeretettel használják az egyes számot, pl. *torilla oli jo uutta perunaa* ’a piacon már volt újkrumpli’ (Itkonen 1982: 63) (vö. *kilo perunoita* [PartPl] ’egy kiló krumpli’).

B) Ingadozás egyes és többes szám között

Ez a jelenség elsősorban bizonyos növénynevek esetében figyelhető meg.³⁷ Egyes szám használatos a beszélt nyelvben azokban az esetekben, amikor növekvő, „lábön álló” növényről van szó, pl. *ruis kasvaa tänä vuonna hyvin* ’a rozsz jól terem az idén’, *pellava on laossa* ’a len meg van dőlve’. Többes szám használatos olyankor, amikor a már levágott gabonáról vagy az adott növény sokaságáról van szó, pl. *heinät ovat jo ladossa* ’a széna már a csűrben van’, *rukiit on jo puitu* ’a rozst már kicsépezték’, *kevällä olivat kylvöheinät ylipäänsä lupaavia koko maassa* ’a vetőbúza általában az egész országban jónak ígérkezett’, *onko teillä rukiita myytävänä?* ’van eladó rozstok?’. Ugyancsak egyes számot használunk akkor, ha ételről vagy árucikkről beszélünk: *vehnää ja ruista on tuotava ulkomailta* ’a búzát és a rozst külföldről kell behozni’ (Tunkelo 1918; SKK: 119; Hakulinen 1968: 419; Itkonen 1982: 63).

³⁶ A gyakrabban használt egyes szám mellett az említett szerkezetekben a többes forma használata is lehetséges.

³⁷ Az adott témában igen aprólékos és részletes tanulmány született E. A. Tunkelo (1918) tollából.

C) Többes szám használata egyes szám helyett

A finn sokszor többes számmal fejez ki bizonyos singularisi értelmű fogalmakat, tárgyakat:³⁸ *avajaiset* 'megnyitó ünnepség', *häät* 'lakodalom', *sakset* 'olló', *aivot* 'agy', *markkinat* 'piac', *tuliaiset* 'ajándék' stb. Ezek mindig megőrzik grammatikai többesüket: *olen nähnyt kolmet avajaiset* (és nem **avajaista*) 'három megnyitót láttam'. Sokszor többes számban állnak az anyagnevek: *maitoja ei voi pitää samassa kellarissa, missä kaloja pidetään* 'a tej(ek)et nem szabad ugyanabban a pincében tartani, mint a hal(ak)at'; *pojat kävivät hankkimassa juhannusviinoja* 'a fiúk elmentek pálinká(ka)t venni Juhannusra' (SKK: 119; Hakulinen 1968: 420; Itkonen 1982: 63).

Az elvont viszonyt kifejező, állapothatározói funkciójú adverbiumok egy része többes számban használatos: *eksyksissä* 'eltévedt', *ihmeissäni* 'csodálkozásomra', *nukussissa* 'alszik', *naimisissa* 'házas', *saapuvilla* 'érkezőben van', *hereillä* 'ébren', *näkemiin* 'viszontlátásra', *hengissä* 'életben van', *matkoilla* 'úton/távol van', *viiden maissa* 'öt tájban'³⁹ (Göran Karlsson 1960: 23–56; Hakulinen 1968: 423–424).

Néhány grammatikai jelenség is többes alakú a várt egyes számú helyett: a comitativus sokszor csak alakilag pluralis, jelentése egyes számú: *vaimoineen, rouvineen* 'feleségestül' (és nem feleségeivel), de *lapsineen* 'gyermekkel; gyermekeivel'; hasonlóképpen az instructivus: *hän käveli paljain päin* 'fedetlen fővel (s nem fejekkel) sétált'. Az egy és a több birtok a finnben alakilag a nominativusban nem válik szét: *minun (yksi) taloni ~ minun (useat) taloni* 'házam ~ házaim' (Göran Karlsson 1960: 57–101; Hakulinen 1968: 420, 513–521; Ingo 1978: 7–9; Itkonen 1982: 63–64; Ikola 1986: 27; Hakulinen–Karlsson 1995: 119, 133).

Ugyancsak többes alakúak bizonyos hangsúlyozott, jobbára kéttagú kopulatív kifejezések:⁴⁰ *osata kreikat ja latinat* 'görögül és latinul is tud', *hänellä on elossa isät ja äidit* 'él még az apja és az anyja', *mies on kiertänyt Saksat ja Italiat* 'a férfi bejárta Németországot és Olaszországot'; *hänellä on autot ja moottooriveneet* 'autója és motorcsónakja

³⁸ A plurale tantumok legfőbb szemantikai csoportjai az ugyanolyan részeket tartalmazó vagy hasonló részekből felépülő dolgok, ünnepek, csoportulások, ajándékok stb. (ezt részletesen ld. a 6. fejezetben).

³⁹ Részletesen ld. Göran Karlsson *Suomen kielen nukuksissa ja hereillä tyypiset paikallisija adverbis* című monográfiájában (1957).

⁴⁰ Ezek gyakran hencegő, nagyzó kijelentések.

is van'; *sillä hyväkkäällä on maatilat ja huvilat* 'ennek a jómadárnak földje és nyaralója is van' (SKK 119; Hakulinen 1968: 421).

A többes szám speciális használata szórványosan megfigyelhető a tulajdonnevek körében is: pl. *nämä molemmat Eskot* 'mindkettejüket Eskónak hívják'; *molemmissa Heikkilöissä on traktori* 'mindkét Heikkiläben van traktor'; *Askaisissa = Askaisten pitäjässä* 'Askainen községben', *Pattisilta = Pattisten pitäjältä* 'Pattinen községből' (Hakulinen 1968: 420–421).

Bizonyos esetekben az anyagnevek is többes számban állnak: *juotiin lähtökahvit* 'indulásképpen kávét ittunk' (Hakulinen 1968: 423).

Göran Karlsson *Numerustutkimia* című tanulmánykötetében (1960: 87–93) az ún. nem logikus többes szám használatakor bevezeti a „likimääräisyyden monikko” [hozzávetőleges többes] meghatározást. A hozzávetőleges többes számú szavak általában olyan helyeket vagy időpontokat jelölnek, amelyek több, tisztán elkülönülő (vagy esetleg kevésbé egyértelmű) részekre oszthatók, s amelyek közül az egyik (fontosabb) részről van szó (Göran Karlsson 1960: 88). Ilyenek például:

- hely kifejezése: *isäntä ja emäntä keskustelivat tällä kertaa vanhan Plihtarin kanssa sisähuoneissa* 'a házigazda és a háziasszony ez alkalommal a belső szobában beszélgetett az öreg Plihtarival';
- idő kifejezése: *joskus pikkutunneilla⁴¹ mies menee nyykähtää omalle paikalleen* 'néha az ember az éjfél utáni órákban a saját helyére megy aludni egyet';
- szám kifejezése: *hän on jo kolmissakymmenissä* 'már a harmincas éveiben jár'.

4.2. A kopulatív összetételek többsége a mordvinban

A mordvinban többes alakúak a páros testrészek (*mel'kt'* 'tüdő', *t'evel'avt'* 'tüdő', *kal-gumat'* 'férfi nemi szervek, hímtag'), a páros ruhadarabok (*ponkst'* 'nadrág', *botat'* 'sárcipő', *trušikt'* 'alsónadrág', *vařgat'* 'kesztyű') és a két részből álló tárgyak (*vasoñbejel't'*

⁴¹ A szó a sv. *småtimmer(na)* 'ua.' szó megfelelője, vagyis feltételezhető, hogy az ilyen szerkezetek külső minta alapján jöttek létre a finn nyelvben (Lars-Gunnar Larsson szíves közlése alapján).

'olló', *sokst* 'síléc', *kľeščat* 'harapófogó', *koňkat* 'korcsolya', *nošilkat* 'hordágy', *ščipcat* 'harapófogó', *šelmukšt* 'szemüveg').⁴²

Ezek mellett azonban van egy különleges csoport, az ún. kopulatív összetételek csoportja. A mordvinban nagyon gyakoriak a mellérendelő összetételek (orosz terminológiával: парные слова 'páros szavak'), amelyek általában gyűjtőnévi funkciót töltenek be, pl. *keľ-val* 'szóbeszéd; ékesszólás' ('nyelv + szó'), *pid'ića-paňića* 'szakács' ('sütő + főző'), *ramšića-mikšnića* 'kereskedő' ('eladó + eladó'). Ezek túlnyomó többsége többes számban áll, pl. *jamt-kašat* 'ennivaló' ('levesek + kásák'), *ked't-pil'get* 'végtagok' ('kezek + lábak'), *peňčt'-vakant* 'edény' ('kanakak + tálak'), *sokat-izamot* 'mezőgazdasági eszközök' ('ekék + boronák'), *šurot-salt* 'élelmiszer' ('kenyerek + sók') stb. (vö. Maticsák 2004: 271–275).

4.3. A „formai egyes szám” kérdése a magyarban

A magyarban némely esetben jelöletlen (formailag egyes számú) alak jelentkezik olyankor, amikor a valóságvonatkozást tekintve a többesség mozzanata kétségtelen, s amikor más nyelvek kötelezően többes számot írnak elő. (Másképp fogalmazva: a magyar nyelv történetében az egyes szám mindig is „elsőbbséget élvezett” a többes számmal szemben.) Nézzük meg ezeket az eseteket!

- Összefoglaló értelmű egyes szám használatos határozatlan mennyiségek esetében: *halat fog, virágot szed*.
- Ősi, finnugor sajátosság a páros testrészek nevének egyes számú használata: *erős a karja, fáj a lába*. Ebből adódóan a páros testrészek egyikét a *fél* szó jelöli: *félkezű, féllábú*.
- A mennyiségjelzős szerkezetben a számbeli viszonyokra a jelző egymagában utal, a főnévi alaptag jelöletlen: *két fiú, öt lúd* (TNyt. I: 259).

A számhasználat általánosabb szabályai meglehetősen korán kialakultak. Lényegesebb ingadozást ezen a téren csak az ómagyar kori latin hatás indított el. Ez azonban a

⁴² Ezek között több olyan van, amelyik már az átadó orosz nyelvben is többes alakú, vö. *боты, калоша, клеши, коньки, носилки, щипцы*.

korai ómagyar korban még nem érvényesült olyan átfogóan, hogy az addig kialakult rendszeren komolyabb módosulást idézett volna elő (TNyt I: 270–271).

A kései ómagyar kor számhasználatát többféle, egymásnak sokszor ellentmondó tendencia jellemzi. Továbbra is megmaradt és folytatódott a fentebb említett használati mód, másrészt viszont a latin nyelv hatása következtében a *-k* többesjel egyre inkább terjedt (az említett esetekben is), és így egyfajta ingadozás kezdett kialakulni a régi magyaros és az új latin szerkesztésmód között. Az ingadozás jellegét és mértékét tekintve három csoportot különböztethetünk meg:

A) Az egyes szám használata értelemszerű és általánosnak mondható. A szabályosságot itt csak ritkán törik meg a latin hatásra létrejött többes számú alakok:

- egyetlennek ismert dolgok nevei: JordK. 386: „*ký* kedeg *ký*feb *menýeknek* orzagaban;
- anyagnevek: FestK. 34: „Aldyaathok *yegek* ees *hawak* wrath”;
- gyűjtőnevek: JókK.57: „De gyermekek es *neppék* kezdenek mewuettný”;
- elvont főnevek: AporK. 117: „Es atta azokat *irgalmaffagokba*” (TNyt. II/1: 322–323).

B) A második típusban az egyes számban álló szavak összefoglaló értelműek: a többség-mozzanat a valóságvonatkozásban jelen van, de nyelvünk hagyományai szerint erre külön grammatikai eszköz nem áll rendelkezésünkre. A latinban viszont igen, s ez erőteljes váltakozást indított meg:

- meghatározatlan mennyiségre való utalás: JókK. 91: „Mykeppen ewuek *zewlewt [uvas]* beteguel”; JókK. 92: de „*kýben* valanak · *ýo* enný valo *zewlewk [uvae]*”
- páros testrészek neve: ÉrdyK. 511: „*kýt zóm* nem latot fem *ffyl* nem hallot”; de JókK. 4: „fel emelet *kezekuel* es *zemekuel*” (TNyt. II/1: 323).

C) A harmadik típusba tartozó elemek közös sajátossága, hogy a jelöletlen szóalak mennyiségjelzős szerkezet alaptagjaként szerepel: ilyen módon nem maga a főnév, hanem a szerkezet egésze utal a többség mozzanatára. Az ingadozás abból fakad, hogy a magyar nyelv hagyományosan csak egyszeresen (a jelző révén), míg az indoeurópaiak, s

így a latin is kétszeresen (a jelző és a többes számú jelzett szó révén) jelöl több objektumot. Két jellemző alcsoportja:

a) A bővítmény mennyiségjelző: PéldK. 43: „Valanak *keet doctorok*”. Ebben a tekintetben kódexeink rendkívüli sokszínűséget mutatnak. Általánosságban viszont megfigyelhető, hogy a *sok* után gyakrabban fordul elő többes szám, mint tőszámnevek után. Továbbá az is szembeűnő, hogy a többes szám dominál a latinhoz szorosabban kötődő fordításokban (Bécsi Kódex, Példák Könyve), míg az élő nyelvhez közelebb álló emlékek (Guary Kódex, Érdy Kódex) inkább az egyes számot preferálják (TNyt. II/1: 323).

A TNyt. a dolgozatom szempontjából nagyon fontos jelenségre hívja fel a figyelmet, nevezetesen arra, hogy ebben a korban kezdenek elterjedni a *háromkirályok* típusú szavak előzményét jelentő szerkezetek: „Az *harom zent keeralyok*” (TNyt. I: 323–324). Ezek minden valószínűség szerint latinból mintára jelentek meg nyelvünkben. Úgy vélem, ezt általánosabb síkra is emelhetjük: a magyar nyelvben előforduló plurale tantumok többsége így keletkezett.

b) A bővítmény a *minden, mind* általános névmás: SzékK. 8: „Mynden *varofokbol* kedeegh vön...erős férfyakot”. A latin hatás ebben az esetben is fennáll, bár az előbbi esethez képest kissé bonyolultabban. A *minden* névmás leggyakoribb megfelelője a latinban az *omnis, omne*. Ez viszont kettős jelentésű: egyes számban ’egész’, míg többes számban ’minden’ jelentéssel rendelkezik. A középkori latinban azonban ez a kettősség már nem ilyen éles, vagyis a *minden* után használt többes szám nem minden esetben latinizmus, fő tendenciájában viszont bizonyára az (TNyt. II/1: 432).

A középkorban és a kora újkorban a latin eredetihez ragaszkodó kódexíróink és később költőink is elég gyakran használták a páros testrészek nevét többes számú birtokos személyjellel (*szemeim, kezeim, lábaim*). Ez ellen sokan és sokszor felemelték a szavukat. Mint ahogy a tudománytörténeti fejezetben is röviden utaltam rá, a XIX. század végén a Magyar Nyelvőrben több cikk, tanulmány jelent meg, amely lázadt a magyar nyelvben jelenlévő latinizmusok és germanizmusok, a szolgálalkú fordítások eredményezte idegenszerűségekkel szemben. Ezek sorába tartozik a nem megfelelő számhasználat is. A tanulmányok szerzői elsősorban az újságírók és a fordítók figyelmét hívták fel arra, hogy nyelvünk alapvető természete az egyes szám preferálása, s akkor is a singularis használandó, ha az idegen nyelvek többes számot vagy plurale tantumot használ-

nak az adott dolog megnevezésére. Ezek a felszólítások általában a páros testrésznevekre (*lankadni kezdtek kezei*), a számnév utáni névszókra (*háromszáz katonák*), illetve több birtokos több ugyanolyan birtokára (*gyertyák fényei*) hívják fel a figyelmet (vö. Nyr. 30: 312; 36:10–11; 44: 68; 47: 40; 50: 122–123).

Mint a fenti adatokból is jól látható, a magyar nyelv fejlődésében volt egy olyan periódus, amikor a többes szám egyre nagyobb teret hódított magának, de ezek végül – nyelvünk ősi sajátosságai miatt – mégsem tudtak megszilárdulni nyelvünkben, amelyben továbbra is a singularis dominált.

A magyar szakirodalom egy része az *-ék* jeles főneveket is a plurale tantumok közé sorolta. Tompa József (1961: 396–397; 516; 563) és Kovalovszky Miklós (1985: 297–298) is utalást tesz arra, hogy a magyar nyelvben igen kevés azoknak a szavaknak a száma, amelyek csupán többes alakban fordulnak elő. Ezek a következők lehetnek: a) *-ék* jeles összefoglaló nevek (*szomszédék*); b) idegen eredetű földrajzi nevek (*Alpok, Andok, Kárpátok*); c) antik eredetű szavak (*driádok, lárészek*).

Kádár Edit a számosság kifejezésének ismertetése során tesz rövid kitérőt a plurale tantumok felé: „Ahogy bizonyos főneveknek többes számuk nincs, úgy előfordulnak olyanok is, amelyek meg egyes számú alakban nem léteznek (plurale tantum – pl. *Amerikai Egyesült Államok, Alpok*), noha értelmileg egyes számúak (és ez tükröződik az egyeztetésükben is: *Az Amerikai Egyesült Államok tárgyalni kényszerült/*kényszerültek*)” (Kádár 2007: 137).

M. Korchmáros Valéria – és hozzá kapcsolódva Balogh Edit is – az *-ék* végű főnevek plurale tantum voltát elsősorban szintaktikai⁴³ és morfológiai okok miatt cáfolja. Példaként utalnak a gyűjtőnevekre, melyek „...kivételem nélkül, a *plurale tantum*-ok pedig többnyire egyes számú alanyként az állítmány egyes számú alakját kívánják meg: ez az *-ék*-es forma mellett elképzelhetetlen” (M. Korchmáros 1995: 300; és vö. Balogh 2000: 185).

Meglátásom szerint mind Korchmáros, mind Balogh ott hibáznak okfejtésük során, hogy a plurale tantumok kapcsán mindketten helynévi példákra utalnak. M. Kochmárosnak az a kijelentése, miszerint „a plurale tantumok többnyire egyes számú alanyként az állítmány egyes számú alakját kívánják meg” több ok miatt sem helytálló. A plurale tantum ’csak többes’ terminusból kiindulva lehetetlen, hogy egy plurale tantum egyes számú alany legyen, hiszen ennek a jelenségnek éppen az ellenkezője a sajátossága.⁴⁴ A

⁴³ A plurale tantumok szintaktikai vizsgálatát ld. részletesebben az 5. fejezetben.

⁴⁴ Az más kérdés, hogy amit többes formával jelöl, az a valóságban egyetlen dolog.

másik probléma az egyes számú állítmánnyal kapcsolatban merül fel, ugyanis az csak a többes számban álló helynevek, intézmények stb. esetén igaz, például Az *Egyesült Államok tárgyalni kényszerül*. Való igaz, hogy a legtöbb nyelvben a plurale tantumok csoportjába helynevek is tartoznak (ld. a 8. fejezetet), azonban a kongruencia szempontjából ezek speciális formák. A többes számú intézmények, helyek, alkotások esetén a többes alak ellenére az egység képzete a hangsúlyosabb, így a szubjektum és a predikátum között formális inkongruencia léphet fel (tehát tulajdonképpen értelmi egyeztetésről van szó) (vö. ISK 555): Az *Egyesült Államok megszigorította az alkoholtörvényeket*, A *Pál utcai fiúk jól szerepelt az eladási listán*, A *Fővárosi Gázművek megkapta az engedélyt* stb. Azonban a „valódi” plurale tantumok (ld. 5. fejezet) ragozása során viszont teljes kongruenciáról beszélhetünk, vagyis – szemben M. Korchmáros és Balogh állításával – a plurale tantumok alanyként mindig többes számban állnak és az állítmány is pluralisi formájú, például: *véget értek a mézeshetek*; *a párthívek hosszú, tömött sorokban követelték*; *bűnös üzemek zajlanak*. Tehát az *-ék* toldalékkal ellátott szavak plurale tantumként való értelmezésének szintaktikai szempontú cáfolata nem állja meg a helyét, sőt pontosan a fent említett szerzők írják, hogy az mindig csak többes számban állhat, és mellette többes számú állítmánnyal lehet csak számolni (*a doktorék késni fognak*), ami egyelőre alátámasztja, hogy a *szomszédék*-típusú szavak plurale tantumként kezelhetők. Morfológiai szempontú vizsgálatuk szerint a plurale tantumokban lévő többség-képek elhomályosulása engedi, hogy némelyik a többes szám jele után még más képzőt is felvegyen (*Fülöp-szigeteki*). A valódi többes számú alakoknál ez elképzelhetetlen, mint ahogy az *-ék* elemet tartalmazó továbbképzett szóalakoknál is: **szomszédéki*. Véleményem szerint a *Fülöp-szigeteki* példa egy speciális esetet képvisel, a plurale tantumok többsége (beleértve a többes számú helyneveket is) szintén nem engedi meg, hogy hozzá képző kapcsolódjon (vö. **antilláki*, **Egyesült államoki*, **alpoki*).

A magyar plurale tantumokkal foglalkozó tanulmányában H. Varga Márta – kapcsolódva a Papp Ferenc által felvetett problémához – hangsúlyozza, hogy olyan szavak is plurale tantumnak tekinthetők, melyek teljes számparadigmával rendelkeznek ugyan, de az egyes és a többes számú alak jelentése különbözik: pl. *választások* (pol.) ’vezető testületnek szavazással való megválasztása’ ~ *választás* ’az a tény, hogy valaki több személy vagy dolog közül választhat’ (H. Varga 2012a: 92).

4.4. AZ EGYES ÉS A TÖBBES SZÁM HASZNÁLATA AZ ÉSZAKI LAPPBAN

4.4.1. Számhasználati fogalmak az északi lappban

Az uráli alapnyelvre három számot rekonstruálnak: az egyes számot (singularis), a kettes számot (dualis) és a többes számot (pluralis). A mai uráli nyelvek közül a lapp, a szamojéd, ill. részben a vogul és az osztják őrzi ezt a hármas tagolást.

A legalapvetőbb lapp számhasználati fogalmak Pekka Sammallahti *Gielladutkama terminologija* című munkája alapján a következők:

a) Lohku (numerus): a szám, amelyet a szóalak vagy a morféma jelöl, ez a főnév tulajdonsága, felvilágosítást ad arról, hogy adott esetben egy vagy több dologról van-e szó. A lapp nyelv három számot különböztet meg: egyes számot (*ovttaidlohku*), kettes számot (*guvttiidlohku*) és többes számot (*máŋggaidlohku*).⁴⁵

b) Ovttaidlohku (singularis): a névszók és a személyes névmások ragozásában, ill. a birtokos személyjelezésben megjelenő szám, pl. NomSg *guolli* 'hal', *olbmmoš* 'ember', Px1Sg *eadná-n* 'az én anyám', Vx2Sg *boadá-t* 'jössz'.⁴⁶

c) Guvttiidlohku (dualis): a személyes névmások ragozásában, a birtokos személyragozásban és az igeragozásban használatos numerus, amely megmutatja, hogy két élőlényről van szó. Az északi lappban a kettes számnak nincs külön jele, mert az ősi *-n* elem minden esetben eltűnt (de vö. lpS. *båetie-n* 'mi ketten jövünk'; lpI. *puattee-n* 'mi ketten jövünk').⁴⁷

d) Máŋggaidlohku (pluralis): minden lapp nyelvben megtalálható szám, azt mutatja, hogy egy adott dologból több van, mint egy (például abszolút névszóragozásban), vagy több van, mint kettő (személyes névmások, birtokos ragozás és igeragozás esetén).⁴⁸

⁴⁵ Mearri masa sátnehápmi dahje morfema čujuha. Sámegeiela morfemain mat čujuhit olbmuide, leat dábbá-láččát golbma logu dahje numerusa: ovttaidlohku, guvttiidlohku ja máŋggaidlohku. Eará logut leat omd. triála dahjege golmmaidlohku ja paukála dahjege hárvviidlohku (Sammallahti 2007: 84).

⁴⁶ Nomeniid, persovdnagehčosiid ja oamastangehčosiid numerus, omd. ovttaidlogu nominatiiva guolli, olmmoš, ovttaidlogu vuosttaš persovvna oamastangeažus -n (omd. eadná-n), ovttaidlogu nuppi persovvna geažus -t (omd. boadá-t); seammá go singulára (Sammallahti: 2007: 102).

⁴⁷ Sámegeielain persovnapronomeniid, oamastangehčosiid ja vearbaid numerus (lohku) mii čujuha guovtti oruhii; seammá go duála. Dálá davvisámegeielas guvttiidlogus ii leat sierra dovddaldat, dasgo dološ guvttiidlogu dovddaldat *-n lea buot dáhpáhusain jávkan (vrd. lullis. *båetie-n* 'moai bohte'; anárašg. *puattee-n* id) (Sammallahti 2007: 59).

⁴⁸ Eanas sámegeielaid sátnesojaheami iešvuohta; máŋggaidlohku čujuha eambo go ovttá oruhii (omd. subsatiivvaid absoluhtta sojahusas) dahje eambo go guovtti oruhii (sojahusa kategorijain mat čujuhit persovvnaide, omd. oamastansojahus, vearbaid finihtta hámit) (Sammallahti 2007: 86).

Az alábbiakban azt mutatom be, hogy bizonyos esetekben ezek a terminusok kiegészítésre, pontosításra szorulnak.

4.4.2. Többes szám vs. egyes szám

1) Singularis forma fejezi ki, hogy valamiből nagy mennyiség van, pl. *hei surgat go doppe lei olmmoš* [Sg] (*heasta, boazu, jokŋa, luomi*) 'elég sok ember (ló, rénszarvas, vörösáfonya, mocsári hamvas szeder) volt ott' (Nickel 1990: 503; Nielsen 1926: 307).⁴⁹

2) A singularis forma egész népet, egész nemzetiséget, egész fajt, vagy néphez, nemzetséghez tartozó több személyből álló csoportot jelent, pl. *go sápmeláš* [Sg] *lea* / (*sápmeláččát leat*) *alla váriid alde, de sus* / (*sis*) *lea oppa čielggas jierbmi* 'amikor a lapp/ok magasan van/nak a hegyen, akkor az elméje/-jük nagyon tiszta'; *návdi* [Sg] *háliida bahás dahkat* 'a farkasok csak kárt okoznak [tkp. a farkas csak kárt okoz]'; *čakčat seammá jagi de bođii duiskalaš* [Sg] *deike* 'ősszel ugyanabban az évben jöttek ide a németek [tkp. jött a német]' (Nickel 1990: 503).

3) A singularis formának lehet kiterjesztő funkciója, pl. *galgabehtet dal coggat gah-pira* [Gen/AccSg] *oaivái* 'fel kell venni a sapkát most (a fejre)'; *de mii válddimet jugás-taga* [Gen/AccSg] 'és akkor bekaptunk egy felest' (Nickel 1990: 503; Nielsen 1926: 307).

Ezekben a mondatokban több birtokos rendelkezik egy darab ugyanolyan birtokkal (vö. m. *a kalapot mindenki feltette a fejére* – itt is világos, hogy nem egyetlen kalap alá próbáltak többen bebújni, hanem mindenki felvette a maga kalapját).

4) A *kéz* és a *láb* szavak esetén egyes szám használható a többes szám helyett, ha az öltözködésről van szó, pl. *cokka daid gápmagiid juolgái* [IllSg] 'vedd fel a cipőt a lábra'; *sus leat ođđa fáhcat gieđas* [LocSg] 'új kesztyű van a kezén' (Nickel 1990: 504; Nielsen 1926: 307).

5) A tőszámnevek és a *gallát* 'elég sok' névmás után a főnév általában egyes számban (és Gen/Acc formában) áll, pl. *Máhtes lea guokte beatnaga* [Gen/AccSg] 'Máténak

⁴⁹ Mivel dolgozatomban törekszem az új lapp ortográfia használatára, ezért jelen fejezetben Nickel példáit adom meg elsőként és csak ezután hivatkozom Nielsen példáira. A Nielsen-féle íráskép csak akkor jelenik meg, ha Nickel nem említ hasonló számhasználati formát.

két kutyája van’; *doppe ledje gallát olbmo* [Gen/AccSg] ’elégé sok ember volt ott’ (Nickel 1990: 504; Nielsen 1926: 307). Kivételt képeznek természetesen azok a szavak, amelyek csak többes számban használhatók.

6) Némely nyelvjárási kifejezésben, mint *agibeaivái* ’életen át tartó, élethossziglani’; *boarásnun-* (*boarásmun-*, *boarásman-*) *beaivái* ’öreg napjaira (tkp. öreg napjára)’ (Nickel 1990: 504; Nielsen 1926: 307).

4.4.3. Ingadozás egyes és többes szám között

1) Azok az anyagnevek, amelyek megszámlálhatatlanul sok kis részecskéből állnak, egyes számban használatosak, ha általánosságban beszélünk az adott anyagról, pl. *go soahti bisttii, de nogai vel jáffu* [Sg] ’amikor még a háború folyt, elfogyott a liszt’ (Nickel 1990: 506).

Többes számban állnak az anyagnevek, ha konkrétan az anyagról mint hozzávalóról van szó (például főzés vagy bevásárlás esetén): pl. *oastte munnje jáf(f)uid* [Gen/AccPl] ’vegyél lisztet!’; *bija deadjabástte sálttiid* [Gen/AccPl] ’tegyél bele egy kiskanál sót!’ (Nickel 1990: 506; Nielsen 1926: 305).

A bemutatott példákon túl az alábbi anyagneveknél megfigyelhető az egyes és többes szám használatának ingadozása (vö. Nickel 1990: 506):

Egyes szám (általános jelentés)		Többes szám (konkrét jelentés)	
<i>gáffe</i>	kávé (innivaló)	<i>gáfet</i>	kávézacc
<i>deadja</i>	tea (innivaló)	<i>deajat</i>	teafű
<i>sáttu</i>	homok	<i>sáddot</i>	homokszemcse
<i>biergu</i>	hús	<i>bierrgut</i>	szeletelt hús
<i>jáffu</i>	liszt	<i>jáf(f)ut</i>	liszt
<i>rievdna</i>	dara	<i>rievnnat</i>	dara
<i>sálti</i>	só	<i>sálttit</i>	só
<i>sohkar</i>	ukor	<i>sohkkarat</i>	cukor
<i>fáriidna</i>	(farin)cukor ⁵⁰	<i>fáriinnat</i>	(farin)cukor

⁵⁰ A farincukor kevésbé tiszta, melasztal színezett cukor.

Egyes szám használatos – akárcsak a finnben (vö. 4.1. fejezet) – ha növekvő gabonáról, többes szám, ha már a levágott, kicsépelte gabonáról van szó (ugyanaz érvényes, haj, szőr stb. esetén is) (Nickel 1990: 506; Nielsen 1926: 306):

Egyes szám		Többes szám	
<i>jeagil</i>	rénzuzmó (természetes növény)	<i>jeahkálat</i>	a már összegyűjtött zuzmó
<i>suoidni</i>	széna/ fű	<i>suoinnit</i>	learatott széna
<i>muorra</i>	fa	<i>muorat</i>	tüzifa
<i>guolga</i>	szőr, prém	<i>guolggat</i>	(lenyúzott) prém
<i>vuokta</i>	hajszal	<i>vuovttat</i>	haj
<i>ullu</i>	gyapjú (állaton)	<i>ullut</i>	(lenyírt) gyapjú

2) Elvont fogalmak esetén a többes forma állapotot fejez ki: *nagir* 'álom, alvás [Sg] > *nahkárat* 'álomosság, alvás' [Pl]; *váibbas* [Sg] 'fáradt' > *váibasat* [Pl] 'fáradtság': *nagir lea buoremus dálkkas* 'az alvás a legjobb gyógyszer'; *mánás ledje nahkárat* 'a gyerekek álmodott/aludt [tkp. a gyerekeknek álmai voltak]' (Nickel 1990: 507; Nielsen 1926: 306).

Az elvont fogalmakat azokban az esetekben használhatjuk többes számban, amikor az „összes”-ről van szó: *buok mīn bārgok* 'az összes munkánk'; *buok mīn dāgok* 'az összes tevékenységünk'; *buok mīn suddok jā hēđek* 'az összes bűnünk és nyomorúságunk'; *buok gæc'cālusák* 'az összes csábítás' (Nielsen 1926: 306).

3) Néhány helyhatározószó esetén is megfigyelhető az ingadozás (Nickel 1990: 507; Nielsen 1926: 307):

Egyes szám (konkrét)		Többes szám (elvont)	
<i>dákko</i>	1. pontosan mellette el 2. pontosan itt, ezen a ponton	<i>dáiggo</i>	1. kb. mellette 2. itt valahol, a környéken
<i>dábbelii</i>	ide közelebb	<i>dábbeliidda</i>	kissé közelebb
<i>lahkasis</i>	itt a közelben, közlről	<i>lahkasiin</i>	egy területen/területről valahol itt a közelben

Az egyes szám pontosan határozza meg az adott helyet, míg a többes alak csak megközelítően. Ugyanez megfigyelhető bizonyos mérték- és állapothatározók esetén is, pl. *mánnu lea beliin* [LocPl] 'félhold van (tkp. a hold félben van)'; *son jugai lahkiide* [IIIPl] *dan bohtala* 'körülbelül a fél üveget itta meg' (Nickel 1990: 507).

4.4.4. Egyes szám vs. többes szám

1) Ünnepek és rendezvények: *beassážit* 'húsvét', *čuoigamat* 'síverseny', *gilvvohallamat* 'verseny', *heajat* 'esküvő', *hellodagat* 'pünkösöd', *juovllat* 'karácsony', *márkanat* 'vásár, piac', *ráv'vejaččat* 'eljegyzés', *rihpat* 'gyónás', *ristejaččat* 'keresztelő' (hasonlóan a finnben, vö. 4.1. fejezet).

Az ebbe a csoportba tartozó szavak némelyike használható egyes számban is: *gaskabeaivvit* ~ *gaskabeaivi* 'ebéd', *mihcamárat* ~ *mihcamár* 'Szent Iván éj', *soagjut* ~ *soagju* 'eljegyzés' (Nickel 1990: 504; Nielsen 1926: 305).

2) Tárgyak, amelyek két vagy több részből állnak: *bivut* 'ruházat', *buvssat* 'nadrág', *čálbmeláset* 'szemüveg', *gálssohat* 'téli nadrág (az a része, ami szőrméből van)', *leanngat*, *lenngat* 'hám, lószerszám', *sisttehat* 'nyári nadrág (az a része, ami szőrméből van)', *skárrit*, *skierat* 'olló', *stigát* 'rövidnadrág rénszarvasbőrből'.

Néhány esetben a szóösszetételek első tagjaként ugyanezek a szavak egyes számban állnak: *beas'sášbeaivi* 'húsvét első napja', *buksanjálbmi* 'nadrágszár', *headjaskeanika* 'nászajándék', *skárrebealli* 'az olló egyik szára' (Nickel 1990: 504–505; Nielsen 1926: 305).

3) Bizonyos tulajdonnevek (főleg helynevek, elsősorban a szigetek neve), pl. *Dálmát* 'Kjelmøy', *Iččát* 'Ingøy', *Muosát* 'Måsøy', *Várggát* 'Vardø', *Vuovllát* 'Fugløy', *Buođggát* 'Bugøynes' (Nickel 1990: 505; Nielsen 1926: 305). Többes számú helynév használható abban az esetben is, ha az ott élő lakosságot fejezi ki, pl. *Skiipâgurâk* 'a skiipagurraiak'.⁵¹ Bizonyos értelemben ide sorolható a *Dawgak* 'Göncölszekér' mint csillagnév (Nielsen 1926: 307).

⁵¹ Skiipagurra Norvégia Finnmarkt tartományának pár száz fős települése.

4) A testrészek többes számban állnak, ha betegségről és fájdalomról van szó, pl. *sus leat nu heajos oaivvit* [NomPl] 'könnyen megszedül (olyan rossz feje van)'; *ráddiin âdnet* [NomPl] 'fáj a mellkasom' (Nickel 1990: 507; Nielsen 1926: 306).

5) A többes szám használható hosszúság, nagy mennyiség, több különböző vagy ismétlődő dolog kifejezésére: pl. *čadät leat bivvalat* 'folyamatosan meleg idő van'; *diib-má gease ledje oba fasttes dälkkit* 'múlt nyáron elég rossz idő volt'; *das ledje ollu borramušat* 'sok étele volt'; *ale juga daid čáziid!* 'ne idd meg azt a vizet!'; *dalkek* 'váltakozó idő, hosszan tartó rossz idő'; *borgâk* 'erősen ködös idő' (Nickel 1990: 507; Nielsen 1926: 306).

6) Feltehetőleg finn mintával számolhatunk a dicsekvő kifejezésekben megjelenő többes szám esetén: *dat lea oastán eatnamiid, däluid, ealuid* 'megvette mindenestül (tkp. földeket, házakat, csordákat)' (Nickel 1990: 507; Nielsen 1926: 306).

7) Melléknevek és névmások, amelyeket főnévként ragozódnak: pl. *dâkkât buriid* 'jót tenni'; *vëriid sâkkât* 'rosszat tenni'; *dušsiid bâr'gât* 'azt tenni, aminek nincs értelme'; *âbmâsiid, fâstiid gullât ol'bmu birrâ* 'hallani érdekes, csúnya dolgokat egy emberről' (Nielsen 1926: 306).

8) Mutató névmás, amely többes számban álló szóra vonatkozik; vonatkozó névmás, ami gyűjtőnévre vonatkozik; és határozatlan névmás, ami állítmányként kapcsolódik a többes számban álló főnévhez, pl. *dâk mâk birrâ læk, dâk læk loaw'dâgâk* 'ami körülötte van, az a sátorlap'; *muttom oasse, mâk leggji boattam Guow'dâgæinost* 'egy részük (az embereknek) Kautokeinóból jött'; *däl dâk æi læk sât mâkkege* 'most már nincs semmi' (Nielsen 1926: 306).

9) Többes szám használatos abszolút genitívusban, amikor a szó külsőt, pozíciót és állapotot fejez ki, pl. *mánát ledje nu asehis gerddiid* 'a gyerekek lengén voltak felöltözötve' (Nickel 1990: 508; Nielsen 1926: 307).

10) A főnév többes accusativusban állhat a *gii* 'melyik'; *mii, maid* 'milyen' kérdő névmások után, például: *gii oahpaheddjiid lea boahtán?* 'melyik tanár jött meg?' (tkp.

ki a tanárok közül); *mii dat lea dáluid?* 'melyik ház az? (tkp. a házaknak melyike)' (Nickel 1990: 508; Nielsen 1926: 307).

11) Némelyik melléknév és névmás többes számban elvont fogalmat fejez ki, pl. *ale huma (hála) fasttiid!* 'ne beszélj csúnyán!'; *de dál mii leat duššiid bargan* 'hiába dolgoztunk'; *sii sárdnidedje daid maid ledje gullan* 'arról prédikáltak, amit hallottak' (Nickel 1990: 507).

A finnugor számhasználati szokásainak vizsgálatát követően megállapíthatjuk, hogy a numerus nem feltétlenül tükrözi a denotátum tényleges mennyiségét. Ha összevetjük a vizsgált nyelvek számhasználatát, számos átfedés fedezhető fel. Ez valószínűleg az ősi, közös alapnyelvi számhasználatra vezethető vissza. Ezek elsősorban a következő esetekben figyelhetők meg:

a) Határozatlan mennyiség kifejezése egyes számban

A fi. *lappset ovat marjassa* [InessSg], *lapp mánát leat muorjjis* [LocSg], m. *a fiúk bogyót* [AccSg] *szednek* kifejezésekben megállapítható, hogy az egyes szám nem egy denotátumot jelöl, hanem egyszerűen arról van szó, hogy a mennyiség megadása nem releváns, azaz határozatlan mennyiségről van szó. Az ezekhez hasonló típusok (*almát eszik, krumplit vesz* stb.) az uráli alapnyelvi numerus indefinitusból vezethetők le. Fontos tehát, hogy a singularis definíciója során megemlítsük, hogy *numerus indefinitus*⁵² vagy *numerus definitusként*⁵³ határozzuk-e meg.

„A singularis morfológiailag (zéró morfémával) egyetlen individuumot jelöl. Az, hogy numerus indefinitusi vagy numerus definitusi funkcióban jelenik meg, a szituációból vagy a kontextusból derül ki.⁵⁴” (Honti 1984: 8). Viszont nemcsak a szituáció és a kontextus, hanem magának a szónak a jelentése is segít a numerus indefinitus tartalmi interpretációjának megadásában: a m. *házat vettem* példa esetén egyértelmű, hogy csak

⁵² „Numerus indefinitus (eine unbestimmte Menge unidentifizierter Individuen)...” (Honti 1984: 13).

⁵³ „Numerus definitus (ein bestimmte oder als solche zu betrachtende Menge identifizierter oder identifizierbarer Individuen)...” (Honti 1984: 13).

⁵⁴ „Singular: Morfológisch (mit Ø als Suffix) gibt er nur ein einziges Individuum an. Ob er in der Funktion des Numerus indefinitus ('∞ [< 1]...') oder in der des Numerus definitus ('1...') erscheint, geht aus der Situation oder dem Kontext hervor.” (Honti 1984: 8).

egy házról van szó, míg a *krumplit vettem* esetén már valószínűleg több krumpliról (Honti 1984: 12–13).

A singularisnak Sammallahti (és a nemzetközi szakirodalom) által használt és fent ismertett definíciója akkor érvényes, ha numerus definitusról van szó.

b) Egyes szám használata számjelző után

A fi. *viisi koiraa* [PartSg]; lapp vihtta *beatnaga* [Gen/AccSg], m. *öt kutya* [NomSg] típusú kifejezésekben a számjelzőt követő egyes szám használat (jóllehet a grammatikai esetek különbözőek) szintén ősi eredetű és teljesen különbözik az indoeurópai formától (vö. ang. *five dogs* 'öt kutya'). Míg az indoeurópai nyelvekben az ilyen jellegű számhasználat mögött ténylegesen az egyes szám : többes szám oppozíciója áll, addig a finnugor nyelvekben a több objektum által létrehozott egység képe dominál, így a szám által kijelölt „többességet” már szükségtelennek tartja újból jelölni a főnéven (vö. H. Varga 2012a: 89).

5. A PLURALE TANTUMOK SZINTAKTIKAI VIZSGÁLATA

Az egyeztetés a mondat két tagja között fennálló szerkezeti vagy legalábbis értelmi összefüggést mindkét tagon megjelöli, mégpedig azonos vagy rokon jelentésű morfémákkal. A beszéd folyamán így megteremtett alaki egyöntetőség, illetve összhang felhívja a hallgató figyelmét az említett összefüggésre, s ezáltal megkönnyíti a mondatszerkezet áttekintését, a mondat megértését (Rácz 1991 alapján Peneva 2005: 87).

„Az egyeztetéses szerkezetben megkülönböztetünk irányító és egyeztetett tagot. Az alaki (morfológiai) egyeztetésen kívül az értelmi egyeztetést (*constructio ad intellectum*) is már régóta figyelembe veszik. Ilyenkor az egyeztetett tag az irányított tagnak nem az alakjához, hanem a jelentéséhez igazodik” (Peneva 2005: 87). A plurale tantumok vizsgálatai során szembetűnővé vált, hogy az indoeurópai nyelvekben az alaki egyeztetés mellett az (ang. *the trousers were/*was torn* 'a nadrág el volt szakadva'), olykor az értelmi egyeztetés eseteire is találhatunk példát: ném. *die Masern sind eine (!) durch das Masernvirus hervorgerufene, hoch ansteckende Infektionskrankheit* 'a kanyaró az egyike a kanyaró-vírus által okozott rendkívül fertőző betegségnek', *Weihnachten ist das zweitwichtigste Fest in der Christenheit nach Ostern* 'a karácsony a második legfontosabb keresztény ünnep a húsvét után'.

Ezek után szükségesnek láttam a finnugor nyelvekben a plurale tantumok szintaktikai vizsgálatának elvégzését, mert vizsgálati anyagom olyan speciális nyelvi jelenség, amely többes számú formában egyetlen vagy több részből felépülő, de egységként értelmezett entitást jelöl. Szükségesnek láttam tehát megvizsgálni, hogy az egyes finnugor nyelvek a formát vagy a jelentést veszik figyelembe az egyeztetés folyamán. A finnugor nyelvek egyeztetésének vizsgálata egy másik, Dennica Peneva által írt disszertáció témája, így az ő két e témakörben íródott cikke (Peneva 2005: 87–102; 2007: 87–101) alapján foglalom össze a finn, észt és a magyar nyelvek predikatív és attributív szerkezetekben jelentkező kongruencia lehetőségeit.

5.1. A plurale tantumok szintaktikai vizsgálata a finnugor nyelvekben

5.1.1. Predikatív szerkezetek, az alany és az állítmány egyeztetésének vizsgálata.

5.1.1.1. Igei állítmányi szerkezet

A) Grammatikai egyeztetés

A számbeli egyeztetés során a grammatikai egyeztetés azt jelenti, hogy a többes számú alany esetén többes számú állítmány jelenik meg. A „normál” többes szám és a plurale tantumok esetén ez egyaránt megfigyelhető a finnugor nyelvekben⁵⁵ (Peneva 2007: 89–90):

	Normál többes	Plurale tantum
finn	<i>Lapset</i> [NomPl] <i>leikkivät</i> [Vx3Pl] <i>pihalla</i> . 'A gyerekek az udvaron játszanak.'	<i>Farkut</i> [NomPl] <i>roikkuvat</i> [Vx3Pl] <i>narulla</i> . 'A farmer a szárítókötélén lóg.'
észt	<i>Autod</i> [NomPl] <i>sõitsid</i> [Vx3Pl] <i>linna</i> . 'Az autók a városban vannak.'	<i>Mu püksid</i> [NomPl] <i>ripuvad</i> [Vx3Pl] <i>kapis</i> . 'A nadrágom a szekrényben lóg.'
magyar	<i>A vendégek</i> [NomPl] <i>időben érkeztek</i> [Vx3Pl].	<i>Elmúltak</i> [Vx3Pl] <i>a mézeshetek</i> [NomPl].

B) Logikai egyeztetés

Bizonyos plurale tantumok esetén grammatikai inkongruenciával számolhatunk. Ezek elsősorban a többes számban álló helynevek, intézménynevek, címek stb. Ezek a többes forma ellenére egy egységet, egy fogalmat jelölnek. Logikai egyeztetéssel számolhatunk a finnben és a magyarban, de az ilyen típusú szavak esetén ingadozás figyelhető meg az észtben (Peneva 2007: 89–91):

⁵⁵ Némely esetben logikai egyeztetésre is találunk példát vö. fi. *häätu peruuntuivat* (Vx3Pl) 'az esküvő meghiúsult', de *häätu on* (Vx3Sg) *yksi elämän merkittävimmistä juhlista* 'az esküvő az élet legjelentősebb ünnepeinek egyike'. Internetes anyagon végzett gyakorlati vizsgálataim alapján ezek meglehetősen ritkán fordulnak elő.

Plurale tantum

- finn – logikai egyeztetés *Yhdysvallat* [NomPl] *osallistui* [Vx3Sg] *kokoukseen*. 'Az Egyesült Államok részt vett az értekezleten.'
- Helsingin Sanomat* [NomPl] *ilmestyy* [Vx3Sg] *myös sunnuntaisin*. 'A Helsinki Hírek vasárnaponként is megjelenik.'
- észti – ingadozás *Amerika Ühendriigid* [NomPl] *liitused* [Vx3Pl] *ettepanekuga*. 'Az Amerikai Egyesült Államok egyetértett a javaslattal.'
- Ilmus* [Vx3Sg] „*Pühapäeva uudised*” [NomPl]. 'Megjelent a Vasárnapi Hírek.'
- m. – logikai egyeztetés *Az Amerikai Egyesült Államok* [NomPl] *csatlakozott* [Vx3Pl] *a javaslatához*.
- Megjelent* [Vx3Sg] *a Vasárnapi Hírek* [NomPl].

5.1.1.2. Névszói-igei állítmányi szerkezetek

A névszói szerkezetek vizsgálatát két irányból közelíthetjük meg: a) a kopula és az alany, b) a kopula és a névszói állítmányi rész egyeztetése. Alapvetően elmondható, hogy az ilyen típusú szerkezetekben grammatikai egyezés figyelhető meg, vagyis mind a normál többes, mind pedig a plurale tantumok esetén a kopula és a névszói állítmányi rész is többes számban áll. Lényeges különbség azonban, hogy míg a finnben normál többes számban a névszói rész többes partitívusban áll, addig a plurale tantum többes nominatívust követel meg.⁵⁶ Az észti normál többes esetén is többes nominatívusban használja a szerkezet névszói részét. Érdekes, hogy az észti plurale tantumok mellett a kopula mind egyes, mind pedig többes számban állhat,⁵⁷ a névszói rész viszont ilyenkor egyes számban használatos (Peneva 2007: 92–93):

⁵⁶ Vagyis az egyes számú fogalmakat jelentő plurale tantumok esetén logikai inkongruencia jelentkezik.

⁵⁷ A többes szám akkor használatos, ha általánosságban jelöli az adott fogalmat (Peneva 2007: 95).

	Normál többes	Plurale tantum
finn	<i>Kissat</i> [NomPl] <i>ovat</i> [Vx3Pl] <i>mustia</i> [PartPl]. 'A macskák feketék.'	<i>Farkut</i> [NomPl] <i>ovat</i> [Vx3Pl] <i>siniset</i> [NomPl]. 'A farmer kék.'
észt	<i>Majad</i> [NomPl] <i>olid</i> [Vx3Pl] <i>suured</i> . 'Az autók a városban vannak.'	<i>Prillid</i> [NomPl] <i>on</i> [KopSg] <i>vajalik aksessuaar</i> [NomSg]. 'A szemüveg hasznos kiegészítő.'
		<i>Prillid</i> [NomPl] <i>olid</i> [KopPl] <i>vanasti häbiasi</i> [NomSg]. 'A szemüveg régebben szégyellnivaló dolog volt.'
m.	<i>A szoba falai</i> [NomPl] <i>fehérek</i> [NomPl] <i>voltak</i> [KopPl].	<i>A mézeshetek</i> [NomPl] kellemesek [NomPl] <i>voltak</i> [KopPl]. ⁵⁸
		<i>A kőszívű ember fiai</i> [NomPl] <i>nagyon érdekes</i> [NomSg] <i>volt</i> [KopSg].

5.1.2. Attributív szerkezetek

5.1.2.1. Minőségjelzős szerkezetek

A minőségjelző az alaptagban megnevezett dolog tulajdonságát, tulajdonságszerű sajátosságait, körülményeit jelöli meg. A minőségjelzős szerkezetekben a finnségi nyelvek esetén teljes kongruenciával számolhatunk a jelző és a jelzett szó között, míg a magyarban ez nem jellemző. A minőségjelzős szerkezetek esetében tehát nincs különbség a normál többes szám és a plurale tantum között (Peneva 2005: 88–93):

	Normál többes	Plurale tantum
finn	<i>vanhat</i> [NomPl] <i>miehet</i> [NomPl] 'öreg emberek [= öregek emberek]'	<i>siniset</i> [NomPl] <i>farkut</i> [NomPl] 'kék farmer [= kékek farmer(ek)]'
észt	<i>ilusad</i> [NomPl] <i>majad</i> [NomPl] 'szép házak [= szépek házak]'	<i>ilusad</i> [NomPl] <i>prillid</i> [NomPl] 'szép szemüveg [szépek szemüveg(ek)]'
m.	<i>szép</i> [NomSg] <i>házak</i> [NomPl].	<i>kellemes</i> [NomSg] <i>mézeshetek</i> [NomPl].

⁵⁸ Az ilyesféle szerkezetek kevésbé használatosak nyelvünkben, ami ugyancsak a magyar plurale tantumok speciális voltát igazolja (vö. 4.3. fejezet).

5.1.2.2. Mennyiségjelzős szerkezetek

Mennyiségjelzőként előfordulnak tőszámok, sor- és törtszámnevek, valamint határozatlan mennyiséget és mértéket kifejező határozatlan számnevek is (Peneva 2005: 93).

Mind a normál többes szám, mind pedig a plurale tantumok esetén teljes kongruencia lép fel a jelző és jelzett szó között. A leginkább szembetűnő különbség viszont az, hogy míg a normál többes szám esetében a számnév után egyes partitivus használatos, addig a plurale tantum esetén mind a mennyiségjelző (még az 'egy' is, vö. fi. *yhdet housut* 'egy nadrág'), mind a jelzett szó is többes nominativusban áll.

A magyar több ok miatt is eltér a finnségi nyelvektől: a számnév után a jelzett szó mindig egyes számban áll, így a számnév plurale tantumokkal nem is igen tud mennyiségjelzős szerkezetet alkotni, hiszen azok mindig többes számban kell, hogy álljanak. Amennyiben megpróbálunk minőségjelzős szerkezetet létrehozni, úgy a többes formát automatikusan egyes számban használjuk: *három nagy krokodilkönnyet ejtett, öt mézes-hetet töltettek el a szigeten* stb.

	Normál többes		Plurale tantum
fi.	<i>viisi</i> [NomSg]	<i>maata</i> [PartSg] 'öt	<i>viidet</i> [NomPl] <i>housut</i> [NomPl] 'öt nadrág' ország'
ész	<i>viis</i> [NomSg]	<i>raamatut</i> [PartSg] 'öt	<i>kolmed</i> [NomPl] <i>käärid</i> [NomPl] 'három könyv' olló'
m.	<i>három</i> [NomSg]	<i>ház</i> [NomSg].	

5.2. A pluratívák szintaktikai vizsgálata az északi lappban

A lappban igen nehéz az értelmi egyeztetésre példát találni. Az általam gyűjtött adatokat felhasználva, az internetes keresés eredményeképpen elmondható, hogy ez a fajta egyeztetés a lappra nem jellemző, mivel a pluratívák esetén az állítmány mindig többes számban áll: *dávvgát leat* [Vx3Pl] *nástegovva* 'a Nagymedve csillagkép', *heajat leat* [Vx3Pl] *feasta* 'az esküvő egy ünnep'. Az északi lapp pluratívák a szintaktikai szerkezetben jobbra többes számú alakokként viselkednek. Lássuk mindezt részletesebben!

5.3.1. Predikatív szintagma

A) Igei állítmányú szerkezetek

A pluratívák – akárcsak a logikus többes szám – esetén, a többes számban álló alany mellett többes számú állítmány használatos, még akkor is, ha jelentését tekintve egyetlen dolgot jelöl:

Normál többes

Biilat [NomPl] *leat* [Vx3Pl] *šilljus*.

'Az autók az udvaron vannak.'

Pluratíva

Skierat [NomPl] *eai baste* [Vx3Pl].

'Az olló nem vág.' = 'Az ollók nem vágnak.'

B) Összetett állítmányú szerkezetek

A pluratíva és a logikus többes esetén is az összetett állítmány névszói része többes szám nominativusban áll:

Normál többes

Mánát [NomPl] *leat* [Vx3Pl]

nuorat [NomPl].

'A gyerekek fiatalok.'

Pluratíva

Diet skierat [NomPl] *leat* [Vx3Pl] *váralaččat*

[NomPl].

'Ez az olló veszélyes.' =

'Ezek az ollók veszélyesek.'

5.3.2. Attributív szintagma

A) Minőségjelzős szerkezetek

A lappban a minőségjelzői funkcióban álló melléknév esetén ún. félkongruenciával számolhatunk, ugyanis a melléknév általában – függetlenül a jelzett szó számától – egyes számban áll, viszont a *buorre* 'jó' melléknév jelzői pozícióban kongruál:

Normál többes

Doppe leat din čáhppes [NomSg]

beatnagat [NomPl].

'Ott vannak a ti fekete kutyáitok.'

buorit guolit

'jó halak'

[= *jókat halak]

Pluratíva

Mus leat alit [NomSg]

buvssat [NomPl].

'Kék nadrágom van.'

Burriid [Gen/AccPl] *juovllaid*

[Gen/AccPl]!

'Kellemes karácsonyt!'

[= *jókat karácsonyokat]

B) Mennyiségjelzős szerkezetek

Mennyiségjelző után a jelzett szó mindig egyes számban használatos. A pluratíva esetén viszont a számnév is többes számban áll:

'Több dolog'	Pluratíva
<i>Mu vihtta</i> [NomSg] <i>beatnaga</i> [Gen/AccSg] <i>lea boaris.</i>	<i>Vidat</i> [NomPl] <i>heajat</i> [NomPl] <i>ledje somát.</i>
'Az öt kutyám öreg.'	'Az öt esküvő szép volt.' [= *ötök esküvők]

Mint azt tehát láthatjuk, a lapp pluratívák szintaktikai szerkezetek tagjaként hasonlóképpen viselkednek, mint a fent bemutatott a finnségi nyelvek.

E fejezet célja tehát igazolni, hogy az indoeurópai és a finnugor pluratívák igencsak eltérő jelleget mutatnak, mégha látszólag használatuk, szemantikai csoportjaik hasonlóak is. A fent bemutatott példák tehát jól illusztrálják, hogy a finnugor nyelvek pluratívái jóval bonyolultabb szerkesztési módot mutatnak, mint az indoeurópai nyelvek pluratívái.

Visszakanyarodva tehát Acquiva 2. fejezetben bemutatott állításához, miszerint a plurale tantumok nem alkotnak külön nyelvtani kategóriát, hiszen hasonlóképpen működnek mint a normál többes szám (kivéteklént egyetlen példát említ, melyben logikai kongruencia szerepel) nem fogadhatjuk el, vagy legalábbis csak az angol (indoeurópai) nyelvek esetén állhatja meg a helyét. Az itt bemutatott finnugor nyelvek pluratíváinak vizsgálata igazolja, hogy ezek a nyelvi jelenségek különböznek a normál többes számtól és méltóak külön nyelvtani jelenségként való vizsgálatra.

6. A PLURALE TANTUMOK MORFOSZEMANTIKAI VIZSGÁLATA A FINNUGOR NYELVEKBEN

6.1. A finn, észt, mordvin plurale tantumok morfoszemantikai vizsgálata

Ebben a fejezetben Rune Ingo kategóriáit (Ingo 1978: 35–58) veszem alapul. Finn adatait kiegészítem észt (Palo 1999 alapján) és mordvin (Maticsák 2004 alapján) példákkal is, bizonyítandó, hogy ezek nem nyelvspecifikus kategóriák.

A plurale tantumok fajtái a morfoszemantikai szempontok alapján a következők lehetnek:

6.1.1. Olyan lexémák, amelyeknek a mai nyelvben nincs egyes számú alakjuk

Finn

Ez a típus Ingo szóhasználatával az ún. *obligatorinen monikko*, azaz kötelező többes szám (vagyis a régi klasszikus megnevezés szerint maga a plurale tantum). Ebbe a csoportba tartozik például a finn *häät* 'esküvő' szó, mely mindig többes számban használatos. Az ide sorolható szavakra jellemző, hogy nem adnak információt a numerusról, sem abban az esetben, ha többes számú alakban egyes a jelentés (hiszen csak egyes számú fogalmat mutat), sem akkor, ha többes a jelentés (hiszen a többes szám jelét már az első esetben „felhasználta”). Általában ezeknek a szavaknak az értelmezésében a kontextus segíthet: *Matin ja Maijan häät pidettiin kotona* 'Matti és Maija esküvőjét otthon tartották'. Ezzel szemben: *kaikkien sisarusten häät pidettiin kotona* 'minden testvér esküvőjét (= esküvőit) otthon tartották' (Ingo 1978: 43).

Ebbe a csoportba tartozik a *valjaat* 'lószerszám' szó is, amely szintén kötelező többes. Egyes számban csupán a lószerszám konkrét részeinek megnevezése történik: *mahavyö* 'hám', *luokki* 'hámiga'. Viszont a *valjaat* szó esetében a többes jelentés és a numerus közötti kapcsolat kissé más, mint a *häät* szó esetén, a lószerszámhoz ugyanis alapvetően több elem kapcsolódik: kantár, hám, zabla stb. Tehát az *useat luokit* 'több hámiga' és az *useat valjaat* 'több lószerszám' értelemszerűen nem ugyanazt a jelentést hordozza. Hasonló a helyzet a *kahvikalut* 'kávészak' esetében is (ekkor a készlethez ugyanis tartozik egy csésze és egy alátét – vagy akár ezekből több is) (Ingo 1978: 44).

Érdekes jelenség, hogy noha a *häät* és a *valjaat* önálló szóként mindig többes számban használatos, addig összetett szavak előtagjaként egyes számban állnak: *hääpuku* 'esküvői ruha', *hääyö* 'nászéjszaka', *valjasrasva* 'lószerszámzsír'.

További finn példák Ingo alapján: *aivot* 'agy', *bailut* 'táncesemény', *housut* 'nadrág', *kapiot* 'kelengye', *kasvot* 'arc', *kemut* 'vendégség', *kihlat* 'jegyajándék', *markkinat* 'piac', *nivukset* 'ágyék', *nojapuut* 'korlát (sportban)', *pihtimet* 'fogó', *sakset* 'olló', *silat* 'szügyhám', *sisälmykset* 'belek, zsigerek', *syömingit* 'lakoma', *tamineet* 'öltözék', *turkikset* 'szörme, prém', *vyöteiset* 'derék'.

Észt

Az észten ebbe a csoportba sorolhatók (Palo alapján) az *andmed* 'tudás', *annaalid* 'évkönyv', *bikiinid* 'bikini', *elejad* 'pelyva', *heitmed* 'maradék, hulladék', *juuksed* 'haj', *kihlat* 'eljegyzés', *memuaarid* 'emlékirat', *omaksed* 'hozzátartozók', *prillid* 'szemüveg', *püksid* 'nadrág', *rangid* 'hámiga', *saksid* 'olló', *tangud* 'dara', *veimed* 'kelengye' szavak.

Az észten olyan speciális plurale tantumokkal is találkozhatunk, melyeknek a nominativusi alakjuk általában hiányzik, de egyéb singularisi esetekben (különösen helyhatározókban) jelen vannak: *rõuged* [PI] 'himlő' ~ *rõugetes* [InessSg] 'himlőben', *leetrid* [PI] 'skarlát' ~ *leetritesse* [IllSg] 'skarlátba' (Palo 1999: 17).

Mordvin

A „valódi” plurale tantumok kategóriája a mordvinban is megfigyelhető, pl. *kalgomat* 'herezacskó', *ponkst* 'nadrág'. Ide főként orosz eredetű szavak sorolhatók, olyanok, amelyek már az átadó nyelvben is többes számban álltak. A mordvin az orosz pluralisjelet a saját *-t* szuffixumával helyettesítve már eleve többes számban vette át e szavakat: *botat* 'sárcipő' < or. боты, *drogat* 'parasztszekér' < or. дрогу, *duxt* 'illatszer' < or. духу, *gonkat* 'verseny' < or. гонка, *kalošat* 'kalucsni, sárcipő' < or. калоша, *kašont* 'fehérenemű' < or. кальсоны, *kandalat* 'bilincsvas' < or. кандалы, *kañikulat* 'szünidő' < or. каникулы, *kļēšcat* 'harapófogó' < or. клеици, *koñkat* 'korcsolya' < or. коньки, *nošilkat* 'hordágy' < or. носилки, *ščipcat* 'harapófogó' < or. щипцы, *tiskat* 'satu' < or. тиски, *trušikt* 'alsónadrág' < or. трусики, *usat* 'bajusz' < or. усы, *vibort* 'választások' < or. выборы. – Összetételekben az előtag – a finnhez hasonlóan – elveszíti plurativitását: *šel'mukšt* 'szemüveg', de *šel'mukškudo* 'szemüvegtok' (vö. Maticsák 2004: 273–274).

6.1.2. Olyan lexémák, amelyeknek van egyes és többes számú alakjuk is, de a jelentésük eltérő

Finn

Az egyes és a többes számú szóalak eltérő jelentést hordoz. Ilyen például a *ratas* 'kerék' szó, amelynek többes száma: *rattaat* 'szekér, kocsi'. Itt a többes alak nem tartalmaz a numerusra vonatkozó információt, ugyanis az egyes számú jelentés realizálódik többesként. A *rattaat* szó jelentései a következők lehetnek: 'több kerék', 'egy jármű', 'több jármű'. Hasonló a helyzet a *helmet* 'gyöngysor' (< *helmi* 'gyöngy') esetében is: 'gyöngyök', 'egy gyöngysor', 'több gyöngysor' (Ingo 1978: 47).

További finn példák Ingótól: *Bermuda* 'Bermuda-szigetek' ~ *bermudat* 'bermuda nadrág'; *hius* 'hajszál' ~ *hiukset* 'haj'; *ikkunalaute* 'ablakpárkány' ~ *ikkunalaudat* 'ablakkeret'; *illallinen* 'vacsora' ~ *illalliset* 'ünnepi vacsora'; *kilpailu* 'verseny(szám)' ~ *kilpailut* 'verseny, sportrendezvény'; *lasi* 'üveg' ~ *lasit* 'szemüveg'; *nahkanen* 'kis bőrdarab' ~ *nahkaset* 'bundatakaró'; *rauta* 'vas' ~ *raudat* 'bilincs'; *rinnus* 'ruhadarab mellrésze' ~ *rinnukset* 'mell'; *tanssi* 'tánc' ~ *tanssit* 'táncos rendezvény', *viikko* 'hét' ~ *viikot* 'több hetes (zenei) fesztivál'.

Észt

Az észtben ilyen szó párok: *alge* 'elem' ~ *alged* 'alapelemek, alapismeretek'; *harjas* 'szőr, haj' ~ *harjased* 'sörte'; *huvi* 'érdeklődés' ~ *huvid* 'előnyök'; *isa* 'apa' ~ *isad* 'ősök'; *kolmik* 'trió' ~ *kolmikud* 'hármás ikrek'; *lõõr* 'kémény' ~ *lõõrid* 'tüdő'; *närv* 'ideg' ~ *närvid* 'idegrendszer'; *raud* 'vas' ~ *raudad* 'bilincs' (Palo 1999).

Mordvin

A mordvinban sok ilyen lexéma található, pl. *čoval'a* 'apró, kicsi' ~ *čoval'at* 'üveggyöngy'; *kal'ava* 'rövid, kurta' ~ *kal'avat* 'rövidnadrág'; *lopav'ňema* 'mosás' ~ *lopav'ňemat* 'mosnivaló, szennyes'; *muškema* 'mosás' ~ *muškemat* 'mosnivaló, szennyes'; *nu'řamo* 'ringás' ~ *nu'řamot* 'hinta'; *taz* 'rühatka' ~ *tazt* 'rüh'; *u'řakst'ňema* 'ringatás' ~ *u'řakst'ňemat* 'hinta'; *uv'řamo* 'lehúzás, lenyomás' ~ *uv'řamot* 'kútgém'; *ve'řamo* 'forgás' ~ *ve'řamot* 'motolla, cséve'; *ve'řged'ema* '(meg)gyújtás' ~ *ve'řged'emat* 'kiütés, pattanás'. A singularisi alak sokszor deverbális *-mo*, *-ma* nomenképzőt tartalmaz (Maticsák 2004: 273–274).

6.1.3. Fakultatív többes számú alakok

Finn

A harmadik csoportba az úgynevezett fakultatív többes számú szavak (*fakultatiivinen pluratiivi*) tartoznak. Ebben az esetben a nyelvhasználó az egyes számú alakot is és a többes számú alakot is használhatja. Ilyen például a *haalari*, amelynek egyes számban is és többes számban (*haalarit*) is 'kezesláb' a jelentése (de a szó többes alakjának természetesen van 'kezeslábok' jelentése is).

További példák: *festivaali ~ festivaalit* 'fesztivál'; *iltama ~ iltamat* 'esti mulatság'; *niska ~ niskat* 'nyak'; *pinsetti ~ pinsetit* 'csipesz'; *sahra ~ sahrat* 'kétágú eke'; *stereo ~ stereot* 'sztereó'; *uikkari ~ uikkarit* 'úszónadrág' (Ingo 1978).

Észt

Ilyen példákat az észten is találhatunk: *luul ~ luulud* 'tévhit'; *matus ~ matused* 'te-metés'; *pale* 'arc' ~ *palged* 'arc'; *pintsett ~ pintsetid* 'csipesz'; *pulm ~ pulmad* 'esküvő' (EKG 1995: 61–62; Palo 1999: 17–18).

Mordvin

A mordvin nyelv fakultatív többes számú alakjai például a *mel'ke ~ mel'kt'* 'tüdő'; *íevel'av ~ íevel'avt* 'tüdő' (Maticsák 2004: 273).

6.1.4. Gyűjtőfogalmak

Finn

Ez a kategória olyan gyűjtőfogalmakat takar, amelyeknek egyes részeit nem nevezi meg külön a nyelv (ellentétben pl. a *valjaat* 'hám' részeivel), azaz a részekre ugyanannak a szónak egyes/többes számú alakját kell használni. Erre példa a *sukkapuikot* 'kötőtű' szó, melynek jelentése a következőképpen alakulhat: egyesre vonatkoztatva: *sukkapuikko* 'egy darab kötőtű', *sukkapuikot* 'több (darab) kötőtű'; ill. gyűjtőnévi funkcióban: *sukkapuikot* 'egy pár kötőtű' ~ 'több pár kötőtű'. Vilkuna (2003: 97) ide sorolja a páros testrészneveket (*silmät* 'szem-plur.', *korvat* 'fül-plur.' stb.) és a ruhadarabokat (*kengät* 'cipő-plur.', *hihat* 'ingujj-plur.') is. Ezeket tehát olyan szavaknak tekinti, amelyek többes alakban egy párt fejeznek ki, míg egyes alakban egy darabot.

További példák: *aisat* 'kétágú szekérrúd', *akuttimet* '(ablak) függöny'; *kahleet* 'lánc, bilincs'; *kupeet* 'lágyék'; *lauteet* 'izzasztópad'; *posket* 'arc'; *pukimet* 'ruha'; *saappaat* 'csizma'; *sukset* 'sílécék' (Ingo 1978, 1997).

Észt

Ide sorolható szavak: *(ava)pidustused* 'megnyitó'; *bronhid* 'hörgők'; *kingad* 'cipő'; *kliid* 'korpa'; *puusad* 'medence'; *tarbed* 'hozzávaló, kellék' (Palo 1999).

6.1.5. Adverbializálódott főnevek

Finn

Ennek a csoportnak a tagjai olyan hiányos paradigmájú, adverbializálódott (adverbializálódó) főnevek, amelyeket csak többes számú ragozott alakban használunk, állapothatározói jelentésben, például: *olla hengissä* 'életben van', *ottaa hengiltä* 'elveszi az életét, megöl', *olla naimisissa* 'házas', *olla nukuksissa* 'alszik'.

Összefoglalva (finn példák alapján):

	Sg alak	Sg jelentés	Pl alak	Pl jelentés
1. Kötelező többes szám	<i>hää</i>	—	<i>hää</i>	'esküvő'
2. Egyes és többes alakja is van, de jelentésük eltérő	<i>ratas</i>	'kerék'	<i>rattaat</i>	'több kerék' 'egy szekér' 'több szekér'
3. Fakultatív többes szavak	<i>haalari</i>	'kezeslábas'	<i>haalarit</i>	'kezeslábas' 'kezeslábasok'
4. Gyűjtőfogalmak	<i>sukkapuikko</i>	'egy darab kötötű'	<i>sukkapuikot</i>	'több (darab) kötötű' 'egy pár kötötű' 'több pár kötötű'
5. Adverbializálódott főnevek	—	'életben van'	<i>olla hengissä</i>	

*

Magyar anyanyelvű beszélőnek a plurale tantumok használata sok esetben furcsa, szokatlan, így kíváncsi voltam, hogyan vélekednek erről a jelenségről azok, akiknek az anyanyelvében léteznek ilyen alakok. Finn anyanyelvi beszélőkkel készített interjúim során megtudtam, hogy ezeknek a szavaknak a használata semmiféle nehézséget nem jelent számukra. Ezt ugyanakkor valamelyest cáfolja az a megfigyelés, melyet Marja Nenonen *Idiomit ja leksikko* (2002) című munkájában ismertet. Ebben a vizsgálatban 29 finn anyanyelvű embernek mutattak számítógépen 162 szót. Nekik az „egyes”, illetve a „többes” gomb megnyomásával azt kellett jelezni, hogy a singularisi vagy a pluralisi funkciót érezték-e hangsúlyosnak. Az említett szavakat a következő csoportokba⁵⁹ lehetett besorolni:

- normál névszó egyes számban: *arkku* 'láda, táska, koporsó';
- kollektívumot kifejező szó egyes tövel: *kartasto* 'atlasz' < *kartta* 'térkép';
- kollektívumot kifejező szó többes tövel: *tarpeisto* 'kellékek' < *tarve* 'szükség';
- normál névszó többes alakban: *laukut* 'táskák' < *laukku* 'táska';
- plurale tantum: *vankkurit* 'szekér'.

A vizsgálat eredménye az lett, hogy amíg az egyes és többes számban álló névszókat rövid reakcióidővel és megfelelően sikerült jelölni, addig a plurale tantumok esetében a kísérleti alanyoknak a fele az egyest jelölő gombot, míg a másik fele a többest nyomta meg. Külön érdekesség, hogy a „többes” gombot nyomók gyorsabban válaszoltak, míg az egyest nyomók reakcióideje jóval hosszabb volt. Vagyis, ha a vizsgált személy az adott szót többesnek ítélte meg, akkor elsősorban magára a nyelvtani többesjelre figyelt, míg az egyest jelölők a nyelvtani jel mellett figyelembe vették a lexikális információt is (Nenonen 2002: 43–45).

⁵⁹ A felsorolás nem teljes, csak a témám szempontjából fontosnak ítélt csoportokat ismertetem.

6.2. A PLURATÍVÁK MORFOSZEMANTIKAI VIZSGÁLATA AZ ÉSZAKI LAPPBAN

6.2.1. ABSZOLÚT PLURATÍVA⁶⁰

Olyan többes alakok tartoznak ebbe a csoportba, amelyeknek nincs meg az egyes számú paradigmájuk. Ezek alkotják a klasszikus értelemben vett plurale tantumok csoportját, pl.

ajerássešattut 'Mohngewächse | mákfélék (Papaveraceae)';⁶¹
alfasuotnjarat 'Alphastrahlen | alfa-sugárzás';
alitcearkęšattut 'Himmelsleitengewächse | csatavirágfélék (Polemoniaceae)';
alitrássešattut 'Storchschnabelgewächse | gólyaorr-félék (Geraniaceae)';
Amerihká Ovttastahtton stáhtat 'die USA | Amerikai Egyesült Államok';
aspárggoššattut 'Spargelartige Pflanzen | spárgafélék (Asparagaceae)';
atnubiktasat 'Alltagskleidung | hétköznapi ruha';
atōmavearjjut 'Atomwaffen | atomfegyverzet'; *áhpit* 'Stärke, Kraft | erő';
áibmořámút 'Luftwaffe, Luftstreitkräfte | légierők';
áibmořlásat ~ -klásat ~ -lásat ~ -lásat 'Sonnenbrille | napszemüveg';
beas'sáőat 'Ostern | húsvét'; *heajat* 'Hochzeit | esküvő';
juovllat 'Weihnachten | karácsony'; *vuoigņaőat* 'Gehirn | agy'.

Ezeknek a szavaknak az egyes számú alakja csak bizonyos összetett szavak előtagjaként jelenhet meg (hasonlóan a finnhez), pl. *beas'sáő/njoammil* 'Osterhase | húsvéti nyúl'; *headja|mátki* 'Hochzeitsreise | nászút'; *juovla|beahci* 'Weihnachtsbaum | karácsonyfa'; *vuoigņaő|cuozza* 'agyhártya'.

⁶⁰ A kategóriák megnevezéseit Wilhelm Saas *Pluralia tantum* című munkájából vettem át, azonban azokat sok esetben eltérő funkcióban, a lapp nyelv pluratíváihoz igazítva használok.

⁶¹ A lapp szavak jelentését mindig két nyelven adom meg. A forrásnyelvek (német vagy finn) után | jellel elválasztva adom meg a szó magyar jelentését. A német jelentés elsődleges használatát az indokolja, hogy a legújabb és jelenleg legteljesebb szótár a lapp–német (Sammallahti–Nickel 2006). A finn jelentést (Sammallahti 1989 alapján) abban az esetben adom meg, ha a szó nem szerepel a legújabb szótárban.

6.2.2. RÉSZLEGES PLURATÍVA

Ebben a csoportban olyan lexémák találhatók, amelyeknek van egyes és többes számú alakjuk is, de azok jelentése kisebb vagy nagyobb mértékben különbözik egymástól. Az ilyen típusú szavak esetén nem kaphatunk egyértelmű információt a numerusról, vagyis a *jor'ri* szó jelentése 'kerék', míg a *jor'rit* 'több kerék', 'egy jármű', 'több jármű' jelentésekkel rendelkezhet.

Ez a kategória további alcsoportokra bontható:

a) Általánosító többes szám. Az ebbe a csoportba tartozó lexémák egyes számú alakja határozott dolgot jelöl, miközben a pluratíva az 'olyan dolgok, mint' jelentést hordozza. Vagyis az egyes számú alakhoz tartozó logikus többes szám mellett számolni kell egy pluratív jelentéssel is:

allaolmmoš 'ylimys | arisztokrata' > *allaolbmot* 'ylimystö | arisztokrácia';
arvebivttas 'Regenmantel | esőkabát' > *arvebiktasat* 'Regenkleidung | esőruha';
báhppa 'Pastor, Pfarrer | lelkész, pap' > *báhpat* 'Geistlichkeit | klérus';
borgár 'Bürger(in) | polgár' > *borgárat* 'Bürgerschaft | polgárság';
bos'su '(hetula) valas | bálna, cet' > *bos'sut* 'hetulavalaat | szilás cetfélék';
čuovga 'Licht, Lichtschein | fény' > *čuovggat* 'Beleuchtung | világítás';
deahkki 'Muskel | izom' > *deahkit* 'Muskulatur | izomzat';
eal'li 'Lebewesen, Tier | élőlény, állat' > *eal'lit* 'Tierreich | állatvilág';
fanas 'Boot, Schiff | csónak, hajó' > *fatnasat* 'Flotte | flotta';
gáhtačuovga 'Strassenlaterne | utcalámpa' > *gáhtačuovggat* 'Strassenbeleuchtung | utcai világítás';
gárvvu 'Kleidungsstück | ruhadarab' > *gárvvut* 'Kleidung | ruházat';
mieđušteaddji 'Begleiter(in) | kísérő' > *mieđušteaddjit* 'Gefolge | kíséret';
njálggis 'Bonbon | cukorka' > *njálgát* 'Süßigkeiten | édességek';
oahpaheaddji 'Lehrer(in) | tanár' > *oahpaheaddjit* 'Lehrerschaft | tanári kar'.

b) Konkretizáló többes szám. Az általános jelentésű egyes számú főnév mellett használatos a pontosító, konkretizáló többes számú alak, pl.

áigi 'time | idő' > *áiggít* 'long time | hosszú idő';

bērošteaddji 'Interessent | érdeklődő' > *bērošteaddjit* 'Publikum | publikum, közönség';

čikŋadiŋga 'Schmuckgegenstand | dísz tárgy' > *čikŋadiŋgat* 'Nippsachen | nipppek';

glássa ~ klássa ~ lássa ~ lásse 'Glass | üveg' > *glásat ~ klásat ~ lásat ~ láset* 'Brille | szemüveg';

guohpa 'Schimmel | penész (ált.)' > *guohppagat* 'Schimmel | penész (konkr.)';

jáfu ~ jáffu 'Mehl | liszt (ált.)' > *jáfut ~ jáffut* 'Mehl | liszt (konkr.)';

nagir 'Schlaf | alvás (ált.)' > *nahkárat* 'Schlaf | alvás (konkr.)'.

c) Átvitt (jelentésű) többes szám. Ebben az esetben az alap- és a mellékjelentésnek csak kevés közös vonása van (vagy egyáltalán nincs is). A mellékjelentés (vagyis a pluratív jelentés) az alapjelentésből vagy amellet alakult ki, olykor önkényes módon. Mindezek ellenére a két jelentés között található valamilyen kapcsolódási pont, pl.

bátŋeruovdi 'Nagelklaue | szöghúzó' > *bátŋeruovddit* 'Zahnsperre | fogszabályozó';

beahtus 'Betrug, Schwindel | csalás, áruhárs' > *behttosat* 'Mikado (Stäbchenspiel) | Mikado (játék)';

boahkku 'Pocken | bárányhimlő' > *boahkut* 'Impfung | oltás';

gahčahat 'Fall, Absatz | (le)esés' > *gahčahagat* 'Schuppenflechte | pikkelysömör';

heahpat 'Schande | szégyen' > *heahpadat* 'Genitalien | nemi szervek'.

d) Absztraháló többes szám. Ebben az esetben egy konkrét főnév mellett jelenik meg egy absztrakt alak:

attáldat 'Geschenk, Gabe, Spende | ajándék' > *attáldagat* 'Talent | tehetség';

aviissa 'Zeitung | újság' > *aviissat* 'Presse | sajtó';

bustávva 'Buchstabe | betű' > *bustávat* 'Schrift | írás';

čier'rá 'Heulsuse | bőgőmasina' > *čierrát* 'Weinen | sírás';

eaiggát 'Eigentümer(in), Besitzer(in) | tulajdonos' > *eaiggádat* 'Herrschaften | uralom, hatalom';

girköbiellu 'Kirchenglocke | templomharang' > *girköbiellut* 'Geläut | harangozás'.

6.2.3. FAKULTATÍV PLURATÍVA

Az ebbe a csoportba tartozó szavak teljes paradigmával rendelkeznek, a jelentések között semmiféle különbség nincsen: a beszélő maga dönti el, hogy melyik formát kívánja használni:

alin > *alimat* 'Hüfte, Lende | csípő, derék';

atta > *addagat* 'Daten | adat';

bilda > *bilddat* 'teline | állvány, állványzat';

dutkan > *dutkamat* 'Ermittlungen | kutatás, vizsgálat';

gávnnas > *gávndnasat* 'Gelächter | nevetés'.

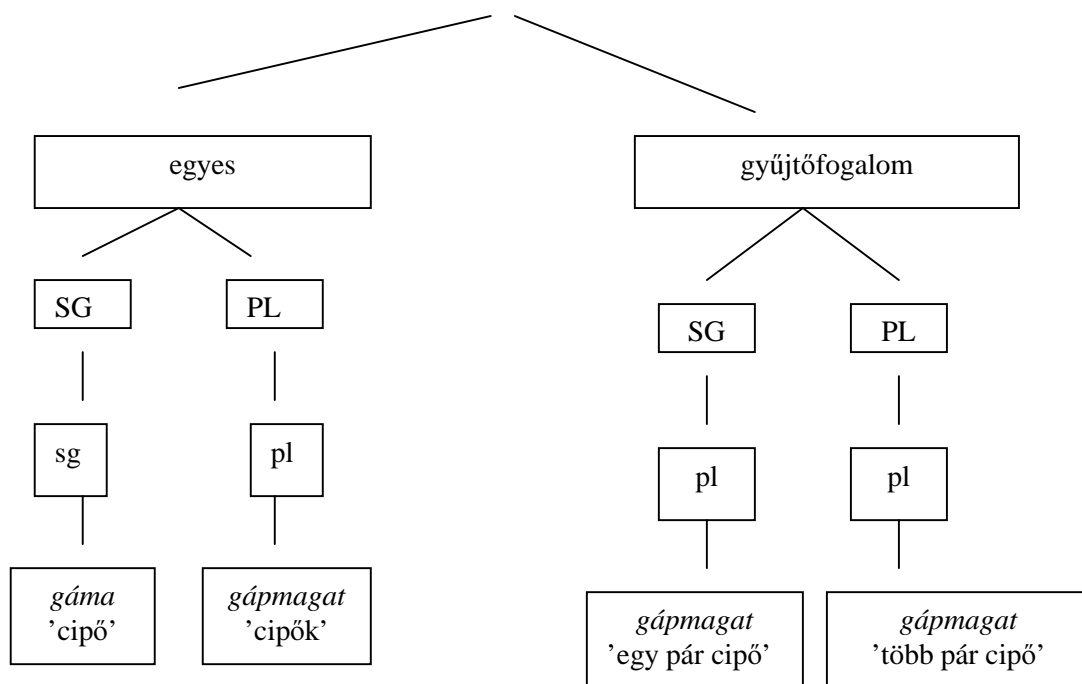
6.2.4. POTENCIÁLIS PLURATÍVA

Olyan szavak tartoznak ebbe a kategóriába, melyeknek van egyes és többes számú alakja, de ez utóbbi gyűjtőfogalom, amelynek az egyes részeit nem nevezi meg külön a nyelv, azaz a részekre ugyanannak a szónak egyes/többes számú alakját kell használni. A lappban – akárcsak a finnben (vö. Vilkuna 2003: 97) – ide sorolhatjuk a páros testrészeket (*čalmmit* 'szem-plur.', *bealjít* 'fül-plur.' stb.) és a ruhadarabokat is: *gápmagat* 'cipő-plur.'. Ezeket tehát olyan szavaknak tekinthetjük, amelyek többes alakban egy párt fejeznek ki, míg egyes alakban egy darabot. Az abszolút pluratíváktól viszont abban térnek el, hogy a *buorit heajat* 'jó esküvő' ≠ 'két jó esküvő' jelentéssel, viszont a *gáma* 'cipő' szó esetén a *buorit gápmagat* jelentése 'két jó cipő' (vö. Koski 1987: 32).

A vizsgált szónak létezik egyes *gáma* 'cipő' formája is, viszont a lapp a páros testrészek fedésére használatos ruhákat és lábbeliket többes számban használja: *mon aigõm gābmâgiid* [AccPl] 'cipőt akarok venni' (Lakó 1986: 160); *cokka daid gápmagiid* [AccPl] *juolgái* 'vedd fel a cipőt (a lábra)!' (Nickel 1990: 504).

Az abszolút pluratíva és a potenciális pluratíva közötti szemantikai különbség abban rejlik, hogy míg pl. az *ovttat* (< *okta* 'egy' plur. alakja) *vuoigņašat* (két agyfélből felépülő) egyetlen agyat jelent, addig a *ovttat gápmagat* egy pár (azaz két darab) cipőt (vö. Hedlund–Larsson 2011: 255). A potenciális pluratíva esetén tehát azzal a problémával kell szembesülnünk, hogy a többes forma jelentése lehet az egyes paradigma párjaként

'cipők (több)', míg gyűjtőnévi funkcióban 'egy pár cipő'; 'több pár cipő'. Ezt az alábbiak szerint ábrázolhatjuk (Ingo 1978: 50 alapján):



6.2.5. KORRELATÍV PLURATÍVA

A pluratívák kategorizálása során szükségesnek találtam egy külön csoportba sorolni azokat a pluratívákat, melyek az 'emberek csoportja' jelentésű -š korrelatív képzővel jöttek létre.⁶² Ezeknek a szavaknak az egyes számú alakja képzett szó, de ez az egyes számú forma ma már nem vagy csak ritkán használatos: *áhčči* 'apa' > *áhčeš* 1. 'fiú és apa, lány és apa', 2. 'az apjával' > *áhčežat* 'apa és gyerek'. Hasonló szerkezetű szavak a lappban például: *apmasaččat* 'strangers to each other | idegenek együtt'; *guoibmi* 'barát, haver' > *güimeš* 'társak, bajtársak, pajtások' > *güimmežat* 'társak, bajtársak, pajtások'; *lávvi* 'barát' > *lāveš-* 'barátok, cimborák' > *lāvežat* 'barátok, cimborák'; *viellja* 'fiútestvér' > *vieljaš* 1. 'fiútestvérek', 2. 'a fiútestvérével' > *vieljaža(ga)t* 'fiútestvérek'.

Ezt a kategória összefügg a következő, 7. fejezetben bemutatásra kerülő korrelatív szerkezettel, így részletesebben ott szólok róla.

⁶² Az ebbe a csoportba tartozó szavak részletes elemzését ld. Kelemen 2009.

7. A KORRELATÍV SZERKEZETEK AZ ÉSZAKI LAPPBAN

7.1. A KORRELATÍV SZERKEZETEK FAJTÁI

A korrelatív szerkezetek vizsgálatát azért tartottam szükségesnek, mivel azok jellegzetes lapp pluratívákként működnek.

Az indoeurópai és a finnugor nyelvek dualisainak vizsgálata során nagy szerepet kaptak a korrelatív viszonyokat, két személyt jelölő kifejezések. Az indoeurópai nyelvek esetén ez az ún. elliptikus dualis, amely egy dolog és egy hozzá szorosan kapcsolódó másik dolog kifejezésére szolgál. Az óindben igen sok ilyen szerkezettel találkozhatunk, míg a többi indoeurópai nyelvben csak ritkán fordulnak elő, vö. ói. *mitrā* 'Mitra és Varuna'; *áhanī* 'nappal és éjszaka'; *dyāvā* 'ég és föld'; *mātárāu* 'szülők'. Brugmann szerint ezek „pluralizált” formája jelentkezik a lat. *Cererēs* 'Ceres és Proserpina' alakban (Brugmann 1904: 458).

Idővel ezek a formák kiegészültek – mint appozíció – az eddig nem jelölt tag nevével, amely aztán Brugmann nézete szerint a kongruencia révén ugyanolyan végződést kaptak, mint az első tag: *mitrā várunā*.

A finnugor nyelvekben a korrelatív szerkezetek használatának két fő csoportját különböztetjük meg: 1) mellérendelő összetételként működő korrelatív szerkezet; 2) képzővel alkotott korrelatív szerkezet. A második csoport további két alcsoportra bontható: a) dualisi képző használatával létrejött szerkezet; b) önálló, korrelatív képzővel létrejött szerkezet.

7.1.1. Mellérendelő összetételként működő korrelatív szerkezetek

A mordvinban gyakoriak a rokonságterminusokat kifejező, többes számban álló mellérendelő összetételek. Ezekben a kopulatív (összefoglaló) összetételekben a tagok általában singularisi értelműek, például *a'at-babat* 'idős házaspár' < *a'a* 'apó' + *baba* 'anyó' (szó szerint 'apók és anyók', de valójában egy apó és egy anyó), *d'edat-babat* 'nagy szülők' < *d'eda* 'nagyapa' + *baba* 'nagyanya' (szó szerint 'nagyapák és nagyanyák', de valójában egy nagyapa és egy nagyanya), *t'e'at-avat* 'szülők' < *t'e'a* 'apa' +

ava 'anya' (szó szerint 'apák és anyák', de valójában egy apa és egy anya) stb. Bizo-nyos összetételekből nem derül ki a „számosság”: *avat-tej'ert'* 'anya és lánya' < *ava* 'asszony' + *tejt'er'* 'lány, lánya' (egy anya és egy vagy több lány), *st'irt'-corat* 'gyerekek' < *st'ir'* 'lány' + *cora* 'fiú' (bővebben ld. 4.2. fejezet).

Budenz (1884–1894: 300) szerint a mordvin pluralisi pleonasztikus szerkezet a bizo-nyíték a dualis jel egybekapcsoló funkciójára. Munkácsi az ilyen típusú szerkezetek alapján szintén dualis > pluralis fejlődési vonalat tételez fel. Véleménye szerint, mivel a dualis maga is többes szám – csak annak egy speciálisabb változata –, így könnyedén kapcsolatba léphet a pluralissal, mivel alkalmas a kettőségben kifejezett többes kifejezé-sére. „A többes képzőnek az a sajátja is, hogy némely nyelvben összetartozó szókon ismételve reciprok-féle mellékértelmet vesz fel (pl. mord. *at'at-babat* 'atyus és anyó', hol *at'at* nem azt teszi: 'atyák', hanem hogy az 'atyus' az 'anyó'-hoz viszonyítottan s vele együtt 'több ember, emberpár')”. Az ide tartozó szavaknak voltaképpen nincs töb-bes értelme, ugyanis a singularisi funkciót a többes alak fejezi ki (a *te'at-avat* jelentése lehet 'egy házaspár' és 'több házaspár' egyaránt) (Munkácsi 1884: 281). Hasonló folya-matot ír le Szilasi is, aki szerint a dualis > pluralis változás az elliptikus dualison olyan jelentésbeli változást eredményezett, mely során az 'egy pár' összefoglalásából a 'több' összefoglalása válhatott (Szilasi 1896: 173). Hasonló szerkezeteket a finnben is szép számmal találunk: *yöt päivät* 'éjjel-nappal'; *siellä oli Matit ja Paavot* 'ott volt Matti és Paavo'; *siitäpä tuli, että koirat, ketut, sudet ja karhut yhtenä metsää kävivät* 'ebből az lett, hogy a kutya, a róka, a farkas és a medve együtt járták az erdőt'; *hän on nähnyt Helsingit ja Pietarit* 'látta Helsinkit és Szentpétervárt'. Ezekben az esetekben a többes szám az egyenrangú mondatrészek szorosabb kapcsolatát jelenti (Beke 1914: 158).

Hogyan kapcsolódnak ezek a szavak a dualishoz? „A mordvin nyelv közönséges plu-ralisának pleonasztikus használata csakis a megvolt dualis-kategóriából érthető meg: ez t.i. abban áll, hogy párként egymáshoz tartozó két egyén külön-külön pluralis alakkal neveztetik” (Budenz 1884–1894: 300).

7.1.2. Képzővel alkotott korrelatív szerkezetek

a) Dualisjel használatával létrejött szerkezetek

A dualis ugyanazon fajhoz tartozó kettőnek, a párnak a kifejezésére szolgál. A vogul-ban és az osztjákban az egyik legelterjedtebb használati típusa, amikor a két különböző,

de szorosan egybe tartozó személy vagy dolog nevének mindegyike felveheti a dualis jelét: vog. *jäyäyä-āḡwäyä* 'apja-anyja' (Kertész 1913: 307). A *-γ* dualisi jel vizsgálata során Somogyi Ferenc még inkább szűkíti ezt a csoportot, ő ugyanis a két egymással kapcsolatban lévő személynek a családi viszonyt jelölő megnevezéseire hívja fel a figyelmet, mint például férj és feleség (*ekβäiy äjkäiy äleiγ* 'egy asszony és egy öreg ember élnek'; *ekβäiy äjkäiy jol-χujəsiγ* 'az asszony s örege lefeküdtek'); apa és anya (*šāñäyä-āsäyä taβpält šältsiy* 'szülei hozzáléptek'; *jäyäyä-ōḡkβäyä-nūpäl potərti* 'atyjához s anyjához (ezt) beszélí'); leánya és veje (*mortim ekβäiy-äjkäiy laβeiγ: āyiäγəm, vāpsäyəm!* 'a költöző madarak hazájabeli öregek szólnak: leányom, vóm!') (Somogyi 1932: 8–9).

b) Önálló, korrelatív képzővel létrejött szerkezetek

Somogyi rámutat viszont olyan alakra is, amelyben nem a dualisi *-γ* jel, hanem az *-iñs* képző szerepel az eddigiekhez hasonló jelentéssel: *ās-piñiñs ti kojmitēsän* 'nagybátyja és unokaöccse im követik őt' (Somogyi 1932: 10).

Ezzel eljutottunk az ún. viszonossági dualishoz, mely két dolognak egymáshoz való tartozását jelölő, a valódi dualis jelentéséhez közel álló nyelvi jelenség ('ők ketten', 'mi ketten'), ugyanis ahhoz hasonlóan rendelkezik egyfajta egybefoglaló, összekapcsoló funkcióval: vog. *tēn ḡūsmiñs* v. *ḡūpiñs* 'ők (ketten) nászszülők'; *jä-pöyñs* 'atyafiak' (Munkácsi 1887–90: 327; Fokos-Fuchs 1935: 320).

7.2. AZ ÉSZAKI LAPP 'EMBEREK CSOPORTJA' JELENTÉSŰ SZAVAK VIZSGÁLATA

A kollektívum kifejezésére szolgáló fent említett lehetőségek közül a lappban a mordvinhoz hasonló mellérendelő összetételi forma is megtalálható, előfordulása azonban meglehetősen differenciált. A déli lappban általános jelenség az *aččieh čičžieh* 'apa és anya' [tkp.'apák és anyák'] típusú szerkezet, amely ismeretes ugyan az északi lappban is, de nem egészen ilyen formában (Bergsland 1959: 150). A viszonossági dualis használata viszont meglehetősen gyakori, például lpN (P) *āḡiñš* 'fiú és apja vagy lány és apja' (Fokos-Fuchs 1935: 320–321).

7.2.1. Szemantikai vizsgálat

A hagyományos szemantikai csoportosítás (rokoni kapcsolatok, egyéb viszonyok, vö. 8. fejezet) mellett a besorolást elvégezhetjük az emberek kapcsolatának minősége alapján is. Ebből kiindulva megkülönböztethetünk szimmetrikus kapcsolatot jelölő szavakat, vagyis amikor a személyek kölcsönös és azonos viszonyban állnak (lpN Kt *moai led'ni fülkižâk* 'mi ketten rokonok vagyunk'; P Kr *doai vielljâš* 'te és a testvéred'), illetve aszimmetrikus kapcsolatokat jelölő szavakat, amikor is a személyek kölcsönös, de eltérő kapcsolatban állnak: lpN *mū æd'ne jâ Niilâs læbã vielljâš* (Kt *vielljâžâk*), *jâ ač'če ja Niilâs æmed læbã oabbaš* (Kt *oabbažâk*) 'az anyám és Nils testvérek, és az apám és Nils anyja testvérek' (Nesheim 1942: 31–35).

Szimmetrikus kapcsolatot jelölő szavak: *apmasaččat* 'idegenek (egymás között)', *bahážat* 'ellenségek együtt', *bēležat* 'pár', *currežat* 'ikrek', *dovdosaččat* 'ismerősök együtt', *eaiggádat* 'házigazdáék', *fülkkežat* 'rokonok együtt', *gáimmežat* 'névrokonok (egymás között)'; *gálojēnežat* 'sógornők', *gierrásaččat* 'kedvesek egymással, szeretők', *gūimmežat* 'társak, bajtársak, pajtások', *jūmežat* 'ikrek', *kránnjážat* ~ *ránnážat* 'szomszédok', *láhčamaččat* 'hitvestársak szülei', *lávēžat* 'barátok, cimborák', *mágažat* 'sógorok'; *oahppásaččat* 'ismerősök (egymás között)'; *oambeležat* 'unokatestvérek', *oappáš-bēležat* 'féltestvérek (egymás között)', *oappáža(ga)t* 'lánytestvérek', *oarbinaččat* 'lánytestvérek', *oarpmēležat* 'unokatestvérek', *olbmážat* 'barátok, cimborák', *olbmožat* 'jó emberek', *ráhkkásaččat* 'szeretők', *risspiležat* 'sógorok', *siida/gūimmežat* 'szomszédok', *skihpáraččat* 'barátok, pajtások (egymás között)', *ustibaččat* 'barátok, cimborák', *vērdežat* ~ *vērdežagat* 'pajtások, barátok (egymás között)', *vieljaža(ga)t* 'fiútestvérek', *vielljabēležat* 'mostoha (fiú) testvérek', *vilbēležat* 'unokatestvérek (egymás között)'.

Aszimmetrikus kapcsolatot jelölő szavak: *áhčežat* 'apa és gyerek'; *ednožat* 'nagybácsi lánytestvérenek a gyerekével'; *ēgežat* 'nagybácsi fiútestvérenek a gyerekével', *ēt-neža(ga)t* 'anya és gyerek'.

7.2.2. Szerkezeti vizsgálat

A szerkezeti elemzés során rögtön szembetűnik, hogy a korrelatív viszony kifejezésére minden esetben az *-š* képző szolgál. A képző kapcsolódási szabálya az északi lapp főnevek mind a három (páros, páratlan és összevont) tótípusa esetén a következőképpen valósul meg: a tő egyes accusativus/genitivus alakjához kapcsolódik az *-š* képző Gen/Acc formája, majd ezt követi a többes szám *-t* jele. Páros tő: *vieljaža(ga)t* 'fiútestvérek' (< *viellja* 'fiútestvér'); páratlan tő: *ustibaččat* 'barátok' < *ustit* 'barát'; összevont tő: *olbmážat* 'barátok, címborák' (< *olmmoš* 'ember'). A kapcsolódás során bekövetkezik egy töbelseji *i > e, u > o* változás, illetve az ütem első szótagjában bekövetkező mo- noftongizáció is megfigyelhető, pl. *fuolki* 'rokon' > *fūlkkežat* 'rokonok együtt'.

7.2.3. Az *-š* korrelatív képző történetéről

Az *-š* denominális képző személyjelölő származékot hoz létre, amely két vagy több személy egymáshoz való viszonyát fejezi ki (Nesheim 1942: 30; Korhonen 1981: 321; Lakó 1985: 69). A képző eredetéről egybehangzó vélemények születtek, eszerint a fgr. **-nsa/-nsä* vagy **-nća/-nčä, -nč(e)* alakra vezethető vissza. Ennek eredetileg nomen possessoris, ill deminutív jelentése volt. Ez a jelentés megfigyelhető több rokon nyelvben is, sőt ezekben a dualishoz közel álló kollektív jelentés is megvan (Toivonen 1927: 38–54, 172, 234; Korhonen 1981: 321).

A már említett vogul és lapp példákon túl ezzel a képzővel találkozhatunk az észtenben (nyelvj. *sōzaritse* 'lánytestvérek együtt', *velitse* 'fiútestvérek együtt'); az osztjákbán (*òp̄is̄azn* 'fiú és lánytestvér, lánytestvérek'); a szamojédban (*šittj isakumos-käki* 'férfi és nő, házaspár') és a finnben (*kaksoiset* 'kettős' > *kaksoset* 'ikrek') is (Fokos-Fuchs 1935: 321–322).

A nomen possessoris képző ebben az esetben mint összefoglaló, kollektív képző szerepel. Ugyanez a funkciója a magyar *-s* képzőnek is a számnevekhez kapcsolódva, például *kettős* 'két dologból álló csoport, egység' (Fokos-Fuchs 1935: 321). Ugyanez a képző hasonló jelentésben megtalálható a lappban is: lpN *golmmas* 'hármás' < *golbma* 'három' (Sammallahti 1998: 90). Ugyancsak kollektív jelentést hordoznak a *nyíres, tölgyes* földrajzi köznevek (akárcsak a finn *koivikko* 'nyíres', *tammikko* 'tölgyes')

(Fokos-Fuchs 1935: 322). Tehát a nomen possessoris képzővel ellátott szó jelentéstapadással (azáltal, hogy magába olvasztotta jelzett főnévnek tartalmát) kollektív jelentésűvé vált, és már nemcsak a megnevezett fogalmat, hanem a vele együvé tartozó párját is jelentette: m. *férjes* 'az a pár, amelyhez a férj is tartozik; az, akihez a férj tartozik' = 'feleség a férjével' (Fokos-Fuchs 1935: 323).

Összességében tehát elmondható, hogy az emberi kapcsolatok kifejezésére a dualisi alak mellett használták az ún. viszonyossági dualist is, amely – a dualis jele helyett egy eredetileg nomen possessorisi képzőt alkalmazva – folyamatosan átvette az összetartozás jelentését, s így kialakult belőle egy korrelatív képző.

7.2.4. Az -š képzős származékok vizsgálata

Az általam gyűjtött -š képzős származékok alakjait az alábbi táblázatban foglaltam össze:

Alapszó	Képzett alak	
	Egyes szám	Többes szám
<i>amas</i> 'vendég'	<i>(apmasaš)</i> ⁶³	<i>apmasaččat</i> 'idegenek egymás között'
<i>áhčči</i> 'apa'	<i>áhčeš</i> 1. 'fiú és apa, lány és apa', 2. 'az apjával'	<i>áhčežat</i> 'apa és gyerek'
<i>bahá</i> 'rossz, mérges'	<i>bahaš</i> 'ellenségek'	<i>bahažat</i> 'ellenségek együtt'
<i>bealli</i> 'fél'	<i>bēleš</i> 'párok'	<i>bēležat</i> 'párok'
<i>buorre</i> 'jó'	<i>būreš</i> 'barátok'	<i>būrežat</i> 'barátok, barátnők (egymás között)'
<i>cur're</i> 'iker'	<i>curreš</i> 'ikrek'	<i>currežat</i> 'ikrek'
<i>dovddus</i> 'ismert'	<i>(dovdosaš)</i>	<i>dovdosaččat</i> 'ismerősök (egymás között)'
<i>eatni</i> 'anya'	<i>ēneš</i> 1. 'fiú és anya, lány és anya', 2. 'az anyjával'	<i>ēneža(ga)t</i> 'anya és gyerek'
<i>eatnu</i> 'nagybácsi'	<i>ednoš</i> 'nagynénivel'	<i>ednožat</i> 'nagybácsi lánytestvérének a gyerekével'

⁶³ A zárójelben lévő szavak kikövetkeztetett formák, használatukra a szótárakban nem találtam adatot.

<i>egá</i> 'nagynéni'	<i>ēgeš</i> 'nagybácsival'	<i>ēgežat</i> 'nagybácsi fiútestvérének a gyerekével'
<i>fuolki</i> 'rokon'	<i>fülkkeš</i> 'rokonokkal'	<i>fülkkežat</i> 'rokonok együtt'
<i>gáibmi</i> 'névrokon'	(<i>gáimmeš</i>)	<i>gáimmežat</i> 'névrokonok (egymás között)'
<i>gálojeatni</i> 'sógornő'	<i>gālojēneš-</i> 'sógornők'	<i>gālojēnežat</i> 'sógornők'
<i>giēris</i> 'szeretett, szerelmes'	<i>gierrásaš</i> 'kedvesek egymással, szeretők'	<i>gierrásačcat</i> 'kedvesek egymással, szeretők'
<i>guoibmi</i> 'barát, haver'	<i>gūimeš</i> 'társak, bajtársak, pajtások'	<i>gūimmežat</i> 'társak, bajtársak, pajtások'
<i>juomit</i> 'iker'	<i>jūmeš</i> 'ikrek'	<i>jūmežat</i> 'ikrek'
<i>krán'njá</i> 'szomszéd'	<i>kránnjáš</i> 'szomszédok'	<i>kránnjážat</i> 'szomszédok'
<i>láža</i> 'após és anyós [a vő és a meny szem- szögéből]'	<i>láhčamaš</i> 'hitvestársak szülei'	<i>láhčamačcat</i> 'hitvestársak szülei'
<i>lávvi</i> 'barát'	<i>lāveš-</i> 'barátok, cimborák'	<i>lāvežat</i> 'barátok, cimborák'
<i>mannji</i> 'sógornő'	<i>manješ</i> 'sógornőjével'	<i>manježat</i> 'sógornők (egymás között)'
<i>máhka</i> 'sógor'	(<i>mágaš</i>)	<i>mágažat</i> 'sógorok'
<i>oahpis</i> 'ismerős'	(<i>oahppásaš</i>)	<i>oahppásačcat</i> 'ismerősök (egymás között)'
<i>oambealli ~ oambealle</i> <i>oarpmealli ~ oarp-</i> <i>mealle</i> 'unokatestvér'	<i>oambēleš ~ oarpmēleš</i> 'uno- katestvérek'	<i>oambēležat ~ oarpmēležat</i> '(lány) unokatestvérek'
<i>oabbábealle</i> 'féltestvér'		<i>oappášbēležat</i> 'féltestvérek (egymás között)'
<i>oabbá</i> '(lány)testvér'	<i>oappáš</i> 1. '(lány)testvérek', 2. 'a lánytestvérével'	<i>oappáža(ga)t</i> '(lány)testvérek'
<i>oarbbis</i> 'árva'		<i>oarbinačcat</i> 'testvérek'
<i>oarpmealli</i> 'unokatestvér'		<i>oarpmēležat</i> 'unokatestvérek (egymás között)'
<i>olmmoš</i> 'ember'		<i>olbmážat</i> 'barátok, cimborák'
<i>olmmoš</i> 'ember'		<i>olbmožat</i> 'jó emberek'

		<i>rabas/gūimmežat</i> 'élettársak'
<i>ráhkis</i> 'kedves, szeretett'	<i>ráhkkásaš-</i> 'szeretők'	<i>ráhkkásaččat</i> 'szeretők'
<i>rán'ná ~ rán'ni</i> 'szomszéd'	<i>ránnáš-</i> 'szomszédok, cimborák'	<i>ránnážat</i> 'szomszédok, cimborák'
		<i>risspiležat</i> 'sógorok'
		<i>siidagūimmežat</i> 'szomszédok'
<i>skihpár</i> 'barát'		<i>skihparaččat</i> 'barátok, pajtások (egymás között)'
<i>ustib</i> 'barát'	<i>ustibaš</i> 'barátok'	<i>ustibaččat</i> 'barátok'
<i>vērdde</i> 'barát'		<i>vērddežat ~ vērddežagat</i> 'pajtások, barátok (egymás között)'
<i>viellja</i> 'fiútestvér'	<i>vieljaš</i> 1. 'fiútestvérek', 2. 'a fiútestvérevel'	<i>vieljaža(ga)t</i> 'fiútestvérek'
<i>vielljabealli</i> 'mostohatestvér'	<i>vielljabēlaš</i> 'mostoha (fiú) testvérek'	<i>vielljabēležat</i> 'mostoha (fiú) testvérek'
<i>vilbealle ~ vilbealli</i> 'unokatestvér'		<i>vilbēležat</i> 'unokatestvérek (egymás között)'

*

Az egyes és a többes formák használata (Nesheim 1942 és saját gyűjtéseim alapján) az alábbiak szerint rendszerezhető:

1) A korrelatív szerkezet egyes számban áll:

a) Személyes névmás mellett, pl. *doai áhčeš* 'te és az apád (tkp. ti ketten az apával)'; *doai áhkáš* 'te és a feleséged (tkp. ti a feleségeddel)'; *doai vieljjáš* 'te és a testvéred (tkp. ti ketten a tesvéreddel)' (Nesheim 1942: 32).

b) A (*doai* vagy *dát*) *guovttos* 'azok ketten, az a két személy' gyűjtőszámnév mellett. Ez a szerkezet önmagába véve is igen speciális, ezért szükségesnek tartom, hogy röviden bemutassam. A *guovttis* 'két személy, ketten' és a *guovttos* 'az a két személy, azok

ketten' (< *guoktá* 'kettő'), emberek csoportját jelöli azáltal, hogy elé névmás, főnév vagy tulajdonnév (genitivusi alakja) kapcsolódik (Nickel 1990):

- mutató névmás : *duot guovttos* 'azok ketten'
- főnév: *báhpa guovttos* 'a pap és a felesége'
'a pap és még egy személy'
'az a két pap'
- tulajdonnév: *Máhte guovttos* 'Máhte és a felesége'
'Máhte és egy másik személy'
'az a két Máté'

Korrelatív szerkezetekkel az alábbi formában jelenik meg: *doai áhkáš guovttoš* 'te és a feleséged, ti ketten a feleségeddel' ~ *dat guovttoš áhkáš* '(azok) ketten, a férj a feleségével'; *doai vieljjáš guovttoš* 'te és a testvéred, ti ketten a tesvéreddel'; ***Jumeš-guovttis*** *Anne ja Biehtár leabá ohcame sudno vielpá* 'az **ikrek (ketten)**, Anne és Biehtár keresték az almukat'. Ezek a példák jól illusztrálják a korrelatív szerkezetek egyes számú formájának kapcsolatát a *guovttos* gyűjtőszámnévvel.

2. A korrelatív szerkezet többes számban áll:

a) A korábbi adatok nyelvjárásbeli különbséget mutatnak, ha a korrelatív szerkezet névszói-igei állítmány névszói részeként használatos, pl. lpN P, Kr *moai letne fulkkeš* de Kt *moai letne fulkkežat* 'mi (ketten) rokonok vagyunk'.

b) Saját vizsgálataim alapján mára már inkább a többes forma használatos: *Kiinnás Sápmái adopterejuvvon Xia, 6, ja Lifu, 4, eaba leat biologalaš oappážat* 'a Kínából Lappföldre adott Xia és Lifu biológiailag nem testvérek'; *dan rájes go rávásmuvai-met leat mii oappážat ja vieljažat* 'amikor felnőtünk mi lány- és fiútestvérek'; *sii leat vieljažat* 'ők testvérek'; *eanet jumežat riegádit* 'több iker születik'; *soai leigga currežat (jumežat)*... 'ők ketten ikrek voltak'.

A fent bemutatott példák alany-állítmány egyeztetését is figyelembe véve az alábbi óvatos következtetést vonhatjuk le az egyes és a többes korrelatív szerkezetek használatáról:

Az egyes szám korábban és ma is javarészt a *guovttos* gyűjtőszámnévvel együtt (volt) használatos, és ebben az esetben két személyt jelöl, vagyis az állítmány mindig kettes számban áll: *jumeš-guovttis Anne ja Biehtár leabá ohcame sudno vielpá* 'az ikrek, Anne és Biehtár keresték az almukat.'

Az egyes számú forma önálló használatára csak a *jumeš* 'iker' szót találtam, amely az ikerpár egyik tagját jelöli, azaz egyes számú alanyt kíván maga mellé, például *su jumeš lea* [Vx3Sg] *Polena dološ stáhtaministtar Jarosław Kaczyński* 'az ő ikertestvére Lengyelország egykori miniszterelnöke J. K.'

A többes forma jelölheti:

a) két ember kapcsolatát, vagyis a predikátum kettes számban áll:

soai leaba jumežat 'ők ketten ikrek';

b) több ember kapcsolatát, vagyis a predikátum többes számban áll:

sii leat vieljažat 'ők testvérek'.

Összefoglalva:

Alany Korrelatív forma <i>jumeš ~ jumežat</i>	Állítmány <i>leat</i>	Jelentés
Sg <i>jumeš</i>	Vx3Sg <i>leat</i>	„1 személy” 'iker'
Sg + <i>guovttos</i> <i>jumeš-guovttis</i>	Vx3Du <i>leaba</i>	'2 személy' 'ikrek (ketten)'
Pl <i>jumežat</i>	Vx3Du <i>leaba</i>	'2 személy' 'ikrek ketten'
Pl <i>jumežat</i>	Vx3Pl <i>leat</i>	'több mint két személy' 'ikrek (többen)'

Ha az aszimmetrikus jelentést jobban megvizsgáljuk, azt tapasztalhatjuk, hogy mindig egy bizonyos személyről van szó, aki feltehetőleg ismerős, és ő alkotja a kifejezés logikai kezdőpontját. Korábban az *áhčeš* (*āččiš*) szó esetében a jelentés 'ő és az apja' formában lett megadva. Ebben az esetben a szó nem annak a személynek a megnevezése, akire logikusan vonatkozik (ő), hanem a másik személyt nevezi meg (az apát) (Nesheim 1942: 37).

Konrad Nielsen volt az, aki szótárában a fordításkor a helyes sorrendet követte, és a *dât guovtõs akkaš* kifejezés jelentését a következőképpen adta meg: 'azok ketten, a férj a feleségével'. Ehhez azt is hozzáfűzte, hogy akkor használatos ez a jelentés, ha a férfiről van szó (Nesheim 1942: 38).

A formai szempontokat vizsgálva az is szembeűnhet, hogy bizonyos szavaknak van egy rövidebb és egy hosszabb formája is, például *ētnēža(ga)t*, *oappáža(ga)t*, *vieljaža(ga)t* stb. Ezek Nesheim szerint a *goabbâšâgâk* 'mindkettő' forma hatására jöttek létre, olyan mondatokban, mint pl. *dâk bēđiigâ goâbbâšâgâk vielljâžâk* 'mindketten jöttek, a testvérek' (Nesheim 1942: 51). Ravila erre azt a magyarázatot adta, hogy a *goâbbâšâk* jelzői szerepet tölt be olyan kifejezésekben, mint például a *goabbâšâk ql'bmuk* 'mindkét ember', ahol tulajdonképpen singularisként értelmezhető, amelyhez így pluralis jel kapcsolható. Ez pedig a már meglévő *ædnâg* 'sok' ~ *ædnâgâk* 'sokak' analógiájára jöhetett létre (Nesheim 1942: 52).

8. A PLURALE TANTUMOK SZEMANTIKAI VIZSGÁLATA

A korábbi plurale tantum-kutatások fókuszában elsősorban a szemantikai vizsgálatok álltak. Ez nem véletlen, hiszen a plurale tantumok jól körülhatárolható szemantikai mezőket alkotnak: kialakulásuk valószínűleg nem véletlenszerű, köztük logikai-szemantikai kapcsolat figyelhető meg.

A hasonló kategóriák megléte ellenére a csoportok és az egyes csoportokat képező szóanyag között számos eltérés figyelhető meg az egyes nyelvekben. Ennek következtében számolhatunk e nyelvi jelenség nyelvspecifikus voltaival is, például a betegségnevek az angolban a legtöbb esetben plurale tantumok, ezzel szemben a franciában legnagyobb részük egyes számban áll (Ingo 1978: 34–35).

Az alábbiakban bemutatom az e témakörben íródott munkákban előforduló szemantikai csoportokat (a többes szám használatának motivációjára csak később, a lapp példák ismertetésekor térek ki).

8.1. AZ INDOEURÓPAI NYELVEK PÉLDAANYAGA ALAPJÁN FELÁLLÍTOTT CSOPORTOK

8.1.1. Maximilian Braun *Das Kollektivum und das Plurale tantum im Russischen* (1930) című disszertációjában az óegyházi szlávban három kategóriát állított fel: konkrét tárgyak (például *врата* 'kapu', *двери* 'ajtó', *плуита* 'tüdő', *яслы* 'jászol'); anyagnevek (*дрождые* 'élesztő', *пены* 'pille'); ünnepek, ünnepségek (*явления* 'feltűnés, megjelenés', *эпифание* 'vízkereszt'). Az oroszban ezt hatra egészítette ki: 1) eszközök: *ножницы* 'olló', *очки* 'szemüveg', *брюки* 'nadrág'; 2) testrészek: *брови* 'szemöldök', *усы* 'bajusz', *волосы* 'haj'; 3) anyagnevek: *агрёбы* 'hulladék', *отбросы* 'hulladék', *лохмотья* 'rongy'; 4) ünnepek, ünnepségek: *смотрины* 'háztűznéző', *похороны* 'temetés', *поминки* 'halotti tor'; 5) játékok: *пятнашки* 'fogócska', *шашки* 'dáma', *шахматы* 'sakk'; 6) elvont jelenségek: *роды* 'fájdalom, szülés', *пазевни* 'ásítás', *миты* 'vita'.

8.1.2. Wilhelm Saas *Pluralia tantum* (1965) című monográfiájában a görög nyelv számhasználatát vizsgálva a következő csoportokat (ezen belül pedig számos alcsoportot) különítette el:

1. Szervetlen természet: a világ tárgyai; mértékek; természeti jelenségek, események; egyéb matematikai és fizikai jelenségek.
2. Szerves természet: növények; állatok; testrészek.
3. Emberek, emberi tevékenységek: emberek csoportja; szociális intézmények és események; emberek testi és lelki élete.

8.1.3. A lengyel Teresa Friedelówna (1968) két fő kategóriát állít fel, a konkrét és az elvont fogalmak csoportját. Ezeket a csoportokon belül ugyanazokat a – kissé elnagyoltnak és heterogénnek tűnő – jelentéscsoportokat különbözteti meg: 1) tárgyak, amelyek két vagy több részből épülnek fel (*grabie* 'gereblye', *usta* 'száj', *widły* 'villa'); 2) megszámlálhatatlan névszók (*fusy* 'üledék', *obierki* 'hulladék', *ślodycze* 'édesség'); 3) időmeghatározás (*ostatki* 'húshagyó kedd', *wakacje* 'ünnep', *zapusty* 'karnevál utolsó napjai'); 4) komplex jelenségek (*brewerie* 'veszekedés', *dzieje* 'cselekvés', *fanaberie* 'szeszély').

8.1.4. Christa Baufeld *Semantische Beschreibung der Pluraliatantum im Deutschen* (1979) című munkájában rendkívül részletes, 25 csoportból – és azon belül számos alcsoportból – álló rendszert alkotott meg. Kategóriái (német példaanyaggal) a következők:

1. Élőlények: ezen belül élőlények egységként való megnevezése; emberek; állatok; növények (pl. *Eltern* 'szülők', *Bärtierchen* 'medveállatkák'; *Laubgehölze* 'lombos fák').
2. Élőlények részei: emberek testrészei; állatok testrészei; növények részei (pl. *Flomen* 'szakáll', *Nerven* 'idegek'; *Kohlsprossen* 'kelbimbó').
3. Folyamatok: testi folyamatok; fizikai folyamatok; természetben lejátszódó folyamatok (pl. *Fraisen* 'görcs', *Gezeiten* 'árapály'; *Tiden* 'árapály').
4. Körülmények: feltételek; akadályok (pl. *Finanzen* 'pénzügy(ek)', *Unbilden* 'méltánytalanság').

5. Magatartás, viselkedés (pl. *Allüren* 'allűrök'; *Manieren* 'manírok'; *Sperenzchen* 'teketória').
6. Érdeklődés (pl. *Friedensbemühungen* 'béketörekvés'; *Interessen* 'érdeklődés'; *Zukunftabsichten* 'jövőbeli cél').
7. Érzések, érzelmek (pl. *Bitternisse* 'keserőségek', *Grille(n)* 'szeszély'; *Lebensgeister* 'életerő').
8. Ismertető jegyek, jelek: mennyiség; minőség; színek (pl. *Relikten* 'örökösök'; *Myriaden* 'miriád', *Eckern* 'makk (kártya)').
9. Ügyek, dolgok (pl. *Dinge* 'dolgok'; *Intimität(en)* 'intimitás').
10. Lehetőségek (pl. *Möglichkeit(en)* 'lehetőség(ek)'; *Beweismittel* 'bizonyíték').
11. Kapcsolatok (pl. *Frauengeschichten* 'női történetek'; *Planschulden* 'tervlemaradás'; *Verheltnis(se)* 'kapcsolatok').
12. Tevékenység, folyamat eredménye (pl. *Zuchten* 'termelés'; *Fossil(ien)* 'fossziliák').
13. Politikai csoportosulás (pl. *Komitien* 'választmány, bizottság'; *Westmächte* 'nyugati hatalmak').
14. Jelzések, melyek a kommunikációt szolgálják: szépirodalmi, publicisztikai és tudományos munkák; írásos anyagok; megzavart kommunikáció; az írásos kommunikáció eszközei; adatok; írásbeli agrafemikus formák; írásjegyek; nyelven kívüli kommunikáció eszközei (pl. *Akte(n)* 'ügyirat'; *Dankeswort(e)* 'köszönőszavak'; *Referenz(en)* 'tudósítás, értesítés').
15. Adottságok, tudás: szakismeret; tudományok és tudományágak (pl. *Recht(e)* 'jogok', *Sprachkenntnisse* 'nyelvtudás'; *Realien* 'reáltudományok').
16. Tárgyak: épületek, építmények; ruházat; páros eszközök; több részből álló eszközök; különböző fajtájú tárgyak (pl. *Thermen* 'fürdő'; *Hose(n)* 'nadrág'; *Lumpen* 'rongy', *Augenläser* 'szemüveg'; *Flittern* 'flitter').
17. Élelmiszerek: többes számban álló élelmiszerek; különböző fajtájú élelmiszerek (pl. *Innereien* 'belsőségek'; *Süßigkeit(en)* 'édesség(ek)').
18. Gyógyszerek (pl. *Augentropfen* 'szemcsepp'; *Sen(n)esblätter* 'szennalevél').
19. Anyagnevek (pl. *Aromaten* 'aromák'; *Brenze* 'ásványi tüzelőanyag').
20. Pénzügyek: a pénz mint forgóeszköz; bevételek, kiadások; követelések; tartozások; értékpapír (pl. *Devisen* 'devizák'; *Auslage(n)* 'költség, kiadás'; *Kröten* 'garas, fillér'; *Spesen* 'költség, kiadás'; *Depositen* 'depozitum').

21. Fizikai jelenségek: erők; hullámok; sugárzás (pl. *Erdströme* 'földáramok'; *Obertöne* 'felhangok'; *UV-Strahlen* 'UV sugárzás').
22. Földrajzi helyek: területek; felszínformák; természeti jelenségek; égitestek; természeti jelenségek (pl. *Bodenschätze* 'ásványkincsek'; *Immobilien* 'ingatlanok').
23. Időmeghatározás (pl. *Ferien* 'szünet'; *Flitterwochen* 'mézeshetek'; *Kinderjahre* 'gyermekévek').
24. Adottságok, helyzetek (pl. *Dubiosen* 'kétes követelések'; *Realien* 'tények'; *Universalien* 'általános fogalmak').
25. Tulajdonnevek (pl. *Hawai-Inseln* 'Hawai-szigetek'; *Hesperiden* 'Heszperidák').

Baufeld kategóriái egyrészt túlságosan is részletezőknek tűnnek (vajon feltétlenül fel kell-e venni a gyógyszerneveket és a politikai csoportosulásokat?), másrészt pedig nagyon heterogének (időviszonyok és lehetőségek, adottságok és anyagnevek egy szinten?), harmadrészt pedig nem világos, miért különülnek el például a földrajzi jelenségek és az utolsó csoportban szereplő helynevek, vagy egyáltalán mi a különbség a 15. és 24. csoport között stb.

8.1.5. Rune Ingo a korábban már többször idézett *Suomen kielen pluratiivit eli monikkosanat* (1978; 1997) című kétkötetes munkájában hat indoerópai nyelv (latin, angol, francia, német, svéd, orosz) alapján 13 szemantikai csoportot hozott létre. Mivel Ingo több nyelvet vont be kutatásába, ezek alapján jól látszik a plurale tantum univerzális, nyelvektől független jellege. Ingo szemantikai csoportjai a következők:

1. Ünnepek, rendezvények: lat. *nuptiae* 'esküvő', *sponsalia* 'eljegyzés', *parentalia* 'halotti tor', *vinalia* 'szüreti mulatság'; ang. *nuptilas* 'esküvő', *obsequies* 'temetés'; fr. *obseques*, *funérailles* 'temetés', *accordailles* 'eljegyzés', *baptismaux* 'keresztelő'; ném. *Pfingsten* 'pünkösd', *Weihnachten* 'karácsony'; or. *именины* 'névnap', *крестины* 'keresztelés', *поминки* 'halotti tor'.

2. Emberek és élőlények csoportja: lat. *minores* 'kisebbség', *posterii* 'szülők', *liberi* 'gyerekek', *copae* 'sereg, csapat'; fr. *mânes* 'rokonok', *grands-parents* 'nagyszülők'; ném. *Honoratioren* 'előkelő személyek', *Eltern* 'szülők', *Gebrüder* 'fiútestvérek'; sv. *föräldrar* 'szülők', *förfäder* 'ósapák'; or. *прародители* 'nagyszülők', *люди* 'emberek', *родные* 'rokonok, hozzátartozók'.

3. Testrészek: lat. *tonsillae, glandulae* 'mandula', *pulmones* 'tüdő', *intestina, viscera, exta* 'belek, zsigerek', *renes* 'vesék'; ang. *brains* 'agy', *lights* 'tüdő'; fr. *postères* 'fenék', *entrailles* 'belek, zsigerek', *animelles* 'nyálmirigyek', *favoris* 'pofaszakáll'; ném. *Eingeweide, Kutteln* 'belek, zsigerek'; sv. *inälvor* 'belek, belső szervek'; or. *легкое* 'tüdő', *ноmpoxa* 'belsősegek'.

4. Ruházat: lat. *exuviae, talaria, inaures* 'fülbevaló', *crepidae* 'saru'; ang. *trousers, inexpressibles, inmentionables* 'nadrág', *breeches* 'térdnadrág', *tights* 'trikó', *shorts* 'rövidnadrág'; fr. *grègues, trouses, chausses, braies* 'nadrág', *atours, chiffons* 'női ruha'; ném. *Hosen* 'nadrág', *Handschuhe* 'kesztyű', *Hosenträger* 'nadrágtartó'; sv. *kläder* 'ruha', *benkläder* 'nadrág', *kalsonger* 'jégeralsó, meleg alsónadrág'; or. *штаны, брюки* 'nadrág', *подштанишки* 'alsónadrág'.

5. Betegségek: lat. *tormina* 'vérhas; bélgörcs'; ang. *measles, mumps* 'mumpsz', *shivers, shingles, reckets* 'angolkór', *pox* 'kiütés', *smallpox* 'fekete himlő'; fr. *achores* 'ótvár, heg', *menstrues* 'menstruáció', *renvois, rapports* 'gyomorégés'; ném. *Blattern* 'himlő', *Masern* 'kanyaró', *Röteln* 'vöröshimlő'; sv. *smittkoppor* 'himlő'; or. *белу* 'fehérfolyás'.

6. Ajándékok, pénzügyek: lat. *porriciae* 'áldozati ajándék', *lautia, divitiae* 'bőség, gazdagság'; ang. *amends* 'kártérítés', *perquisites* 'borravaló', *vails* 'munkadíj', *incomings* 'bevétel, jövedelem'; fr. *appointements, émoluments* 'bér, fizetés', *dépens* 'költségek', *frais* 'kiadások', *honoraires* 'munkadíj, díj', *charges* 'adó'; ném. *Kosten, Unkosten, Spesen, Einkünfte* 'bevétel, jövedelem', *Auslagen* 'kiadások', *Zinsen* 'kamatok'; sv. *pengar* 'pénz', *expenser* 'költség, kiadás'; or. *деньги* 'pénz', *поборы* 'adó', *финансы* 'pénzügyek'.

7. Anyagnevek, élelmiszerek, árucikkek: lat. *utensilia* 'élelmiszer', *reliquiae* 'hulladék, maradvány'; ang. *victuals, vivres* 'élelmiszer', *sweetmeats* 'édesség', *oats* 'zab'; fr. *vivres* 'élelmiszer', *matériaux* 'anyagok', *effondrilles* 'zacc', *balayes* 'hulladék, szemét'; ném. *Chemikalien* 'kemikáliák', *Rauchwaren* 'dohányáru', *Viktualien* 'élelmiszerek', *Brosamen* 'törmelék, morzsa'; sv. *matvaror* 'élelmiszer', *vegetabilier* 'zöldségek', *stimulantia* 'izgatószerek', *gotter* 'édesség'; or. *сладки* 'édesség', *овощи* 'zöldségek', *охлопка* 'maradék'.

8. Eszközök, szerszámok: lat. *plagae, casses* 'vadászhaló', *scopae* 'seprű', *specularia* 'ablak, ablaktáblák'; ang. *scissors* 'olló', *tongs* 'csipesz, harapófogó', *bellows* 'fújtató',

fetters 'bilincs', *spectacles, glasses* 'szemüveg'; fr. *besicles* 'szemüveg', *tricoises* 'harapófogó'; ném. *Gerätschaften* 'eszközök'; sv. *glasögon* 'szemüveg', *brillor* 'pápaszem'; or. *очки* 'szemüveg', *весы* 'mérleg', *часы* 'óra', *щипцы* '(harapó) fogó'.

9. A kommunikációhoz kapcsolódó szavak: lat. *acta* 'hivatalos újság', *adversaria* 'számlakönyv', *monumenta* 'évkönyv', *facetiae* 'viccek'; ang. *archives* 'levéltári anyag', *matins* 'reggeli ima', *vespers* 'esti ima', *tidings, news* 'hírek'; fr. *laudes* 'zsolozsmák', *matines* 'reggeli ima', *respects* 'üdvözlés', *mémoires* 'emlékirat'; ném. *Annalen* 'évkönyvek', *Briefschaften* 'levelek, okiratok', *Flausen* 'hazugság', *Memoiren, Notizen* 'jegyzet'; sv. *stadgar* 'szabályzat', *hävder, annaler, tideböcker* 'krónika', *tidender* 'üzenet, hír', *memoarer* 'emlékirat'; or. *мемуары* 'emlékirat', *руны* 'vers, költemény'.

10. Egyéb események, cselekvések: lat. *caeremoniae* 'ceremónia', *gerrae, ineptiae* 'bolondságok', *tricae* 'konferencia'; ang. *attentions* 'udvarlás, udvariasság'; fr. *ambages* 'ürügyek, kifogások', *pourparles* 'tanácskozások', *représailles* 'megtorlások'; ném. *Formalien* 'formalitás', *Umtriebe* 'csíny, huncutság'; sv. *fukter, funder* 'csíny, huncutság', *later* 'bolondozás'; or. *перекоры* 'veszekedés'.

11. Idő kifejezése: lat. *Calendae* 'a hónap első napja', *feriae* 'szünet'; ang. *ides* 'a hónap 13. vagy 15. napja'; fr. *calendes* 'a hónap első napja', *vacanes* 'szünet'; ném. *Fasten* 'böjt', *Ferien* 'szünet', *Flitterwochen* 'mézeshetek'; sv. *huddagar* 'kánikula', *småttimmar(na)* 'éjfél utáni első órák'; or. *сутки* 'egy nap (24 óra)', *каникулы* 'szünet'.

12. Földrajzi nevek, helynevek: (ide főként hegyvonulatok, illetve szigetcsoportok tartoznak): ang. *rapids* 'vizesés', *environments* 'környék', *Netherlands* 'Hollandia', *Alps* 'Alpok', *Bermudas* 'Bermuda-szigetek'; fr. *alentours* 'környék', *Balkans* 'Balkán', *Alpes* 'Alpok', *Indes* 'India'; ném. *die Niederlande* 'Hollandia', *die Apenninen* 'Apenninek', *die Tropen* 'trópusok'; sv. *Alperna* 'Alpok', *Dardanellerna* 'Dardanellák'; or. *Альпы* 'Alpok'.

13. Egyéb: lat. *sortes* 'jóslat', *tenebrae* 'sötétség'; ang. *mathematics* 'matematika', *linguistics* 'nyelvészet', *odds* 'különbség', *weeds* 'dudva, gyom'; fr. *prémices* 'elemek, alapismeretek', *ténebres* 'sötétség', *pronostics* 'fogadás'; ném. *Allotria* 'mellékes dolgok', *Gewissensbisse* 'lelkiismeretfurdalás'; sv. *auspicier* 'előjel'; or. *шауку* 'dámajáték'.

8.2. A FINNUGOR NYELVEK PLURALE TANTUMAINAK SZEMANTIKAI CSOPORTJAI

8.2.1. A finn plurale tantumok szemantikai csoportjai

8.2.1.1. A *Suomen kielen käsikirja* (1968: 119) csak két csoportot különít el, ráadásul ezek nem azonos logikai-nyelvi szinten állnak:

1. ugyanolyan részekből felépülő eszközöket, valamint ünnepeket, rendezvényeket jelölő szavak: *sakset* 'olló', *hohtimet* 'fogó', *housut* 'nadrág', *hautajaiset* 'temetés';
2. hengegő, nagyképűsködő kifejezésekben: *hänellä on autot ja moottoriveneet* 'autója és motorcsónakja is van'.

8.2.1.2. **Lauri Hakulinen** szemantikai csoportjai a következők (Hakulinen 1968: 420–423):

1. két vagy több szimmetrikus részből álló dolgok: *kasvot* 'arc', *housut* 'nadrág';
2. ünnepek, rendezvények nevei: *häät* 'esküvő', *pidot* 'mulatság', *markkinat* 'piac';
3. ajándékok nevei: *tuomiset* 'ajándék', *viemiset* 'ajándék', *tuliaisit* 'ajándék'.

8.2.1.3. Ugyancsak kevés kategóriát állít fel az **Iso Suomen kielioppi** (554), amely a plurale tantumokat három fő csoportba sorolja:

1. két, egyforma részből álló entitás: *farkut* 'farmer', *haalarit* 'kezeslábas', *housut* 'nadrág', *shortsit* 'rövidnadrág', *sakset* 'olló', *silmälasit* 'szemüveg', *kivekset* 'herék';
2. több részből álló entitás: *kuteet* 'rongy(ok), ruházat', *sisarukset* 'lánytesvérek', *urut* 'orgona', *tuliaisit* 'ajándékok';
3. alkalmak és események: *arpajaiset* 'lottó', *häät* 'esküvő', *markkinat* 'piac', *kuukautiset* 'menstruáció' stb.

8.2.1.4. Lényegesen árnyaltabban közelíti meg a kérdést **Ábrók Melinda** (2009) aki szakdolgozatában – Triinu Palo és Rune Ingo munkája alapján – kilenc szemantikai csoportot különböztet meg:

1. Eszközök, szerszámok, műszaki készülékek, járművek: *sakset* 'olló'; *valjaat* 'lószerszám, hám'; *tikkaat* ~ *tikapuut* 'létra'; *purilaat* 'saroglya'; *rattaat* 'szekér, kocsi'; *silat* 'szűgyhám'; *trillat* 'bricska'; *kakkulat* 'kettős szekérrúd'; *atulat* 'csipesz, csiptető'; *lauteet* 'izzasztópad (szaunában)'; *länget* ~ *ränget* (nyj.) 'hámiga'; *kuolaimet* 'zabla'; *hohtimet* 'harapófogó'.

2. Csoportosulások, ünnepek, összejövetelek, események: *bileet* 'buli, összejövetel'; *markkinat* 'vásár, piac'; *tuliaiset* 'vásárfia ünnepi lakoma'; *naamiaiset* ~ *naamiashuvit* 'álarcosbál'; *kamppiaiset* 'aratóünnep'; *loppiaiset* 'vízkereszt'; *soittajaiset* 'hangverseny'; *hautajaiset* 'temetés, halotti tor'; *hääit* 'lakodalom'; *juhlaillalliset* 'díszvacso-
ra, bankett'; *pääsiäispyhät* 'húsvéti ünnepek'; *rymyt* 'dáridó, lakoma'; *syömingit* 'lakoma, evés'.

3. Rokonsági fokok, baráti kötelékek: *toverukset* 'társak, pajtások'; *kaverukset* 'have-
rok'; *naapurukset* 'szomszédok'; *tuttavukset* 'ismerősök'; *kälykset* 'sógornők'; *ystävyk-
set* 'barátok, cimborák'; *kuomakset* '(rég.) pajtások, barátok'; *veljekset* 'fiútestvérek'; *sisarukset* ~ (ritk) *siskokset* 'lánytestvérek'; *langokset* 'sógorok (egymás közt)'; *serkukset* 'unokatestvérek'.

4. Testrészek: *viikset* 'bajusz'; *nivukset* ~ *nivuset* 'lányék, ágyék, csípő'; *aivot* 'agy, agyvelő'; *kasvot* 'arc, orca'; *kidukset* 'kopolyúk'; *persaukset* 'far, ülep'; *kulma-/silmäkarvat* 'szemöldök'; *vyötäiset* 'derék'.

5. Ruhák, kiegészítők, ajándékok: *liivit* 'mellény, pruszlik'; *housut* 'nadrág'; *kihlat* 'jegyajándék, jegygyűrű'; *pukeet* 'ruha, öltözet'; *rillit* 'pápaszem'; *silmälasit* 'szem-
üveg'; *alushousut* 'alsónadrág'; *vaatteet* 'ruha, öltözet'; *viemiset* 'ajándék, vásárfia'; *rintaliivit* 'melltartó'.

6. Betegségek: *kylmänvihä* '(nép.) üszök, üszkösödés'; *lisämunuaishäiriöt* 'mellék-
vese-zavarok'; *peräpukamat* '(orv.) aranyér'; *vilunväreet* 'hidegletélés, hidegrázás'; *syn-
nytytuskat* 'szülési fájdalmak'.

7. Anyagok, folyadékok, hulladékok: *mannaryynit* 'gríz'; *ohrasuurimot* 'árpadara'; *pelut* 'szecska, polyva'; *rippeet* 'maradék, töredék'; *ruumenet* 'pelyva, polyva'; *sahajauhohot* 'fűrészpor'; *sekahalot* 'vegyes tűzifa/hasábfa'.

8. Földrajzi nevek, geográfiai kifejezések: *Alankomaat* 'Németalföld'; *Aleutit* 'Aleut-szigetek'; *Alpit* 'Alpok, Alpések'; *Andit* 'Andések'; *Antillit* 'Antillák'; *Apenniinit* 'Appenninek'; *Ardennit* 'Ardennek'; *Dardanellit* 'Dardanellák'; *Filippiinit* 'Fülöp-szigetek'; *Färsaaret* 'Färöer-szigetek'; *Huippuvuoret* 'Spitzbergák'; *Kalliovuoret* 'Sziklás-hegység'; *revontulet* 'északi fény'; *ilmastosuhteet* 'éghajlati viszonyok'; *napamaat* 'sarkvidék'.

9. Absztrakt és besorolhatatlan plurale tantumok: *lukuset* 'vizsga'; *annaalit* 'évkönyvek'; *finanssit* 'pénzügy'; *referenssit* 'ajánlások'; *reput* 'pótérettségi, (köz)b bukás'; *torut* 'dorgálás, szidás'; *alkeet* 'alapismeretek, (alap)elemek'; *kielenkantimet* '(átv.) nyelv'; *rikkojaiset* 'báratpénz'; *yliset* 'padlás'; *variksenjäljet* 'szarkaláb, ákombákom'; *viljakymmenyket* '(tört.) dézsma, terménytized'; *vuokratulot* 'bérjövedelem'; *yleisperustelut* 'általános indokolás'; *yliopistoluvut* 'egyetemi tanulmányok'; *yioppilaskirjoitukset* 'érettségi írásbeli'.

8.2.2. Az észti plurale tantumok szemantikai csoportjai

8.2.2.1. Aino Valmet 1963-as kéziratosa munkájában nyolc szemantikai csoportot különít el (idézi Palo 1999: 18):

1. két vagy több részből felépülő dolog vagy jelenség: *käärid* 'olló', *sademed* 'eső';
2. ünnepek, rendezvények: *kihlad* 'eljegyzés', *matused* 'temetés';
3. betegségek: *sügelised* 'rüh', *punetised* 'rubeola';
4. rokoni kapcsolatok: *omaksed* 'hozzátartozók', *vanemad* 'szülők';
5. tevékenység eredménye, anyagok maradéka: *pühkmed* 'szemét', *rapped* 'hulladék';
6. anyagok, absztrakt jelenségek: *linnased* 'árpa', *vahendid* 'hozzávaló';
7. földrajzi és csillagászati nevek: *Alpid* 'Alpok', *Dardanellid* 'Dardanellák', *Kaalud* 'Mérleg', *Kaksikud* 'Ikrek';

8. helyet jelölő, adverbium természetű szavak (fakultatív és hiányos paradigmák): *teoksil* 'munkában', *vargil* 'lopásban', *võõrsil* 'látogatóban', *kikivarvul* 'lábujjhegyen'.

8.2.2.2. Pusztay János *Könyv az észti nyelvről* című munkájában a többes szám használatára vonatkozólag az alábbi példákat hozza (Pusztay 1994: 61–62):

1. Több alkotórészből álló tárgyak, testrészek, vidékek: *käärid* 'olló', *niuded* 'ágyék', *trellid* 'rács', *Sinimäed* 'Kék hegyek (Észak-észtori dombvonulat)'. Ezen belül megjegyzi, hogy az egyes és a többes szám szemantikai ellentétpárt alkothat (pl. *raud* 'vas' ~ *rauad* 'bilincs'); néhány szónak fakultatív módon használható egyes és többes számú alakja is (pl. *kaal* ~ *kaalud* 'mérleg'); több tárgy esetén a számnév többes számba kerül (pl. *kahed tangid* 'két fogó').

2. Ünnepek, közös vállalkozások, események: *maipühad* 'május (eleji) ünnepek', *talgud* 'kaláka', *valimised* 'választások' (bizonyos ingadozás figyelhető meg az egyes és többes szám használatában pl. a *pulmad* ~ *pulm* 'lakodalom' szó esetében a nominativusban; de a ragozás során az egyes számú paradigma használatos, vö. *läheb pulma* 'lakodalomba megy').

3. Rövid lefolyású betegségek: *sügelised* 'rüh', *rõuged* 'himlõ', *voolmed* 'kõlika' (de függõ esetekben egyes szám is használatos: *jäi rõugesse* 'himlõs lett').

4. Rokonságnevek: *õeksed* 'nõvérek', *nõoksed* 'a nagybácsi, nagynéni gyermekei', *languksed* 'sógorok' (ezek ritkán használatos szavak, a függõ esetekben is többes számban állnak).

5. Tevékenységek eredménye, feldolgozás maradványa: *pühkmed* 'szemét', *kalarapped* 'halmaradékok'.

6. Gyûjtõnevek, anyagnevek: *andmed* 'adatok', *linnased* 'maláta', *tangud* 'dara'; (függõ esetekben egyes és többes szám is használható, pl. *pani tangu patta* 'darát tett a bográcsba').

7. Állapot, helyzet jelölése: *teoksil* 'munkában, feldolgozás alatt van'.

8. Hangsúlyos többes szám: *olin Tallinnad ja Tartud läbi käinud* 'bejártam már minden Tallinnt és Tartut' (azaz 'jártam én már mindenfelé').

9. Ün. approximatív többes szám: *neljakümnendais aastais mees* 'a negyvenes éveiben járó férfi', *meie mail* 'a mi vidékünkön', *lõuna paiku* 'ebédidõ tájt'.

8.2.2.3. Triinu Palo kontrasztív szemantikai kutatásában (1999: 20–76) hét szemantikai csoportot különböztet meg:

1. eszközök, szerszámok, tárgyak: *pihid* 'fogó', *tangid* 'fogó', *prillid* 'szemüveg', *kaalud* 'mérleg', *rangid* 'hámiga';
2. testrészek: *bakid* 'pofaszakáll', *niuded* 'ágyék', *päramised* 'méhlepény és magzataburok', *rupskid* 'belső szervek';
3. ruházat: *kulukad* 'farmer', *retuusid* 'tornanadrág', *kaatsad* 'nadrág', *naelikud* 'szeges cipő', *riided* 'ruha', *närud* 'rongyok';
4. csoportosulások, ünnepek, emberi csoportok: *liigud* 'áldomás', *ristjatsed* ~ *ristjad* 'keresztelő', *jõulud* 'karácsony', *lihavõtted* 'húsvét';
5. betegségek: *koolikud* 'gyomorgörcs', *krambid* 'görcs';
6. anyagok és maradékok: *herkulad* 'zabpehely', *kaeratangud* 'dara', *linnased* 'maláta', *puidujätmed* 'faforgács', *heitmed* 'maradék';
7. absztrakt és besorolhatatlan plurale tantumok: *kanalid* 'lehetőség', *nõudmised* 'követelés', *pinged* 'feszültség', *armuasjad* 'szerelmi élet', *ilmastikutingimused* 'időjárési viszonyok'.

8.2.2.4. Az Eesti keele käsiraamat öt csoportba sorolja az észti plurale tantumokat (2000: 194):

1. két vagy több egyforma részből felépülő dolog vagy jelenség: *prillid* 'szemüveg', *püksid* 'nadrág', *veimed* 'a menyasszony esküvői vendégei által adott ajándék', *andmed* 'ismeret';
2. rendezvények, ünnepek: *talgud* 'kaláka', *lihavõtted* 'húsvét';
3. betegségek: *leetrid* 'himlő', *rõuged* 'skarlát', *sügelised* 'rüh';
4. anyagok és maradékok: *tangud* 'dara', *rapped* 'hulladék', *heitmed* 'szemét';
5. emberek és élőlények csoportja: *kolmikud* 'hármás ikrek', *omaksed* 'hozzátartozók'.

8.2.2.5. Az Eesti keele struktuur (2001) nem sok figyelmet szentel a szemantikai csoportosításnak, így csupán három kategóriát említ (132):

1. két, azonos részből felépülő entitás: *käärid* 'olló', *tangid* 'fogó', *püksid* 'nadrág';
2. alkalmak, ünnepek: *pulmad* 'esküvő', *peied* 'temetés', *ristsed* 'keresztelő';
3. betegségek: *rõuged* 'himlő', *leetrid* 'kanyaró'.

8.2.3. A mordvin plurale tantumok szemantikai csoportjai

A mordvin plurale tantumokat Maticsák Sándor (2004: 274–276) kategorizálta. Csoportjai a következők:

1. Emberek csoportjai, rokoni viszonyok, közeli kapcsolatok: *a'at-avat* 'ős', *avat-al'at* 'szülők', *avat-ćorat* 'anya és fia', *d'edat-babat* 'nagyszülők', *kijalt-pa'at* 'sógornők', *kudat-andat* 'a völegény rokonai', *mir'd't'-polat* 'házastársak', *pa'at-jalakst* 'nővér és öcs', *pokš'tat-babat* 'nagyszülők', *š'i'kt'-ćorat* 'gyerekek', *t'e'at-ćorat* 'apa és fia' stb.
2. Ruházat: *kalošat* 'kalucsni, sárcipő', *ka'rt'-prakstat* 'kapca', *noskat* '(boka)zokni', *ponkst-panart* 'férfi fehérnemű', *ru'cat-pa'cat* 'ruházat', *šubat-sumant'* '(téli) felsőruházat' stb.
3. Testrészek: *ked't'-pil'gt'* 'végtagok', *kud'rat* '(göndör) hajfürt', *pr'at-pil'gt'* 'végtagok', *stup'nat* 'lábfej', *šel'met'-ćamat* 'arc, ábrázat', *t'evel'avt-makst* 'zsigerek, belső szervek', *usat* 'bajusz' stb.
4. Betegségek: *ki'ňemat* 'rüh', *kš'ňat* 'kanyaró', *tazt* 'rüh' stb.
5. Állatok: *ovt-ve'gizt* '(vad)állatok', *sukst-unžat* 'rovarok' stb.
6. Eszközök, szerszámok:
 - munkaeszközök: *ćalgamot* 'lentiloló', *onkst'ňemat* 'mérleg', *spicat* 'kötőtű', *š'teret'-paka'rt'* 'fonáshoz használt eszközök';
 - szerszámok: *ploskogubcat* 'laposfogó', *stav'nat* 'zsalu', *ščipcat* 'harapófogó', *t'iskat* 'satu';
 - építmény(rész)ek: *ike'l'ćt'-uda'l'ćt'* 'kétszobás ház', *nu'ramot* 'hinta', *pi'ret'-kardazt* 'porta';
 - járművek, járművek részei: *drogat* 'parasztszekér';
 - egyéb eszközök: *kandalat* 'bilincsvas', *nošilkat* 'hordágy', *pe'ňćt'-vakant* 'edény', *šel'mukšt* 'szemüveg' stb.
7. Anyagnevek, élelmiszerek, árucikkek: *duxt* 'illatszer', *šurot-salt* 'élelmiszer', *jamt-kašat* 'ennivaló', *ojt'-lovst* 'tejtermék' stb.
8. Idő kifejezése: *ka'ňikulat* 'szünidő'.

9. Geográfiai terminusok: *lejt-latkt* 'vízmosásos hely', *lušmot-lašmot* 'dimbes-dombos vidék'.
10. Elvont fogalmak: *kevt'-čovart* 'nehézség, megpróbáltatás', *kit'-jant* 'utak; út-mód, módszer', *mełt-bažamot* 'vágy, kívánság' nság', *valt-kełt'* 'pletyka' stb.

8.2.4. A magyar plurale tantumok szemantikai csoportjai

A magyar plurale tantumok szemantikai osztályozását H. Varga Márta végezte el. Csoportjai a következők (2012a: 93–94; 2012b: 285–286):

1. ünnepek, rendezvények: *aprószentek, háromkirályok, mindenszentek* (a keresztény egyházak terminusai), *olimpiai játékok, pánamerikai játékok*;
2. idő(tartam) kifejezése: *egyetemi évek, jogászévek, mézeshetek*;
3. tulajdonnevek:
 - földrajzi nevek: *Alpok (Alpesek), Dardanellák, Fülöp-szigetek, Gyergyói Havasok, Karácsony-szigetek, Kárpátok, Pireneusok*;
 - országnevek, pl. *Amerikai Egyesült Államok*;
 - intézménynevek, pl. *Fővárosi Csatornázási Művek, Gázművek, Budapesti Filharmonikusok, Ózdi Kohászati Művek*;
 - címek, pl. *A Karamazov testvérek, A Pál utcai fiúk, A nagyidai cigányok, Színek és évek, Égygyűrűk, Életképek* (televízió-műsor), *Vasárnapi Hírek* (újság);
 - sportegyesületek, pl. *Bácskai Sasok*;
4. párt alkotó dolgok nevei (párban alkotnak egységet), pl. *ikrek*;
5. emberek, élőlények csoportja, pl. *elei, jelenvoltak, megjelentek, hívek, skacok, (visegrádi) négyek, huszonhetek* ('az EU tagországai'), *Jánosék / szomszédék / keresztanyámék* 'János / a szomszéd / keresztanyám rokoni, baráti köre', *ízeltlábúak / puhates-tűek / emlősök* stb.;
6. összességet, rendszert jelentő főnevek, pl. *ár-, élet-, kor-, köz-, lakás- és osztályviszo-nyok, körülmények, feltételek, normák, (roham)léptek, üzelmek*,
7. szervek, betegségek, pl. *légutak* 'üreges szervek, amelyeken át a levegő a tüdőbe jut'; *emésztési / légzési zavarok* 'az emésztés / légzés működésében, folyamatában beálló szabálytalanság, rendellenesség' (de: *memória-zavar*);

8. cselekvést kifejező elvont főnevek, pl. *törtétek, választások*;
9. a konyhai terminológiába tartozó szavak, pl. *szűzermék* 'szűzpecsenyéből kis, kerek szeletekben sült húsétel', *hozzávalók*.

8.3. A PLURATÍVÁK SZEMANTIKAI VIZSGÁLATA AZ ÉSZAKI LAPPBAN

A gyűjtőmunka során világossá vált, hogy a lapp leíró nyelvészeti munkákban található szemantikai alapkategóriák nem lesznek elegendők a gyűjtött anyag besorolásához. Munkám elején Rune Ingo kategóriái szolgáltak mintául, ám rá kellett jönnöm, hogy nála az elvontabb jelentéssel bíró szavak (amelyek szép számmal vannak jelen a lapp pluratívák között) nem jutnak nagy szerephez, és csupán az „elvont” kategóriába sorolja be őket. Ezért aztán jelentésalapú csoportosításomban Christa Baufeld osztályozásához igazodtam (vö. 6.1. fejezet), és igyekeztem részletes, de ugyanakkor a részletekben nem elvesző szemantikai kategorizációt megvalósítani. A fő kategóriák jobbára igazodnak Baufeld csoportjaihoz, viszont mellőztem a baufeldi „túlzásokat”, mint pl. a gyógyszerek nevei, a politikai csoportosulások stb. Az alcsoportok kialakítását elkerülhetetlennek láttam, viszont erőteljes egyszerűsítésre törekedtem. Ebben a fejezetben tehát egy olyan **lehetséges** csoportosítási módot igyekeztem megvalósítani, mely túlmutat Ingo csoportjain, de egyszerűbb Baufeld rendszerénél. Amennyiben rendelkeztem megfelelő mennyiségű információval, ott az egyes szavak etimológiájáról is szólok. Ezek a rövidebb értelmezések jól mutatják, hogy a pluratívák vizsgálata nem csak nyelvészeti, hanem művelődéstörténeti, néprajzi szempontból is igen érdekesek.

Az általam létrehozott csoportok:

1. emberek
 - 1.1. családtagok, rokonok, ismerősök
 - 1.2. azonos tevékenységet végző emberek
 - 1.3. egyéb csoportok
2. állatok
3. növények (és azok részei)
4. egyéb organizmusok
5. testrészek, szervek
6. ünnepek, események, rendezvények
 - 6.1. egyházi ünnepek
 - 6.2. rendezvények, események
 - 6.3. étkezések
 - 6.4. versenyek
7. tevékenységek
 - 7.1. tevékenységek általában
 - 7.2. munkával kapcsolatos tevékenység
 - 7.3. hittel kapcsolatos tevékenység
 - 7.4. pihentető tevékenységek
8. testi folyamatok, betegségek
9. körülmények, viszonyok, kapcsolatok
10. állapotok, adottságok
11. viselkedés, szokások, hagyományok
12. szervezetek, intézmények
13. rendeletek, szabályzatok, intézkedések
14. kommunikációval kapcsolatos szavak
15. ismeretek, tanulmányok
 - 15.1. tudás, ismeretek
 - 15.2. tanulmányok, vizsgák, kutatás
16. épületek, helyiségek
17. ruházat
 - 17.1. páros/szimmetrikus ruhadarabok
 - 17.2. komplex ruházat

- 18. használati tárgyak
 - 18.1. eszközök, berendezések és azok részei
 - 18.2. ollók, fogók
 - 18.3. halász- és vadászeszközök
 - 18.4. lószerszámok
 - 18.5. szemüvegek
 - 18.6. láncok, láncfélék
 - 18.7. fegyverek
 - 18.8. játékok
 - 18.9. járművek
- 19. anyagok, élelmiszerek, árucikkek
 - 19.1. élelmiszerek, árucikkek
 - 19.2. anyagnevek
- 20. maradékok, melléktermékek, kacatok
- 21. pénzügyek
 - 21.1. költségek
 - 21.2. pénzügyi kifejezések
- 22. idővel kapcsolatos szavak
- 23. fizikai jelenségek
- 24. természethez kapcsolódó szavak
 - 24.1. természeti jelenségek
 - 24.2. földrajzi egységek
- 25. tulajdonnevek
 - 25.1. helynevek
 - 25.2. csillagnevek
- 26. egyéb

1. EMBEREK

1.1. CSALÁDTAGOK, ROKONOK, ISMERŐSÖK:

áhčežat 'isä ja lapsi | apa és fia, apa és lánya';

biebmo/váhnemat ~ -vánhemat 'Pflegeeltern, Adoptiveltern | nevelőszülők';

būrežat 'gute Freunde/Freundinnen (untereinander) | barátok, barátnők (egymás között)';

curregat 'Zwillinge (untereinander) | ikrek (egymás között)';

bēležat 'Paar | pár';

currežat 'Zwillinge (untereinander), Zwillingspaar | ikrek (egymás között), ikerpár';

dovdosaččat 'tutut (keskenään) | ismerősök (egymás között)';

eaiggádat 'Herrschaften | háziak, házigazdák';

ednožat 'eno siskonlapsensa kanssa / nagybácsi lánytestvérének a gyerekével';

ēgežat 'setä veljenlapsensa kanssa / nagybácsi fiútestvérének a gyerekével';

ētneža(ga)t 'äiti ja lapsi | anya és gyerek (anyáék)';

fülkkežat 'Verwandte (untereinander) | rokonok (egymás között)';

gáimmežat 'namesakes (mutually) | névrokonok (egymás között)';

gierrásaččat 'Liebespaar | szerelmespár';

gūimmežat 'Kameraden (untereinander) | barátok, pajtások (egymás között)';

headja/olbmot 'Hochzeitsgäste | esküvői vendégek';

jūmežat 'Zwillinge | ikrek';

kránnjážat ~ ránnážát ~ ránnežat 'Nachbarn | szomszédok';

láhčamaččat 'aviopuolisoiden (appi) vanhemmat keskenään | apósok (egymás között)';

lávežat 'ystävykset | barátok';

manježat 'kälykset, miehen sisko ja veljen vaimo keskenään | sógornők (egymás között)';

mágažat 'langokset | sógorok';

máttut 'Ahnen | ősök';

oahppásaččat 'tuttavuukset (keskenään) | ismerősök (egymás között)';

oambēležat 'Kusinen (untereinander) | (lány) unokatestvérek (egymás között)';

oappášbēležat 'Halbschwestern (untereinander) | féltestvérek (egymás között)';

oappáz(ag)at 'Schwestern (untereinander) | lánytestvérek (egymás között)';

oarbinaččat 'Geschwister (untereinander) | lánytestvérek (egymás között)';

oarpmēležat 'Kusinen (untereinander) | unokatestvérek (egymás között)';
olbmáz(ag)at 'Freunde (untereinander) | barátok (egymás között)';
olbmot 'Volk | nép';
ollugat ~ olugat 'viele Personen | sok ember';
olusat 'viele Personen | sok ember';
ránnat ~ ránnit 'Nachbarschaft | szomszédság';
rabas/gūimmežat 'avopuolisot | élettársak';
rāhkkásaččat 'Liebespaar | szerelmespár';
ránnját ~ gránnját 'Nachbarschaft | szomszédság';
ránjážat ~ gránjážat 'Nachbarn (untereinander) | szomszédok (egymás között)';
ris/váhnemat ~ vánhemat 'Paterneltern | keresztszülők';
siida/gūimmežat 'Nachbarn | szomszédok';
siviila/olbmot 'Zivilbevölkerung | civillakosság';
skihpáraččat 'Kameraden (untereinander) | barátok, pajtások (egymás között)';
sogat 'Verwandtschaft | rokonság';
spiležat 'langokset | sógorok';
ustibaččat 'Freunde/Freundinnen (untereinander) | barátok (egymás között)';
váhnemat ~ vánhemat 'Eltern | szülők';
vērdde 'Umgang | társaság';
ērddežat ~ vērddežagat 'Kameraden/Kameradinnen (untereinander) | barátok (egymás között)';
vieljažagat ~ vieljažat 'Gebrüder (untereinander) | fiútestvérek (egymás között)';
vielljabēležat 'velipuolet (keskenään) | mostohatestvérek (egymás között)';
vilbēležat 'Vettern (untereinander) | (fiú) unokatestvérek (egymás között)';
vuorrasat 'die Ältesten | ősök'.

1.2. AZONOS TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ EMBEREK:

aviisa/olbmot 'Presse (z.B. Redakteure und Journalisten bei Zeitungen) | sajtó';
áirasat 'Vertretung, Delegation | képviselő, küldöttség';
áššáskuhtit 'Staatsanwaltschaft | államügyészség';
ávjudan//oasse/válddit 'Festteilnehmer, Festpublikum | ünneplők';
báhpat 'Geistlichkeit | papság';
bálvvát 'Dienstepersonal | személyzet';

bēllodat/njunnošat 'Parteileitung | pártvezetőség';
bērošteaddjit 'Publikum | publikum';
fávttat 'Bewachung | őrség, őrszolgálat';
girdihámman/bargit 'Bodenpersonal | reptéri személyzet';
girkø/ovddasčuožžat 'Kirchengemeindevertreter | egyházközségi képviselők';
guldaleaddjit 'Hörerschaft | hallgatóság';
journalisttat 'Redaktion | szerkesztőség';
mieđušteaddjit 'Gefolge | kíséret';
ministarat 'Kabinett | kabinet';
muŋkkat 'Orden | szerzetesrend';
nonnát 'Orden | apácarend';
oahpaheaddjit 'Lehrerschaft | tanári kar';
offisearat 'Offizierkorps | tisztikar';
okkupēren/joavkkut 'Besatzung | legénység';
riikka/beaive//olbmot 'die Reichstagsabgeordneten | parlamenti képviselők';
várre/olbmot 'Reserve (Menschen, im Sport) | tartalék (játékosok)'.

1.3. EGYÉB EMBERI CSOPORTOK:

alla/olbmot 'ylimystö | arisztokrácia';
apmasaččat 'strangers to each other | idegenek egymás között';
árvo/olbmot 'alles was Rang und Namen hat | mindenki, akinek rangja és neve van';
bahážat ~ bahážagat 'Feinde (untereinander) | ellenségek (egymás között)';
borgárat 'Bürgerschaft, Bürgertum | polgárság';
njunnošat 'Auslese | vezetés, elöljárók'.

2. ÁLLATOK:

bátne/fál'lát 'hammasvalaat | fogascetek';
biebmo/lottit 'Federvieh | baromfi';
bohčŋin/oamit 'lypsykarja | fejős háziállatok';
bos'sut 'hetulavalaat | szilás cetek';
botkkahasat 'Insekten | rovarok (Insecta)';
buovjagat 'sarvivalaat | narválnyelék (Monodontidae)';
divrrit 'Insekten | rovarok osztálya (Insecta)';

eal'lit 'Tierreich | állatvilág';
láhppasat 'Rentiere, die von ihrer Herde abgekommen und nicht mehr zu finden sind |
 csordától elkóborolt és eltűnt rénszarvasok';
meađđemat 'Rogen | halikra';
meahci/eal'lit 'Wild | vadállomány';
oamit 'Vieh | jószág';
rigge/eal'lit 'Wirbeltiere | gerincesek';
sagit 'Plankton | planktonok';
soajálaččat 'Geflügel | baromfi';
šibihat 'Vieh | marha';
šliedda/eal'lit 'Weichtiere | puhatestűek'.

3. NÖVÉNYEK:

aje/rásse//šattut 'Mohngewächse | mákfélék (Papaveraceae)';
alit/cearke//šattut 'Himmelsleitergewächse | csatavirágfélék (Polemoniaceae)';
alit/rásse//šattut 'Storchschnabelgewächse | gólyaorr-félék (Geraniaceae)';
aspárggos/šattut 'Spargelartige Pflanzen | spárgafélék (Asparagaceae)';
álgo/nađat 'alkeisvarsikko | csíratelep';
áster/šattut 'asterikasvit | őszirózsafélék (Asteraceae)';
ávnnas/muorat 'Nutzholz | haszonfa';
bađve/šattut 'Hülsenfrüchte | hüvelyesek';
bákte/gáiskke//šattut 'Tüpfelfarn-gewächse | páfrányfélék (Polypodiaceae)';
báljes/siepman//šattut 'Nacktsamer | csupaszmagvúak (Gymnospermae)';
bálsán/šattut 'Balsaminengewächse | nebáncsvirágfélék (Balsaminaceae)';
beahce/lieđde//šattut 'Fichtenspargel-gewächse | fenyőspárgafélék (Monotropaceae)';
beahce/šattut 'Kieferngewächse | fenyőfélék (Pinaceae)';
beaika/šattut 'Buchengewächse | bükkfélék (Fagaceae)';
beaive/čalbme//šattut 'Herzblatt-gewächse | fehér-májvirágfélék (Parnassiaceae)';
bealbbáš/šattut 'Froschlöffel-gewächse | vizi liliomfélék (Alismataceae)';
beallemas/šattut 'Leingewächse | lenfélék (Linaceae)';
beatnat/jokŋa//šattut 'Hartriegel-gewächse | somfélék (Cornaceae)';
beatnat/juomut 'hanhikit | pimpófélék';
biel'lo/daŋas//šattut 'kuusamakasvit | loncfélék (Caprifoliaceae)';

biel'lo/šattut 'Glockenblumengewächse | harangvirágfélék (Campanulaceae)';
biipø/rásse//šattut 'Baldriangewächse | macskagyökérfélék (Valerianaceae)';
biraldas/darffit 'seinäturpeet | fali tőzegfélék';
biraldas/lavnnjit 'seinäturpeet | fali tőzeg';
bohce/rásit 'Doldengewächse | ernyősvirágúak (Apiaceae)';
bohce/šattut 'sarjakukkaiset | ernyősvirágúak';
bohká/rásit 'pukinjuuret | földi tömjénfélék';
boska/šattut 'Doldengewächse | ernyősvirágzatúak (Apiaceae)';
botnje/miestta//šattut 'Kreuzdorngewächse | bengéfélék (Rhamnaceae)';
buđet/gilvagat 'Saatkartoffeln | vetőburgonya';
buđet/šattut 'Nachtsschattengewächse | burgonyafélék (Solanaceae)';
bullje/lasta//šattut 'Dickblattgewächse | varjúhájfélék (Crassulaceae)';
civzza/šattut 'Enziangewächse | tárnicsfélék (Gentianaceae)';
čáhppes/muorje//šattut 'Krähenbeerengewächse | varjúbogyófélék (Empetraceae)';
čohkun/gáiske//šattut 'Rippenfarngewächse | bordapáfrányfélék (Blechnaceae)';
čuolbma/muor//šattut 'Geissblattgewächse | loncfélék (Caprifoliaceae)';
čuro/lasta//šattut 'kihokkikasvit | harmatfűfélék';
daņas/šattut 'Heidekrautgewächse | erikafélék (Ericaceae)';
darffit 'Torfmoose | tőzegmoha (Sphagnidae)';
dálve/ fuođđarat 'Winterfutter | téli takarmány';
dealge/šattut 'Frauenfarngewächse | hölgypáfrányfélék (Athyriaceae)';
dealggáš/šattut 'Sumpffarngewächse | tőzegpáfrányfélék (Thelypteridaceae)';
didno/debbot 'Kieselalgen | kovamoszat (Bacillariophyceae)';
diehppe/lieđagat 'Korbblütengewächse | őszirózsafélék (Compositae/Asteraceae)';
dierbmá/muorje//šattut 'Einbeerengewächse | farkasszőlőfélék (Trilliaceae)';
dierbmá/ rásse//šattut 'Adlerfarngewächse | saspáfrányfélék (Hypolepidaceae)';
dierral/šattut 'Wolfsmilchgewächse | kutyatejfélék (Euphorbiaceae)';
duottar/sáhpalat 'kurjenherneet | csüdfűfélék (Astragalus)';
eavro/šattut 'tatarkasvit / keserűfűfélék (Polygonaceae)';
ebmos/lieđagat 'naamakukkaiset | tátikafélék';
fiskes/rásse//šattut 'Hahnenfussgewächse | boglárkafélék (Ranunculaceae)';
gáiske/šattut 'Wurmfarngewächse | pajzsikafélék (Dryopteridaceae)';
gáiskkit 'saniaiset | harasztképű növények';

gáskálas/šattut 'Brennesselgewächse | csalánfélék (Urticaceae)';
geapman/šattut 'Orchideen | orchideafélék (Orchidaceae)';
gearbmašnjuovčča/šattut 'Natternzungengewächse | kígyónyelvfélék (Ophioglossaceae)';
geažut/šattut 'Seidelbastgewächse | boroszlánfélék (Thymelaceae);
giđđa/čalbme//šattut 'Primelgewächse | kalinkafélék (Primulaceae)';
gieganjuovčča/šattut 'Sauerkleegewächse | madársóskafélék (Oxalidaceae)';
giilo/šattut 'Binsengewächse | szittyófélék (Juncaceae)';
gilvva/buđehat 'Saatkartoffeln | vetőburgonya';
goabbat/lasta//šattut 'Rollfarngewächse | bodorpáfrányfélék (Cryptogrammaceae)';
gordne/gilvogat 'Saatgetreide | vetőgabona';
gordne/šattut 'Getreide | gabonafélék';
gortnit 'Getreide | gabona';
govdalastašattut 'Wegerichgewächse | útifűfélék (Plantaginaceae)';
guovtte/đogat 'Zweikeimblättrige | kétszikűek' (Magnoliopsida, Dicotyledonae)';
gurka/šattut 'Kürbisgewächse | tökfélék (Cucurbitaceae)';
hávga/rásse//šattut 'Igelkolbengewächse | gyékényfélék (Sparganiaceae)';
hilsko/šattut 'Nelkengewächse | szegfűfélék (Caryophyllaceae)';
hoasša/lágánat 'Schachtelhalmähnliche | zsurlók (Sphenopsida)';
hoas'ša/šattut 'Schachtelhalmgewächse | zsurlófélék (Equisetaceae)';
horbmá/šattut 'Nachtkerzengewächse | ligetszépefélék (Onagraceae)';
hyasinta/šattut 'Hyazinthengewächse | jácintfélék (Hyacinthaceae)';
idne/lágánat 'Bärlappähnliche | korpafűfélék (Lycopsidea)';
idne/šattut 'Bärlappgewächse | korpafűfélék (Lycopodiaceae)';
iđus/suotna//šattut 'Gefäss-Sporenpflanzen | harasztok (Pteridophyta)';
iris/šattut 'Schwertliliengewächse | nőszirmfélék (Iridaceae)';
jálve/šattut 'Ulmengewächse | szilvafélék (Ulmaceae)';
jeahkálat 'Flechten | zúzmók (törzse)';
jiekta/lieđđe//šattut 'Blasenbinsengewächse | álszittyófélék (Scheuchzeriaceae)';
jiekta/šattut 'Binsengewächse | kákafélék (Iuncaceae)';
jierit/šattut 'Stachelbeerartige | ribiszkefélék (Grossulariaceae)';
juopmo/šattut 'Knöterichgewächse | sóskafélék (Polygonaceae)';
kál'la/šattut 'Aronstabgewächse | kontyvirágfélék (Araceae)';

ladjo/lieđđe/šattut 'Bleiwurzwachse | kékgyökérfélék (Plumbaginaceae)';
lasta/rissit 'Birkenrute | nyírfavessző';
lasta/sámmálat 'Laubmoose | lombosmohák (Musci, Bryopsida)';
lasttat 'Laub | lombozat';
lávke/šattut 'Lauchgewächse | hagymafélék (Alliaceae)';
lieđđe/daņas/šattut 'Trauerblumengewächse | hangavirágúak (Diapensiaceae)';
loaŋka/šattut 'Wassersterngewächse | mocsárhúrfélék (Callitrichaceae)';
lōmot/šattut 'Streifenfarngewächse | fodorkafélék (Aspleniaceae)';
loppan/šattut 'Seerosengewächse | tündérrózsafélék (Nymphaeaceae)';
lottebeallemas/šattut 'Kreuzblümchengewächse | pacsirtafűfélék (Polygalaceae)';
lulli/šattut 'Südfrüchte | déligyümölcsök';
luome/šattut 'Rosengewächse | rózsafélék (Rosaceae)';
malva/šattut 'Malvengewächse | mályvafélék (Malvaceae)';
máđer/šattut 'Rötegewächse | buzérfélék (Rubiaceae)';
miestagat 'Gebüsch | cserjés';
muokse/sámmálat 'Lebermoose | májmohák (Hapaticopsia)';
muorjjit 'Obst | gyümölcs';
muošká/šattut 'Bitterkleegewächse | vidrafűfélék (Menyanthaceae)';
najáda/šattut 'Nixkrautgewächse | tuskéshínárfélék (Najadaceae)';
narte/šattut 'Steinbrechgewächse | kötörőfűfélék (Saxifragaceae)';
nállō/muorat 'Nadelbäume | toboztermők (Coniferae)';
náste/lieđđagat 'Borretschgewächse | érdeslevelűek (Boraginaceae)';
nēillet/šattut 'Nelkengewächse | szegfűfélék (Caryophyllaceae)';
niehtte/šattut 'Haselgewächse | bükkfavirágúak (Corylaceae)';
niidnamuor/šattut 'Lindengewächse | hársfafélék (Tiliaceae)';
njálbme/lieđđe/šattut 'Lippenblütengewächse | ajakos virágúak (Lamiaceae)';
njivllōt/šattut 'Wasserlinsengewächse | békalencsefélék (Lemnaceae)';
njuovččalieđđagat 'Wintergrüengewächse | körtikefélék (Pyrolaceae)';
njuovve/šattut 'Brachsenkrautgewächse | durdafűfélék (Isoetaceae)';
noarsa/šattut 'leinikkikasvit | boglárkafélék';
oalggat 'Stroh | szalma';
ol'jo/muorra/šattut 'Ölbaumgewächse | olajfafélék (Oleaceae)';
orkidēat 'Knabenkrautgewächse | orchideafélék (Orchidaceae)';

ovttaiđogat 'Einkeimblättrige | egyszikúék';
piõna/šattut 'Pflingstrosengewächse | babarózsafélék (Paeoniaceae)';
portuláhkká/šattut 'Portulakgewächse | porcsinfélék (Portulacaceae)';
rahtádagat 'Gemüse | zöldség';
resēda/šattut 'Resedengewächse | rezedafélék (Resedaceae)';
riddo/ris'se//šattut 'Gagelgewächse | viaszfafélék (Myricaceae)';
riesalastašattut 'Hornblattgewächse | tócsagazfélék (Ceratophyllaceae)';
rīsenat 'Reis | rizs';
rukse/debbot 'Rotalgen | vörös moszatzfélék (Rhodophyceae)';
ruotnasat 'Gemüse | zöldség';
ruoivát 'Hanf | kender';
ruoivve/šattut 'Hanfgewächse | kenderfélék (Cannabaceae)';
ruoná/debbot 'Grünalgen | zöldmoszatzfélék (Chlorophyceae)';
ruos'sa/lieđgat 'Kreuzblütengewächse | keresztvirágúak (Brassicaceae)';
ruškes/debbot 'Braunalgen | barna moszatzfélék';
ruvsõ/suoin//šattut 'Kardengewächse | mácsonyfélék (Dipsacaceae)';
ruvsõ/šattut 'Rosengewächse | rózsafélék (Rosaceae)';
sahálasta/šattut 'Froschbissgewächse | békatutajfélék (Hydrocharitaceae);
sáhpal/šattut 'Schmetterlingsblütengewächse | pillangósvirágúak (Fabaceae)';
sáltõ/šattut 'Dreizackgewächse | kígyófüfélék (Juncaginaceae)';
seamõl/šattut 'Moosfarngewächse | csipkeharasztfélék (Selaginellaceae)';
sijat 'Maserung | gabona';
sieđga/šattut 'Weidengewächse | fűzfafélék (Salicaceae)';
sieiva/sámmálat 'Moose | lombosmohák (Bryidae)';
siepman/šattut 'Samenpflanzen | magvas növények';
silba/miestta//šattut 'Ölweidengewächse | ezüstfafélék (Elaeagnaceae)';
sitrus/muorjjet 'Zitrusfrüchte | citrusfélék';
skoavde//siepman/šattut 'Bedecksamer | zárvatermők törzse (Angiospermae)';
soahke/šattut 'Birkengewächse | nyírfafélék (Betulaceae)';
spáiddar/lieđde//šattut 'Blutweiderichgewächse | füzényfélék (Lythraceae)';
spiinneḷastašattut 'Gänsefußgewächse | libatopfélék (Chenopodiaceae)';
stuolát 'Braunalgen | barnamoszatzfélék (Phaeophyceae)';
suoidne/šattut 'Süßgräser | pázsitfűfélék (Poaceae)';

suoran/šattut 'Teichfadengewächse | tófonalfélék (Zannichelliaceae)';
suovve/šattut 'Seebeerengewächse | süllőhínárfélék (Haloragaceae)';
sypreas'sa/šattut 'Zypressengewächse | ciprusfélék (Cupressaceae)';
šaddosat 'Obst | gyümölcs';
šattut 'Flora, Pflanzenbestand | növényvilág, növényállomány';
šákkoš/rásse//šattut 'Seegrasgewächse | tengerifűfélék (Zosteraceae)';
šlubbō/rásse//šattut 'Rohrkolbengewächse | gyékényfélék (Typhaceae)';
tamariska/šattut 'Tamariskengewächse | tamariskafélék (Tamaricaceae)';
uvllō/rásit 'voikukat | pitypangfélék';
vádir/šattut 'Ahorngewächse | juharfélék (Aceraceae)';
vidit 'vidat | békaszőlőfélék';
vihte/šattut 'Laichkrautgewächse | békaszőlőfélék (Potamogetonaceae)';
viōla/šattut 'Veilchengewächse | ibolyafélék (Violaceae)';
vuolahas/rásit 'piipot | perjeszittyófélék';
vuovda/rásit 'Doldengewächse | ernyősvirágzatúak (Apiaceae)'.

Az állatok és növények csoportjába tartozó pluratívák esetén fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy ezek többségét „kvázi” pluratíváknak tartom. A ténylegesen csak többes számban álló növények (pl. *ruoivát* 'Hanf | kender') mellett a csoport ugyanis elsősorban a biológiából ismert rendszertani csoportokat jelöli, így számuk bővíthet. Mivel azonban a vizsgált szótárakban csak többes számban szerepeltek, így szükségesnek tartottam ezeket az elemeket is bevonni a vizsgálatba. A növények esetén kétféle szerkezetben valósul meg a pluratív jelentés: leggyakrabban a *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényvilág, növényállomány' (< *šadu* 'növény') és a *rásit* 'Blumen | virágok' (< *rásisi* 'Blume | virág') jelentésű utótaggal; valamint az adott növény puszta többes számával (*vidit* 'vidat | békaszőlőfélék').

4. EGYÉB ORGANIZMUSOK:

baktearat ~ baktērat 'Bakterien | baktériumok (Bacteria)';
eallagat 'elimistö | szervezet, organizmus';
orgánat 'Organismus | szervezet'.

5. TESTRÉSZEK, SZERVEK:

- alimat* 'Hüfte, Lende | csípő, derék';
badje/lahtut 'die oberen Gliedmassen | felső végtagok';
bánit 'Gebiss | fogsor';
boagge/juolggit 'O-Beine, Säbelbeine | ó-lábak';
bođđosat 'Innereien | belsőségek';
buđđát 'kivekset | herék';
cin'ne|baksamat ~ -baksamat 'Schamlippen | szeméremajkak';
čárvvat 'Finger, die Hand voll | ujjak, marok';
čoyalit 'Eingeweide, Gedärme | belsőség, belek';
čoalle/námit 'Darmzotten | bélbolyhok';
čoarbealit 'Hüfte, Becken | csípő, medence';
čoavje/námit 'mahalaukunnukka | gyomornyálkahártya';
deahkit 'Muskulatur | izomzat';
dovdø/suotnat 'Nervensystem | idegrendszer';
eami/vuovttat 'syntymätukka | babahaj';
gaska/vuoigŋašat 'väliaivot | köztiagy';
geahppát 'beide Lungen | mindkét tüdőfél';
gulbmę/guolggat 'Braue | szemöldök';
heahpadat 'Genitalien | nemi szervek';
heastta/guolggat 'Rosshaar | lószőr';
kuolat 'sukupuolielimet, munat | nemi szervek, petefészek';
leŋge/juolggit 'O-Beine | ó-lábak';
linsa/suonat 'mykiön ripustin | szemlencsét függesztő inak';
manimat ~ monimat, manumiččat ~ monimuččat 'Nieren | vesék';
maŋibut 'jälkeiset | méhlepény';
muođut 'Gesicht | arc';
nearvvat 'Nervensystem | idegrendszer';
nierra/skávžžát 'Backenbart | pofaszakáll';
niskkit 'Nacken | nyak';
öllolat 'Kinnpartei | áll';
ovda/vuoigŋašat 'etuavot | előagy';
rukses/seallat 'rote Blutkörperchen | vörös vértetek';

rumaš/lahtut 'Gliedmassen | végtagok';
ruos'sa/dávttit 'lannenikamat | ágyéki csigolyák';
sáhppasat 'ohutsuoli | vékonybél';
sēhpet/dávttit 'sä'än kohdalla olevat nikamat | (ló) marjánál lévő csontok';
sēpmonat 'Bart, abgeschnittene Schnurrbarthaare | szakáll, levágott bajusz';
siskilušat ~ siskēlušat 'Innereien | belsőség';
siskkožat 'Innereien | belsőség';
skávžžát 'Kinnbart | kecskeszakáll';
smarbme/dávttit 'alimmaiset selkänikamat | legalsó hátcsigolyák';
sohkabealle/ealánat 'Genitalien | nemiszervek';
sohka/rávssát 'sukurauhaset | nemiszervek';
spirralat 'Hüfte | csípő, ágyék';
stuorra/vuoigŋašat 'Grosshirn | nagyagy';
suotna/čuolmmat 'Krampfadern | visszerek';
uhca/vuoigŋašat 'Kleinhirn | kisagy';
vilges/seallat 'weisse Blutkörperchen | fehérvértetek';
vuodđo/seallat 'perussolukko | alapsejtszövet';
vuoiŋamat 'aivot | agy';
vuoiŋašat 'Gehirn | agy';
vuoiŋamaččat 'Gehirn | agy';
vuolle/dábit 'Genitalien | nemiszervek';
vuolle/bánit 'alahampaat | alsó fogak';
vuolle/váimmut 'kivekset | herék';
vuosat 'Nachgeburt | méhlepény';
vuovttat 'Haare | haj'.

Az emberi test szimmetrikus felépítése következtében bizonyos testrészek párban, egymással szimmetrikusan helyezkednek el, ezért érezheti úgy a beszélő, hogy ezt a többséget jelölnie kell. Azok a belső szervek, testrészek is ebbe a csoportba kerülnek, melyek nem párosak, hanem több, jól elkülönülő részből épülnek fel, vagy összefoglaló szerepük van, pl.

a) *vuoigŋašat* 'Gehirn | agy'. A többes szám használatát a két részből, két agyféltekéből való felépülés indokolja. Ezen túl az agy további részekre is osztható: nagyagyra és kisagyra. Igen érdekes és szembetűnő, hogy maga az említett két rész is többes számban áll: *stuurra/vuoigŋašat* 'Grosshirn | nagyagy', *uhca/vuoigŋašat* 'Kleinhirn | kisagy'. Ezek Ingo szerint analogikusan, a két agyféltekét jelölő 'agy' szóból jöttek létre (Ingo 1998: 364).

b) *čalmmiit* 'egy pár szem'. A lappban a *čalbmi* 'szem' egyes alakja mellett a többes forma fejezi ki az 'egy pár szem' jelentést. Általánosságban a lapp a páros testrészek esetén a többes számot preferálja. Viszont ha átvitt értelemben használatos a szó, úgy az egyes számú alak jelenik meg.

Külön érdekesség a 'fél szem' kifejezése, mely összetételként valósul meg a *bealli* 'fél' (vö. m. *fél*, vog. *pāl* 'fél' < U **pälä* 'fél'; UEW 362) szóval. Nesheim szerint elképzelhető, hogy korábban a páros testrészeket egy egységként értelmezték a lappban, vagyis például a *čalmmiit leat* 'a szemek vannak' kifejezés egy korábbi *čalbmi lea* 'a szem van' kifejezést helyettesíthetett (Nesheim 1942: 76).

Igen kevés olyan példa található viszont, amikor a páros testrésznév dualisi formában ragozódik. Az oroszországi kolta lappban találhatunk olyan példát, melyben a predikátum dualisban áll: *gost sust læin* [Vx3Du] ***giedak*** [NomPl] *rasta čuppom* 'ahol a kezei eltörtek'. Ennek a formának a kivételességét bizonyítja, hogy a predikátum megelőzi a szubjektumot (Nesheim 1942: 65). Egy másik példa az inari lappban található, amikor a szubjektum többes számban, míg a predikátum dualisban áll: ***kiedaidan*** [NomPl] *læva* [Vx3Du] *kuohtuh nannosah* 'mindkét erős kezem' [tkp. 'kezeim vannak mindkétten erősek'] (Nesheim 1942: 65).

A páros testrészek egyes számú használatára szintén igen kevés példa található. Egyes számban állnak a páros testrészneveket jelölő szavak, ha azok ruházkodással kapcsolatosan használatosak, a ruhák viszont már többes számban; vö. lp. *bijâ dâid gâbmâgiid* [AccPl] ***juol'gai*** [IllSg] 'vedd fel ez(eke)t a cipő(ke)t a lábra' ~ m. *vedd fel a cipőt* [AccSg] *a láb[ad]ra* [IllSg].

Egyes szám figyelhető meg az északi lappban olyan esetekben is, amikor az adott testrésznevek elvont értelemben használatosak: *gâlgâk dâm čâlmest âdnet* 'szemmel kell tartanod' (Nesheim 1942: 78).

6. ÜNNEPEK, RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK. E szemantikai csoport kialakulásának oka a résztvevők sokasága. Ez egy ún. „prototípus” csoport, amely megtalálható szinte minden olyan nyelvben, amelyekben a pluratívák használatosak. Ebben a csoportban a résztvevők száma mellett azonban egy másik motiváció is megfigyelhető: az adott rendezvény több részből történő felépülése. Ilyen például a finnben a *häät* szó, melyben a többes számot az idézheti elő, hogy a kelet-finnországi esküvők két részből álltak: az egyik része a menyasszonyos háznál zajlott, míg a másik a vőlegényéknél (Palo 2001: 25). A többes szám használatának kiváltója lehet továbbá bizonyos naptári és egyházi ünnepeknek helyi, időbeli megoszlása. Meglehetősen logikus például a karácsony pluratív alakja, hiszen ez kétnapos ünnep (és még ideszámíthatjuk esetleg a négyhetes adventet is).

6.1. EGYHÁZI ÜNNEPEK. Braun (1930: 13–14) véleménye szerint még a kereszténység előtti időkből származó többes formák azok, melyek mintául szolgálhattak az egyházi ünnepek megnevezésére. A lappban is számolhatunk ilyen jellegű folyamatokkal. Míg ugyanis a ’karácsony’ jelentésű *juovllat* a lappban többes számban szerepel, addig az átadó nyelvben (fi. *joulu* ’karácsony’) egyes számban áll. Azaz a lappban feltételezhetően a már meglévő többes számban álló ünnepek mintájára került a szó többes formába. Ebbe a csoportba sorolhatók a keresztény ünnepek lapp megnevezései: *hellodagat* ’pünkösöd’; *loahppášbasit* ’vízkereszt’; *juovllat* ’karácsony’. Példák:

beas'sáš/basit ’pääsiäispyhät | húsvéti ünnepek’;
beas'sážat ’Ostern | húsvét’;
bismmá/basit ’pispaaantarkastus | püspöki vizitáció’;
hellodagat ’Pfungsten | pünkösöd’;
juovllat ’Weihnachten | karácsony’;
loahppáš/basit ’loppiaispyhät | vízkereszt’;
loahppážat ’Dreikönigfest | vízkereszt’;
mihcamár/suovvasat ’juhannus | Szent Iván napja’;
mihkalmas/basit ’mikkelinpyhät | Szent Mihály ünnepek’.

A *beassážat* a finn *pääsiäinen* ’húsvét’ szó átvétele (SSA II: 464). Lindahl–Öhrling 1780-as szótárában már szerepel *Pässats* formában, de egyes számban, vagyis maga az átvétel egyes alakban történt meg. A Lagercrantz (1939: 4875.) által megadott lexéma

(*pěä·šsàc^{Hk}*) viszont már csak többes alakban szerepel, külön jelölve, hogy plurale tantumról van szó. Azaz a pluratívává való átalakulás már a lappban következhetett be. A többes forma használatát feltehetően az indokolja, hogy egyrészt maga a húsvéti ünnep is több napos, másrészt a húsvéti ünnepekör is több részre osztható, ugyanis beletartozik a pünkösdi és a negyven napos böjti időszak is.

A *beas'sážit* szónak nincs meg az egyes számú paradigmája, azaz szerkezetileg az abszolút pluratívák csoportjába tartozik. Ugyanakkor az egyes számú alak (*beassáš-*) bizonyos összetett szavak előtagjaként megjelenhet.

6.2. RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK. Ezek a rendezvények, események is több napig tartanak, vagy több részmozzanatra oszthatók. Példák:

dánsejaččat 'Ball, Tanzabend | bál, táncest';

dánssat 'Ball, Tanzabend | bál, táncest';

digge/meanut 'Gerichtsverhandlung | törvényszéki tárgyalás';

eahke/doalut 'Abendgesellschaft | estély';

eahket/vásut 'Abendgesellschaft | estély';

eal'li/govat 'Filmvorführung | filmbemutató';

easkkážit 'die Ereignisse der letzten Zeiten | az utóbbi idők eseményei';

gieldda/válggat 'Gemeindewahlen | helyhatósági választások';

gihlájaččat 'Verlobungsfeier | eljegyzési ünnep';

girko/meanut ~ *kirkò/meanut* 'Gottesdienst | istentisztelet';

heajat 'Hochzeit | esküvő';

hearrábeaivvit, *herrásbeaivvit* 'országgyűlés';

jugalmasat 'Trinkgelage | dorbézőlás, tivornya';

kráv'vejaččat 'hautajaiset | temetés';

kultuvra/doalut 'Festspiele | ünnepi játékok';

lihhto/beaivvit 'Bundestag | szövetségi gyűlés';

náittos/heajat 'Hochzeit | esküvő';

márkanat 'Markt | piac';

meassut 'Feierlichkeit | ünnepség';

otnážit 'die heutigen Ereignisse | mai napi események';

ovdežit 'frühere Begebenheiten | korábbi események';

ráv'vejaččat ~ *gráv'vejaččat* 'Begräbnisfeier | végtisztesség, temetés';

ráv'vejaš/mállásat 'Leichenschmaus | halotti tor';
riekte/gieđahallamat 'Gerichtsverhandlung | bírósági tárgyalás';
riemut 'Fest | ünnep';
riikka/beaive/válggat 'Reichstagswahlen | parlamenti választások';
riikka/beaivvit 'Reichstag | parlament';
ristejaččat 'ristiäiset | keresztelő';
silba/heaajat 'Silberhochzeit | ezüstkodalom';
soagnut 'Verlobungsfeier | eljegyzési ünnepség';
váldo/gieđahallamat 'Hauptverhandlung | főtárgyalás';
vásut 'Lustbarkeiten | mulatozás';
vihat 'Trauungszeremonie | esküvői ceremónia';
vuovddálmásat 'Basar | bazár';
vuovdimat 'Basar | bazár'.

Dánssat 'Ball, Tanzabend | bál, táncest': az egyes jelentés jelöli magát a tevékenységet (*dánsa* 'tánc') a többes forma pedig az eseményt, ahol ez a tevékenységi forma jellemző. Vagyis az egyes ~ többes kapcsolat jelentés szerinti elkülönése a 'cselekvés' ~ 'esemény'.

A rendezvények, ünnepnapok között megfigyelhetők a **beaivvit** 'napok' utótagú összetételek. Ezek többes használatának oka a több időegységből való felépülés, vagyis a szó az adott esemény, rendezvény több napig tartó voltára utal. Az egyes ~ többes megoszlás így az 'időegység' ~ 'rendezvény' formában történik. Különösnek tartható, hogy a 'napok' szóval jelölt események, ünnepek manapság már egynaposak, mégis a többes formával történik a jelölésük. Ennek történelmi okai lehetnek, vagyis a jelentés változott, de a megnevezés nem. Ingo azt is lehetségesnek tartja, hogy az orosz többes számú *именины* 'névnap' hatással lehetett a többes formák megszilárdulására, mivel más finnugor nyelvekben is (lúd *immeñad* 'névnap', vepsze *nimipä(ä)*) megfigyelhető ennek az orosz alaknak a többes átvétele (Ingo 1978: 166).

A **márkanat** 'Markt | piac' szó a finnből kerülhetett át (*markkinat*), a többes számú használat kialakulására Ingo két lehetőséget tart elképzelhetőnek: az egyik szerint a piac korábban több napig tartott, illetve a többes szám használatát az a fonológiai jelenség is segíthette, hogy például a norvég *d*-t (vö. norv. *marknad*) a finn *t*-vel helyettesítette, amit szóvégi pozícióban a nyelvérzék a többes szám jelének érzékelhetett.

Szintén átvétel a finnől a *meassut* 'Feierlichkeit | ünnepség' (< fi. *messut*), mely mindkét nyelvben rendelkezik egyes számú alakokkal, viszont azok jelentése az alábbiak szerint különül el: az egyes számú forma (lp. *meassu*, finn *messu* 'mise') egyszeri, speciális egyházi tevékenység, míg a többes forma több napig tartó, általános, világi tevékenység. A számhasználatot érintő változást tehát a tevékenység jellegében való változás eredményezi.

A *heajat* 'esküvő, ünnep' szó eredete igen érdekes. Az oroszországi lapp nyelvek kivételével (lpKo *näim^é*; *näi'mm* ~ *näimm*; lpKi *svādbq*) szinte minden lapp nyelvben megtalálható: lpS *hię'jε*, *hięje*; lpU *heājja*, *hiājja*; lpN *heajat*; lpL *hādja*; lpI *hææija* ~ *hææjah*, *heejah*. Ennek ellenére az itt bemutatott szavak közös, ősi lapp töre nem vezethetők vissza: a lappba a finn *häät* 'esküvő' szó került át (SKES 100; SSA I: 213).

A *häät* szónak fonetikus megfelelője a déli észti *hähk* [Sg] : *hähä* [Pl]; de az észti etimológiai szótárak említést tesznek még egy régebbi észti *eias* [Sg] : *eiad* [Pl] 'lakoma, halotti lakoma, halotti áldozat, esküvői lakoma' szóról, ami lehetséges, hogy a vizsgált szavakhoz kapcsolódik. Az *-a(s)* végződés ebben az esetben másodlagosan kapcsolódott a szóhoz, ami jellemző az észti nyelvbe bekerülő jövevényszavakra. Az említett három forma arra enged következtetni – figyelembe véve a bennük végbemenő szabályos hangmegfeleléseket –, hogy a szó nem finnugor alapnyelvi eredetű, hanem későbbi jövevény.

Az 'esküvő' jelentésű szavakat együttesen jellemzi, hogy jobbra nem vezethetőek vissza ősi eredetű töre, legalábbis nem a szűk értelemben vett 'esküvő' jelentésben. A német *Hochzeit* 'esküvő' korábban általában világi vagy egyházi ünnepet jelentett (vö. eredeti, szó szerinti jelentése 'magas idő' ~ sv. *högtid* 'ünnep'), de ez a feltehetőleg egyházi terminus nem vezethető vissza az ófelnémet nyelvnél régebbi időszakra. Ősibb, a germán együttélés koráig visszavezethető, esküvőt jelentő szó a svéd *bröllop* ~ ném. *Brautlauf* 'a feleség elvitele'. A megnevezés e motivációja jellemző a balti finn nyelvekben is: **saajat* > észti *saja* [Sg] : *sajad* [Pl] 'esküvő, esküvői menet'; vepsze *sai* 'esküvő' (Koivulehto 2002: 491).

A *häät* szó végső soron a középalmémet *hōge* (írott formái *hoege*, *hoge*, *hage*, *hege*) < germ. **hugi-* szóból származik, amelynek eredeti jelentése 'kedv', ill. 'emelkedett hangulat, boldogság, vidámság' volt, ebből fejlődhetett ki a konkrét 'boldog ünnep, ünnepi vendégsereg, udvari ünnep, egyházi ünnepek' jelentés (Koivulehto 2002: 493). Le-

hetséges, hogy a szó már a középkorban átkerült a finnbe, mivel a német kereskedők már igen korán, az 1200-as évek első felében megjelentek Finnországban, és sokan le is telepedtek az ország nyugati felében. (A Balti-tenger környékén az alnémet egyfajta lingua francaként működött.) Az átvétel feltehetőleg már az 1300-as években megtörtént, amikor a német kultúra egyre inkább ismertté, fontossá vált a finnek körében. Ehhez hozzájárult az is, hogy Nyugat- és Dél-Finnországban sok vegyes házasság kötöttet. Ez a viszonylag kései jövevényszó így terjedhetett el igen rövid idő alatt el egész Finnország területén, már csak azért is, mert egy tradicionális ünnepet jelölt, emellett pedig a keresztény terminológiában is központi szerepet játszott.

A lapp szókezdő *h-* is azt mutatja, hogy fiatal átvételről van szó, ugyanis az ősi lappban nem volt még meg a [h] fonéma (Koivulehto 2002: 499–501). Ugyancsak a kései átvételt igazolja, hogy germán jövevényszavak már az ősfinnbe is szép számmal kerültek át, viszont amennyiben ezek továbbvándoroltak a lappba, akkor szókezdő pozícióban a *š > fi *h-* ~ lp *-s* változás figyelhető meg: germ. *sauþa > korai közfinn *šavða vagy *šavta > fi *hauta* 'gödör, sír' ~ lp *suow'de* 'torok, garat' (Korhonen 1981: 35). A lappba ezt követően is folyamatosan kerültek át balti finn jövevényszavak, amelyek közül a korábbiak minden lapp nyelvjárásban előfordulnak, még azokban is, melyek már nem állnak közvetlen kapcsolatban a finn nyelvvel. Az ebből az időből származó jövevények esetén már a balti finn *h-* ~ lp *h-* figyelhető meg: fi. *hinta* 'ár' ~ lp *hâd'de* 'ár' (Korhonen 1981: 38).

A *hõge* alak a finnbe többféleképpen kerülhetett be: lehetett *hää, többes *hää*t alak, és az átvétel már többes alakban történhetett. A másik lehetőség egy *hääkä alak, amelynek többes gyenge fokú alakja a *hääyät > hää'üt (> hää't) (Koivulehto 2002: 498). A lappba viszont az egyes számú alak átvételét feltételezhetjük, mivel Lindahl–Öhrling szótárában csak az egyes forma (*Håje*) szerepel. Lagercrantz-nál (1939: 1319.) a többes alak (*hè·äjä^Hk*) mellett már megjelenik a *Pluraletantum* jelölés, így feltehetően a lappban indult meg a többes forma használata, amit motiválhatott, hogy a lapp hagyományok szerint – akár csak a finneknél – az esküvői szertartás is több részből épült föl (Kerezi 2009: 271–272).

Az 'esküvő' jelentésű szó szerkezetileg – a 'húsvét'-hoz hasonlóan – kötelező többes, abszolút pluratíva, azaz hiányzik az egyes számú paradigmája (az egyes számú forma csak összetett szavak előtagjaként létezik).

6.3. ÉTKEZÉSEK. Az étkezések esetén a többes szám motivációja az étkezés, vendéglátás ünnepi jellegének hangsúlyozása. Az ünnepi étkezésekre jellemző a több fogás, a teríték cserélődése, amely indokolhatja a többes számú alakok használatának megszilárdulását. Jellemzően az ünnepi étkezések között csak az 'ebéd' és a 'vacsora' figyelhető meg. Az ünnepi 'reggeli' kevésbé jellemző, ez érezhető a megnevezés hiányából is. Itt a legtöbb étkezés a *mállásat* szó összetételéből jött létre, ennek egyes számú alakja a *mállis* 'étel'. Vagyis a jelentéskülönülés az egyes és többes szám használatában: 'étel' ~ 'étkezés'. Példák:

ávvo|mállásat 'Festessen | ünnepi lakoma';
ávjudan|mállásat 'Festessen | ünnepi lakoma';
bassi|mállásat 'Abendmahl | vacsora';
biđut 'Festessen | ünnepi lakoma';
boralmasat 'syömingit | lakoma';
dearvvuohta|mállásat 'Abschiedsessen | búcsúvacsora';
eahkedaččat 'Abendbrot, Abendmahl | vacsora';
eahkedis|mállásat 'Abendmahl | vacsora';
eahkes/beai|mállásat 'das frühe Abendessen | korai vacsora';
eahket|mállásat 'Abendessen | vacsora';
gaska/beai|mállásat 'Mittagessen | ebéd';
gaska/beaivvit 'Mittagessen | ebéd';
guos'se|mállásat 'Festessen | ünnepi lakoma';
juovla|mállásat 'Weihnachtsessen | karácsonyi lakoma';
keasttat 'pidot | lakoma, vendégség';
mállásat 'Mahlzeit | ebéd';
riepmo|mállásat 'Festessen | ünnepi lakoma';
rihppa|mállásat 'Abendmahl | vacsora';
váldo|mállásat 'Hauptmahlzeit | főétkezés'.

6.4. VERSENYEK. A versenyek megnevezésében az egyes és többes számú alak között jelentéskülönbség figyelhető meg. Az egyes szám egy konkrét versenyt, versenyszámot jelent (egyetlen győztes), míg a többes számú forma több versenyszámból álló versenysorozatok összességét, vagy ugyanannak a versenyszámnak különböző részeit (középdöntő, elődöntő, döntő) jelöli.

Szerkezetüket tekintve a versenyt jelölő szavak az alábbiak lehetnek:

a) összetett szavak: *bilken/gilvvohallamat* 'Wettangeln | lékhorgászverseny; *gilvo/viehkamat* 'Rennen | futóverseny'. Ezekben az esetekben az előtag jelöli a verseny „fajtáját”, a 'versenyt' jelentő tag pedig mindig többes számban áll.

b) Sg 'tevékenység' : Pl 'ugyannak a tevékenységnek a versenye': *čuoigamat* 'Ski-
rennen | síverseny' < *čuoigan* 'Skifahren, Skilaufen, Skilauf | síelés'; *vuodjamat*
'Schwimmveranstaltung | úszóverseny' < *vuodjan* 'Schwimmen | úzás'.

Az 'olimpiai játékok' megnevezése kétféle szerkezetben fordul elő. Az *olympialaččat* egyszerű szó mellett az összetett forma követi azt a nemzetközi tradíciót, amely az olimpiai sporteseményt 'játékok'-ként adja vissza: (vö. ang. *Olympic Games*, ném. *Olympische Spiele*, finn *olympiakisat*): *olympia/gilvvut* 'die Olympischen Spiele | olimpiai játékok' < *olympia* 'olympisch- | olimpiai' + *gilvvut* 'Wettbewerbe, Spiele | versenyek, játékok' (< *gilvu* 'Wettbewerb, Spiel | verseny'). További példák:

bilken/gilvvohallamat 'Wettangeln | lékhorgászverseny';

čuigosat 'híhdot, hiihtokilpailut | síelés, síverseny';

čuoigamat 'Skirennen | síverseny';

gilvo/viehkamat 'Rennen | futóverseny';

máilmmi/meaštirvuodá/gilvvohallamat 'Weltmeisterschaft | világbajnokság';

meaštirvuodá/gilvvohallamat 'Meisterschaft | bajnokság';

oaggun/gilvvohallamat 'Wettangeln | lékhorgászverseny';

olympia/gilvvut 'die Olympischen Spiele | olimpiai játékok';

olympialaččat 'die Olympischen Spielen | olimpiai játékok';

rátkimat 'Ausscheidungskampf | selejtező';

rátkka/čiekčamat 'Ausscheidungsspiel | selejtező';

rátkka/gilvvohallamat 'Ausscheidung | selejtező';

stoahkamat 'Turnier | verseny';

vuodjamat 'Schwimmveranstaltung | úszóverseny';

vuodjan/gilvvohallamat 'Schwimmveranstaltung | úszóverseny'.

7. TEVÉKENYSÉGEK

7.1. TEVÉKENYSÉGEK ÁLTALÁBAN:

čierrát 'Weinen | sírás';
čivggaat dávdada/boahthin//hehttehusat 'Vorbeugung | megelőzés';
doaimmat 'toiminta | működés, tevékenység, cselekvés';
gávdnasat 'Gelächter | nevetés';
gávvasat 'Gähnen | ásítás';
illu/čuorvasat 'Jubel | ujjongás';
jápma/hoakkat 'Todeskampf | haláltusa';
jápmín/hoakkat 'kuolinkamppailu | haláltusa';
lávkkít 'Gang | járás';
riesaldagat 'Fransen | összetűzés';
roaiskkát 'Prügel | verés';
válja/gálvvut 'Auslese | kiválasztás';
veahkehan/doaimmat 'Hilfsaktion | segélyakció';
vuoiŋŋat 'Atem, Atmung | lélegzés'.

7.2. MUNKÁVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK:

báلكá/šiehtadallamat 'Tarifrunde, Tarifverhandlung | bértárgyalás';
čájáhal'lit 'Besetzung | szereposztás';
huksen/barggut 'Bauarbeiten | építkezések';
kábelat 'Verkabelung | kábelezések';
neavttárat 'Besetzung | szereposztás';
olggut 'Feldarbeit | mezei munka, terepmunka';
ruovttu/barggut 'Haushaltsarbeiten | háztartás'.

7.3. HITTEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK:

čoakkáalmasat ~ čoakkalmasat 'Andacht | imádkozás';
girkol/biellut 'Geläut | harangozás';
rihpat 'rippi | gyónás'.

7.4. PIHENTETŐ TEVÉKENYSÉGEK

7.4.1. PIHENTETŐ TEVÉKENYSÉGEK ÁLTALÁBAN:

beaive/nahkárat 'Mittagsschlaf | szieszta (déli alvás)';

gaskabeai/livat 'Mittagsruhe | szieszta';

idja/nahkárat 'Nachtschlaf | éjszakai alvás';

nahkárat 'Schlaf (konkret) | alvás (konkr.)'.

7.4.2. PIHENTETŐ TEVÉKENYSÉG RÉNEK ESETÉN:

beaive/badjánan/livat 'aamumakaus (poroilla) | reggeli pihenő (rénszarvasoknál)';

beaive/livat 'päivämäkaus (poroilla) | napi pihenő (rénszarvasoknál)';

čūvvgodan/livat 'aamumakaus (poroilla) / reggeli pihenő (rénszarvasoknál)';

eahkes//guovssolivat 'iltamakaus (poroilla) | esti pihenő (rénszarvasoknál)';

gaskija/livat 'keskiyönmakaus (poroilla) | éjjeli pihenő (rénszarvasoknál)';

idja/livat 'die Nachtruhe der Rentiere | rénszarvasok éjszakai pihenése (télen)';

iđedis/guovssolivat 'die Morgenruhe der Rentiere | rénszarvasok reggeli pihenése';

iđit/livat 'die Morgenruhe der Rentiere | rénszarvasok reggeli pihenése'.

Az itt bemutatott tevékenységek többes számban való használatának indoka abban keresendő, hogy ezek több, különálló vagy azonos, de folyamatosan ismétlődő résztevékenységből épülnek fel. Utóbbira példa a *vuoiŋŋat* 'Atem, Atmung | lélegzés', itt a ki- és belégzés állandó váltakozása miatt használatos a többes szám.

8. TESTI FOLYAMATOK, TÜNETEK:

ávttat 'Wehen (bei der Geburt) | (szülési) fájdalmak';

biebmo/suddadan/váttisvuodát 'Verdaungsbeschwerden | emésztési panaszok';

boalddáhagat 'Wehen | fájdalom';

bostagat 'pöhötys | puffadtság';

čáhce/ guolggat 'Trachom | trachoma (szembetegség)';

čáhce/ruoppit 'Windpocken, Blattern | bárányhimlő';

durvát 'Krätze | rüh, pikkelysömör';

gahčahagat 'Schuppenfleche | pikkelysömör';

ganat 'Schuppen | korpa (a fejen)';

gáittát 'Schuppenflechte | pikkelysömör';
iđut 'pöhötys | puffadtság';
ihtamat ~ ihttomat 'Ekzem | ekcéma';
jorggáldat/jagit 'Wechseljahre | klimax';
mánodávddat 'Menstruation | menstruáció';
njalat 'Wundsein | fájdalom';
njiellan/váttisvuodát 'Schluckbeschwerden | nyelési nehézségek';
radde/bákčasat 'Brustschmerzen | mellkasi fájdalmak';
rušmasat 'Ausschlag | kiütés';
varra/johtin//hehttehusat 'Kreislaufstörung | keringési zavar';
váibmo/ovdasat 'sydänoireet | szívpanaszok'.

A testi folyamatok esetén a többes szám használatát két motiváció indokolhatja: egyrészt ezek a folyamatok szabályos időközönként ismétlődnek és/vagy több napig, hosszabb ideig tartanak (klimax, menstruáció, szülési fájdalom), másrészt betegségek esetén elsősorban a betegség testi tünete (többnyire bőrbetegségek, például himlő, kanyaró) eredményezhette a többes szám megszilárdulását.

A *mánodávddat* 'Menstruation | menstruáció' összetett szó: *mánnu* 'hold' + *dávddat* 'betegségek' (< *dávda* 'betegség'). Évszázadokon keresztül a menstruációt bajnak, betegségnek tekintették, és sok esetben volt jellemző a menstruáló nő elkülönítése. A menstruáció betegséggént, tisztátalan állapotként való megnevezése más nyelvekre is jellemző, ld. magyar *havibaj*, votj. *saptaškon* 'menstruáció' (< *sapt*- 'csúnya'; *saptal* 'bemocskolni, bepiszkítani'); vog. *mūl'ti* 'szennyesnek, tisztátalannak lenni (szülés, havibaj)'. A többes szám használatát a havonta ismétlődő ciklusok eredményezik (vö. Munkácsi 1990: 415).

A betegségek esetén a többes szám motiváltsága leginkább a bőrelváltozások csoportjában érhető tetten, mivel főként kiütések, himlők megnevezései tartoznak ebbe a csoportba.

Čáhceruoppit 'Windpocken, Blattern | bárányhimlő' (lat. Varicella). A magyar megnevezésben a *himlő* utótag előtt a *bárány* szó a 'szelíd, ártatlan' jelentésben használva a betegség enyhe változatára utal. Hasonló szemléletű a francia *petite vérole volante* kifejezés is, ami „elszálló himlőként” fordítható. Ezekben a nyelvekben tehát a megnevezés a betegség jellegére vonatkozik. Ezzel szemben a lappan a *čáhci* 'Wasser | víz' és

ruoppi 'himlő' szavak összetételéből jött létre. Itt svéd és/vagy norvég mintát követtek (vö. norv. *vannkopper*, svéd *wattkopper* 'vízhimlő, vizes hólyag'), a bárányhimlős hólyagocskák víztiszta tartalmára utal az elnevezés.

Gahčahagat 'Schuppenfleche | pikkelysömör' < *gahčahat* 'Fall, Absatz, Wasserfall | (le)esés'. Itt speciális esettel találkozunk: az északi lapp pluratívák között számolhatunk olyan szavakkal, melyeknek van egyes számú paradigmája, de az egyes és a többes számú alak között jelentésbeli különbség van. Az egyes számú *gahčahat* 'leesés' és a többes számú betegségnevé közötti kapcsolatot pikkelysömör jellemző tünete, a hámló (= leeső) bőrfelszín jelenti.

Čáhceguolggat 'Trachom | trachoma'. Metaforikus elnevezés, a betegség tünete indukálja, vö. *čáhci* 'Wasser | víz' + *guolggat* 'Haare | haj-plur.' (< *guolga* 'Haar | haj'). Vagyis az arcon végigfutó könny mint a hajszal jelenik meg ebben a képben. Korábbi megnevezése: *čalmmetodjum* 'trachoma' (Lagercrantz 7951.).

9. KÖRÜLMÉNYEK, VISZONYOK, KAPCSOLATOK:

ásson/dilálašvuodát 'Wohnverhältnisse | lakáskörülmények';

bargo/dilit 'Arbeitsverhältnisse | munkaviszonyok';

bearaš/gaskavuodát 'Familienverhältnisse | családi kapcsolatok';

dálážat 'Moderne, die jetzigen Verhältnisse | mostani helyzet';

dálke/dilit 'Wetterlage | időjárási helyzet';

dilit 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzetek, körülmények';

eallin/dilálašvuodát 'Lebensbedingungen | életkörülmények';

eallin/dilit 'Lebensbedingung | életkörülmények';

fitnodat/oktavuođat 'Geschäftsbeziehungen | üzleti kapcsolatok';

gávpe/oaktavuodát 'Handelsbeziehungen | kereskedelmi kapcsolatok';

johtolat/dilálašvuodát 'Verkehrslage | közlekedési viszonyok';

johtolat/dilit 'Verkehrslage | közlekedési viszonyok';

lágidan/eavttut 'Lieferbedingungen | szállítási feltételek';

oktavuođat 'Beziehungen | kapcsolatok';

orrun/diálálašvuodát 'Wohnverhältnisse | lakáskörülmények';

sierra/dilit 'die besondere Umstände | különös körülmények';

skáhpon/eavttut 'Lieferbedingungen | szállítási feltételek';

viste/dilálašvuodát 'Wohnverhältnisse | lakásviszonyok'.

A 'körülmények, viszonyok' valamiféle összességet hivatottak kifejezni. A 'kapcsolatokat' jelölő szavak többes számát az motiválja, hogy nem egyetlen kapcsolatot jelölnek, hanem egy vagy több ember, intézmény stb. több más személlyel, intézménnyel stb. fenntartott, kölcsönös kapcsolatát.

10. ÁLLAPOTOK, ADOTTSÁGOK:

attáldagat 'Talent | tehetség';

árjannat 'decision, energy | kitartás, energia';

árjjat 'decision, energy | kitartás, energia';

čadahan/návccat 'Leistungsfähigkeit | hatékonyság';

dáiddut 'järki | készség';

dávvgut 'Strapaze | fáradtság';

doaimmahan/návccat 'Leistungsfähigkeit | teljesítőképeség';

gárremat 'Trunkenheit | részegség';

luonddu/attáldagat 'Veranlagung | (ős)tehetség';

máksin/návccat 'Zahlungsfähigkeit | fizetőképesség';

mearridan/návccat 'Entschlossenheit | elszántság, elkötelezettség';

návccat 'Fähigkeit | képesség';

rupmaš/fámút 'ruuminvoimat | testi erő';

searat 'Tatkraft | tettvágy, rátermettség';

skuvla/váibasat 'kouluväsymys | iskolai fáradtság';

váibasat 'Müdigkeit | fáradtság';

váinnut 'Hungersnot, Verfolgung | éhség, üldözés';

vuoiŋnanávccat 'hengenlahjat | tehetség'.

11. VISELKEDÉS, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK:

álbmot/vierut 'Volkstum | folklór';

árbe/vierut 'Überlieferung | hagyomány';

beavde/vierut 'Tischmanieren | étkezési szokások';

boradan/vierut 'Tischsitten | asztali szokás, asztali illem';

dilálašvuodat 'Verhältnisse | viselkedés';

meanut 'Benehmen | viselkedés'.

A többes szám használatának oka itt abban keresendő, hogy a viselkedések, és a szokások több komponensből épülnek fel. Nem egyetlen, adott szituációban előforduló viselkedésről, hanem az embereknek a társas érintkezés során kialakult szokásainak, viselkedési formáinak általános jelöléséről van szó.

12. SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK:

aviissat 'Presse | sajtó';

áibmo|fámút 'Luftwaffe, Luftstreitkräfte | légierők';

áššáškuhtin/eiseválddit 'Staatsanwaltschaft | államügyészség';

bargo|márkanat 'Arbeitsmarkt | munkaerőpiac';

bealuštan|fámút 'Bundeswehr | szövetségi haderő';

dearvvašvuođa/eiseválddit 'Gesundheitsamt | egészségügyi hivatal';

eiseválddit 'Behörde | hatóság';

fatnasat 'Flotte | flotta';

gearregat 'Amtsgericht | alsófokú bíróság, járásbíróság';

máilmmi|márkanat 'Weltmarkt | világpiac';

mearra|fámút 'Marine | haditengerészet';

riddo|fatnasat 'Küstenflotte | partiőrség';

skuvla/eiseválddit 'kouluviranomaiset | iskolahatóság';

soahte|fatnasat 'Kriegsmarine | haditengerészet';

soahte|fámút 'Streitkräfte | fegyveres erők';

soahte|veagat 'Militär | hadsereg, katonaság';

soalddát/eiseválddit 'Militärbehörde | katonai hatóság';

sosiála/eiseválddit 'Sozialbehörde | szociális hatóság';

stáhta/ruovdegeainnut 'Staatsbahnen | államvasutak';

válddit 'Behörde | hatóság';

vearjo|fámút 'Streitkräfte | fegyveres erők'.

Ebben csoportban főleg olyan állami és katonai szervezeteket találunk, melyek egymással szorosan összefüggő, együttműködő részből épülnek fel, ez motiválhatja a többes szám használatát.

13. RENDELETEK, SZABÁLYZATOK, INTÉZKEDÉSEK:

bargo/suodje|| *mearrádusat* 'Arbeitsschutzbestimmung | munkavédelmi rendelkezések';
čoahkkín| *njuolggadusat* 'Geschäftsordnung | üzleti szabályok';
dálu||*ortnet*|*njuolggadusat* 'Hausordnung | házirend';
doaimmahan|*eavttut* 'Lieferbedingungen | szállítási feltételek';
dorvo|*doaimmat* 'Sicherheitsvorkehrungen | biztonsági intézkedések';
dorrvastan| *doaimmat* 'Sicherheitsvorkehrungen | biztonsági intézkedések';
duol'lõ|*mearrádusat* 'Zollbestimmungen | vámrendelkezések';
*gēlbolaš**vuoda*|*eavttut* 'kelpoisuusehdot | képességfeltételek';
johtolat|*njuolggadusat* 'Verkehrsordnung | közlekedési rend';
láhka| *mearrádusat* 'lainsäädäntö | törvényrendeletek';
lohpe|*eavttut* 'lupaehdot | engedélyfeltételek';
máksin|*eavttut* 'Zahlungsbedingungen | fizetési feltételek';
njuolggadusat 'Richtlinien | irányelvek';
oaivadusat 'Richtlinien | irányelvek';
olmmoš|*rievttit* 'ihmisoikeudet | emberi jogok';
olmmoš|*vuoiगतvuoda*t 'Menschenrechte | emberi jogok';
ortnet|*njuolggadusat* 'die ordnungsbehördlichen Verordnungen | hatósági rendelet';
tuol'lõ|*mearrádusat* 'Zollbestimmungen | vámszabályozás';
vuodđõ|*vuoiगतvuoda*t 'Grundrechte | alapvetõ jogok'.

A különböző szabályzatok, elvek többes számban állnak, mivel azok mindig egyfajta gyűjtõfogalomként értelmezendõk, hiszen számos paragrafusból, tételbõl állnak.

14. KOMMUNIKÁCIÓVAL KAPCSOLATOS SZAVAK:

addagat 'Daten | adat(ok)';
áš'se|*báhpírat* ~ *-báhpárat* 'Unterlagen, Vorgang | bizonyíték, eljárás';
áš'sit 'Sachlage, Sachverhalt | tényállás';
bustávat 'Schrift | írás';
dajahusat 'Joiktext | joika szövege';
dearvvahan|*sánit* 'tervehdyspuhe, tervehdyssehat | üdvözlõ beszéd, köszöntõ';
*dearvvuoda*t ~ *dearvuoda*t 'Gruss, Verabschiedung | üdvözlõt, elköszönés';
eallin|*muitalusat* 'Memoiren | emlékiratok';

earro/dearvvuodat 'Abschied, Verabschiedung | búcsú';
guohcun/sánit 'Gemeinheit | ócsárló szavak';
iđit/ođđasat 'Morgennachrichten | reggeli hírek';
joavko/dieđihangaskoamit 'joukkoviestimet | csoportos üzenetek';
kalohtta/ođđasat 'Nachrichten | hírek';
lihku/sávaldagat 'Glückwunsch, Gratulation | gratuláció';
muitto/sánit 'Nachruf | gyászjelentés';
muittašeamit 'Memoiren | emlékiratok';
ođđasat 'Nachrichten | hírek';
ruhkosat 'Andacht | imádság';
sáatta/sánit 'alkusanat / előszó'.

A többes szám használatának oka az, hogy az üzenet, mondanivaló „több szóból” áll.

15. ISMERETEK, TANULMÁNYOK

15.1. TUDÁS, ISMERETEK:

dieđut 'Kenntnisse, Information | ismeretek, információ';
fága/dieđut 'Fachkenntnisse | szaktudás';
ovda/dieđut 'Vorkenntnisse | előismeretek';
vuodđo/dieđut 'Grundkenntnisse | alapismeretek'.

Az itt szereplő szavak mindegyike tulajdonképpen mint gyűjtőfogalom használatos, a megismerő tevékenység során megszerzett és rendszerezett tudásanyag összességét jelölik.

15.2. TANULMÁNYOK, VIZSGÁK, KUTATÁS:

árvo/sátne//lohkamat 'arvosanaopinnot | diplomatanulmányok';
ávnnas/lohkamat 'Fachstudium | szakmai tanulmányok';
dutkamat 'Ermittlungen | kutatás, nyomozás';
lohkamat 'Studium | tanulmány';
ovda/dutkamat 'Voruntersuchung | vizsgálat';

ovda/dutkkalmasat 'Voruntersuchung | vizsgálat';
stuđeanta/čállosat 'Abitur | érettségi vizsga (írásbeli)';
vuodđo/lohkamat 'Grundstudium | alaptanulmány'.

Ezek a szavak szintén mint gyűjtőnevek működnek, és valamilyen meghatározott kérdéskörrel, tudományággal folytatott foglalkozást, vizsgálódást jelölnek.

16. ÉPÜLETEK, HELYISÉGEK:

ávvo/lanjat 'Gesellschaftsräume | szórakozóhelyek';
badje/oasat 'Aufbauten | felépítmények';
doaibman/lanjat 'Geschäftsräume | üzlethelyiségek';
duolvačáhce/kanálat 'Kanalisation | csatornahálózat';
lanjat 'Räumlichkeiten | helyiségek';
maņeš/siivut 'keliriikko | járhatatlan, rossz út';
stohkat 'telakka | hajógyár, hajójavító műhely';
válga/lanjat 'Wahllokal | választóhelyiség';

17. RUHÁZAT Az emberi test szimmetriájából adódóan több ruhadarab – követve a szimmetriát – ugyancsak két vagy több részből épül fel. A pluratívaként való működést viszont nemcsak ez a szimmetria indokolja, hanem az egyfajta kollektív jelentést is hordoz több ruhadarab egyszerre történő viselése révén: ezt az átfogó kollektivitást fejezi ki a többes szám.

17.1. PÁROS/SZIMMETRIKUS RUHADARABOK:

bádjasat 'nahat nutukkaan ruojuita ja ilttiä varten | rěn lábbőre, melyből a cipőt és cipő nyelvét készítik';
buksa/doalanat 'Hosentroger | nadrágtartó';
buvssat 'Hose | nadrág';
čižže/liivat 'Büstenhalter | melltartó';
doņgár/buvssat 'Bluejeans | farmernadrág';
fálttehat 'haalarit | kezeslábas';
gádjun/liivat 'Rettungsweste | mentőmellény';

gálbbe/náh//stigmat 'Kalbfehlhose | borjúbőr nadrág';
govdun/liivvat 'Schwimmweste | úszómellény';
heamselat 'Hosenträger | nadrágtartó';
juolge/gárvvut 'Schuhwerk | lábbeli';
juolge/muorat 'Stelzen | gólyalábak, magas sarkú cipők';
juolge/váhtut 'Schuwerk | lábbeli';
lášmmohallan/buvssat 'Turnhose | tornanadrág';
molssa/buvssat 'Unterwäsche | alsónadrág';
ráige/suohkut 'rikkinäiset | lyukas zoknik';
sáhppát 'das Paar Gummistiefel | egy pár csizma';
sis/buvssat 'Unterhose | alsónadrág';
siste/buvssat 'Lederhose | bőrnadrág';
skuovat 'Schuh, Schuhwerk | cipő, félcipő, lábbeli';
stigmat ~ stigát 'Hosen | nadrág (rövid, bőr)';
stihka/gálssohat ~ stihká/gálssohat 'die Lederhose mit angenähten Fellbeinlingen |
 bőrnadrág, felvarrt bőrnadrágszárakkal';
suohkko/buvssat 'Strumpfhose | harisnyanadrág';
vuojadan/biktasat 'Badeanzug | fürdőruha';
vuojadan/buvssat 'Badehose | fürdőnadrág';
vuol/buvssat 'Unterhose | alsónadrág'.

A *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár') mint az alsóruházat egyik eleme viszonylag fiatalnak mondható. A rómaiak hozták létre eredetileg a lábak védelmére. Ez két bőrdarabból állt, amit a derékon kapcsoltak össze. Amikor megtanulták ezeket a bőroket összevarrni, akkor született meg a nadrág. Ezt a névadási motivációt tükrözi a lappban a *sitgat ~ stigát* forma (sg. *stihka ~ stihká* 'bőr' < ónorv. *stikka* 'bőr', Qvigstad 1893: 321), amely eredetileg bőroket jelentett, majd később a bőrből készült nadrágot. Azokban a nyelvekben, amelyekkel a lapp a legtöbbet érintkezik, ugyancsak többes formában használatos a 'nadrág' jelentésű szó (fi. *housut*; sv. *byxor*). Ez egy germán **hūson-* 'héj' szóra vezethető vissza (vö. ném. *Hosen*; karj. *höüzüt*; észt *huus*, *huusad*, Ingo 1998: 419). A 'nadrág' többes számú formájának használata viszont nem csak külső minta hatására jöhetett létre. Magának a nadrágnak a szerkezete (két, szimmetrikus szárból való felépülés) is motivációja lehet a többes szám használatának.

– A lappban használatos *buvvsat* a norvég *buksa, boksa* 'nadrág' szó átvétele (Qvigstad 1893: 121), de annak többes alakját használják. Eredetileg ez is a fent említett germán **hūson-* 'héj' szóra vezethető vissza (Ingo 1998: 421).

A *suohkkobuvssat* 'Strumpfhose | harisnyanadrág' összetett szó: *suohkku* 'Strumpf | harisnya' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa*, ld. fentebb). A 'harisnyanadrág' megnevezése szerkezetileg ugyanolyan, mint finn *sukkahousut* 'ua'. Maga az előtag is finnból való átvétel (fi. *sukka* 'zokni' > lp. *suohkku* 'harisnya, zokni') vagyis az eredeti jelentés mindkét nyelvben 'zokninadrág'. Ez azt tükrözi, hogy a nadrághoz egy idő után zokni is járult (Ingo 1998: 423). Vö. a 'nadrág' jelentésű szóról írottakat.

Mellény, melltartó. A lapp *liivat* (< *liiva* 'Mieder, Weste | mider, mellény') szó a finn nyelven keresztül – *liivi(t)* – a svéd *liv* szóra vezethető vissza. Ez a svédben eredetileg több dolgot is jelentett: a) felsőtestet, amely a fejben és a végtagokban végződött, b) a mellkas és a csípő közötti területet, c) a hasat. A metonimikus jelentésváltozáson keresztül a testrészek neveivel kezdték jelölni az adott testrészt jelölő ruhadarabot is. Így született meg a sv. *liv, livet, livstycke* 'női mellény'. E szó, átkerülve a finnbe (és a lappba) már nem jelentett testrészt. A *liivi* szó használata annak az új ruhadarabnak a megnevezésére szolgált, melyet a kabát ujjainak kivágásával nyertek. Ez az új ruhadarab az 1700-as években jelent meg Finnországban. Ekkoriban azonban már a női öltözékek között közel száz éve ismeretes volt a fűző (*kureliivit*), amely a női alsóneműk közé tartozott, így ennek mintájára a *liivi, liivit* egyre inkább az alsóneműk közé sorolódott 'melltartó' és 'fűző' jelentésben (Ingo 1998: 435). – A finnben ez a ruhadarab fakultatív pluratíva, vagyis állhat egyes és többes számban is. A többes szám használatát a szimmetrikus részekből való felépülés erősíthette. A lappban ennél érdekesebb megoldással találkozhatunk. Míg egyszerű szóként a *liiva* csak egyes számban használatos, összetételekben csak a többes forma jelenik meg: *čiččeliivat* 'Büstenhalter | melltartó'; *gádjunliivat* 'Rettungsweste | mentőmellény'; *govdunliivvat* 'Schwimmweste | úszómellény'.

17.2. KOMPLEX RUHÁZAT. Az egyszerre, egy időben viselt több ruhadarab – mint egyfajta gyűjtőfogalom – esetén a teljes ruházat megnevezése többes számban történik. Ezekben az esetekben, habár a viselt ruhadarabok rendelkeznek saját megnevezéssel, a hangsúly nem az egyes elemeken, hanem az általuk alkotott egységen van. Példák:

arve/biktasat 'Regenkleidung | esőruha';
atnu/biktasat 'Alltagskleidung | hétköznapi ruha';
álbmot/biktasat 'Volkstracht | népviselet';
bassalusat 'Wäsche | szennyes';
biktasat 'Kleider, Kleidung, Bekleidung | ruházat';
bivut 'die dicke Kleidung, Vermummung | vastag ruha, álca';
dálve/biktasat 'Winterkleidung | téli ruházat';
dálve/suojit 'Winterkleidung | téli ruházat';
fihtarat 'vyötärönauha | derékszínór';
gárvvut 'Kleidung | ruházat';
gielis/gárvvut 'Verkleidung | álruha, öltözet';
keavla/biktasat 'norjalaisvaatteet | norvég ruha';
liike/biktasat 'Unterwäsche | fehérnemű';
molssa/biktasat 'Unterwäsche | alsónemű';
molsagat 'die Kleidung zum Wechseln | egy váltás ruha';
nisson/biktasat 'naisten vaatteet | női ruha';
olgguldas/biktasat 'Oberbekleidung | felsőruházat';
olj'õ/biktasat 'Ölzeug | olajruha';
sáme/biktasat 'die lappische/saamische Kleidung | lapp ruházat';
sis/biktasat 'Unterwäsche | alsónemű';
sis/gearddit 'alin ja keskimmäinen vaate kerta (peskin alla) | a legalsó és középső réteg ruha a lapp bunda alatt';
suohkko/doalanat 'Hüfthalter | övtartó';
suojit 'Kleidung | ruházat';
váhtut 'vaatteet, verhot | ruha, függöny';
virge/gárvvut 'Dienstkleidung | egyenruha';
vuõl/biktasat 'Wäsche, Unterwäsche | alsónemű';
vuolildus/biktasat 'Wäsche, Unterwäsche | alsónemű';
vuolõs/biktasat 'alusvaatteet | alsónemű'.

Gárvvut 'Kleidung | ruházat': az ónorvég *gervi* 'ruha, ruházat' jelentésű szó átvétele, a többes szám használata a lappban bekövetkező belső fejlődés eredménye.

Váhtut 'vaatteet; verhot | ruha, függöny'. Az északi lapp újabb szótárakban már nem jelenik meg a szó. A finn *vaatteet* szó átvétele. Ez skandináv jövevényszó, egy ősi germán **wāðu* formára vezethető vissza. Ez a szó került át az észtkbe (*vatt* 'kabát' és *vatic* 'ruha') és a lappba is (*wadas*, *wades* 'durva gyapjúsövet'). A többes használatot a finnben a szó 'szövetdarab' és 'ruhadarab' jelentése egyaránt okozhatta (Ingo 1998: 458).

18. HASZNÁLATI TÁRGYAK. Bizonyos tárgyak többes számban történő használatának hasonló okai vannak, mint a testrészek, illetve a ruházat pluratív megnevezésének. Ezek a tárgyak vagy szimmetrikusan épülnek fel, vagy több részből állnak. A kezdetlegesebb munkaeszközöket valaha két vagy több rész összekapcsolásával hozták létre, az így kapott eszköz sokkal jobban szolgált a feladat elvégzésére. A mai, újabb eszközök neve sokszor analogikus úton kaphat többes számot. Sok fogó-, nyomó-, szorító- és hordozóeszköz tartozik ide, ezek nagy része ma már nem használatos. Külön alcsoportot alkotnak a vadászeszközök (ezek is páros eszközök), illetve a ló befogására és irányítására használt szerkezetek, illetőleg a közlekedési eszközök (és azok részei). Tágabb értelemben a technikai eszközök közé sorolom a szemüvegféléket, illetve az egyéb, többnyire lakásban használatos tárgyakat is. A plurativitás alapja többnyire az eszköz páros mivolta vagy (az utolsó csoport esetében) az, hogy az adott elem több (hasonló) részből épül fel.

18.1. ESZKÖZÖK, BERENDEZÉSEK ÉS AZOK RÉSZEI:

áige/dávvalat ~ -távvalat 'Kursbuch | menetrend';

áissát 'spectacle-frame | szemüveg szárai';

bađat 'die Federn eines Tellereisens für Füchse | rókacsapda vaslemezei';

bargo/neavvut 'Handwerkszeug | szerszámkészlet';

báhč̄in/dárbašat 'Munition | muníció, útravaló';

báhč̄in/neavvut 'Munition | muníció, útravaló';

báike/biergasat 'everything belonging to a tent and all the implements used by a Mountain Lapp in daily life, including means of transport, harness, and the like | minden, ami a hegyi lappok sátrához tartozik, és minden, ami a mindennapi életben használatos, beleértve a közlekedési eszközöket is';

bállját 'lining of wooden collar | háminga bélése';

bátne/ruovddit 'Zahnsperre | fogszabályozó';

dávvgit 'Federung | rugózat';
beavde/lihtit 'Service | szervíz, teríték';
biergasat 'Utensilien, Zeug | kellékek';
biila/biergasat 'Autozubehör | autófelszerelés';
bilddat 'teline | állvány, állványzat';
boradan/neavvut 'Gedeck (Geschirr und Besteck) | teríték, evőeszköz';
boradan/vearjjut 'Besteck, Essbesteck | teríték, evőeszköz';
botnje/ráhpát ~ -ráhpát 'Wendeltreppe | csigalépcső';
buokčan/biergasat 'Taucherausrüstung | búvárfelszerelés';
čállin/biergasat 'Schreibzeug, Schreibwaren | írószer';
čikŋa/diŋggat 'Nippsachen | csecsebecsék';
dahku/bánit 'falsche Zähne, Zahnprothese | műfogsor, protézis';
dahku/vuovttat 'Perücke | paróka';
dárbašat 'Ansprüche, Bedürfnisse | kellékek';
dikšun/ávdnasat 'Toilettenartikel | piperecikkek';
doares/muorat 'puolapuut | küllők, létrafokok';
dohppa/biergasat 'tupekset | késkészlet';
dolat 'Feuerzeug | gyufa';
dōrjjohagat 'Barren | sorompó, kerítés';
duodje/biergasat 'työkalut | munkaeszközök';
duodje/ráđit 'Werkzeug | eszköz';
fár'ren/gálvvut 'Umzugsgut | háztartási cikkek';
gákkęs/muorat 'Webstuhl | szövőszék';
gálvvut 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés, berendezés';
geavahan/várit 'Dispositionsmittel | rendelkezési eszköz';
giehta/gálvvut 'Handgepäck | kézipoggyász';
giehta/ruovddit 'Handschellen | bilincs';
gievkkán/dárbašat 'Küchengeräte | konyhai eszközök';
goarra/stuolut ~ koarra/stuolut 'Chorgestühl | széksor a szentélyben';
goarrun/dárbbasat 'Nähzeug | varrókészlet';
gohtten/dárbašat 'Campingausrüstung | kempingfelszerelés';
jeŋgen/báhkát 'Gewindebacken | menetvágópofa, húzóék';
johtolagat 'Verkehrslage | közlekedési eszközök';

gor'ri/ráhpát ~ -ráhpát 'Rolltreppe | mozgólépcső';
lávddit 'Schwitzbank | izzasztólóca';
leaipput 'ritilä | lécezet, rácsozat';
lihtit 'Geschirr | edénykészlet';
ráhpát ~ -ráhpát 'Rolltreppe | mozgólépcső';
rámat 'Brillengestell | szemüvegkeret';
riššat 'Streichhölzer | gyufa';
ruovde/biktasat 'Rüstung | felszerelés';
ruovddit 'Handschellen | bilincs';
ruvtot 'Gitternetz | rács';
sanitára/rusttegat 'die sanitären Anlagen | szaniterék';
sanitēhta/rusttegat 'sanitäre Anlagen | szaniterék';
sábelát ~ sáhpelat 'Tragbahre | hordágy';
seaivagat 'Fahrwerk | szállítóeszköz';
seaván/boalut 'Cursortasten | klaviatúra';
silba/boradanneavvut 'Silberbesteck | ezüst étkészlet';
skájanasat 'Lautsprecherboxen | hangfalak';
skálanasat 'Schlagzeug | ütőhangszerek';
skielto/ruovddit 'polkuraudat | küllők' *stohpo/gálvvut* 'Möbel, Wohnungseinrichtung | bútor, lakásfelszerelés';
stovllat 'Webstuhl | szövőszék';
šilljo/gálvvut 'Gartenmöbel | kerti bútor';
teadja/lihtit 'Teeservice | teáskészlet';
urgot 'urut | orgona';
uvssot/muorat 'ovikehys | ajtókeret';
vīdeo/biergasat 'Videoausrüstung | videoberendezés'.

18.2. PÁROS SZERSZÁMOK: *basttat* 'Zange, Zangen | fogó, csipesz';

bohccę/basttat 'Rohrzange | csőfogó';
botken/basttat 'Kneifzange | csipesz';
čáhce/ bumpa//doaŋgat 'Wasserpumpenzange | vízszivattyúfogó';
doaŋgat 'Zange | fogó';
duodje/basttat 'Zange | fogó';

duolba/basttat 'Flachzange | laposfogó';
garahan/basttat 'Abisolierzange | csupaszító fogó';
gazza/skár'rit 'Nagelschere | körömolló';
gazza/skierat 'Nagelschere | körömolló';
gilga/cikcenbasttat 'Seitenschneider | oldalcsípőfogó';
kliippe/táŋggat 'Kneifzange | csípő-, harapófogó';
lihdoaŋggat 'Kneifzange | csípő-, harapófogó';
lihtoaŋggat 'hohtimet | csípő-, harapófogó';
liibətoaŋggat ~ liipətoaŋggat ~ liipətáŋggat 'Kneifzange | fogó';
lotnolas/basttat 'Kombizange | kombináltfogó';
njunne/basttat 'Flachzange | laposfogó';
pinseahtat 'Pinzette | csipesz';
popnávle/doaŋggat 'Blindnietenzange | vakszegecs fogó';
ráigan/basttat 'Lochzange | lyukasztó fogó';
skár'rit 'Schere | olló';
skierat 'Schere | olló';
spel'le/skár'rit ~ -skierat 'Blechscherer | lemezvágó olló';
spihkár/doaŋggat 'Kneifzange | csípő-, harapófogó';
táŋggat 'Zange | fogó';
vinju/basttat 'Seitenschneider | csípőfogó'.

A többes szám használatának motivációja a két, egymással azonos, szimmetrikusan összekapcsolódó részből felépülő eszköz. Elsősorban ollókat (*skierat*, *skár'rit*) és fogókat (*basttat*, *doaŋggat* ~ *toaŋggat*, *táŋggat*) jelentő szavak tartoznak ide. A *skierat*, *skár'rit* szavak skandináv jövevényszavak, az ósv. *særi*, norv. *skjære* 'olló' szó átvételei (Qvigstad 1893: 292).

A *basttat* szó a finn–permi együttélés korából származik (Sammallahti 1998: 121). A *doaŋggat* ~ *toaŋggat*, *táŋggat* szavak skandináv átvételek (norv. *tång*, sv. *tång*), de megfelelői megtalálhatók a finnben (*tongit*), az észtben (*tangid*) és a lívben is (*tangiD*) (Ingo 1978: 176).

18.3. HALÁSZ- ÉS VADÁSZESZKÖZÖK:

bivdo|biergasat 'Fanggerät, Angelgerät | fogóeszköz, halászeszköz';
bivdo|neavvut 'Fanggerät, Angelgerät | fogóeszköz, halászeszköz';
čeavrá|ruovddit 'saukonraudat | vidrafogóvas';
gumppe|ruovvdi 'Wolfsfalle | farkascsapda';
rieban|ruovddit 'ketunraudat | rókacsapda';
seakte|ruovddit 'syöttiraudat | csalétkes-fogóvas'.

A vadászeszközök között egyrészt összefoglaló jelleggel használatos a többes szám, például a halászeszközökhöz tartozik a horgászbót, szák stb. Másrészt a különböző csapdák két, egyforma vasfogból épülnek fel, amelyek, ha az állat az eszköz közepén elhelyezett csalétekhez ér, összezárnak.

18.4. LÓ- ÉS RÉNSZERSZÁMOK:

áisá|lēngget 'hame for male reindeer, which is used when the sledge is of the ordinary kind with shafts | tengelyhám';
heastta|biergasat 'Geschirr | lószerszám';
leaŋgat 'Zugeschirr | hámszerszám';
lēngget 'Zugeschirr | hámszerszám';
njálbmę|ruovddit 'Gebiss | zabla';
riiden|sálat 'ratsastussatula | lovaglónyereg';
sálat 'satula | nyereg';
silát 'Sielenzeug | hámfelszerelés';
spagat ~ spagát 'Tragsettel | málhanyereg';
stoahčęhat 'kantosatula | hordozónyereg';
suittet ~ suitehat 'suitset / zabla';
márkan| suomut 'markkinavaljaat | piaci lószerszám';
suomut 'koruvaljaat | díszhám'.

18.5. SZEMÜVEGEK. A szemüveg két, szimmetrikus részből való felépülése indokolja a többes szám használatot. Az egyes szám : többes szám jelentésbeli különbsége: 'anyag' ~ 'tárgy', például *lássá* 'üveg' > *lásat* 'szemüveg'. Példák:

áibmø|glásat ~ -klásat ~ -lásat ~ -láset 'Sonnenbrille | napszemüveg';
beaivváš/láset ~ -lásat 'Sonnenbrille | napszemüveg';
brillat ~ rillat 'silmälasit | szemüveg';
čalbme/láset ~ -lásat 'Brille | szemüveg';
glásat ~ klásat ~ lásat ~ láset 'Brille | szemüveg';
suddjen/láset ~ -lásat 'Schutzbrille | védőszemüveg';
suodje||čalbme/láset ~ -lásat 'Schutzbrille | védőszemüveg'.

18.6. JÁRMŰVEK ÉS RÉSZEI:

biikkat 'Spikes | szögesgumi';
čuožžun|čuovggat 'Standlicht | helyzetjelző (autóban)';
goazan|čuovggat 'jarruvalot | féklámpák';
ril'labōrat 'Schubkarre | talicska';
skearrut 'Karre | kordé, taliga';
tril'labōrat 'Schubkarre | talicska';
jor'rit 'Wagen | kocs';
mōhtor|sihkkelat ~ syhkkelat 'Motorrad | motorbicikli';
sihkkelat ~ sykkelat ~ syhkkelat 'Rad, Fahrrad | bicikli'.

18.7. LÁNCOK, LÁNCFÉLÉK:

bearrahaččat ~ bearrahaččat 'peräiset (kytkyessä) | láncc (horgászati során damil helyett használatos)';
čikŋa|viđjjet 'Kette (Schmuck) | láncc (ékszer)';
čuožžamat 'Kette (auf dem Webstuhl) | láncc (szövőszéken)';
diibmø|láhkkit 'kellonperät | óraláncc';
gēhtegat 'Schneeketten | hóláncc';
láhkkit 'Kette | láncc';
muohta|gēhtegat 'Schneeketten | hóláncc';
muohta|viđjjet 'Schneeketten | hóláncc';
viđjjet 'ketju | láncc';
viljjet 'Kette | láncc'.

18.8. FEGYVEREK:

atōma/vearjjut 'Atomwaffen | atomfegyverzet';
soahte/vearjjut 'Rüstung | fegyverzet';
váimmus/vearjjut 'Kernwaffen | nukleáris fegyverek'.

19. ANYAGOK, ÉLELMISZEREK, ÁRUCIKKEK

19.1. ÉLELMISZEREK, ÁRUCIKKEK:

álvvut 'catch, bag | fogás, zsákmány';
áspasat 'keitokset, teurastettua keítettävät sisäelimet | főzet, levágott, fővő belsőségek';
borramuš/gálvvut 'Lebensmittel | élelmiszer';
garra/buđehat 'Pellkartoffeln | héjában főtt krumpli';
goike/lumut 'Backpflaumen | aszalt szilva';
hilggohas/gálvvut 'Ausschuss | selejtes áru';
lasáhusat 'Beilage | köret';
láibbastagat 'Gebäck | sütemény';
lūvvodagat 'die bewegliche Güter | mozgó áru';
makarōnat 'Makkaroni | makaróni';
máleš/ráđit 'keittoainekset | levesbevaló';
náhkke/gálvvut 'Lederwaren | bőráru';
njálgát 'Süßigkeiten | édesség';
njálgga/muorjjit 'Süßigkeiten | édesség';
njunne/goaikkanasat 'Nasentropfen | orrcsepp';
reahtat 'ateria | étel';
ruovde/biergasat 'Eisenwaren | vasáruk';
teadja/gáhkut 'Teegebäck | teasütemény';
uhca/gáhkkožat 'Kleingebäck | apró sütemény';
unna/gáhkkožat 'Kleingebäck | apró sütemény';
valeriáná/goaikkanasat 'Baldriantropfen | macskagyökér cseppek'.

19.2. ANYAGNEVEK:

ávdnasat 'Material, Zutaten | anyag, hozzávalók';
bassaladdan/bulvarat ~ *-pulvarat* 'Waschpulver | mosópor';

biepmus/sálttit 'Nährsalze | tápanyagok';
bihttá/sohkkarat 'Würfelzucker | kockacukor';
bivge/rievnnat ~ -rievnnit 'Graupen | dara';
bivge/surbmit 'Graupen | dara';
boahkut 'Impfung, Impfserum, Impfstoff | oltás, oltóanyag';
bulvarat ~ pulvarat 'Pulver (konkret) | por (konkr.)';
bulvvar/sohkkarat 'Puderzucker | porcukor';
čöllosat 'suolirasvat | bélzsírok';
deajat ~ teajat 'Tee, Teeblätter | tea (levelek)';
fariinat 'Zucker | (farin)cukor';
gáfet ~ káfet 'Kaffe | kávé';
gárvenat ~ kárvenat 'Kümmel | kömény';
guohppagat 'Schimmel (konkret) | penész (konkrét)';
gunat 'Asche (konkret) | hamu (konkr.)';
hávvar/rievnnat ~ -rievnnit 'Haferflocken | zabpehely';
hávvar/surbmit 'Haferflocken | zabpehely';
hirssat 'Hirse | köles (szemek)';
jáffo/sohkkarat 'Puderzucker | porcukor';
jáfut ~ jáffut 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)';
kanēlat 'Zimt (konkret) | fahéj (konkr.)';
karduvssat 'Pfeifentabak | pipadohány';
kárvvat 'Pfeifentabak | pipadohány';
kemikálat ~ kemikáliat 'Chemikalien | vegyszerek';
koalat 'Kohle | szén';
kōkos/smáhkut 'Kokosraspeln | kókuszreszelék';
krukkat ~ rukkat 'kahvinporot | kávézacc; Pulver | por (konkr.)';
kruvttat ~ ruvttat 'ruuti | puskapor, lőpor; Pulver | por (konkr.)';
lasta/rievnnat ~ -rievnnit 'Haferflocken | zabpehely';
láibun/bulvarat ~ pulvarat 'Backpulver | sütőpor';
luhtehas/bulvarat 'täipulveri | tetű elleni por';
luonddu/riggodagat 'Bodenschätze | ásványkincsek';
máissat 'maissijauhot | kukoricaliszt';
moallō/geađggit 'Schotter | apró kavics, sóder';

mol'lejun/geađggit 'Schotter | apró kavics, sóder';
nisoljáf'fut 'Weizenmehl | búzaliszt';
nisut ~ nisot 'Weizenmehl | búzaliszt';
panēren/jáf'fut 'Paniermehl | zsemlemorzsa';
rīsen/rievnnat ~ rievvnit 'Reis | rizs';
rīsen/surbmit 'Reis | rizs';
roava/jáf'fut ~ roavva/jáf'fut 'Roggenmehl | rozsliszt';
rogat 'Roggenmehl | rozsliszt';
rohka/jáf'fut 'Roggenmehl | rozsliszt';
ruvttat ~ kruvttat 'Pulver (konkret) | por (konk.)';
sálttit 'Salz (konkret) | só (konkr.)';
sikta/jáf'fut 'sihtijauhot | szitált liszt';
sohkkarat 'Zucker (konkret) | cukor (konkr.)';
sulimat 'ketunmyrkky | rókaméreg';
suodje/boahkut 'Schutzimpfung | védőoltás'.

Az anyagnevek megnevezésének egyik fontos szempontja a részekre osztható csoport és az oszthatatlan „massza” elkülönítése. Palo szerint (1999: 62–63) az önálló részekből építkező, de egységes egészt kifejező plurale tantumok a kettő között foglalnak helyet. Külön alcsoportot alkot a gabonafélék és a rostos növények megnevezése (vö. Tunkelo 1918), a plurativitás háttérben a sok kis részecske alkotta egész képzete húzódik. Ebbe a csoportba leggyakrabban a fűszerek és a lisztfélék sorolhatók.

20. MARADÉKOK, MELLÉKTERMÉKEK, KACATOK:

bázahasat ~ bázahusat 'Unrat, Sondermüll | pizok, szemét';
botnit 'Bodensatz, Kaffegrund | kávézacc';
ceakcagat 'kalaöljyyn keittäessä jäävät tähteet, merut | halolaj főzéséből származó maradék';
čoakkáhasat ~ -husat 'rippeet | maradék';
čuolahagat 'hake | fűrészpor';
krukkat ~ rukkat 'kahvinporot | kávézacc; Pulver | por (konkr.)';
lámborat 'Gerümpel, Krempel | limlom, kacat';

luonit 'Abfall | hulladék';
mieskkahasat 'karike | hulladék';
muhkkit 'Mist | trágya';
njáskkahagat 'Rodungsabfall | irtási hulladék';
ribat 'Abfall | szemét';
rievddahat 'roskat | szemét';
rugat 'Kaffegrund | kávézacc';
rukkat 'Kaffegrund | kávézacc';
ruovde/doabbarat 'Alteisen | ócskavas';
ruskkat 'Abfall | hulladék';
ruska/dinggat 'Schrott | ócskavas';
ruska/gálvvut 'Kram | limlom';
ruska/ruovddit 'Alteisen | ócskavas';
sahá/jáf'fut 'Sägemehl | fűrészpor';
smoalddit 'kulmut | széna-hulladék';
šlámarat ~ šlámborat 'Krempel, Plunder | limlom, kacat';
šloagit ~ šloagut 'perkeet | hulladék';
viste/bázahusat 'Ruine, Trümmer | rom, törmelék'.

Hasonlóan az anyagnevekhez, itt is kevert, oszthatatlan egységek indokolják a többes alakkal történő jelölést.

21. PÉNZÜGYEK

21.1. KÖLTSÉGEK:

ásson/golut 'Wohnausgaben | lakhatási költségek';
áš'še/golut 'Prozesskosten, Gerichtskosten | eljárási költségek, bírósági költségek';
bargo/mátke//golut 'Pendlerausgaben | bejárási költségek';
birgen/golut 'Lebenshaltungskosten | megélhetési költségek';
boađut 'Einkommen, Einkünfte | bevétel, jövedelem';
buvttadan/golut 'Produktionskosten | előállítási költségek';
digge/golut 'Gerichtskosten, Prozesskosten | eljárási költségek, illeték';
divvun/golut 'Reparaturkosten | javítási költségek';

doaibma/golut 'Betriebskosten | üzemeltetési költségek';
eallin/golut 'Lebenshaltungskosten | megélhetési költségek';
fievrrędan/golut 'Transportkosten | szállítási költségek';
golut 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség, költségek';
huksen/golut 'Baukosten | építési költségek';
idjadan/golut 'yöpyriskustannukset | éjjeli szállás költsége';
lassi/golut 'Mehrkosten | többletköltségek';
lágastan/golut 'Prozesskosten | perköltség';
liige/golut 'Extrakosten | többletköltségek';
máinnus/tangolut 'Werbekosten | hirdetési költségek';
mátke/golut 'Reisekosten | utazási költségek';
olggos/golut 'Kosten | költségek';
orrun/golut 'Wohnausgaben | lakásköltségek';
ráhkadan/golut 'Produktionskosten | termelési költségek';
rekláma/golut 'Werbungskosten | reklámköltségek';
sierra/golut 'Sonderausgaben | különkiadás';
siido/golut 'Nebenkosten | többletköltségek';
tienasskáhppon/golut ~ *dienasskáhppon/golut* 'Werbungskosten | reklámköltségek';
vuodđo/golut 'die festen Kosten | állandó költségek'.

21.2. PÉNZÜGYI KIFEJEZÉSEK:

árvo/báhpárat ~ *-báhpírat* 'Wertpapiere; Effekten | (tőzsdei) értékpapír';
bargo/dienas//dieđut 'työtulotiedot | jövedelem-igazolás, adóbevallás';
gihpu/ruđat 'Schmerzensgeld | kártérítés, fájdalomdíj';
lotnásat 'Lösegeld | váltságdíj';
lonistan/ruđat 'Lösegeld | váltságdíj';
lotnun/ruđat 'Lösegeld | váltságdíj';
reanto/boadut 'korkotulot | kamatjövedelmek';
seasto/ruđat 'Ersparnisse | megtakarítások';
seasttut 'Rücklage | tartalék';
sisá/boadut 'Einkünfte | jövedelem'.

22. FIZIKAI JELENSÉGEK:

alfa/suotnjarat 'Alphastrahlen | alfa-sugárzás';
áhpit 'Stärke, Kraft | erő';
álššat 'Energie, Schwung | erő, erőnlét';
árjannat 'decision, energy | kitartás, energia';
árjjat 'decision, energy | kitartás, energia';
doaibman/návccat 'Energie | energia';
gaska/bárut 'Mittelwelle | középhullám, erőátviteli tengely';
röntgen/suotnjarat 'Röntgenstrahlen | röntgensugarak';
UOB= ūō-bárut 'Ultrakurzwelle | ultrarövidhullámok';
vuoimmit 'Energie | energia'.

23. TERMÉSZETHEZ KAPCSOLÓDÓ SZAVAK

23.1. TERMÉSZETI JELENSÉGEK:

áigašažat '(good) time | (jó) idő';
balvvat 'Bewölkerung | felhőzet';
báhkát 'Hitzewelle | kánikula';
beaivvádagat ~ beaivvadagat 'sunny weather | napfényes idő';
beatnat/báhkát 'Hundstage | kánikula';
beatnat/beaivvit 'Hundstage | kánikula';
biegga/gaccat 'Federwolken | báránnyfelhő';
bivvalat 'lämmin, leuto sää | meleg, enyhe idő';
buollašat 'long or severe frost | hosszú, kemény fagy';
buorádaggat 'long-continued fine weather | hosszantartó jó idő';
gearddágadat 'Schichtung | rétegződés';
guovssahasat 'Nordlicht | sarkifény';
idja/gálat 'kühle Nächte | hideg éjszakák (késő nyáron)';
idja/gerbmosat 'Zwielicht | szürkület (késő nyári éjszakán)';
máttilat 'jatkuva, pysyvä etelätuuli | folyamatos, tartós, déli szél';
norahat 'Packedeis | zajló jég';
siiggadat 'Dünung | hullámverés'.

23.2. FÖLDRAJZI EGYSÉGEK:

badjosat 'Hochland, das höherliegende Gelände; Hochebene | felvidék';
bákte|sul'lot 'Schärenküste | szigetvilág';
birrasat 'die nächste Umgebung | közeli környék';
bivdo|eatnamat 'Jagdrevier, Jagd | vadászterület';
davvi|riikkat 'die nordischen Länder | északi országok';
eana(n)|oamastusat 'Ländereien, Besitztum | ingatlanok, tulajdon';
goikkážit 'trockene Stellen | száraz helyek';
lahkasat ~ *lahkosat* 'die nächste Umgebung, Nachbarschaft | a közeli környék, szomszédság';
lájut 'Grasland | kaszáló';
lulli|riikkat 'Süden | déli országok';
mátta|riikkat 'Süden | déli országok';
miehte|eatnamat 'das abschüssige Gelände | lejtős vidék';
nuorta|eatnamat 'Orient | keleti országok';
nuorta|riikkat 'Orient | keleti országok';
oarje|eatnamat 'Westen | nyugati országok';
oarji|riikkat 'Süden | déli országok';
ovda|várit 'Vorgebirge | előhegység';
sul'lot 'Inselgruppe | szigetvilág'.

24. IDŐVEL KAPCSOLATOS SZAVAK:

áiggít 'long time | hosszú idő';
guokte|loh|jagít 'Zwanziger | húszas évek';
mihcamárat 'Sommersonnenwende | nyári napforduló'.

25. TULAJDONNEVEK

25.1. HELYNEVEK:

Álppat (helynév) 'die Alpen | Alpok';
AOS = Amerihká Ovttahtton stáhtat 'die USA | Amerikai Egyesült Államok';
Äw^ek^Hα^Hk (szigetnév) Sandholmen;
Bievát (helynév) Bø;
Buođggát (helynév) Pykeija;

Dálmát (helynév) Taalmain saari';
Divrrát (helynév) Dyrø;'
Fear/sul'lot (helynév) Färöer-szigetek;
Hilssát (helynév) Hillesø;'
Iččát (helynév) Ingø;'
Ihkkot (helynév) Ekkerø;'
Ivvár/stáđit (helynév) Ibestad;
Lōdegat (helynév) Lødingen;
Muosát (helynév) die Insel Måsøy | Måsøy-szigetek';
Ovttastahtton stáhtat 'die Vereinigten Staaten | Egyesült Államok';
Skánit (helynév) Skånland;
Várggát (helynév) Vardø;'
Voogat (helynév) Vågat.

Ebbe a szemantikai csoportba elsősorban hegységek, szigetcsoportok, illetve országok tartoznak.

25.2. CSILLAGNEVEK:

Čuoiggaheaddjit 'der Gürtel des Orion | az Orion öve';
Čuoigit 'Kaksoistähdet | Ikrek csillagkép';
Dávvggát 'der Grosse Bär | Nagymedve';
Gállá/bártnit 'der Gürtel des Orion | az Orion Öve';
Gievdne/guoddit 'Plejaden | Fiastyúk';
Oaggut 'der Gürtel des Orion | Orion öve';
Roavggut 'Plejaden | Fiastyúk';
Ruos'sa/násttit 'Schwan | Hattyú csillagkép'.

A csillagképeket több csillag alkotja, emiatt használatosak többes számban.

26. EGYÉB:

bálddaldas/čieगत 'vieruskulmat | mellékszögek';
dovddut 'Gemüt, Stimmung | hangulat, elme';
girjjit 'Verzierung | díszítés, rajzolat';
gochččumat 'Musterung | mintázat';
heagga/dieđut 'Personalien | személyi adatok';
hearvvat 'Zeichnung | rajzolat, minta (a bőrön vagy állat szőrén)';

ieš/dieđut 'Personalien | személyi adatok';
kirkø/sáddot 'ruumiinmullat / a koporsóra dobott föld';
lihkahusat 'die religiöse Ekstase | vallási extázis';
máksámušat 'Verbindlichkeiten | kötelezettségek';
mihtut 'Abmessungen | méretek';
nuohtta/sárgát 'nuottiviivasto | vonalrendszer (kotta)';
oahpahas/neavvut 'Lehrmaterial | tananyag';
oahppa/neavvut ~ oahppo/neavvut 'Lernmaterial | tananyag';
oahppo/gáibádušat 'Studienanforderungen | tanulmányi követelmény';
oameđovddo/váivvit 'Gewissensbisse | bűntudat';
oktasašgodde/diehtagat 'Sozialwissenschaften | társadalomtudományok';
ovdadutkan/dieđut 'Ermittlungsergebnisse | nyomozati eredmény';
ovda/munit 'Vergünstigungen | kedvezmények';
ovddut 'Vergünstigungen | kedvezmények';
prográmmat 'Repertoire | repertoár';
ravda/guovllut 'Peripherie | periféria';
ránjáštus/láгат 'Strafgesetzbuch | büntető törvénykönyv';
riggodagat 'Ressourcen | erőforrás';
rihkus/láгат 'Strafgesetzbuch | büntető törvénykönyv';
ruhta/oažžumat 'Aussenstände | követelések, kinnlevőségek';
ruos'salas/sánit 'Kreuzworträtsel | keresztrejtvény';
ruos'sa/sánit 'Kreuzworträtsel | keresztrejtvény';
seariiddut 'Frostaufbrüche | fagykárók';
sierra/borramušat 'Diät | diéta';
snōllosat 'rivoudet | illetlenségek';
suohhttasat 'Spass, Vergnügen | tréfa, szórakozás';
suoidne/vaháгат 'heinävahingot | szénakárok';
uskealat 'ilkivalta | rakoncátlanság';
váddásat 'Schwierigkeiten | nehézség';
váldo/sárgosat 'Leitfaden | vezérvonalak';
veahkke/várit 'Ressourcen | erőforrás';
vuostálas/čieгат 'gegenüberliegende Winkel | szemközti szög';
vuostálas/siiddut 'gegenüberliegende Seiten | szemközti oldalak'.

A fentebbi szemantikai csoportokba sorolt 1036 szó a következőképpen oszlik meg:⁶⁴

03. növények (és azok részei)	164
18. használati tárgyak	146
06. ünnepek, események, rendezvények	85
01. emberek	83
19. anyagok, élelmiszerek, árucikkek	74
05. testrészek, szervek	58
17. ruházat	54
26. egyéb	43
21. pénzügyek	41
07. tevékenységek	34
09. körülmények, viszonyok, kapcsolatok	24
20. maradékok, melléktermékek, kacsatok	24
08. testi folyamatok, betegségek	21
12. szervezetek, intézmények	20
02. állatok	18
10. állapotok, adottságok	18
25a. tulajdonnevek/helynevek	18
14. kommunikációval kapcsolatos szavak	17
24a. természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek	17
24b. természethez kapcsolódó szavak természeti jelenségek	15
15. ismeretek, tanulmányok	14
13. rendeletek, szabályzatok, intézkedések	13
25b. tulajdonnevek/csillagnevek	8
16. épületek, helyiségek	7
23. fizikai jelenségek	7
11. viselkedés, szokások, hagyományok	4
04. egyéb organizmusok	3
22. idővel kapcsolatos szavak	3

⁶⁴ Fontosnak tartom megjegyezni, hogy ezek csupán relatív számok, a csoportokba való besorolás ugyanis – mint a fentebb bemutatott korábbi csoportosítási próbálkozások is – sok esetben önkényesek. Fontosnak tartom továbbá azt is megjegyezni, hogy az itt vizsgált szavak szótárakból gyűjtött adatok sok esetben a nyelvújítás termékei, s nem szolgálnak egyértelmű információval azok használatáról. Az általam levont következtetések tehát csakis a szótárak adataira vonatkoznak.

Az itt bemutatott csoportok alapján elmondható, hogy az északi lapp pluratívák szemantikai csoportjai általánosságban megfelelnek az indoeurópai és finnugor nyelvek korábban közreadott csoportjainak. Új kategóriával nem számolhatunk, annak ellenére, hogy a „növények” és „állatok” nem jellemző kategória a pluratívákat használó nyelvekben. Ezeket nem tekinthetjük tényleges pluratíváknak, ezért nem számolok velük új szemantikai kategóriákként sem, ezért kerültek az összesítő táblázatban zárójelbe.

Mint a legtöbb pluratívákkal rendelkező nyelvben, az északi lappban is igen hangsúlyos szerephez jutnak a használati tárgyak (141), az embercsoportok (79) és az ünnepek, események (77) megnevezései, amelyek prototipikus csoportnak számítanak, azaz minden, pluratívával rendelkező nyelvben megtalálhatóak.

Valamelyest több elemet tartalmaz a „Természethez kapcsolódó szavak” kategória. Ez a lappok természetközeli életmódjával hozható összefüggésbe.

8.4. A NEM NYELVSPECIFIKUS (PROTOTIPIKUS) SZEMANTIKAI CSOPORTOK

Láthattuk az előző felsorolásból, hogy a különféle szerzők csoportjai más és más szempont alapján épültek fel. Kidolgozottságuk eltérő: vannak egészen részletező csoportosításúak (25 csoporttal) és vannak csak két-három csoportot bemutató felosztások. Mindezek ellenére az általam vizsgált 15 szerző csoportjai között lehet találni visszatérő elemeket, más szóval: viszonylag jól le lehet írni azokat a kategóriákat, amelyek több nyelvben is megtalálhatóak, azaz nyelvtől független, nem nyelvspecifikus plurale tantumoknak bizonyulnak. Ezek lesznek tehát az ún. „prototípus” kategóriák.

Nézzük meg, melyek a legtöbbször előforduló kategóriák!

	Braun	Saas	Baufeld	Friedelówna	Ingo	Valmet	EKK	Pusztay	Palo	Maticsák	SKK	Hakulinen	ISK	Ábrók	H. Varga
	orosz	görög	német	lengyel	finn	észti				mordvin	finn		magyar		
anyagnevek	+		+		+	+	+	+	+	+		+		+	+
ünnepek, rendezvények	+				+	+	+	+	+		+	+		+	+
emberek, rokoni kapcsolatok, élőlények		+	+		+	+	+			+				+	+
betegségek nevei					+	+	+	+	+	+				+	+
földrajzi nevek			+		+	+				+		+		+	+
két (vagy több), (egyforma) rész- ből álló entitás				+		+	+	+				+	+		+
eszközök, szer- számok, tárgyak	+		+		+				+	+				+	
maradékok, hulladékok						+	+	+	+					+	
testrészek nevei					+				+	+				+	
tevékenység, fo- lyamat eredménye		+	+			+		+							
időviszonyok			+	+	+					+					+
ajándékok					+						+	+		+	
ruházat					+				+	+				+	
absztrakt jelensé- gek, fogalmak						+			+	+					+
pénzügyek			+		+										
kommunikáció			+		+										
állapot, helyzet								+				+			

Anyagnevek – anyagnevek, élelmiszerek, árucikkek (Ingo, Maticsák), anyagok és maradványok (EKK, Palo), anyagok, absztrakt jelenségek (Valmet), anyagok, folyadékok, hulladékok (Ábrók), élelmiszerek (Baufeld), gyűjtőnevek, anyagnevek (Pusztay); a konyhai terminológiába tartozó szavak (H. Varga).

Ünnepek – ünnepek, rendezvények (Ingo, Valmet, EKK), ünnepek, ünnepségek (Braun), ünnepek, közös vállalkozások, események (Pusztay), ugyanolyan részekből felépülő ünnepek, rendezvények, ajándékokat jelölő szavak (SKK), csoportosulások, ünnepek, emberi csoportok (Ingo, Ábrók, H. Varga).

Betegségek – elsősorban bőrbetegségek (Pusztay, H. Varga).

Földrajzi nevek – Földrajzi és csillagászati nevek (Valmet), Földrajzi jelenségek (Baufeld), Földrajzi nevek, geográfiai kifejezések (Ábrók), Földrajzi nevek, helynevek (Ingo), Geográfiai terminusok (Maticsák), Helynevek függő esetei (Hakulinen).

Két (vagy több), egyforma részből álló entitás = több részből álló entitás (ISK, Pusztay), kétrészes tárgyak (Fried.), párt alkotó dolgok nevei (H. Varga).

Eszközök, szerszámok = műszaki készülékek, járművek (Ábrók), tárgyak (Palo), konkrét tárgyak (Braun).

Ajándékok = Ajándékok, díjak nevei (Hakulinen), Ajándékok, pénzügyek (Ingo), ugyanolyan részekből felépülő ünnepek, rendezvények, ajándékokat jelölő szavak (SKK).

Ruházat = Ruhák, kiegészítők, ajándékok (Ábrók).

Időviszonyok = Idő kifejezése (Ingo, Maticsák), időmeghatározás (Baufeld, Fried.).

9. AZ ELMÉLETI RÉSZ ÖSSZEGZÉSE

Dolgozatomban egy olyan speciális nyelvi jelenséget igyekeztem részletesen bemutatni, melyet a korábbi lapp nyelvészeti munkák figyelmen kívül hagytak, annak ellenére, hogy az északi lapp szótárakban szép számmal adathozható ilyen formák. Írásomban az északi lapp plurale tantumok (pluratívák) rendszerezését, elméleti keretének meghatározását tűztem ki célomul, szigorúan hangsúlyozva viszont, hogy mindezt nem élőnyelvi, hanem szótári anyag feldolgozása alapján végeztem el.

A dolgozat tudománytörténeti részében időrendben mutattam be az indoeurópai és a finnugor nyelvek plurale tantumaival foglalkozó szakirodalmat. Ezen belül elsősorban a monografikus művek ismertetésére koncentráltam, mert ezekben találkozhatunk olyan részletes elemzési metodikával, amelyekre alapozva kialakíthattam saját, az északi lapp pluratívákra alkalmazott elemzési módszeremet.

Minden vizsgálat elsődleges és legfontosabb lépése a vizsgálati anyag körülhatárolása, definiálása. Ez különösen igaz erre a dolgozatra. A használatban lévő terminus (plurale tantum) elégtelenségének felismerését és bizonyítását követően javaslatot tettem egy lehetséges új terminus (pluratíva) bevezetésére, az adott jelenség definíciójának revidálására.

A pluratívák vizsgálata a korábbi művek elemzési metodikájához illeszkedik, azaz morfoszemantikai és szemantikai vizsgálatok révén elemeztem az általam gyűjtött 1036 északi lapp pluratívát. Ezeket a vizsgálatokat – szimmetrikus szerkezet kialakítására törekedve – minden esetben kontrasztív keretben, először az indoeurópai, majd a finnugor (finn, észti, mordvin, magyar), végül pedig az északi lapp adatok alapján végeztem el.

Az említett vizsgálati módszereket szintaktikai elemzéssel egészítettem ki. Ennek jelentőségét a pluratívák szintaktikai szerkezetben történő speciális viselkedése indokolta (vö. *vihtta beatnaga* 'öt kutya', de *viđat heajat* 'öt esküvő').

A morfoszemantikai vizsgálat során a Rune Ingo által kidolgozottakra alapozva, de azon túlmutató csoportokba (abszolút pluratíva, részleges pluratíva, fakultatív pluratíva, potenciális pluratíva, korrelatív pluratíva) soroltam a lapp pluratívákat. Az új, lapp specifikumként említhető korrelatív szerkezetek kérdéskörét külön fejezetben (7.) igyekeztem körbejárni.

A nemzetközi szakirodalom által leginkább preferált vizsgálati módszer a pluratívák szemantikai szempontú megközelítése, mivel azok jól körülhatárolható kategóriákat

hoznak létre. A dolgozat 8. fejezetében az indoeurópai és a finnugor nyelvek szemantikai csoportjait mutattam be, majd ezután az északi lapp pluratívák kategorizálását végeztem el. 26 lehetséges szemantikai csoportot állítottam fel, melyek a következők 1. emberek; 2. állatok; 3. növények (és azok részei); 4. egyéb organizmusok; 5. testrészek, szervek; 6. ünnepek, események, rendezvények; 7. tevékenységek; 8. testi folyamatok, betegségek; 9. körülmények, viszonyok, kapcsolatok; 10. állapotok, adottságok; 11. viselkedés, szokások, hagyományok; 12. szervezetek, intézmények; 13. rendeletek, szabályzatok, intézkedések; 14. kommunikációval kapcsolatos szavak; 15. ismeretek, tanulmányok; 16. épületek, helyiségek; 17. ruházat; 18. használati tárgyak; 19. anyagok, élelmiszerek, árucikkek; 20. maradékok, melléktermékek, kacsatok; 21. pénzügyek; 22. idővel kapcsolatos szavak; 23. fizikai jelenségek; 24. természethez kapcsolódó szavak; 25. tulajdonnevek; 26. egyéb.

Az értekezés eredményei a következők.

Az északi lapp pluratívák jól illeszkednek az indoeurópai és a finnugor nyelvekben megismert pluratívák rendszeréhez, de mindezek ellenére nyelvspecifikus sajátosságokkal is rendelkeznek.

Jóllehet korrelatív szerkezetekkel más finnugor nyelvekben is számolhatunk, a lapp korrelatív pluratívák nyelvi specifikumok.

Szemantikai csoportjaik jobbra megegyeznek a korábban meghatározott csoportokkal, viszont az egyes halmazok számai eltérést mutatnak. Mint a pluratívákkal rendelkező legtöbb nyelvben, az északi lappban is igen hangsúlyos szerephez jutnak a használati tárgyak (141), az embercsoportok (79) és az ünnepek, események (77) megnevezései. Ezek tehát prototipikus csoportnak számítanak, azaz minden, pluratívával rendelkező nyelvben megtalálhatóak. Valamelyest több elemet tartalmaz viszont a „Természethez kapcsolódó szavak” kategória. Ez a lappok természetközeli életmódjával hozható összefüggésbe.

A korábbi indoeurópai és finnugor nyelvek pluratíváival szembeni legszembetűnőbb különbség az újabb lapp szótárak pluratív alakjainak kiemelkedően nagy száma. Ezek vizsgálata alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az északi lappban nemcsak az analógia hatására születnek újabb pluratívák, hanem a lappban napjainkban igen erőteljesen működő nyelvújítás egyik produktív elemeként vesz részt a szókincs gazdagításában.

IRODALOMJEGYZÉK

- Ábrók Melinda 2009: A plurale tantum a finn, a magyar, az erza- és moksa-mordvin nyelvben. Szakdolgozat.
- Acquaviva, Paolo 2008: Lexical plurals. A Morphosemantics Approach. Oxford University Press, Oxford.
- Alhoniemi, Alho 1985: Marin kielioppi. Suomalais-ugrilainen Seura, Helsinki.
- Antibarbarus 1918: Sült *almák* a magyar nyelvtan-órán. Magyar Nyelvőr 47: 40–41.
- Balogh Judit 2000: A névszóragozás. In: Magyar Grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 183–208.
- Bakos Ferenc (szerk.) 1976: Idegen szavak és kifejezések szótára. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Bárcki Géza–Benkő Gyula–Berrár Jolán 1967: A magyar nyelv története. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Baufeld, Christa 1979: Semantische Beschreibung der Pluraliatantum im Deutschen. Greifswald. Disszertáció. Kézirat.
- Behagel, Otto 1923: Deutsche Syntax. Eine geschichtliche Darstellung. Band. I. Die Wortklassen und Wortformen. Heidelberg.
- Beke Ödön 1914: Egy finn mondatszerkezetről. Nyelvtudományi Közlemények 43: 157–160.
- Beke Ödön 1927: A kettősszám történetéhez. Magyar Nyelvőr 56: 88–91.
- Beke Ödön 1957: Az uráli és indoeurópai duális történetéhez. Az MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei 10: 347–366.
- Bencédy József–Rácz Endre 1976: A mai magyar nyelv. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Benkő Loránd (főszerk.) 1991: A magyar nyelv történeti nyelvtana (a korai ómagyar kor és előzményei). I. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest. [= TNyt. I.]
- Benkő Loránd (főszerk.) 1992: A magyar nyelv történeti nyelvtana (a kései ómagyar kor). II/1. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest. [= TNyt. II/1.]
- Bereczki Gábor 1996: A magyar nyelv finnugor alapjai. Universitas Kiadó, Budapest.
- Bergsland, Knut 1953: Numeral Constructions in Lapp. In: Studia Septentrionalia. V. H. Aschehoug & Co (W. Nygaard). Oslo. 31–68.

- Bergsland, Knut 1959: Lapin korrelatiivijohdoksista. In: Verba docent. Juhlakirja Lauri Hakulisen 60-vuotispäiväksi. 6. 10. 1959. SKST 263. 149–158.
- G. Bogár Edit 2007: Összetett szavak összehasonlító szerkezeti vizsgálata a finn és a magyar nyelvben. Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola. Szombathely.
- Braun, Maximilian 1930: Das Kollektivum und das Plurale tantum im Russischen: ein bedeutungsgeschichtlicher Versuch. Leipzig.
- Brugmann, Karl 1904: Kurze vergleichende Grammatik der indogermanischen Sprachen. Verlag von Karl J. Trübner. Strassburg.
- Brugmann, Karl–Delbrück, Berthold 1893: Grundriß der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. 2. Bearb. 2. Band. 2. Teil. Strassburg.
- Budenz József 1884–1894: Az ugor nyelvek összehasonlító alaktana. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest.
- Budenz József 1890: A vogul nyelvjárások szóragozása. Nyelvtudományi Közlemények 22: 1–112.
- Bussmann, Hadumod 1996: Routledge Dictionary of Language and Linguistics. London and New York.
- Csúcs Sándor 1990: Chresomatia Votiacica. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Ehala, Martin 2001: Eesti keele struktuur. Künnimees, Tallinn.
- Erelt, Mati–Erelt, Tiiu–Ross, Kristina 2000: Eesti keele käsiraamat. Eesti keele sihtasutus, Tallinn.
- Fokos Dávid 1913: Adalék a finnugor duálisához. Magyar Nyelvőr 62: 463–466.
- Fokos-Fuchs Dávid 1935: A vogul-osztják duálisképző. Nyelvtudományi Közlemények 49: 314–336.
- Fokos-Fuchs Dávid 1936: Übereinstimmungen in der syntax der finnisch-ugrischen und türkischen sprachen. Finnisch-Ugrische Forschungen 24: 292–322.
- Fokos-Fuchs Dávid 1939: Finnugor–török mondattani egyezések. Magyar Nyelvőr 68: 13–19.
- Friedelówna, Teresa 1968: Kategoria plurale tantum w jezyku polskim. Toruń.
- Friedelówna, Teresa 1972: Staro-cerkiewno-słowiańska kategoria plurale tantum, Zeszyty Naukowe UMK w Toruniu, Nauki Humanistyczno-Społeczne, Filologia Polska VIII/38: 3–12.

- Gauthiot, Robert 1912: Le nombre duel. In: Ernst Kuhn (szerk.), Festschrift Wilhelm Thomsen zur Vollendung des siebzigsten Lebensjahres am 25. Januar 1912 dargebracht von Freunden und Schülern. Otto Harraschowitz, Leipzig. 127–133.
- Glück, Helmut (szerk.) 1993: Metzler Lexikon Sprache. Verlag J. B. Metzler, Stuttgart–Weimar.
- Hajdú Péter 1966: Bevezetés az uráli nyelvtudományba. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Hakulinen, Auli (toim.) 2004: Iso suomen kielioppi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 950. Helsinki. [=ISK]
- Hakulinen, Auli–Karlsson, Fred 1995: Nykysuomen lauseoppia. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 350. Helsinki.
- Hakulinen, Lauri 1968: Suomen kielen rakenne ja kehitys. Neljäs painos. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki.
- Hedlund, Cecilia–Larsson, Lars-Gunnar 2011: Ii dušše duoddaris! Lärobok i nord-samiska. Edita Västra Aros, Västerås.
- Honti László 1984: Chrestomathia Ostiacica. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Honti László 1995: Der uralische Numerus Absolutus – was ist er eigentlich? *Linguistica Uralica* 31: 161–169.
- Honti László 1997: Numerusprobleme. *Finnisch-Ugrische Forschungen* 54/1–2: 1–121.
- Ikola, Osmo (toim.) 1986: Suomen kielen käsikirja. Weilin+Göös, Helsinki. [=SKK]
- Ingo, Rune 1978: Suomen kielen pluratiivit eli monikkosanat. Numeeris-semanttinen tutkimus I. Väenkokouksia ja teknisiä laitteita tarkoittavat sanat. Åbo Akademi, Turku.
- Ingo, Rune 1997: Suomen kielen pluratiivit eli monikkosanat. Numeeris-semanttinen tutkimus II. Ruumiinosia ja vaatteita tarkoittavat sanat. Vaasan yliopisto. Humanistinen tiedekunta. Käännösteorian ja ammattikielten tutkijaryhmä, Vaasa.
- Itkonen, Terho 1983: Kieliopas. Kirjayhtymä, Helsinki.
- Itkonen, Terho 2000: Uusi kieliopas. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.
- Jadacka, Hanna 2006: Pluralia tantum w opisile leksykograficznym. *LingVaria* 2006/1: 161–169.
- A. Jászó Anna (szerk.) 2004: A mai magyar nyelv. Trezor Kiadó, Budapest.
- Jespersen, Otto 1936: *Modern English Grammar on historical principles. Part. II. Syntax.* Bradford & Dickens, London.

- Jespersen, Otto 1968: *The philosophy of grammar*. George Allen & Unwin Ltd., London.
- Kádár Edit 2007: *Alaktan és szófajtan*. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, Kolozsvár.
- Kálmán Béla 1973: Ein Beitrag zur Kongruenz im Wogulischen. *Mémoires de la Société Finno-Ougriennes* 150: 144–150.
- Kardos Albert 1921: Jobb az egyes, mint a többes. *Magyar Nyelvőr* 50: 122–123.
- Karlsson, Fred 1994: *Yleinen kielitiede*. Yliopistopaino, Helsinki.
- Karlsson, Göran 1957: Suomen kielen *nukuksissa* ja *hereillä* tyypiset paikallisija adverbis. *Suomalaisen Kirjallisuuden Seura*, Helsinki.
- Karlsson, Göran 1960: Numerustutkielmia. Kirjoituksia suomen kielen yksikön ja monikon käytöstä. *Tietolipas* 19. *Suomalaisen Kirjallisuuden Seura*, Helsinki.
- Kåven, Brita–Jernsletten, Johan–Nordal, Ingrid–Eira, John Henrik–Solbakk, Aage 1995: *Sámi–dáru sátnegirji*. *Samisk–norsk ordbok*. Davvi Girji o.s. [=KÅV]
- Kéki Lajos 1901: Latinosságok a magyar népköltésben. *Magyar Nyelvőr* 30: 310–319.
- Kelemen Ivett 2008: Plurale tantumok az északi lappban. *Folia Uralica Debreceniensia* 15: 35–48.
- Kelemen Ivett 2009: Az -š korrelatív képző funkciói az északi lappban. *Folia Uralica Debreceniensia* 16: 47–55.
- Kelemen Ivett 2010: A páros testrésznevek számhasználati kérdései az ugor nyelvekben. *Folia Uralica Debreceniensia* 17: 25–32.
- Kelemen Ivett: 2011a: Examination of number-problems in the North Saami (with special regard to pluralia tantum). *CIFU–11/4*: 208–214.
- Kelemen Ivett 2011b: Pluratívák szintaktikai és szemantikai vizsgálata az északi lappban. *Folia Uralica Debreceniensia* 18: 89–98.
- Kelemen Ivett 2012: Pluratívák vizsgálata az északi lapp Máté evangéliumban. *Folia Uralica Debreceniensia* 19: 83–100.
- Keresztes László 1998: Mansi. In: Daniel Abondolo (ed.), *The Uralic Languages*. London and New York. 387–427.
- Kerezi Ágnes 2009: Az uráli népek néprajza. *Fenno-Ugrica Pázmániensia* II. Piliscsaba.
- Kertész Manó 1913: A duális a magyarban. *Magyar Nyelvőr* 9: 307–313.

- Kertész Manó 1913–1914: Über den finnisch-ugrischen Dual. Keleti Szemle 14: 74–105.
- Kiefer Ferenc 2000: Strukturális magyar nyelvtan. 3. kötet. Mondattan. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kiefer Ferenc 2007: Jelentéelmélet. Corvina, Budapest.
- Koivulehto, Jorma 2002: *Häät*. Virittäjä 106: 490–507.
- M. Korchmáros Valéria 1995: Az *-ék* többesjel! In: Néprajz és Nyelvtudomány 36: 295–307.
- M. Korchmáros Valéria 2002: Mondattan. JATEpress, Szeged.
- Korhonen, Mikko 1981: Johdatus lapin kielen historiaan. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Koski, Mauno 1987: Ihmisen ruuminosien nimitykset suomessa ja ruotsissa 1. In: Kontrastiivista kielentutkimusta. Fennistica 8. Åbo.
- Kovalovszky Miklós 1985: Névszók egyes és többes számú használata. In: Grétsy László–Kovalovszky Miklós (főszerk.), Nyelvművelő Kézikönyv II. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- Kövecses Zoltán–Benczes Réka 2010: Kognitív nyelvészet. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- A. Kövesi Magda 1970: Az uráli alapnyelv többesjeleiről. Nyelvtudományi Közlemények 72: 31–43.
- Lagercrantz, Eliel 1939: Lappischer Wortschatz I–II. Lexica Societatis Fenno-Ugricae 6. Helsinki. [= LAG I–II.]
- Lakó György 1986: Chrestomathia Lapponica. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Liimola, Matti 1963: Zur historischen Formlehre des Wogulischen. Vol. I: Flexion der Nomina. Mémoires de la Société Finno-Ougriennes 127.
- Lindahl Erico–Öhrling Johanne 1780: Lexicon Lapponicum. typis Joh. Georg. Lange.
- Lőrincz Julianna 2009: Nyelvi jelentés és variativitás. Szemantikai alapismeretek. Selye János Egyetem, Komárom.
- Lőrincze Lajos 1967: A páros testrészek nevének használatáról. Nyelvtudományi Értekezések 58: 49–495.
- Majtinszkaja 1968: К. Е. Майтинская, К вопросу категории двойственного числа в уральских языках. СФУ 4/3: 153–163.

- Máté József 2003: A lapp növénynevek etimológiai rétegei. Doktori Disszertáció. Kézirat.
- Maticsák Sándor 2004: A plurale tantum a mordvinban. In: Csepregi Márta–Váradi Eszter (szerk.), *Permiek, finnek, magyarok. Írások Szíj Enikő 60. születésnapjára*. ELTE Finnugor Tanszék, Budapest. 264–276.
- Mikola Tibor 1988: Az uráli számjelek eredetének kérdéséhez. In: Domokos Péter–Pusztay János (szerk.), *Bereczki Emlékkönyv. Uralisztikai tanulmányok 2*. ELTE BTK, Budapest. 283–288.
- Minissi, Nullo 1977: Zum uraltaischen Sprachbau: Numeruskategorie im Indogermanischen, Altaischen und Uralischen. *Mémoires de la Société Finno-Ougriennes* 158: 171–180.
- Munkácsi Bernát 1884: Az altaji nyelvek számképzése. In: *Budenz-Album*. Akadémiai Könyvkereskedés, Budapest.
- Munkácsi Bernát 1887–90: A vogul nyelvjárások (Szóragozás és nyelvmutatványok) I. Éjszaki vogul nyelvjárás. *NyK* 21: 321–455.
- Munkácsi Bernát 1890–92: A vogul nyelvjárások szóragozása (mutatványokkal). *Nyelvtudományi Közlemények* 22: 1–112.
- Munkácsi Bernát 1990 [1896]. A votják nyelv szótára. *Lexicon lingua votiacorum*. Az Uralisztikai Tanszék kiadványai 1. Pécs.
- Nenonen, Marja 2002: *Idiomit ja leksikko. Suomen kielen lausekeidiomien, syntaktisia, semanttisia ja morfologisia piirteitä. Joensuun yliopisto*. Doktori disszertáció.
- Nesheim, Asbjørn 1942: *Der lappische Dualis mit Berücksichtigung finnisch-ugrischer und indogermanischer Verhältnisse*. *Skrifter utgitt av Det Norske Videnskapsakademi i Oslo*. II. Hist-Filos. Klasse. No. 5, Oslo.
- Nickel, Klaus Peter 1990: *Samisk grammatikk*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Nielsen, Konrad 1926: *Lærebok i Lappisk I. Grammatikk I*. Kommissjon: A. W. Brøgers Boktrykkeries Forlag, Oslo.
- Nielsen, Konrad 1932–1962: *Lappisk ordbok. Lappish Dictionary I–IV*. Instituttet for sammenlignende kulturforskning B 17, Oslo. [= NIELS I–III.]
- Nyeviczkey Antal 1915: A mi hivatalos nyelvünk. *Nyr.* 44: 66–71.
- Palo, Triinu 1999: *Suomen ja viron monikkosanojen semanttinen vertailu*. Tartu. Szakdolgozat.
- Palo, Triinu 2001: Suomen ja viron pluratiivit eli monikkosanat. In: *CIFU–9/6*: 22–28.

- Papp Ferenc 1975: A magyar főnév paradigmaticus rendszere. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Peneva, Dennica 2005: Egyeztetési típusok a magyarban, a finnben, az észtnben és a lappban I. (Attributív szerkezetek.) *Folia Uralica Debreceniensia* 12: 87–102.
- Peneva, Dennica 2007: Egyeztetési típusok a magyarban, a finnben, az észtnben és a lappban III. (Értelmező jelzős és predikatív szerkezetek.) *Folia Uralica Debreceniensia* 14: 87–101.
- Penttilä, Aarni 1957: Suomen kielioppi. Werner Söderström Osakeyhtiö, Porvoo.
- Pusztay János 1994: Könyv az észtn nyelvről. *Folia Estonica* III. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely.
- Qvigstad, J. K. 1893: Nordische Lehnwörter im Lappischen. Grøndahl et Søn, Christiania.
- Rácz Endre 1981: A tulajdonnevek és az egyeztetés. In: Magyar Nyelvtudományi Társaság 160: 231–234.
- Rácz Endre–Szathmári István (szerk.) 1977: Tanulmányok a mai magyar nyelv mondatana köréből. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Radden, Günter–Dirven, René 2007: *Cognitive English Grammar*. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam and Philadelphia.
- Ravila, Paavo 1938: Numerusproblemeja. *Virittäjä* 25: 286–297.
- Ravila Paavo 1939: Über die Verwendung der Numeruszeichen in den uralischen Sprachen. *Finnisch-Ugrische Forschungen* 27: 1–136.
- Révész Károly 1907: Verseghy Ferenc mint nyelvőr. *Magyar Nyelvőr* 36: 5–12.
- Saas, Franciscus Wilhelmus 1965: *Pluralia tantum*. Van Gorcum & Comp N.V., Assen.
- Sammallahti, Pekka 1989: Sámi–suoma sátnegirji. Saamelais–suomalainen sanakirja. Jorgaleaddji Oy., Ohcejohka. [= SAMM¹]
- Sammallahti, Pekka 1993: Sámi–suoma–sámi sátnegirji. Saamelais–suomalainen–saamelainen sanakirja. Girjegiisá Oy., Ohcejohka. [= SAMM²]
- Sammallahti, Pekka 1998: *The Saami Languages. An Introduction*. Davvi Girji, Kárášjohka.
- Sammallahti, Pekka 2007: *Gielladutkama terminologijja*. Davvi Girji, Kárášjohka.
- Sammallahti, Pekka–Nickel, Klaus Peter 2006: Sámi–duiskka sátnegirji. Saamisch–deutsches Wörterbuch. Davvi Girji Os., Kárášjohka. [= SN]
- Setälä, E. N. 1926: Suomen kielen lauseoppi. Otava, Helsinki.

- Sipőcz Katalin 1996: Az obi-ugor testrésznevek szemantikai vizsgálata I. Néprajz és Nyelvtudomány 37: 223–245.
- J. Soltész Katalin 1979: A tulajdonnév funkciója és jelentése. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Somogyi Ferenc 1932: A vogul kettősszámképző eredete. Nyelvészeti Tanulmányok I: 3–18. Szeged.
- Suomen sanojen alkuperä (toim. Erkki Itkonen–Ulla Maija Kulonen). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki, 1992–2000. [=SSA]
- Szilasi Móric 1896: A finn-ugor névszói összetételek. Nyelvtudományi Közlemények 26: 129–193.
- Tamás Ildikó 2001: A számi irodalmi nyelvek kialakulásáról és fejlődéséről. Folia Uralica Debreceniensia 8: 619–630.
- Taylor, John, R. 2002: Cognitive grammar. Oxford Textbooks in Linguistics. Oxford University Press, Oxford.
- Tiits, Mai 1983: Lüngad eesti noomenivormistikus. Keel ja Kirjandus 7: 356–364.
- Toivonen, Y. H. 1927: Zur geschichte der finnisch-ugrischen inlautenden affrikaten. Finnisch-Ugrische Forschungen 19: 1–269.
- Toivonen, Y. H.–Itkonen, E.–Joki, A. J.–Peltola, R. 1955–1978: Suomen kielen etymologinen sanakirja. I.–VI. Lexica Societatis Fenno-Ugricae XII. 1–6. Helsinki. [= SKES]
- Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) 2000: Nyelvi fogalmak kisszótára. Korona Kiadó, Budapest.
- Tompa József (szerk.) 1961: A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan I. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Tompa József 1962: A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan II. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Tunkelo, E. A 1918: Suomen *hamppu, heinä, herne, kaura, ohra, pellava, ruis, vehnä, villa* y. m. s. sanain eri merkityksenvivahduksista. Virittäjä 23: 1–23.
- Valmet, Aino 1963: Singulare ja plurale tantum eesti keeles. Tartu. Kézirat.
- H. Varga Márta 2012a: A magyar szókészlet hiányos paradigmájú főnevei. A plurale tantumok. Magyar Nyelvőr 136: 88–96.
- H. Varga Márta 2012b: Formák és funkciók. Morfoszintaktikai eszközök és grammatikai jelentések vizsgálata. Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar és Patrocinium Kiadó, Budapest.

- Vilkuna, Maria 2003: Suomen lauseopin perusteet. Kotimaisten kielten tutkimuskeskusten julkaisuja 90. Edita, Helsinki.
- Wierzbicka, Anna 1988: The Semantics of Grammar. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam.
- Wierzbicka, Anna 1996: Semantics: Primes and universals. Oxford University Press, Oxford.
- Wisniewski, Edward: On using count nouns, mass nouns, and pluralia tantum: What counts? https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:DrWmIfEU_QJ:www.sfu.ca/~jeffpell/Ling480.08/WisniewskiReallyFinal.doc+wisniewski+masscount&hl=hu&gl=hu&pid=bl&srcid=ADGEESiPCRkhAS0FwEGsDBZ2pcBluK4B4GAFZOVwwbNb0B8tBYKTAo4qekr5pMgk7HDDml11nTOinCiLCWpHnlWYO9-pWEqL Cn2Kuyih_umLKNUHMNPC5KAFEWG7SWNfyYpqqFedD9m&sig=AHIEtbT0x8btpKz6dHPaPP8neWk14ITDTQ&pli=1
- Zaliznyak 1967: А. А. Зализняк, Русское именное словоизменение. Москва.

Rövidítésjegyzék

a) A szakirodalom rövidítései

AporK	Apor-Kódex
EKG	Erelt, Mati 1995: Eesti keele grammatika I. Morfoloogia. Sõnamoodustus. Eesti Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituut, Tallinn.
EKK	Erelt, Mati–Erelt, Tiiu–Ross, Kristina 2000: Eesti keele käsiraamat. Eesti keele sihtasutus, Tallinn.
ÉrdyK	Érdy-Kódex
FestK	Festetich-Kódex
ISK	Hakulinen, Auli (toim.) 2004: Iso suomen kielioppi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 950. Helsinki.
JókK	Jókai-Kódex
JordK	Jordánszky-Kódex
KÅV	Kåven, Brita–Jernsletten, Johan–Nordal, Ingrid–Eira, John Henrik–Solbakk, Aage 1995: Sámi–dáru sátnegirji. Samisk–norsk ordbok. Davvi Girji o.s.
LAG I–II.	Lagercrantz, Eliel 1939: Lappischer Wortschatz I–II. Lexica Societatis Fenno-Ugricae 6. Helsinki.
NIELS I–III	Nielsen, Konrad 1932–1962: Lappisk ordbok. Lappish Dictionary. Instituttet for sammenlignende kulturforskning B 17. I–IV. Oslo.
NYFK	Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) 2000: Nyelvi fogalmak kisszótára. Korona Kiadó, Budapest.
Nyr	Magyar Nyelvőr
PéldK	Példák Könyve
SAMM ¹	Sammallahti, Pekka 1989: Sámi–suoma sátnegirji. Saamelais–suomalainen sanakirja. Jorgaleaddji Oy. Ohcejohka.
SAMM ²	Sammallahti, Pekka 1993: Sámi–suoma–sámi sátnegirji. Saamelais–suomalainen–saamelainen sanakirja. Girjegiisá Oy. Ohcejohka.
SN	Sammallahti, Pekka–Nickel, Klaus Peter 2006: Sámi–duiskka sátnegirji. Saamisch–deutsches Wörterbuch. Davvi Girji Os. Kárášjohka.
SKES	Toivonen, Y. H.–Itkonen, E.–Joki, A. J.–Peltola, R. 1955–1978: Suomen kielen etymologinen sanakirja. I.–VI. Lexica Societatis Fenno-Ugricae XII. 1–6. Helsinki.

- SKK Ikola, Osmo (toim.) 1986: Suomen kielen käsikirja. Weilin+Göös, Helsinki.
- SSA Erkki Itkonen–Ulla Maija Kulonen (toim.) 1992–2000: Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja 1–3. Helsinki.
- SzékK Székelyudvarhelyi Kódex
- TNyt.I. Benkő Loránd (főszerk.) 1991: A magyar nyelv történeti nyelvtana (a korai ómagyar kor és előzményei). I. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- TNyt. II/1. Benkő Loránd (főszerk.) 1992: A magyar nyelv történeti nyelvtana (a kései ómagyar kor). II/1. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest.

b) Nyelvek szakkifejezések rövidítései

ang.	angol	lpS	déli-lapp
cser.	cseremisiz	lpU	umei-lapp
fi.	finn	m.	magyar
fgr.	finnugor	mord.	mordvin
fr.	francia	ném.	német
germ.	germán	norv.	norvég
holl.	holland	ói.	óind
karj.	karjalai	ónorv.	ónorvég
lat.	latin	or.	orosz
le.	lengyel	osztj.	osztják
lit.	litván	ósv.	ósvéd
lp.	lapp	ószl.	ószláv
lpI	inari lapp	sv.	svéd
lpKi	kildini -lapp	U	uráli
lpKo	kolta-lapp	vog.	vogul
lpL	lulei-lapp	votj.	votják
lpN	északi-lapp	zürj.	zürjén
Kr	Karasjoki		
Kt	Kautokeino		
P	Pasvik		

b) Nyelvtani szakkifejezések rövidítései

Gen/AccSg	egyes genitivus-accusativus
Gen/AccPl	többes genitivus-accusativus
AccPl	többes accusativus
IIPl	többes illativus
IIISg	egyes illativus
IMP T	csak személytelen
InessSg	egyes inessivus
KopPl	többes számú kopula
KopSg	egyes számú kopula
LocSg	egyes locativus
LocPl	többes locativus
NomSg	egyes nominativus
NomPl	többes nominativus
NOM T	csak nominativus
OBL T	csak függő eset
PartPl	többes partitivus
PartSg	egyes partitivus
PERS T	csak birtokos személyjeles
pl.	pluralis
Pl T	plurale tantum
Px1Sg	birtokos ragozás, egyes szám 1. személy
sg.	singularis
SG T	singulare tantum
TOT CAS	teljes esetrendszer
TOT CAS	teljes esetrendszer
TOT NUM	mindkét szám létezik
TOT PERS	teljes személyrendszer
Vx3Pl	többes szám 3. személyű igerag
Vx2Sg	egyes szám 3. személyű igerag
Vx3Sg	egyes szám 3. személyű igerag
Vx3Du	kettes szám 3. személyű igerag

FÜGGELÉK:

**AZ ÉSZAKI LAPP
PLURATÍVÁK
SZÓTÁRA**

A SZÓTÁR FELÉPÍTÉSE ÉS HASZNÁLATA

1. A források

A szótárban a rendelkezésemre álló hat nyomtatott északi lapp szótárból gyűjtött pluratívákat rendszereztem. A szótárak a következők:

- Kåven, Brita – Jernsletten, Johan – Nordal, Ingrid – Eira, John Henrik – Solbakk, Aage 1995: *Sámi–dáru sátnegirji. Samisk–norsk ordbok*. Davvi Girji o.s. (= KÅV)
- Lagercrantz, Eliel 1939: *Lappischer Wortschatz I–II*. Lexica Societatis Fennougricae 6. Helsinki. (= LAG I–II.)
- Nielsen, Konrad 1932–1962: *Lappisk ordbok. Lappish Dictionary*. Instituttet for sammenlignende kulturforskning B 17. I–IV. Oslo. (= NIELS I–III)
- Sammallahti, Pekka 1989: *Sámi–suoma sátnegirji. Saamelais–suomalainen sanakirja*. Jorgaleaddji Oy. Ohcejohka. (= SAMM¹)
- Sammallahti, Pekka 1993: *Sámi–suoma–sámi sátnegirji. Saamelais–suomalainen–saamelainen sanakirja*. Girjegiisá Oy. Ohcejohka. (=SAMM²)
- Sammallahti, Pekka – Nickel, Klaus Peter 2006: *Sámi–duiskka sátnegirji. Saamisch–deutsches Wörterbuch*. Davvi Girji Os. Kárášjohka. (= SN)

2. A szócikkek felépítése

A szócikkek adatközlő, elemző és utaló részből épülnek fel.

2.1. Az adatközlő rész. A szócikk a címszóval kezdődik, ami után a jelentés áll. Ezt követik a forrásadatok, pl. *bargo/márkanat* 'Arbeitsmarkt | munkaerőpiac' (SAMM¹ 26; SAMM² 28; KÅV 40–41; SN 46).

2.1.1. A címszó. A címszavak alfabetikus sorrendben,⁶⁵ kövér betűtípussal szedve szerepelnek a szótárban. Ezek az 1978-ban elfogadott írásmódot követik, kivéve, ha az adott szó az újabb szótárakban már nem található meg, pl. *äw^ek^Hä^Hk* Sandholmen (szigetnév)⁶⁶ (LAG 295.). Vizsgálatomban az összetett szavakat minden esetben kételeműnek tekintem, így az összetételi főelemek határát || jellel, azok további elemeit | jellel jelölöm.

⁶⁵ A címszavak a lapp ábécének megfelelő betűrendben kerültek besorolásra.

⁶⁶ A sziget mai megnevezése Sáddesuolu, mely már nem tartozik a pluratívák közé.

löm, pl. *máilmmi/meaštirtvuoda//gilvohallamat* 'Weltmeisterschaft | világbajnokság' (SN 463).

2.1.2. A jelentés. A jelentés megadása mindig két nyelven történik. Először a vizsgált szó legújabb előfordulási helyén található jelentést adom meg (ez legtöbbször a német vagy a finn), majd ezt követi | jellel elválasztva a magyar jelentés.

2.1.3. Forrásadatok. A nyelvi adatok forrásainak rövidítése (ld. az 1. pontban) lappszámmal együtt az adatok után időrendben, zárójelben felsorolva áll. A lappszámra történő utalást csak a Lagercrantz szótár esetén hagyom el, és helyette – a finnugrisztikai hagyományoknak megfelelően, a könnyebb kereshetőség érdekében – az adat számára történő utalással hivatkozom. Amennyiben a szótárakban szereplő adat számhasználatában eltérés figyelhető meg az egyes szótárak között, úgy azt külön megjegyzéssel jelölöm: „ált. pl.”, „csak sg.”, „sg. is”, pl. *bállját* 'lining of wooden collar | hámiga bélése' (ált. pl. NIELS I/125; csak sg. SAMM¹ 31; csak sg. KÅV 46; csak sg. SN 56); *offisearat* 'Offizierkorps | tisztikar' (csak sg. SAMM¹ 337; csak sg. KÅV 386; sg. is SN 540). Ha a forrásadat mellett nem szerepel külön megjegyzés, az azt jelenti, hogy a szó csak többes formában használatos az említett szótárakban, pl. *heajat* 'Hochzeit | esküvő, ünnep' (LAG 1319.; NIELS II/347; SAMM¹ 213; SAMM² 108; KÅV 247; SN 353).

3. Az elemző rész

A szócikk második részében a címszó szerkezeti elemzése történik meg. Ez alapján a pluratívák egyszerű, többesjellel ellátott tőszavak vagy származékszavak,⁶⁷ illetve összetett szavak lehetnek. Az összetett szavak esetén az összetételi tagokat és azok jelentéseit is megadom; ezek határát a + jel jelöli:

mõhtor/sihkkelat ~ syhkkelat 'Motorrad | motorbicikli' (SN 486)

- Összetett szó: *mõhtor* 'Motor | motor' + *sihkkelat ~ syhkkelat* 'Fahrrad | bicikli' (< *sihkkel* ~ *-syhkkel* 'Rad | kerék').

Amennyiben a vizsgált szó – valamely forrás alapján – rendelkezik egyes számú alakokkal is, akkor az külön pontban, jelentésével együtt kerül be a szótárba:

- Sg alakja: *mõhtorsihkkel* ~ *-syhkkel* 'Motorrad | motorbicikli'.

⁶⁷ A tő és a származékszavak elkülönítése a lappban részletes vizsgálatot igényel, melyektől a szótárban eltekintek, kivéve a korrelatív pluratívákat, amelyek esetében a korrelatív képző jól felismerhető és az elemzés szempontjából fontos. Minden más esetben az „egyszerű szó” kategóriát használom.

Az elemző rész további részeiben az adott pluratíva „mintáiról” szólok, ill. szerkezeti és szemantikai vizsgálatokat végzek.

3.1. Bizonyos esetekben jól látható, hogy a lapp pluratív alak milyen átadó nyelvi (finn, norvég, svéd) minta alapján került be a lapp nyelvbe. A lapp pluratívák egy része tükörfordítással jött létre (általában Sammallahti nyelvújító tevékenysége eredményeként), vagy legalábbis a szemlélet azonos.

3.2. A pluratíva szerkezeti elemzése. Legelőször a pluratíva fajtájának meghatározását adom meg. Ezek az alábbiak lehetnek (részletesen ld. a dolgozat 6. fejezetében):

- a) Nem rendelkezik egyes számú paradigmával (*abszolút pluratíva*), pl. *heajat* 'Hochzeit | esküvő'.
- b) Rendelkezik egyes számú paradigmával, de az egyes és a többes számú alak jelentése kisebb vagy nagyobb mértékben eltér egymástól (*részleges pluratíva*). Ezen belül a következő alcsoportok állnak:
 - *általánosító többes szám*: az egyes számú alak egy határozott dolgot jelöl, miközben a pluratíva általánosabb, az 'olyan dolgok, mint' jelentést hordozza, pl. *fanas* 'Boot, Schiff | csónak, hajó' > *fatnasat* 'Flotte | flotta';
 - *átvitt jelentésű többes szám*: az egyes számú alak jelentése és a többes számú alak jelentése között csak kevés közös vonás van, pl. *bátneruovdi* 'Nagelklaue | karom' > *bátneruovddit* 'Zahnsperre | fogszabályozó';
 - *konkretizáló többes szám*: az absztrakt jelentést hordozó egyes szám mellett használatos a szónak pontosító, konkretizáló jelentéssel rendelkező többes számú alakja, pl. *glássa ~ klássa ~ lássa ~ lásse* 'Glass | üveg' > *glásat ~ klásat ~ lásat ~ láset* 'Brille | szemüveg';
 - *absztraháló többes szám*: a konkrét jelentésű egyes számú főnév mellett a többes számú alak absztrakt jelentést hordoz, pl. *bustávva* 'Buchstabe | betű' > *bustávat* 'Schrift | írás'.
- c) Rendelkezik egyes számú paradigmával, az egyes és a többes számú alak jelentése között látszólag nincs különbség, a szótárban viszont önálló szócikként jelenik meg (*fakultatív pluratíva*), pl. *gávnnas* 'Lachen | nevetés' > *gávnnasat* 'Gelächter | nevetés'.

- d) Olyan gyűjtőfogalmat takar, melynek egyes részeit a nyelv nem nevezi meg külön, azaz a részek megnevezéseire ugyanannak a szónak az egyes számú, az egésznek vagy a párnak a megnevezésére a többes számú alak használatos (*potenciális pluratíva*), pl. *gáma* 'cipő' > *gápmagat* '(egy pár) cipő'.
- e) Az 'emberek csoportja' jelentésű -š korrelatív képzővel jöttek létre. Ezeknek a szavaknak az egyes számú alakja képzett szó, de ez a forma ma már nem vagy csak ritkán használatos (*korrelatív pluratíva*), pl. *guoibmi* 'barát, haver' > (*gūimeš* 'társak, bajtársak, pajtások' >) *gūimmežat* 'társak, bajtársak, pajtások'.

3.3. A pluratívák szemantikai elemzése. Az elemző rész végén a pluratívák szemantikai csoportokba történő besorolása szerepel. A szemantikai csoportok a következők: 1. emberek; 2. állatok; 3. növények (és azok részei); 4. egyéb organizmusok; 5. testrészek, szervek; 6. ünnepek, események, rendezvények; 7. tevékenységek; 8. testi folyamatok, betegségek; 9. körülmények, viszonyok, kapcsolatok; 10. állapotok, adottságok; 11. viselkedés, szokások, hagyományok; 12. szervezetek, intézmények; 13. rendeletek, szabályzatok, intézkedések; 14. kommunikációval kapcsolatos szavak; 15. ismeretek, tanulmányok; 16. épületek, helyiségek; 17. ruházat; 18. használati tárgyak; 19. anyagok, élelmiszerek, árucikkek; 20. maradékok, melléktermékek, kacetok; 21. pénzügyek; 22. idővel kapcsolatos szavak; 23. fizikai jelenségek; 24. természethez kapcsolódó szavak; 25. tulajdonnevek; 26. egyéb (részletesen ld. a dolgozat **13.** fejezetében).

4. Utaló rész. A szócikk végén minden esetben → jellel történik utalás a szótár címszóval hasonló szerkezetű, további szavaira:

gumppe/ruovddit 'Wolfsfalle | farkascsapda' (SAMM¹ 197; KÅV 229; SN 331)

- Összetett szó: *gumpe* 'Wolf | farkas' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *bátne/ruovddit*, *čeavráruovddit*, *giehtaruovddit*, *gumpperuovvdi*, *ráđasruovddit*, *rieбанruovddit*, *ruovddit*, *ruskaruovddit*, *seakteruovddit*, *skieltoruovddit*

1. ***addagat*** 'Daten | adat(ok)' (SN 1)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *atta* 'Daten | adat'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
2. ***aje/rássa/šattut*** 'Mohngewächse | mákfélék (Papaveraceae)' (SN 4)
- Összetett szó: *aje* 'Mohn | mák (Papaver)' (< *aji* 'Halbschlaf | félálom, bódulat, kábulat' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
3. ***alfa/suotnjarat*** 'Alphastrahlen | alfa-sugarak' (SN 6)
- Összetett szó: *alfa* 'Alpha | alfa' + *suotnjarat* 'Strahlen | sugarak' (< *suonjar* 'Strahl, Lichtstrahl, Radius, Halbmesser | sugár').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
- *röntgensuotnjarat*
4. ***alimat*** 'Hüfte, Lende | csípő, derék' (SAMM¹ 4; SAMM² 16; KÅV 16; SN 6 [sg. is])
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *alin* 'Hüfte, Lende | csípő, derék'.
 - A többes szám használatára vö. fi. *kupeet, lanteet* 'ua.' [pl], no. *lender, hofter* 'ua.' [pl].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
5. ***alit/cearke/šattut*** 'Himmelsleitengewächse | csatavirágfélék (Polemoniaceae)' (SAMM¹ 4; KÅV 16; SN 6)
- Összetett szó: *alitcearki* 'Himmelsleiter | lángvirág (Polemonium)' (< *alit* 'blau | kék' + *cearki* 'Kelch, Becher, Pokal | kehely, serleg') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *sinilatva|kasvit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*

6. *alit/rásse//šattut* 'Storchschnabelgewächse | gólyaorrfélék (Geraniaceae)' (SN 6)

- Összetett szó: *alitrássi* 'Wald-Storchschnabel | gólyaorr (Geranium sylvaticum)' (< *alit* 'blau | kék' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

7. *alla/olbmot* 'ylimystö | arisztokrácia' (SAMM¹ 4; KÅV 17)

- Összetett szó: *allat* 'korkea | magas' + *olbmot* 'ihmiset; yleisö | emberek, közönség, nép'.
- Sg alakja: *allaolmmoš* 'ylimys | arisztokrata'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *aviisaolbmot, árvoalbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveolbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*

8. *AOS = Amerihká Ovttaštton stáhtat* 'die USA | Amerikai Egyesült Államok' (SN 11)

- Betűszó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
→ *Ovttaštton stáhtat*

9. *apmasáččat* 'strangers to each other | idegenek együtt' (NIELS I/2; vö. csak sg.: SAMM¹ 6; KÅV 18; SN 9)

- Egyszerű, képzett szó: *amas* 'foreign, strange | idegen' + -š korrelatív képző.
- Korrelatív pluratíva, fiktív Sg alakja: *amasáš* 'idegenek'.
- Szemantikai besorolása: emberek.

10. *arve/biktasat* 'Regenkleidung | esőruha' (SN 12)

- Összetett szó: *arvi* 'Regen | eső' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat'
- Sg alakja: *arvebivttas* 'Regenmantel | esőkabát' (< *arvi* 'Regen | eső' + *bivttas* 'Kleidungstück | ruhadarab').
- Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *sade/vaatteet* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dälvebiktasat, keavlabiktasat, liikebiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jobiktasat, ruovdebiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

11. *aspárggōš/šattut* 'Spargelartige Pflanzen | spárgafélék (Asparagaceae)' (SN 13)
- Összetett szó: *aspárggus* 'Spargel | spárga (Asparagus officinalis)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
12. *atnu/biktasat* 'Alltagskleidung | hétköznapi ruha' (NIELS I/12; SAMM¹ 9; SAMM² 19; KÅV 21; SN 14)
- Összetett szó: *atnu* 'Anwendung, Benutzung, Gebrauch, Einsatz | használat' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *arki|vaatteet* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvebiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvebiktasat, keavlabiktasat, liikebiktasat, molssabiktasat, olgguldabiktasat, ol'jobiktasat, ruovdebiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojudanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*
13. *atōma/vearjjut* 'Atomwaffen | atomfegyverzet' (SN 14)
- Összetett szó: *atōma* 'Atom | atom' + *vearjjut* 'Bewaffung | fegyverzet' (< *vearju* 'Waffe | fegyver').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *soahtevearjjut, váimmusvearjjut*
14. *attáldagat* 'Talent | tehetség' (csak sg.: SAMM¹ 9; SAMM² 19; KÅV 21; pl. is: SN 15)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *attáldat* 'Geschenk, Gabe, Spende | ajándék'.
 - Vö. fi. *lahja* 'ajándék' [sg] ~ *lahjat* 'tehetség' [pl].
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *luonduattáldagat*
15. *aviisa/olbmot* 'Presse (z.B. Redakteure und Journalisten bei Zeitungen) | sajtó' (SN 15)
- Összetett szó: *aviisa* 'Zeitung | újság' + *olbmot* 'Leute, Volk | emberek, nép' (< *olmmoš* 'Mensch, Person | ember').
 - Sg alakja: *aviisaolmmoš* 'Journalist(in), Ripoter(in) | újságíró'.
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, árvoolbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveolbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*

16. *aviissat* 'Presse | sajtó' (csak sg.: SAMM¹ 9; SAMM² 19; KÅV 22; pl. is: SN 15)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *aviisa* 'Zeitung | újság'.
 - A többes forma mintája a fi. *lehti* 'újság' [sg] ~ *lehdet* [pl] 'sajtó' lehet, vö. még no. *avis* [sg].
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
17. *áhčežat* 'isä ja lapsi | apa és gyerek' (LAG 139.; NIELS I/5; SAMM¹ 11; KÅV 24)
- Egyszerű, képzett szó: *áhčči* 'isä | apa' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva: Sg alakja: *áhčeš* (LAG, NIELS 'Vater und Kind, father and son (daughter) | apa és gyerek'; SAMM 1989 'isän kanssa | apával').
 - Szemantikai besorolása: emberek.
18. *áhpit* 'Stärke, Kraft | erő' (LAG 221.; sg. is SAMM¹ 11; sg. is KÅV 24; SN 18)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja *áhppi* 'voima, kyky | erő'.
 - A többes szerkezet mintája a fi. *voima* 'erő' [sg] ~ *voimat* 'erő' [pl] lehet.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
19. *áibmofámut* 'Luftwaffe, Luftstreitkräfte | légierők' (SN 19)
- Összetett szó: *áibmu* 'Luft | levegő' + *fámut* 'Kräfte; Mächte | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht | erő').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *ilma/voimat* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *bealuštanfámut, fámut, mearrafámut, rupmašfámut, soahtefámut, vearjoifámut*
20. *áibmofglásat* ~ *-klásat* ~ *-lásat* ~ *-láset* 'Sonnenbrille | napszemüveg' (SAMM¹ 11; SAMM² 20; KÅV 24–25; SN 19)
- Összetett szó: *áibmu* 'Luft | levegő' + *glásat* ~ *klásat* ~ *lásat* ~ *láset* 'Brille | szemüveg' (< *glássa* ~ *klássa* ~ *lássa* ~ *láse* 'Glas; Fenster | üveg').
 - Az utótagra vö. fi. *lasit* 'szemüveg' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *beaivvášláset* ~ *-lásat, čalbmeláset* ~ *-lásat, lásat, suddjenláset* ~ *-lásat, suodječalbmeláset* ~ *-lásat*
21. *áigašažat* '(good) time | (jó) idő, aranykor' (ált. pl. NIELS I/24)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *áigaš* 'good time | jó idő'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: idővel kapcsolatos szavak.

22. *áige/dávvalat* ~ *-távvalat* 'Kursbuch | menetrend' (csak sg. SAMM¹ 12; csak sg. SAMM² 21; csak sg. KÅV 25; SN 20)
- Összetett szó: *áigedávval* ~ *áigetávval* 'Fahrplan, Flugplan | menetrend' (< *áigi* 'Zeit, Stunde | idő' + *távval* ~ *dávval* 'Tafel, Gemälde | tábla, táblázat').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *aika/taulu* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
23. *áirasat* 'Vertretung, Delegation | képviselő, küldöttség' (csak sg. SAMM¹ 13; csak sg. SAMM² 21; csak sg. KÅV 26; SN 22)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *áirras* 'Abgeordnete, Delegierte | képviselő, delegált'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
24. *áisá/lēngget* 'hame for male reindeer, which is used when the sledge is of the ordinary kind with shafts | tengelyhám' (NIELS I/28)
- Összetett szó: *áisá* 'shaft | tengely, nyél, rúd' + *lēngget* 'harness | hám' (< *lēngi* 'hame | hám').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *aisa/länget* 'ua' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
25. *áissát* 'spectacle-frame | szemüveg szarai' (NIELS I/28; csak sg. SAMM¹ 13; csak sg. SAMM² 21; csak sg. KÅV 26; SN 22)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *áisá* 'shaft | tengely, nyél, rúd'.
 - Vö. fi. *aisa* 'szekérrúd' [sg] ~ *aisat* 'kétágú szekérrúd' [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
26. *álbmot/biktasat* 'Volkstracht | népviselet' (SN 23)
- Összetett szó: *álbmot* 'Volk, Nationalität | nép, nemzet' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - A többes alak mintája a fi. *vaatteet* 'ruházat' [pl] lehet.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *arvėbiktasat, atmubiktasat, biktasat, dälvėbiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jobiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

- 27. *álbmot|vierut*** 'Volkstum | folklór' (SN 24)
- Összetett szó: *álbmot* 'Volk, Nationalität; Allgemeinheit, Publikum; Volk | nép' + *vierut* 'Gebräuche, Umgangsformen | szokások' (< *vierru* 'Brauch, Gewohnheit; Konvention | mód, szokás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: viselkedés, szokások, hagyományok.
→ *árbevierut, beavdevierut, boradanvierut*
- 28. *Álppat*** (helynév) 'die Alpen | Alpok' (SN 26)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
- 29. *álššat*** 'Energie, Schwung | erő, erőnlét' (SAMM¹ 15; SAMM² 22; KÅV 29; SN 26)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
- 30. *álvvut*** 'catch, bag | fogás, zsákmány' (pl. is NIELS I/50; csak sg. SAMM¹ 15; KÅV 29)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *álvu* 'catch, bag | fogás, zsákmány'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 31. *árbe|vierut*** 'Überlieferung | hagyomány' (csak sg. SAMM¹ 16; csak sg. SAMM² 23; csak sg. KÅV 30; SN 28)
- Összetett szó: *árbi* 'Erbe, Erbschaft, Nachlass | örökség, eredet' + *vierut* 'Gebräuche Umgangsformen | szokások' (< *vierru* 'Brauch, Gewohnheit; Konvention | mód, szokás').
 - Sg alakja: *árbevierru* 'Tradition | hagyomány'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: viselkedés, szokások, hagyományok.
→ *álbmotvierut, beavdevierut, boradanvierut*
- 32. *árjannat*** 'decision, energy | kitartás, energia' (pl. is NIELS I/61)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *árjan* 'decision, energy | kitartás, energia'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.

33. **árjjat** 'decision, energy | kitartás, energia' (pl. is NIELS I/61; csak sg. SAMM¹ 17; csak sg. KÅV 30; SN 29)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *árja* 'decision, energy | kitartás, energia'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
34. **árvo|báhpárat ~ -báhpírat** 'Wertpapiere; Effekten | (tőzsdei) értékpapír' (csak sg. SAMM¹ 17; csak sg. SAMM² 23; csak sg. KÅV 32; SN 30)
- Összetett szó: *árvu* 'Wert, Geldwert; Wichtigkeit, Bedeutung | érték, fontosság, jelentőség' + *báhpárat ~ báhpírat* 'Papieren | papírok' (< *bábir* 'Papier | papír').
 - Sg alakja: *árvo|bábir* 'értékpapír'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *arvo|paperi* 'ua' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *áš'šebáhpírat ~ -báhpárat*
35. **árvo|olbmot** 'alles was Rang und Namen hat | mindenki, akinek rangja és neve van' (SN 30)
- Összetett szó: *árvu* 'Wert, Geldwert; Wichtigkeit, Bedeutung | érték' + *olbmot* 'Leute, Volk | emberek, nép' (< *olmmoš* 'Mensch, Person | ember').
 - Sg alakja: *árvo|olmmoš* 'Respektperson | tiszteletre méltó személy'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveolbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*
36. **árvo|sátne//lohkamat** 'arvosanaopinnot | diplomatanulmányok' (SAMM¹ 17; KÅV 32)
- Összetett szó: *arvosátni* 'arvosana | jegy (iskolában) (< *árvu* 'arvo, arvostus, arvio | érték' + *sátni* 'sana | szó') + *lohkamat* 'luvut, opinnot | tanulmányok' (< *lohkan* 'lukeminen, kotihartaus | olvasás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *arvo/sana//opinnot* 'ua' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *ávnnaslohkamat, lohkamat, vuodđolohkamat*
37. **áspasat** 'keitokset, teurastettua keítettävät sisäelimet | csemege, ínycséség (főzet, levágott, fővő belsőségek)' (SAMM¹ 18; csak sg. KÅV 32)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ásppas* 'maittava | ízletes'.

- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

38. *ássan/dilálašvuodat* 'Wohnverhältnisse | lakáskörülmények' (SN 32)

- Összetett szó: *ássan* 'Wohnen | lakás' + *dilálašvuodat* 'Verhältnisse | viszonyok, körülmények' (< *dilálašvuohta* 'Gelegenheit, Anlass, Veranstaltung; Umstand, Lage, Situation | alkalom, esemény').
- Tükörfordítás, vö. fi. *asunto|olot* 'lakásviszonyok' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *dilálašvuodat, eallindilálašvuodat, johtolatdilálašvuodat, orrundiálálašvuodat, vistēdilálašvuodat*

39. *ássan/golut* 'Wohnausgaben | lakhatási költség' (SN 32)

- Összetett szó: *ássan* 'Wohnen | lakás' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

40. *áster/šattut* 'asterikasvit | őszirózsafélék (Asteracea)' (SAMM¹ 18; KÅV 33)

- Összetett szó: *áster* 'Aster | őszirózsa' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Valószínűleg átvétel/tükörfordítás, vö. fi. *asteri/kasvit* 'ua' [pl]
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

41. *áššáskuhtit* 'Staatsanwaltschaft | államügyészség' (SN 33)

- Összetett szó: *ášši* 'dolog, ügy' + *kuhtti* 'valaki'
- Sg alakja: *áššáskuhtti* 'Staatsanwalt | államügyész'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

42. *áššáskuhttin/eiseválddit* 'Staatsanwaltschaft | államügyészség' (SN 33)
- Összetett szó: *áššáskuhti* 'Staatsanwalt | államügyész' + *eiseválddit* 'Behörde, Amt | hatóság' (< *eiseváldi* 'Obrigkeit | hatóság').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *ávvudanoasseválddit, dearvvašvuodaeiseválddit, eiseválddit, skuvlaeiseválddit, soalddáteiseválddit, sosiálaeiseválddit*
43. *áš'šę/báhpirat ~ -báhpirat* 'Unterlagen, Vorgang | bizonyíték, eljárás' (csak sg. SAMM¹ 18; csak sg. SAMM² 24; csak sg. KÅV 33; SN 33)
- Összetett szó: *áš'ši* 'Affäre, Fall, Sache | ügy, helyzet, eset' + *báhpirat ~ báhpirat* 'Papieren | papírok' (< *bábir* 'Papier | papír').
 - Sg alakja: *áš'šębábir* 'Akte, Dokument | okirat'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *asia/paperi* 'ua' [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
→ *árvobáhpirat ~ -báhpirat*
44. *áš'šę/golut* 'Prozesskosten, Gerichtskosten | eljárási költségek, bírósági költségek' (SAMM¹ 18; SAMM² 24; KÅV 33; SN 33)
- Összetett szó: *áš'ši* 'Affäre, Angelegenheit; Fall, Sache | ügy, helyzet' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben | fogyasztás' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *asia + kulut* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggęgolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrředangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liięgolut, máinnustangolut, mátkęgolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*
45. *áš'šit* 'Sachlage, Sachverhalt | tényállás' (csak sg. SAMM¹ 19; csak sg. SAMM² 24; csak sg. KÅV 33; SN 33–34)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *áš'ši* 'Affäre, Angelegenheit; Fall, Sache | ügy, helyzet'.
 - Valószínűleg átvétel, vö. fi. *asia* [sg].
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

46. *äw^ek^Hä^Hk* Sandholmen (szigetnév) (LAG 295.)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
47. *ávdnasat* 'Material, Zutaten | nyersanyag, hozzávalók' (csak sg. SAMM¹ 19; csak sg. SAMM² 24; csak sg. KÅV 34; SN 35)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ávnnas* 'Stoff, Rohstoff, Sustanz, Materie | anyag (iskolában)'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- *dikšunávdnasat*
48. *ávnnas/lohkamat* 'Fachstudium | szakmai tanulmányok' (SAMM¹ 20; SAMM² 24; KÅV 34; SN 35)
- Összetett szó: *ávnnas* 'Stoff, Rohstoff, Sustanz, Materie | (tan)anyag' + *lohkamat* 'Studium | tanulmányok' (< *lohkan* 'Lesen, Lektüre, Studieren; Zählen, Zählung; Hausandacht | olvasás').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *aine/opinnot* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
- *árvosanalohkamat, lohkamat, vuodđlohkamat*
49. *ávnnas/muorat* 'Nutzholz | nyersanyag' (csak sg. SAMM¹ 20; csak sg. SAMM² 24; csak sg. KÅV 34; SN 35)
- Összetett szó: *ávnnas* 'Stoff, Rohstoff, Sustanz, Materie; Zukünftige | (tan)anyag' + *muorat* 'Bäume, Hölzer | fák' (< *muorra* 'Baum, Holz | fa').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- *doaręsmuorat, gákkęsmuorat, goahcęmuorat, juolęmuorat, nállęmuorat, uvssotmuorat*
50. *ávttat* 'Wehen (bei der Geburt) | (szülési) fájdalmak' (LAG 293; NIELS I/34; SAMM¹ 20; KÅV 34; SN 35)
- Egyszerű szó.
 - A többes szám használatához vö. fi. (*synnytys*)*poltot* [pl], no. *veer* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
51. *ávvo/lanjat* 'Gesellschaftsräume | szórakozóhelyek' (SN 35)
- Összetett szó: *ávvu* 'Freude, Glückseligkeit, Wonne | öröm' + *lanjat* 'Räumlichkeiten | helyiségek' (< *latnja* 'Zimmer, Raum | szoba').

- Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *avo|paikat* 'ua' [pl].
- Abszolút pluratív.
- Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
→ *doaibmanlanjat, lanjat, válgalanjat*

52. *ávvo|mállásat* 'Festessen | ünnepi lakoma' (SN 36)

- Összetett szó: *ávvu* 'Freude, Glückseligkeit, Wonne | öröm' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
- Abszolút pluratív.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávjudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

53. *ávjudan|mállásat* 'Festessen | ünnepi lakoma' (SN 36)

- Összetett szó: *ávudit* 'sich freuen, feiern | örülni, ünnepelni' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
- Abszolút pluratív.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvomállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

54. *ávjudan||oasse|válddit* 'Festteilnehmer, Festpublikum | ünneplők' (SN 36)

- Összetett szó: *ávudit* 'sich freuen, feiern | örülni, ünnepelni' + *oasseváldi* 'Teilnehmer | résztvevő' (< *oassi* 'Teil, Anteil, Abschnitt | rész' + *váldi* 'Gewalt; Befugnis, Vogt; Müdigkeit | erő, jogosultság, nagykorúság').
- Abszolút pluratív.
- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *áššáskuhtineiseválddit, dearvvašvuođaeiseválddit, eiseválddit, skuvlaeiseválddit, soalddáeiseválddit, sosiálaeiseválddit, válddit*

55. *badje|lahtut* 'die oberen Gliedmassen | felső végtagok' (SN 37)

- Összetett szó: *badje-* 'Ober-, Über- | felső-' + *lahtut* 'Glieder | tagok' (< *lahttu* 'Glieder | tag').
- Abszolút pluratív.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *rumašlahtut*

- 56. *badje/oasit*** 'Aufbauten | felépítmények, díszlet' (SN 38)
- Összetett szó: *badje-* 'Ober-, Über- | felső-' + *oasit* 'Teile, Anteile | részek' (< *oassi* 'Teil, Anteil, Abschnitt | rész, osztály')
 - Sg alakja: *badjeoassi* 'Oberteil | felső rész'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
- 57. *badjosat*** 'Hochland, das höherliegende Gelände; Hochebene | felvidék' (SAMM¹ 22; SAMM² 26; KÅV 36; SN 38)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
- 58. *bađat*** 'die Federn eines Tellereisens für Füchse | rókacsapda vaslemezei' (NIELS I/147; csak sg. SAMM¹ 23; csak sg. SAMM² 26; csak sg. KÅV 37; SN 41)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bahta* 'Hintern, Gesäss, Popo; Boden | hátsó, fenék'.
 - Átvétel, vö. no. *bak* [sg].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 59. *badvešattut*** 'Hülsenfrüchte | hüvelyesek' (SN 39)
- Összetett szó: *badvi* 'Hülse | hüvely, héj' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 60. *bahážat* ~ *bahážagat*** 'Feinde (untereinander) | ellenségek (egymás között)' (NIELS I/104; SAMM¹ 22; SAMM² 26; KÅV 37; SN 40)
- Egyszerű, képzett szó: *bahá* 'arg, böse | gonosz, rossz, mérges' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *baháš* 'ellenségek'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 61. *baktearat* ~ *baktērat*** 'Bakterien | baktériumok (Bacteria)' (csak sg. SAMM¹ 24; csak sg. KÅV 39; SN 43)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bakteara* 'Bakterie | baktérium'.
 - Átvétel, vö. fi. *bakteeri* [sg], no. *bakterie* [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb organizmusok.

- 62. *balvvat*** 'Bewölkerung | felhőzet' (csak sg. SAMM¹ 25; csak sg. SAMM² 27; csak sg. KÅV 39; SN 44)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *balva* 'Wolke, Schwarm | felhő'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 63. *bargo/dienas//dieđut*** 'työtulotiedot | jövedelem-igazolás, adóbevallás' (SAMM² 27)
- Összetett szó: *bargodienas* 'työtulo | munkabér' (< *bargu* 'työ | munka' + *dienas* 'ansio, tienesti | kereset') + *dieđut* 'tiedot | tudások, információ' (< *diehtu* 'tieto | tudás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *työ|tulo//tiedot* 'ua' [pl] < *tieto* [sg].
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *heaggadieđut, iešdieđut*
- 64. *bargo/dilit*** 'Arbeitsverhältnisse | munkaviszony' (csak sg. SAMM¹ 26; SAMM² 27; csak sg. KÅV 40; SN 46)
- Összetett szó: *bargu* 'Arbeit, Werk | munka' + *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzet, körülmény' (< *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation | állapot, helyzet').
 - Az utótagra vö. fi. *tila* 'hely, állapot, helyzet' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *dálkędilit, eallindilit, johtolatdilit, sierradilit*
- 65. *bargo/márkanat*** 'Arbeitsmarkt | munkaerőpiac' (SAMM¹ 26; SAMM² 28; KÅV 40–41; SN 46)
- Összetett szó: *bargu* 'Arbeit, Werk | munka' + *márkanat* 'Markt, Wochenmarkt; Jahrmarkt, Kirmes, Rummel | piac' (< *márkan* 'Dorf, Kirchdorf, Flecken | falu').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *työ|markkinat* [pl], no. *arbeids|marked* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *máilmmimárkanat, márkanat*
- 66. *bargo/mátke//golut*** 'Pendlerausgaben | bejárási, ingázási költségek' (SAMM² 28; SN 46)
- Összetett szó: *bargomátki* 'Anfahrtsweg | odavezető út' (< *bargu* 'Arbeit, Werk | munka' + *mátki* 'Reise, Fahrt, Wegstecke, Tour | út, utazás') + *golut*

'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').

- Tükörfordítás, vö. fi. *työ/matka//kulut* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

→ *ássangolut, áš'šegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaimbagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

67. *bargo/neavvut* 'Handwerkszeug | szerszámkészlet' (SN 46)

- Összetett szó: *bargu* 'Arbeit, Werk | munka' + *neavvut* 'Gerät, Utensilien | eszköz' (< *neav'vu* 'Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel | tanács, eszköz').
- Sg alakja: *bargoneav'vu* 'Werkzeug, Gerät | eszköz'.
- Tükörfordítás, vö. fi. *työ/neuvo(sto)* [sg].
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *báhčinneavvut, bivdøneavvut, boradanneavvut, neavvut, oahpahasneavvut, oahppaneavvut, oahpponeavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*

68. *bargo/suodje//mearrádušat* 'Arbeitsschutzbestimmung | munkavédelmi rendelkezések' (SN 47)

- Összetett szó: *bargu* 'Arbeit, Werk | munka' + *suodji* 'Schutz, Deckung; Obhut, Zufluch | védelem' + *mearrádušat* 'Entscheidungen, Entschlusse | döntések, határozatok' (< *mearráduš* 'Entscheidung, Beschluss, Entschluss | döntés, határozat').
- Tükörfordítás, vö. *työ/suojelu//määräys* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályok, intézkedések.

→ *duol'lømearrádušat, láhkamearrádušat, tuol'lømearrádušat*

69. *bassaladdan/bulvarat* ~ *-pulvarat* 'Waschpulver | mosópor' (SN 48)

- Összetett szó: *bassaladdat* 'waschen | mosni' + *bulvarat* 'Pulver | por' (< *bulvvar* 'Pulver | por').
- Abszolút pluratíva.
- Az utótagra vö. fi. *pulveri* [sg], no. *pulver* [sg].
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *bulvarat* ~ *pulvarat*, *láibunbulvarat* ~ *-pulvarat*, *luhtehasbulvarat*

70. *bassalusat* 'Wäsche | szennyes' (SN 48)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

71. *bassi|mállásat* 'Abendmahl | vacsora' (SAMM¹ 27; KÅV 41; SN 48)

- Összetett szó: *bassi* 'Feiertag; Sonntag; Heilige | ünnepnap' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávdumállásat, ávvoállásat, ávvudanmállásat, dearvvohtamállásat, eahkędismállásat, eahkęsbeaimállásat, eahkętmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

72. *basttat* 'Zange, Zangen | fogó, csipesz' (NIELS I/144; SAMM¹ 27; SAMM² 28; KÅV 42; SN 48)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *basta* 'Wäscheklammer | csipesz'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botkenbasttat, duodjębasttat, duolbabasttat, garahanbasttat, gilgacikcenbasttat, lotnolasbasttat, njunębasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*

73. *bádjasat* 'nahat nutukkaan ruojuita ja ilttiä varten | rén lábbőre, melyekből a cipőt és cipő nyelvét készítik' (SAMM¹ 27; KÅV 43)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

74. *báhč̄in|dárbašat* 'Munition | muníció, útravaló' (SN 51)

- Összetett szó: *báhč̄in* 'Abschuss | indítás' + *dárbašat* 'Ansprüche, Bedürfnisse, | igény, szükség' (< *dárbbas̄* 'Bedarf, Bedürfnis, Erfordernis | szükség').
- Tükörfordítás, vö. fi. *ampuma|tarvikkeet* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *dárbašat, gievkandárbašat, goarrundárbašat, gohttendárbašat*

75. *báhč̄in|neavvut* 'Munition | lőszer, muníció, ' (SAMM¹ 28; KÅV 43; SN 51)

- Összetett szó: *báhč̄in* 'Abschuss | indítás' + *neavvut* 'Gerät, Utensilien | eszközök' (< *neav'vu* 'Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel |

tanács, eszköz')

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *bargoneavvut, bivdoneavvut, boradanneavvut, neavvut, oahpahusneavvut, oahppaneavvut, oahpponeavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*

76. *báhkát* 'Hitzewelle | kánikula' (csak sg. SAMM¹ 28; csak sg. SAMM² 29; csak sg. KÅV 44; SN 51)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *báhkka* 'Hitze | hő'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

→ *beatnatbáhkát, jeŋgenbáhkát*

77. *báhpat* 'Geistlichkeit | papság' (csak sg. SAMM¹ 29; csak sg. SAMM² 29; csak sg. KÅV 44; SN 52)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *báhppa ~ páhppa* 'Pastor, Pfarrer, Priester, Geistliche' | protestáns lelkész, katolikus pap'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

78. *báike/biergasat* 'everything belonging to a tent and all the implements used by a Mountain Lapp in daily life, including means of transport, harness, and the like | minden, ami a hegyi lappok sátrához tartozik, és minden, ami a mindennapi életben használatos, beleértve a közlekedési eszközöket is' (NIELS I/106–107)

- Összetett szó: *báiki* 'place, haunt | hely' + *biergasat* 'implement, thing | dolog' (< *bierggas* 'implement, thing | dolog').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *biergasat, biilabiergasat, bivdøbiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdebiergasat, vīdeobiergasat*

79. *bákte/gáiskke//šattut* 'Tüpfelfarngewächse | páfrányfélék (Polypodiaceae)' (SAMM¹ 30; KÅV 45; SN 54)

- Összetett szó: *bákte/gáiski* 'das Gewöhnliche Tüpfelfarn | hagyományos páfrány (Polypodium vulgare)' (< *bákti* 'Fels, Felsen, Klippe | szikla' + *gáiski* 'Wurmfarn | páfrány (Dryopteris)') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

80. *bákte/sul'lot* 'Schärenküste | szigetvilág' (SN 54)

- Összetett szó: *bákti* 'Fels, Felsen, Klippe | szikla' + *sul'lot* 'Inselgruppe | szigetcsoport' (< *suolu* 'Insel | sziget').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.

→ *Fearsul'lot, sul'lot*

81. *bálddalas/čieगत* 'vieruskulmat | mellékszögek' (SAMM¹ 30; KÅV 45; csak sg. SN 54)

- Összetett szó: *bálddalas* 'rinnakkainen, vierekkäinen | egymás mellett fekvő' + *čieगत* 'kulmat | szögek' (< *čiehkka* 'kulma, särmä; nurkka | sarok, szög').
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *vuostálasčieगत*

82. *báljes/siepman/šattut* 'Nacktsamer | csupaszmagvúak (Gymnospermae)' (SAMM¹ 31; KÅV 46; SN 55)

- Összetett szó: *báljis* 'kahl, glatzköpfig, nackt | kopasz' + *siepman* 'Same, Kern; Sperma | mag' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Vö. fi. *paljas/siemeniset* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

83. *bálká/šiehtadallamat* 'Tarifrunde, Tarifverhandlung | bértárgyalás' (SN 56)

- Összetett szó: *bálká* 'Lohn, Gehalt, Besoldung, Gage | bér' + *šiehtadallamat* 'Verhandlungen, Beratungen | tárgyalások' (< *šiehtadallan* 'Verhandlung, Beratung | tárgyalás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

84. *bállját* 'lining of wooden collar | hámiga bélése' (ált. pl. NIELS I/125; csak sg. SAMM¹ 31; csak sg. KÅV 46; csak sg. SN 56)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *bálljáj* 'lining of wooden collar | hámiga bélése'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 85. *bálsán/šattut*** 'Balsaminengewächse | nebánsvirágfélék (Balsaminaceae)' (SN 56)
- Összetett szó: *bálsáma* 'Balsam | balzsam' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 86. *bálvvát*** 'Dienstpersonal | személyzet' (csak sg. SAMM¹ 31; csak sg. SAMM² 30; csak sg. KÅV 47; SN 57)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bálvá* 'Diener, Mithelfer, Gehilfe | szolga, segítő'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 87. *bánit*** 'Gebiss | fogsor' (csak sg. SAMM¹ 33; csak sg. KÅV 49; sg. is SN 60)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bátini* 'Zahn; Zacke, Zinke; Sprosse; Speiche | fog'.
 - Részleges pluratíva, általánosító vagy átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *dahkubánit, vuollebánit*
- 88. *bátne/fál'lát*** 'hammasvalaat | fogascetek' (SAMM¹ 33; KÅV 49)
- Összetett szó: *bátini* 'hammas | fog' + *fál'lát* 'valaat | bálnák' (< *fális* 'valas | bálna').
 - Az utótagra, vö. fi. *valaat* 'bálna' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 89. *bátne/ruovddit*** 'Zahnsperre | fogszabályozó' (csak sg. SAMM¹ 33; csak sg. KÅV 49; SN 60)
- Összetett szó: *bátini* 'Zahn; Zacke, Zinke; Sprosse; Speiche | fog' + *ruovddit* 'Handsellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
 - Sg alakja: *bátneruovdi* 'Nagelklaue | 'szöghúzó'.
 - Az utótagra, vö. fi. *raudat* 'vas' [pl]
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čevráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovddit, ráđasruovddit, riebenruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*

90. *bázahasat ~ bázahusat* 'Unrat, Sondermüll | piszok, szemét' (SAMM¹ 34; SAMM² 32; KÅV 49; SN 61)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bázahas ~ bázahus* 'Rückstand, Rest, Überrest, Überbleibsen | maradék'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *vistebázahasat*
91. *beahce|liedde|šattut* 'Fichtenspargelgewächse | fenyőspárgafélék (Monotropaceae)' (SN 62)
- Összetett szó: *beahcelieddi* 'der Echte Fichtenspargel | fenyőspárga (Monotropa hypopitys)' (< *beahci* 'Kiefer | fenyő' + *lieddi* 'Blume, Blüte | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
92. *beahcešattut* 'Kieferngewächse | fenyőfélék (Pinaceae)' (SAMM¹ 34; KÅV 50; SN 62)
- Összetett szó: *beahci* 'Kiefer | fenyő (Pinus sylvestris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand' | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
93. *beaikašattut* 'Buchengewächse | bükkfélék (Fagaceae)' (SN 63)
- Összetett szó: *beaika* 'Buche | bükk (Fagus)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand' | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
94. *beaive|badjánan|livat* 'aamumakaus (poroilla) | reggeli pihenő (rénszarvasoknál)' (SAMM¹ 35; KÅV 51)
- Összetett szó: *beaivi* 'päivä, aurinko | nap' + *badjánit* 'nousta | felkel' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivelivat, čüvggodanlivat, eahkešguovssolivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, idedisguovssolivat, iđitlivat*

95. *beaiṽ/čalbmi/šattut* 'Herzblattgewächse | fehérmájvirág-félék (Parnassiaceae)' (SAMM¹ 35; KÅV 51; SN 63)
- Összetett szó: *beaiṽčalbmi* 'Herzblatt | fehérmájvirág (Parnassia)' (< *beaiṽi* 'Tag, Sonne | nap' + *čalbmi* 'Auge, Masche; Korn | szem') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
96. *beaiṽ/livat* 'päivämäkaus (poroilla) | napi pihenő (rénszarvasoknál)' (SAMM¹ 35; KÅV 51)
- Összetett szó: *beaiṽi* 'päivä, aurinko | nap' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaiṽbadjánanlivat, čüvvgodanlivat, eahkeṣguovssōlivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, iđedisguovssōlivat, iđtilivat*
97. *beaiṽ/nahkárát* 'Mittagsschlaf | szieszta (déli alvás)' (SN 63)
- Összetett szó: *beaiṽi* 'Tag, Sonne | nap' + *nahkárát* 'Schlaf (im konkreten Fall) | alvás (konkr.)' (< *nagir* 'Schlaf (allgemein) | alvás (ált.)').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *idjanahkárát, nahkárát*
98. *beaiṽvadágat ~ beaiṽvadagat* 'sunny weather | napfényes idő' (NIELS I/281; csak sg. SAMM¹ 35; csak sg. KÅV 51; csak sg. SN 63)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *beaiṽvadat ~ beaiṽvadat* 'sunshine | napfény'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
99. *beaiṽváš/láset ~ -lásat* 'Sonnenbrille | napszemüveg' (SAMM¹ 35; SAMM² 32; KÅV 51; SN 64)
- Összetett szó: *beaiṽváš* 'Sonne | nap' + *glásat ~ lásat ~ láset* 'Brille | szemüveg' (< *glássa ~ klássa ~ lássa ~ láse* 'Glas; Fenster | üveg').
 - Az utótagra, vö. fi. *lasit* 'üveg' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *áibmōglásat ~ -láset ~ áibmōlásat, čalbmláset ~ -lásat, lásat, suddjenláset ~ -lásat, suodječalbmláset ~ -lásat*

- 100. *bealbbáš/šattut*** 'Froschlöffelgewächse | vizi liliomfélék (Alismataceae)' (SN 64)
- Összetett szó: *bealbbáš* 'Froschlöffel | vizililiom (Alisma)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 101. *beallemas/šattut*** 'Leingewächse | lenfélék (Linaceae)' (SAMM¹ 37; KÅV 52; SN 67)
- Összetett szó: *beallemas* 'Leinen | len (Linum usitatissimum)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 102. *bealuštan/fámút*** 'Bundeswehr | haderő' (SAMM² 33; SN 68)
- Összetett szó: *bealuštit* 'verteidigen, behaupten | véd, állít' + *fámút* 'Kräfte, Macht | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht, Stärke, Wirkung; Vollmacht; Gültigkeiten | erő').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *puolustus/voimat* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áibmofámút, fámút, mearrafámút, rupmašfámút, soahtefámút, vearjofámút*
- 103. *bearrahaččat ~ bearrahaččat*** 'peräiset (kytkyessä) | lánc (horgászat során damil helyett használatos)' (SAMM¹ 37; KÅV 53)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 104. *bearaš/gaskavuodat*** 'Familienverhältnisse | családi viszonyok' (SAMM² 33; SN 68)
- Összetett szó: *bearaš* 'Familie | család' + *gaskavuodat* 'Verhältnisse, Beziehungen | kapcsolatok, viszonyok' (< *gaskavuohta* 'Verhältnis, Beziehung, Verbindung; Abkommen | kapcsolat, viszony').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *perhe/suhteet* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- 105. *beas'sáš/basit*** 'pääsiäispyhäät | húsvéti ünnepek' (SAMM¹ 38; KÅV 54)
- Összetett szó: *beas'sáš-* 'pääsiäis-' | húsvét-' + *basit* 'pyhäät | ünnepek' (< *bassi* 'pyhä, pyhäpäivä | ünnep, vasárnap').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *pääsiäis/pyhäät* 'ua.' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bismmábasit, loahppášbasit, mihkalmasbasit*

106. *beas'sážat* 'Ostern | húsvét' (sg. is NIELS I/300; SAMM¹ 38; SAMM² 34; KÅV 54; SN 70)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *bæs'aš ~ bæs'áš ~ bæssaš* 'Easter | húsvét'.
- Vö. fi. *pääsiäinen* 'ua.' [sg].
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

107. *beatnat/báhkát* 'Hundstage | kánikula' (SAMM¹ 39; KÅV 55; SN 71)

- Összetett szó: *beana* 'Hund | kutya' + *báhkát* 'Hitzewelle | hőség' (< *báhkka* 'Hitze | hő').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
→ *báhkát, jeŋgenbáhkát*

108. *beatnat/beaivvit* 'Hundstage | kánikula' (SAMM¹ 39; KÅV 55; SN 71)

- Összetett szó: *beana* 'Hund | kutya' + *beaivvit* 'Tage, Sonnen | napok' (< *beaivi* 'Tag, Sonne | nap')
- Tükörfordítás, vö. sv. *hund/dagar*, no *hundel/dager* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
→ *gaskabeaivvit, hearrábeaivvit, lihttøbeaivvit, riikkabeaivvit*

109. *beatnat/jokŋa/šattut* 'Hartriegelgewächse | somfélék (Cornaceae)' (SAM1989 39; KÅV 55; SN 71)

- Összetett szó: *beatnat/jokŋa* 'der Swedische Hartriegel | som (Cornus suecica)' (< *beana* 'Hund | kutya' + *jokŋa* 'Preiselbeere | som') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

110. *beatnat/juomut* 'hanhikit | pimpófélék' (SAMM¹ 39; KÅV 55)

- Összetett szó: *beana* 'koira | kutya' + *juomut* 'suolaheinät | sóskák' (< *juopmu* 'suolaheinä | sóska').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

111. *beavde|lihtit* 'Service | szervíz, teríték' (SN 71)

- Összetett szó: *beavdi* 'Tisch | asztal' + *lihtit* 'Geschirr | edények' (< *lihtti* 'Gefäss, Behälter, Wanne | edény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *lihtit, teadjalihtit*

112. *beavde|vierut* 'Tischmanieren | étkezési szokások' (SAMM¹ 39; SAMM² 34; KÅV 55; SN 71)

- Összetett szó: *beavdi* 'Tisch | asztal' + *vierut* 'Gebräuche Umgangsformen | szokások' (< *vierru* 'Brauch, Gewohnheit; Konvention | mód, szokás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: viselkedés, szokások, hagyományok.
→ *álbmotvierut, árbevierut, boradanvierut*

113. *behttosat* 'Mikado (Stäbchenspiel) | mikádó (játék)' (SAMM¹ 35; SAMM² 32; KÅV 50; SN 72)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *behttus* 'Betrug, Betrügerei, Schwindel, Schiebung, Täuschung, Verrat | csalás, áruulás, megtévesztés'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

114. *bēležat* 'Paar | pár, felek' (SAMM¹ 39; SAMM² 34; KÅV 56; SN 72)

- Egyszerű, képzett szó: *bealli* 'Half | fél' + *š* korrelatív képző.
- Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *bēleš* 'párok'.
- Szemantikai besorolása: emberek.

115. *bēllodat|njunnošat* 'Parteileitung | pártvezetőség' (SN 72)

- Összetett szó: *bēllodat* 'Partei | párt' + *njunnošat* 'Auslese, Elite, Direktion | kiválasztás, elit' (< *njunuš* 'Vortrupp, Spitze, Kopf; Leiter; Sturm | csúcs, fej').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.

116. *bērošteaddjit* 'Publikum | publikum' (SN 73)

- Egyszerű, képzett szó: *bēroštit* 'interessieren | érdeklődik' + *-eaddji* part. pres. képző

- Sg alakja: *bērošteaddji* 'Interessent | érdeklődő'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

117. *biđut* 'Festessen | ünnepi lakoma' (SN 75)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *pidot* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

118. *biebmo/lottit* 'Federvieh | baromfi' (csak sg. SAMM¹ 41; csak sg. KÅV 57; SN 75)

- Összetett szó: *biebmu* 'Essen, Kost, Nahrung; Aufzucht, Haustier | evés, étel, házi állat' + *lottit* 'Vögel | madarak' (< *loddi* 'Vogel | madár').
- Sg alakja: *biebmo/oddi* 'aljulintu | házi szárnyas'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állatok.

119. *biebmo/suddadan/váttisvuodat* 'Verdaungsbeschwerden | emésztési panaszok' (SN 75)

- Összetett szó: *biebmu* 'Essen, Kost, Nahrung; Aufzucht, Haustier | evés, étel, háziállat' + *suddadit* 'schmelzen, verarbeiten | olvad, feldolgoz' + *váttisvuodat* 'Schwierigkeiten | nehézségek' (< *váttisvuohhta* 'Schwierigkeit | nehézség').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
→ *njiellanváttisvuodat, váttisvuodat*

120. *biebmo/váhnemat* ~ *-vánhemat* 'Pflegeeltern, Adoptiveltern | nevelőszülők' (SAMM¹ 41; KÅV 57; SN 75)

- Összetett szó: *biebmu* 'Essen, Kost, Nahrung; Aufzucht, Haustier | evés, étel' + *váhnemat* 'Eltern | szülők' (< *váhnen* 'Elternteil | egyik szülő').
- Az utótagra vö. fi. *vanhemmat* 'szülők' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *risváhnemat, váhnemat* ~ *vánhemat*

121. *biegga/gaccat* 'Federwolken | bárányfelhő' (NIELS I/162; SAMM¹ 41; KÅV 58; SN 76)

- Összetett szó: *biegga* 'Wind, Luft | szél, levegő' + *gaccat* 'Finger | ujjak, fogó' (< *gazza* 'Nagel, Fingernagel | köröm').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

122. *biel'lo/daŋas/šattut* 'kuusamakasvit | loncfélék (Caprifoliaceae)' (SAMM¹ 42; KÅV 58)

- Összetett szó: *biel'lo/daŋas* 'Glocken-Heidekraut | mocsári hanga (*Erica tetralix*)' (< *biel'lu* 'kello | harang' + *daŋas* 'varpu | csarab (*Caluna*)') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

123. *biel'lo/šattut* 'Glockenblumengewächse | harangvirágfélék (Campanulaceae)' (SAMM¹ 42; KÅV 59; SN 77)

- Összetett szó: *biel'lu* 'Glocke; Glockenblume | harang, harangvirág' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Tükörfordítás, vö. fi. *kello/kasvit* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

124. *biepmus/sálttit* 'Nährsalze | tápanyagok, nyomelemek' (SN 78)

- Összetett szó: *biepmus* 'Nahrung | táplálék' + *sálttit* 'Salz (konkret) | só (konkr.)' (< *sálti* 'Salz (allgemein) | só (ált.)').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *sálttit*

125. *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (NIELS I/165; csak sg. SAMM¹ 42; csak sg. KÅV 59; SN 78)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *bierggas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biilabiergasat, bivdøbiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdøbiergasat, vīdeobiergasat*

126. *Bievát* Bø (helynév) (SAMM¹ 513)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

127. *bihttá/sohkkarat* 'Würfelzucker | kockacukor' (SN 79)

- Összetett szó: *bihttá* 'Stück | darab' + *sohkkarat* 'Zucker (konkret) | cukor (konkr.)' (< *sohkar* 'Zucker (allgemein) | cukor (ált.)').

- Vö. fi. *pala/sokeri* 'ua.' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bulvvarsohkkarat, jáf'fõsohkkarat, sohkkarat*

128. *biikka* 'Spikes | szögesgumi' (csak sg. SAMM¹ 44; csak sg. SAMM² 36; csak sg. KÅV 60; SN 80)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *biika* 'Dorn, Stachel; Zacke | tövis, fullánk'.
- Vö. fi. *piikki* 'tövis' [sg].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

129. *biila/biergasat* 'Autozubehör | autófelszerelés' (SN 80)

- Összetett szó: *biila* 'Auto, Wagen | autó' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierrgas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, bivdõbiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdebiergasat, vīdeobiergasat*

130. *biiporássi/šattut* 'Baldriangewächse | macskagyökérfélék (Valerianaceae)' (SN 81)

- Összetett szó: *biiporássi* 'Holunderblättrige Baldrian | bodzalevelű macskagyökér (Valeriana sambucifolia)' (< *biipu* 'Pfeife, Tabakspfeife; Lauf | pipa' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

131. *biktasat* 'Kleider, Kleidung, Bekleidung | ruházat' (NIELS I/174, 188; csak sg. SAMM¹ 48; csak sg. SAMM² 38; csak sg. KÅV 64; SN 87)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *bivttas* 'Kleidungstück | ruhadarab'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvëbiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, dälvëbiktasat, liikëbiktasat, molssabiktasat, olgguldabiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdebiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuõlbiktasat, vuolidusbiktasat*

132. *bilddat* 'teline | állvány, állványzat' (ált. pl. SAMM¹ 44; csak sg. KÅV 61)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bilda* 'teline | állvány, állványzat'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
133. *bilken/gilvvohallamat* 'Wettangeln | lékhorgászverseny' (SN 81)
- Összetett szó: *bilken* 'Eisangeln | lékhorgászat' + *gilvvohallamat* 'Wettkämpfe | versenyek' (< *gilvvohallan* 'Wettkampf | verseny').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *máilmimeaštirvuodagilvvohallamat*, *meaštirvuodagilvvohallamat*,
oaggungilvvohallamat, *rátkagilvvohallamat*, *riektęgieđahallamat*, *váldogieđahallamat*,
vuodjangilvvohallamat
134. *biraldas/darffit* 'seinäturpeet | fali tőzegfélék' (SAMM 1989 45; csak sg. KÅV 62)
- Összetett szó: *biras* 'ympäristö, kehä | környék, gyűrű' + *darffit* 'turpeet | tőzegek' (< *darfi* 'turpe | tőzeg').
 - Sg alakja: *biraldasdarfi* 'fali tőzeg'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *darffit*
135. *biraldas/lavnnjit* 'seinäturpeet | fali tőzeg' (SAMM¹ 45; csak sg. KÅV 62)
- Összetett szó: *biras* 'ympäristö, kehä | környék, gyűrű' + *lavnnjit* 'turpeet | tőzegek' (< *lavdnji* 'turpe | tőzeg').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *biraslavnnjit*
136. *biras/lavnnjit* 'kehävalli | fali tőzegfélék' (SAMM¹ 45; csak sg. KÅV 62)
- Összetett szó: *biras* 'ympäristö, kehä | környék, gyűrű' + *lavnnjit* 'turpeet | tőzegek' (< *lavdnji* 'turpe | tőzeg').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *biraldaslavnnjit*
137. *birgen/golut* 'Lebenshaltungskosten | megélhetési költségek' (SN 83)
- Összetett szó: *birget* 'zurechtkommen | elintéz, boldogul' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').

- Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költés' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, buvttadangolut, diggēgolut, divvungolut, doaimmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigēgolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

138. *birrasat* 'die nächste Umgebung | közeli környék' (SAMM¹ 46; SAMM² 37; KÅV 63; sg. is SN 82)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *biras* 'Umgebung | környék'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.

139. *bismmá/basit* 'pispantarkastus | püspöki látogatás, vizitáció' (SAMM¹ 46; KÅV 63)

- Összetett szó: *bismá* 'piispa | püspök' + *basit* 'pyhät | ünnepek' (< *bassi* 'pyhä, pyhäpäivä | ünnepnap').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beas'ášbasit, loahppášbasit, mihkalmasbasit*

140. *bivdo/biergasat* 'Fanggerät, Angelgerät | fogóeszköz, halászeszköz' (SAMM¹ 47; KÅV 64; SN 86)

- Összetett szó: *bivdu* 'Angeln, Jagd | horgászat, vadászat' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek, eszközök' (< *bierggas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog, eszköz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, biilabiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdebiergasat, vīdeobiergasat*

141. *bivdo/eatnamat* 'Jagdrevier, Jagd | vadászterület' (SN 86)

- Összetett szó: *bivdu* 'Angeln, Jagd | horgászat, vadászat' + *eatnamat* 'Erden | földek' (< *eatnan* 'Erde | föld').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *miehtēeatnamat, nuortaeatnamat, oarjēeatnamat*

142. *bivdo/neavvut* 'Fanggerät, Angelgerät | fogóeszköz, halászeszköz' (SAMM¹ 47; KÅV 64; SN 86)
- Összetett szó: *bivdu* 'Angeln, Jagd | horgászat, vadászat' + *neavvut* 'Gerät, Utensilien | eszköz' (< *neav'vu* 'Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel | tanács, eszköz').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bargoneavvut, báhčinneavvut, bivdoeavvut, boradanneavvut, neavvut, oahpahasneavvut, oahppaneavvut, oahpponeavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*
143. *bivge/rievnnat ~ -rievnnit* 'Graupen | dara' (SN 87)
- Összetett szó: *bivgi* 'Gerste | árpa' + *rievnnat ~ -rievnnit* 'Körnchen, Körner, Flocken | magok, magocskák, pelyhek' (< *rievdna ~ rievdni* 'Körnchen, Korn, Flocke | mag, magocska, pehely').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *hávvvarrievnnat ~ -rievnnit, lastarievnnat ~ -rievnnit, rīsenrievnnat ~ -rievnnit*
144. *bivge/surbmit* 'Graupen | dara' (SN 87)
- Összetett szó: *bivgi* 'Gerste | árpa' + *surbmit* 'Graupen, Getreiden | dara, gabonák' (< *surbmi* 'Graupen, Getreide | dara, gabona').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *hávvvaesurbmit, rīsensurbmit*
145. *bivut* 'die dicke Kleidung, Vermummung | vastag ruha, álca' (NIELS I/189; csak sg. SAMM¹ 48; csak sg. SAMM² 38; csak sg. KÅV 65; SN 87)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bivvu* 'die warme Kleidung | meleg ruha'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
146. *bivvalat* 'lämmin, leuto sää | meleg, enyhe idő' (SAMM¹ 48; SAMM² 38; KÅV 65)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bivval* 'lämmin, leuto | meleg, enyhe'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

- 147. *boađut*** 'Einkommen, Einkünfte | bevétel, jövedelem' (SAMM¹ 49; SAMM² 38; KÅV 65; SN 90)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *boahtu* 'Kommen, Ankunft; Resultat; Einkommen | érkezés, eredmény, bevétel'.
 - Vö. fi. *tulot* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *reantōboađut, sisaboađut*
- 148. *boaggejuolggit*** 'O-Beine, Säbelbeine | ó-lábak' (SN 88)
- Összetett szó: *boaggi* 'ein Mensch mit O-Beinen, ein Mensch, der nur mit Schwierigkeiten gehen kann; ein krummer Gegenstand | ó-lábú ember' + *juolggit* 'Beinen | lábak' (< *juolgi* 'Beine | láb').
 - Sg alakja: *boaggejuolgi* 'ein Mensch mit O-Beinen | ember, ó-lábakkal'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *leŋgejuolggit*
- 149. *boahkut*** 'Impfung, Impfserum, Impstoff | oltás, oltóanyag' (SAMM¹ 48; KÅV 65; SN 88)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *boahkku* 'Pocken | bárányhimlő'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 150. *boalddáhat*** 'Wehen | fájdalom' (SAMM¹ 49; SAMM² 38; csak sg. KÅV 67; SN 91)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *boalddáhat* 'Brennen, Schmerz, Entzündung | égés, fájdalom, gyulladás'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 151. *bođđosat*** 'Innereien | belsőségek' (sg. is NIELS I/216; csak sg. SAMM¹ 52; csak sg. SAMM² 40; csak sg. KÅV 69; SN 95)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bođus* 'teuraspala | nem színhúsdarab'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

152. bohce/basttat 'Rohrzange | csőfogó' (SN 95)

- Összetett szó: *bohcci* 'Rohr, Röhren, Halm, Tülle, Schnabel | nád, cső' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botkenbasttat, duodjebasttat, duolbabasttat, garahanbasttat, gilgacikcenbasttat, lomolasbasttat, njunnebasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*

153. bohce/rásit 'Doldengewächse | ernyősvirágúak (Apiaceae)' (SN 95)

- Összetett szó: *bohcci* 'Rohr, Röhren, Halm, Tülle, Schnabel | nád, cső' + *rásit* 'Blumen | virágok' (< *rássi* 'Blume | virág').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *bohkarásit, hávggarásit, uvlloásit, vuolahasrásit, vuovdarásit*

154. bohce/šattut 'sarjakukkaiset | ernyősvirágúak' (SAMM¹ 52; KÅV 70)

- Összetett szó: *bohcci* 'Rohr, Röhren, Halm, Tülle, Schnabel | nád, cső' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

155. bohčín/oamit 'lypsykarja | fejős háziállatok' (SAMM¹ 52; KÅV 70)

- Összetett szó: *bohčči* 'lypsájä | fejő' + *oamit* 'karja, kotieläimet | házi állatok' (< *oapmi* 'Besitz | tulajdon, vagyon').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állatok.
→ *oamit*

156. bohká/rásit 'pukinjuuret | földi tömjénfélék' (SAMM¹ 53; KÅV 70; csak sg. SN 96)

- Összetett szó: *bohkká* 'pukki, patopukki | kecskebak' + *rásit* 'kukat, kukkaset, ruohot | virágok, füvek' (< *rássi* 'kukka, kukkanen, ruoho | virág, fű').
- Sg alakja: *bohkarási* 'ahopukinjuuri | hasznos földitömjén'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *bohce/rásit, uvlloásit, vuolahasrásit, vuovdarásit*

157. boradan/neavvut 'Gedeck, (Geschirr und Besteck) | teríték, evőeszköz' (SN 99)

- Összetett szó: *boradit* 'essen | eszik' + *neavvut* 'Gerät, Utensilien | eszköz' (< *neav'vu* 'Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel | tanács, eszköz').

- Sg alakja: *boradanneav'vu* 'Besteck, Essbesteck | teríték, evőeszköz'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bargoneavvut, bivdoneavvut, neavvut, oahpahasneavvut, oahppaneavvut, oahpponeavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*

158. *boradan/vearjjut* 'Besteck, Essbesteck | teríték' (SN 99)

- Összetett szó: *boradit* 'essen | eszik' + *vearjjut* 'Bewaffung | fegyverzet' (< *vearju* 'Waffe | fegyver').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *atōmavearjjut, soahṭvearjjut, váimmusvearjjut*

159. *boradan/vierut* 'Tischsitten | asztali szokás, asztali illem' (SAMM¹ 54; KÅV 72; SN 99)

- Összetett szó: *boradit* 'essen | eszik' + *vierut* 'Gebräuche Umgangsformen | szokások' (< *vierru* 'Brauch, Gewohnheit; Konvention | mód, szokás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: viselkedés, szokások, hagyományok.
→ *álbmotvierut, árbevierut, beavdevierut*

160. *boralmasat* 'syömingit | lakoma' (SAMM¹ 55; KÅV 72; SN 99)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

161. *borgárat* 'Bürgerschaft, Bürgertum | polgárság' (csak sg. SAMM¹ 55; csak sg. SAMM² 41; csak sg. KÅV 72; SN 100)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *borgár* 'Bürger(in), Staatsbürger(in) | polgár, állampolgár'.
- Vö. no. *borger* 'ua.' [sg].
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

162. *borramuš/gálvvut* 'Lebensmittel | élelmiszer' (SN 101)

- Összetett szó: *borramuš* 'Essen, Nahrung, Kost | evés, táplálkozás, koszt' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggōhasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpōgálvvut, šiljōgálvvut, váljagálvvut, viessōgálvvut*

- 163. *boska/šattut*** 'Doldengewächse | ernyősvirágzatúak (Apiaceae)' (SN 102)
- Összetett szó: *boska* 'die Echte Engelwurz | orvosi angyalgyökér (Angelika archangelika)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 164. *bos'sut*** 'hetulavalaat | szilás cetek' (SAMM¹ 56; csak sg. KÅV 74; csak sg. SN 102)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bos'su* '(hetula) valas | bálna, cet'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 165. *bostagat*** 'pöhötys | puffadtság' (SAMM¹ 56; KÅV 74)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 166. *botken/basttat*** 'Kneifzange | csípő-/harapófogó' (SN 102)
- Összetett szó: *botken* 'Abtrennung, Abbruch; Umbruch | elválasztás, elszakítás' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *basttat*, *botkenbasttat*, *duodjebasttat*, *duolbabasttat*, *garahanbasttat*, *gilgacikcenbasttat*, *lotmolasttat*, *njunnebasttat*, *ráiganbasttat*, *vinjubasttat*
- 167. *botkkahasat*** 'Insekten | rovarok (Insecta)' (SN 103)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 168. *botnit*** 'Bodensatz, Kaffegrund | kávézacc' (SAMM¹ 52; SAMM² 39; KÅV 69; SN 94–95)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bodni* 'Grund, Boden, Ende | fenék, vég, alap'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

169. *botnję/miestta/šattut* 'Kreuzdorngewächse | bengefélék (Rhamnaceae)' (SN 103)
- Összetett szó: *botnjęmiestta* 'Faulbaum | madárberkenye' (< *botnji* 'Gewinde | csavar, spirál' + *miestta* 'Busch, Strauch | bokor') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
170. *botnję/ráhpát ~ -ráhpát* 'Wendeltreppe | csigalépcső' (SN 103)
- Összetett szó: *botnji* 'Gewinde | csavar, spirál' + *ráhpát ~ ráhpát* 'Treppen | lépcsők' (< *ráhppa* 'Treppe | lépcső').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *jor'riráhpát ~ -ráhpát, rul'laráhpát ~ -ráhpát*
171. *brillat ~ rillat* 'silmälasit | szemüveg' (NIELS III/289; SAMM¹ 57, 367; KÅV 75, 240)
- Egyszerű szó.
 - Átvétel, vö. no. *briller* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
172. *buddát* 'kivekset | herék' (SAMM¹ 58; csak sg. KÅV 76; csak sg. SN 105)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bud'ďá* 'kivespussi | herezacskó'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
173. *budę/gilvagať* 'Saatkartoffeln | vetőburgonya' (SN 105)
- Összetett szó: *budę* 'Kartoffeln | burgonya' + *gilvagať* 'Saaten | vetések' (< *gilvva* 'Saat | vetés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *gordnęgilvagať*
174. *budę/šattut* 'Nachtsschattengewächse | burgonyafélék (Solanaceae)' (SAMM¹ 58; KÅV 76; SN 105)
- Összetett szó: *budę* 'Kartoffeln | burgonya' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

- 175. *buksa/doalanat*** 'Hosentroger | nadrágtartó' (SN 106)
- Összetett szó: *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár' + *doalanat* 'Haltungen, Führungen | tartások, vezetések' (< *doallan* 'Haltung, Führung | tartás, vezetés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *suohkkodoalanat*
- 176. *bullje/lasta/šattut*** 'Dickblattgewächse | varjúhájfélék (Crassulaceae)' (SN 107)
- Összetett szó: *bulljela* 'Fetthenne, Mauerpfeffer | borsos varjúháj (Sedum)' (< *buljji* 'Glotzaug | düledt szem' + *lasta* 'Blatt | levél') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 177. *bulvarat ~ pulvarat*** 'Pulver (konkret) | por (konkr.)' (NIELS I/250, III/223; SAMM¹ 59, 350; csak sg. SAMM² 42; csak sg. KÅV 77; SN 107, 569)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bulvvar ~ pulvvar* 'Pulver (allgemein) | por (ált.)'
 - Átvétel, vö. no. *pulver* [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bassaladdanbulvarat ~ -pulvarat, láibunbulvarat ~ -pulvarat, luhtehasbulvarat*
- 178. *bulvvar/sohkkarat*** 'Puderzucker | porcukor' (SN 107)
- Összetett szó: *bulvvar* 'Pulver | por' + *sohkkarat* 'Zucker (konkret) | cukor (konkr.)' (< *sohkar* 'Zucker (allgemein) | cukor (ált.)').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bihttasohkkarat, jáffosohkkarat, sohkkarat*
- 179. *Buodggát*** Pykeija, Bygøynes (helynév) (SAMM¹ 513)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
- 180. *buokčan/biergasat*** 'Taucherausrüstung | búvárfelszerelés' (SN 109)
- Összetett szó: *buokčit* 'tauchen | merül' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierggas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog, eszköz').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, biilabiergasat, bivdøbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdøbiergasat, vīdeobiergasat*

- 181. *buollašat*** 'long or severe frost | hosszú, kemény fagy' (NIELS I/259; csak sg. SAMM¹ 61; csak sg. SAMM² 43; csak sg. KÅV 79; csak sg. SN 109)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *buolaš* 'frost | fagy'
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 182. *buorádaggat*** 'long-continued fine weather | hosszantartó jó idő' (NIELS I/263; csak sg. SAMM¹ 62; csak sg. KÅV 80)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *buorádat* 'good weather | jó idő'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 183. *buovjagat*** 'sarvivalaat | narválfélék (Monodontidae)' (SAMM¹ 63; KÅV 81; csak sg. SN 112)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *buovjja* 'maitovalas | fehér bálna/delfin (Delphinapterus leucas)'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 184. *būrežat*** 'gute Freunde/Freundinnen (untereinander) | barátok, barátnők (egymás között)' (NIELS I/272; SAMM¹ 63; SAMM² 44; KÅV 82; SN 113)
- Egyszerű, képzett szó: *buorre* 'gut, gern/gerne | jó' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *būreš* 'friends | barátok'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 185. *bustávat*** 'Schrift | írás' (csak sg. SAMM¹ 64; SAMM² 44; KÅV 82; SN 113)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *bustávva* 'Buchstabe | betű'.
 - Átvétel, vö. no. *bokstav* [sg].
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

- 186. *buvssat*** 'Hose | nadrág' (NIELS I/246; SAMM¹ 59, 64; SAMM² 42, 44; KÅV 76, 82; SN 106)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár'.
 - Átvétel, vö. no. *bukse* [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *doŋgárbuvssat, lášmmohallanbuvssat, mulssabuvssat, sisbuvssat, sistebuvssat, suohkkobuvssat, vuodjanbuvssat, vuojadanbuvssat*
- 187. *buvttadan/golut*** 'Produktionskosten | előállítási költség' (SN 114)
- Összetett szó: *buvttadit* 'herstellen | termelni, előállítani' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
- *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengulot, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienassáhppongolut ~ dienassáhppongolut, vuodđogolut*
- 188. *ceakcagat*** 'kalaöljyyn keitettäessä jäävät tähteet, merut | halolaj főzéséből származó maradéka' (SAMM¹ 67; KÅV 86)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 189. *cin'ne/baksamat ~ -baksamat*** 'Schamlippen | szeméremajkak' (SAMM¹ 68; KÅV 88; SN 120)
- Összetett szó: *cin'ni* ~ *cin'ná* 'Scheide, Vagina | vagina' + *baksamat* 'Lippen | ajkak' (< *bavssa* 'Lippe | ajak').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 190. *civzza/šattut*** 'Enziangewächse | tárnicsfélék (Gentianaceae)' (SN 121)
- Összetett szó: *civzza* 'Enzian | tárnics (Gentiana)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*

- 191. *curręgat*** 'Zwillinge (untereinander) | ikrek (egymás között)' (SN 124)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *cur're* 'Zwilling | iker'.
 - Potenciális pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 192. *currežat*** 'Zwillinge (untereinander), Zwillingpaar | ikrek (egymás között), ikerpár' (NIELS I/337; SAMM¹ 72; SAMM² 47; KÅV 91; SN 124)
- Egyszerű, képzett szó: *cur're* 'Zwilling | iker' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *curreš* 'twins | ikrek'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 193. *čadahan/návccat*** 'Leistungsfähigkeit | hatékonyság, teljesítőképesség' (SN 125)
- Összetett szó: *čadahit* 'ausführen, durchführen, absolvieren | kivezet, átvezet, teljesít' + *návccat* 'Fähigkeit | képesség' (< *nákca* 'Kapazität | kapacitás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
- *doaimmannávccat, doaimmahannávccat, máksinnávccat, mearridannávccat, návccat, vuoiņjanávccat*
- 194. *čalbmeļlášet ~ -lášat*** 'Brille | szemüveg' (LAG 2995.; SAMM¹ 74; SAMM² 48; KÅV 94; SN 126)
- Összetett szó: *čalbmi* 'Auge | szem' + *glášat ~ klášat ~ lášat ~ lášet* 'Brille | szemüveg' (< *glášsa ~ klášsa ~ lášsa ~ láše* 'Glas; Fenster | üveg').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *silmä/lasit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *áibmoļlášat ~ -lášet ~ -lášat, beaivvášlášet ~ -lášat, lášat, suddjenlášet ~ -lášat, suodječalbmeļlášet ~ -lášat*
- 195. *čáhceļbumpa//doaņggat*** 'Wasserpumpenzange | vízszivattyúfogó' (SN 131)
- Összetett szó: *čáhceļbumpa ~ pumpa* 'Wasserpumpe | vízpumpa' (< *čáhci* 'Wasser | víz' + *bumpa ~ pumpa* 'Pumpe | pumpa') + *doaņggat* 'Zange | fogó'.
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. no. *pumpe* [sg] + no. *tang* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *doaņggat, lihdoaņggat, popnávļedoaņggat, spihkárdoaņggat*

- 196. *čáhce/guolggat*** 'Trachom | trachoma (szembetegség)' (SAMM¹ 77; KÅV 97; SN 131)
- Összetett szó: *čáhci* 'Wasser | víz' + *guolggat* 'Haare | szőr, haj' (< *guolga* 'Haar | szőr, haj').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
→ *gulbmęguolggat, heasttagulggat*
- 197. *čáhce/ruoppit*** 'Windpocken, Blattern | bárányhimlő' (SN 132)
- Összetett szó: *čáhci* 'Wasser | víz' + *ruoppit* 'ruppit | hegek' (< *ruobbi* 'rupi | heg, var, ótvar').
 - Vö. fi. *rupi* 'ótvar, heg' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 198. *čáhppes/muorje/šattut*** 'Krähenbeerengewächse | varjúbogyófélek (Empetraceae)' (SAMM¹ 77; KÅV 98; SN 133)
- Összetett szó: *čáhppesmuorji* 'die Zwitterige Krähengeere | fekete mármorka (Empetrum nigrum)' (< *čáhppes-* 'schwarz- | fekete-' + *muorji* 'Beere, Frucht | bogyó') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Részleges tükörfordítás, vö. fi. *marja/kasvit* 'bogyós növény' [pl.].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 199. *čájáhal'lit*** 'Besetzung | szereposztás' (SN 134)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čájáhal'li* 'Schauspieler(in) | színész(nő)'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 200. *čállin/biergasat*** 'Schreibzeug, Schreibwaren | írószer' (SAMM¹ 78; KÅV 99; SN 135)
- Összetett szó: *čállin* 'Schrift, Schreiben | írás' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierggas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kirjoitus/välineet* 'ua.' [pl.].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, bülabiergasat, bivdobiergasat, buokčانبiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovđebiergasat, vīdeobiergasat*

201. *čárvvat* 'Finger, die Hand voll | ujjak, marok' (SAMM¹ 79; SAMM² 51; csak sg. KÅV 100; SN 136)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čárvá* 'Hand, Griff | kéz'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
202. *čeavrá/ruovddit* 'saukonraudat | vidrafogóvas' (SAMM¹ 81; KÅV 102)
- Összetett szó: *čeavrris* 'saukko | vidra' + *ruovddit* 'raudat, kahleet | bilincs' (< *ruovdi* 'rauta | vas').
 - Az utótagra vö. fi. *raudat* 'vas' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátneruovddit, giehtaruovddit, gumperuovvdi, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*
203. *čierrát* 'Weinen | sírás' (csak sg. SAMM¹ 83; SAMM² 52; csak sg. KÅV 105; SN 142)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čier'rá* 'Heulsuse | bőgőmasina'
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
204. *čikŋa/diŋggat* 'Nippsachen | csecsebecsék' (SN 143)
- Összetett szó: *čikŋa* 'Schmuck, Verzierung, Dekor | ékszer, dísz' + *diŋggat* 'Dinge, Gegenstände | dolgok, tárgyak' (< *diŋga* 'Ding, Gegenstand | dolog, tárgy').
 - Sg alakja: *čikŋadiŋga* 'Schmuckgegenstand | dísz tárgy'.
 - Az utótagra vö. no. *ting*.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *ruskadiŋggat*
205. *čikŋa/vidjji* 'Kette (Schmuck) | lánc (ékszer)' (SN 143)
- Összetett szó: *čikŋa* 'Schmuck, Verzierung, Dekor | ékszer, dísz' + *vidjji* 'Ketten | láncok' (< *vidji* 'Kette | lánc').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *muoktaviđjji, viđjji*

- 206. *čivggat*** 'Wurf | alom' (SN 145)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *pehkut* 'ua.' [pl].
 - Sg alakja: *čivga* 'Junge, Gör | kölyök, fióka, poronty'.
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 207. *čičže/liivat*** 'Büstenhalter | melltartó' (SN 145)
- Összetett szó: *čičži* 'Brust | mell' + *liivat* 'Leibchen, Miedern, Westen | mellénykék, fűzők' (< *liiva* 'Leibchen, Mieder, Westen | mellényke, fűző').
 - Az utótagra vö. fi. *liivit* [pl], de no. *byste/holder* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *gádjunliivat, govduunliivvat*
- 208. *čoahkkin/njuolggadusat*** 'Geschäftsordnung | üzleti szabály' (SN 146)
- Összetett szó: *čoahkkin* 'Sitzung, Tagung, Treffen | gyűlés, találkozó' + *njuolggadusat* 'Richtlinien, Geschäftsordnung | irányelv' (< *njuolggadus* 'Regel | szabály').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *dáluortnetnjuolggadusat, johtolatnjuolggadusat, njuolggadusat, ortmetnjuolggadusat*
- 209. *čoakkáhasat ~ -husat*** 'rippeet | összegyűjtött szemét' (SAMM¹ 86)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čoakkáhas ~ čoakkáhus* 'kooste | összegzés'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 210. *čoakkálmásat ~ čoakkálmásat*** 'Andacht | felekezeti összejövetel' (SAMM¹ 86; SAMM² 53; SN 146)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čoakkálmás ~ čoakkálmás* 'Sitzung, Tagung, Treffen | ülés, találkozás'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 211. *čoalit*** 'Eingeweide, Gedärme | belsőség, belek' (SAMM¹ 86; SAMM² 53; csak sg. KÅV 108; SN 146)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čoalli* 'Darm | bél'.

- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

212. *čoalle/námit* 'Darmzotten | bélbolyhok' (SAMM¹ 86; KÅV 108; SN 146)

- Összetett szó: *čoalli* 'Darm | bél' + *námit* 'Magenhaut | gyomornyálkahártya' (< *námmi* 'Bast | háncs').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *čoavjenámit, námit*

213. *čoar/bealit* 'Hüfte, Becken | csípő, medence' (csak sg. SAMM¹ 87; csak sg. SAMM² 53; csak sg. KÅV 109; SN 147)

- Összetett szó: *čoar* '' + *bealit* 'Hälfte | felek' (< *bealli* 'Half | fél')
- Sg alakja: *čoarbealli* 'Keule, Schlägel, Schinken | sonka, fenék'.
- Részleges pluratíva általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

214. *čoavje/námit* 'mahalaukunnukka | gyomornyálkahártya' (SAMM¹ 88; KÅV 110)

- Összetett szó: *čoavji* 'maha | gyomor' + *námit* 'nukka | boholy' (< *námmi* 'naama | háncs').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *čoallenámit, námit*

215. *čohkun/gáiske/šattut* 'Rippenfarngewächse | bordapáfrányfélék (Blechnaceae)' (SN 150)

- Összetett szó: *čohkungáiski* 'Rippenfarn | bordapáfrány (Blechnum spicant)' (< *čohkun* 'Kamm | fésű' + *gáiski* 'Wurmfarn | páfrány') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

216. *čöllosat* 'suolirasvat | bélzsírok' (SAMM¹ 89; KÅV 112)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

217. *čuigosat* 'hiihdot, hiihtokilpailut | síelés, síverseny' (SAMM¹ 90; KÅV 113)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *hiihdot, hiihto/kilpailut* 'ua.' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

218. *čuoigamat* 'Skirennen | síverseny' (NIELS I/432; SAM SAMM¹ M1 92; SAMM² 56; KÅV 115; SN 154)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *čuoigan* 'Skifahren, Skilaufen, Skilauf | síelés'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

219. *Čuoiggaheaddjit* 'der Gürtel des Orion | az Orion öve' (csak sg. SAMM¹ 92; csak sg. SAMM² 56; csak sg. KÅV 115; SN 155)

- Egyszerű, képzett szó: *čuoiggaheit* 'Ski laufen | síelni' + *-eaddji* part. pres. képző.
- Sg alakja: *čuoiggaheaddji* 'Hintermann, Verfolger | üldöző, hátul lévő ember'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
→ *oahpaheaddjit*

220. *Čuoigit* 'Kaksoistähdet | Ikrék (csillagkép)' (SAMM¹ 92; csak sg. SAMM² 56; csak sg. KÅV 115)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *čuoigi* 'hiihtäjä | síelő'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.

221. *čuoilahagat* 'hake | fűrészpor' (SAMM¹ 93; sg. is KÅV 116)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *čuoilahat* 'hogstfelt | fűrészpor'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacetok.

222. *čuoibma/muor/šattut* 'Geissblattgewächse | loncfélék (Caprifoliaceae)' (SN 156)

- Összetett szó: *čuoibmamuorra* 'die blaue Doppelbeere | kék mézbogyó (Lonicera caerulea)' (< *čuoibma* 'Knoten, Schleife | csomó' + *muorra* 'Baum, Holz | fa') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

- 223. *čuoŋga/báلكut*** 'Flutlicht | reflektor, rivalda' (csak sg. SAMM¹ 94; csak sg. KÅV 118; SN 158)
- Összetett szó: *čuoŋga* 'Licht, Lichtschein, Beleuchtung | fény' + *báلكut* 'werfen | dob'.
 - Sg alakja: *čuoŋgabáلكu* 'Scheinwerfer | fényszóró'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 224. *čuoŋgga*** 'Beleuchtung | világítás' (csak sg. SAMM¹ 94; csak sg. SAMM² 54; csak sg. KÅV 118; SN 158)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *čuoŋga* 'Licht, Lichtschein, Beleuchtung | fény'.
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *čuožžunčuoŋgga*, *gáhtačuoŋgga*, *goazančuoŋgga*, *váruhančuoŋgga*
- 225. *čuožžamat*** 'Kette (auf dem Webstuhl) | lánc (szövőszéken)' (SN 159)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 226. *čuožžun/čuoŋgga*** 'Standlicht | helyzetjelző (autóban)' (SAMM¹ 95; KÅV 119; SN 159)
- Összetett szó: *čuožžun* 'Stand, Stehen | állás' + *čuoŋgga* 'Beleuchtung | kivilágítás' (< *čuoŋga* 'Licht, Lichtschein, Beleuchtung | fény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čuoŋgga*, *gáhtačuoŋgga*, *goazančuoŋgga*, *váruhančuoŋgga*
- 227. *čuroŋlasta/šattut*** 'kihokkikasvit | harmafűfélék' (SAMM¹ 95; KÅV 119; SN 160)
- Összetett szó: *čuroŋlasta* 'kihokki | harmafű' (< *čuru* 'kärpänen | légy' + *lasta* 'lehti | levél') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 228. *čūvggodan/livat*** 'aamumakaus (poroilla) / reggeli pihenő (rénszarvasoknál)' (SAMM¹ 96; KÅV 120)
- Összetett szó: *čūvggodit* 'valjeta | hajnalodik' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaiveŋlivat*, *eahkeŋguovssŋlivat*, *gaskabeilivat*, *gaskijalivat*, *idjalivat*, *iđedisguovssŋlivat*, *iđtilivat*

- 229. *dahku/bánit*** 'falsche Zähne, Zahnprothese | műfogsor, protézis' (SN 164)
- Összetett szó: *dahku* 'künstlich | mesterséges' + *bánit* 'Gebiss | fogazat' (< *báttni* 'Zahn; Zacke, Zinke; Sprosse; Speiche | fog').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bánit, vuollebánit*
- 230. *dahku/vuovttat*** 'Perücke | paróka' (SN 164)
- Összetett szó: *dahku* 'künstlich | mesterséges' + *vuovttat* 'Haare | haj' (< *vuokta* 'Haar | haj').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *eamivuovttat, vuovttat*
- 231. *dajahusat*** 'Joiktext | jokka szövege' (NIELS I/473; SAMM¹ 98; SAMM² 58; csak sg. KÅV 122; SN 164)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dajahus* 'Ausdrucksweise, Floskel | kifejezés'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
- 232. *dajas/šattut*** 'Heidekrautgewächse | erikafélék (Ericaceae)' (SAMM¹ 98; KÅV 122; SN 165)
- Összetett szó: *dajas* 'Heidekraut | csarabfű (Calluna)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 233. *darffit*** 'Torfmoose | tőzegmoha (Sphagnidae)' (SAMM¹ 98; csak sg. KÅV 122; sg. is SN 165)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *darfi* 'Torf | tőzeg'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *biraldasdarffit*
- 234. *davvi/riikkat*** 'die nordischen Länder | északi országok' (SAMM¹ 100; SAMM² 60; KÅV 124; SN 168)
- Összetett szó: *davvi* 'Norden | észak' + *riikat* 'Lände | országok' (< *riika* 'Reich, Land | ország').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *lulliriikkat, nuortariikkat, oarjiriikkat*

235. *dáiddut* 'járki | készség' (SAMM¹ 102; SAMM² 61; csak sg. KÅV 126)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dáidu* 'taito, osaaminen | tudás'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.

236. *dálážat* 'Moderne, die jetzigen Verhältnisse | mostani helyzet' (SAMM¹ 102; SAMM² 61; csak sg. KÅV 126; SN 173)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dáláš* 'Gegenwart, Jetztzeit | jelen'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.

237. *dálke|dilit* 'Wetterlage | időjárási helyzet' (SAMM¹ 102; KÅV 126; sg. is SN 173)

- Összetett szó: *dálki* 'Wetter | idő' + *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzet, körülmény' (< *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation; Zeit, Schwierigkeit | állapot, helyzet').
- Sg alakja: *dálkedilli* 'Witterung | időjárás'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *bargodilit, dilit, eallindilit, johtolatdilit, sierradilit*

238. *dállearkkat* 'lautaset | cintányér' (SAMM¹ 103; SAMM² 61; csak sg. KÅV 12; csak sg. SN 165, 173)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dállearka* 'lautanen | tányér'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

239. *Dálmát* Taalmain saari, Kjelmøy' (helynév) (SAMM¹ 514)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

240. *dálu|ortnet|njuolggadusat* 'Hausordnung | házirend' (SN 174)

- Összetett szó: *dállu* 'Haus | ház' + *ortnetnjuolggadusat* 'die ordnungsbehördlichen Verordnungen | hatósági rendeletek' (< *ortnet* 'Ordnung | rend' + *njuolggadusat* 'Richtlinien, Geschäftsordnung | irányelv')

< *njuolggadus* 'Regel | szabály').

- Tükörfordítás, vö. fi. *talon//järjestys/säännöt* 'ház + rend + szabály' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *čoahkkinnjuolggadusat, johtolatnjuolggadusat, njuolggadusat, ortmetnjuolggadusat*

241. *dálve|biktasat* 'Winterkleidung | téli ruházat' (SN 174)

- Összetett szó: *dálvi* 'Winter | tél' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung, Bekleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvebiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, liikebiktasat, molssabiktasat, olgguldabiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdeþbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuõlbiktasat, vuolidusbiktasat*

242. *dálve|fuodðarat* 'Winterfutter | téli takarmány' (SAMM² 61; SN 174)

- Összetett szó: *dálvi* 'Winter | tél' + *fuodðarat* 'Futtern | takarmányok' (< *fuodðar* 'Futter | takarmány').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

243. *dálve|suojit* 'Winterkleidung | téli ruházat' (SN 174)

- Összetett szó: *dálvi* 'Winter | tél' + *suojit* 'Kleidung | ruha' (< *suodji* 'Schutz, Obhut | védelem, oltalom').
- Vö. fi. *talvi/suojat* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *suojit*

244. *dánsejaččat* 'Ball, Tanzabend | bál, táncest' (SAMM¹ 104; csak sg. KÅV 128; SN 175)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

245. *dánssat* 'Ball, Tanzabend | bál, táncmulatság' (SAMM¹ 104; SAMM² 62; KÅV 128; SN 175)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dánsa* 'Tanz | tánc'.
- Vö. fi. *tanssit* 'ua.' [pl].
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

- 246. *dárbašat*** 'Ansprüche, Bedürfnisse | kellékek' (SAMM¹ 104; SAMM² 62; csak sg. KÅV 128; SN 176)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dárbbaš* 'Bedarf | szükség'.
 - Vö. fi. *tarpeet* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 247. *dávdda|boahtin||hehttehusat*** 'Vorbeugung | megelőzés' (SN 179)
- Összetett szó: *dávda* 'Krankheit | betegség' + *boahtin* 'Kommen | érkezés, jövés' + *hehttehusat* 'Behinderungen | akadályozás' (< *hehttehus* 'Hindernis, Behinderung | akadály'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *varrajohtinhehttehusat*
- 248. *Dávvgát*** 'der Grosse Bär | Nagymedve' (SAMM¹ 106; SAMM² 63; KÅV 130; SN 179)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 249. *dávvggit*** 'Federung | rugózat' (csak sg. SAMM¹ 106; csak sg. SAMM² 63; csak sg. KÅV 130; SN 179)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dávgi* 'Bogen, Feder | ív, vonó, rugó (fegyver, hegedű esetén)'.
 - Vö. fi. *joustimet* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 250. *dávvggut*** 'Strapaze | fáradtság' (sg. is NIELS I/505; SAMM¹ 106; KÅV 130; SN 179)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *rasitukset* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
- 251. *deahkit*** 'Muskulatur | izomzat' (csak sg. SAMM¹ 107; csak sg. SAMM² 63; csak sg. KÅV 131; SN 181)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *deahkki* 'Muskel | izom'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

- 252. *deajat ~ teajat*** 'Tee, Teeblätter | tea (levelek)' (SAMM¹ 107, 450; SAMM² 63, 197; KÅV 131, 542; SN 117, 698)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *deadja ~ teadja* 'Tee (als Getränk) | tea (mint ital)'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 253. *dealgešattut*** 'Frauenfarngewächse | hölgypáfrányfélék (Athyriaceae)' (SN 182)
- Összetett szó: *dealgi* 'Blasenfarn | páfrány (Cystopteris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 254. *dealggáššattut*** 'Sumpffarngewächse | tőzgepáfrányfélék (Thelypteridaceae)' (SN 182)
- Összetett szó: *dealggáš* 'Bergfarn | hólyagpáfrány (Oreopteris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 255. *dearvahan/sánit*** 'tervehdyspuhe, tervehdyssanat | üdvözlő beszéd, köszöntő' (SAMM¹ 108; KÅV133)
- Összetett szó: *dearvahit* 'tervehtiä | üdvözöl' + *sánit* 'sanat | szavak' (< *sátni* 'sana | szó').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *tervehdys/sanat* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
- *guohcunsánit, muitosánit, ruos'salassánit, ruos'sasánit, sáttasánit*
- 256. *dearvvašvuoda/eise/válddit*** 'Gesundheitsamt | egészségügyi hivatal' (SN 183)
- Összetett szó: *dearvvašvuhta* 'Gesundheit | egészség' + *eiseválddit* 'viranomaiset | hatóságok' (< *eiseváldi* 'esivalta | hatóság').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
- *áššáskuhtineiseválddit, ávvudanoasseválddit, eiseválddit, skuvlaeiseválddit, soalldáteiseválddit, sosiálaeiseválddit, válddit*

- 257. *dearvuođat* ~ *dearvuođat*** 'Gruss, Verabschiedung | üdvözet, elköszönés' (NIELS I/618; SAMM¹ 108; SAMM² 64; KÅV 133; SN 183)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *terveiset* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
→ *earrødearvuođat*
- 258. *dearvuohta*/*mállásat*** 'Abschiedessen | búcsúvacsora' (SN 184)
- Összetett szó: *dearvuođat* 'Gruss, Verabschiedung | üdvözet, elköszönés' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvmállásat*, *ávvdanmállásat*, *bassimállásat*, *eahkędismállásat*, *eahkęsbeaimállásat*, *eahkętmállásat*, *gaskabeaimállásat*, *guos'semállásat*, *juovlamállásat*, *mállásat*, *ráv'vejašmállásat*, *riepmømallásat*, *rihppamállásat*, *váldømállásat*
- 259. *didnø*/*debbot*** 'Kieselalgen | kovamoszat (Bacillariophyceae)' (SN 187)
- Összetett szó: *didnu* 'Feuerstein | tűzkő' + *debbot* 'Tangen | moszatok' (< *deappu* 'Tang | moszat').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *ruksesdebbot*, *ruonádebbot*, *ruškesdebbot*
- 260. *dieđut*** 'Kentnisse, Information | tudás, információ' (csak sg. SAMM¹ 111; csak sg. SAMM² 65; csak sg. KÅV 136; SN 189)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *diehtu* 'Wissen, Kenntnis | tudás'.
 - Vö. fi. *tieto* [sg] ~ *tiedot* [pl] 'ua.'
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *fágadieđut*, *heaggadieđut*
- 261. *diehppelieđagat*** 'Korbblütengewächse | őszirózsavirágúak (Compositae/Asteraceae)' (SAMM¹ 110; KÅV 135; SN 188)
- Összetett szó: *diehppi* 'Quaste, Troddel | bojt' + *lieđagat* 'Blumen | virágok' (< *lieđdi* 'Blume | virág').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *nástęlieđagat*, *njuovččalieđagat*, *ruos'salieđagat*

262. *dierbmá|muorje|šattut* 'Einbeerengewächse | farkasszőlőfélék (Trilliaceae)' (SN 190)

- Összetett szó: *dierbmámuorji* 'die Vierblättrige Einbeere | farkasszőlő (Paris quadrifolia)' (< *dierbmá* 'suti | ecset, pamacs' + *muorji* 'Beere, Frucht | bogyó, gyümölcs') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

263. *dierbmá|rásse|šattut* 'Adlerfarngevächse | saspáfrányfélék (Hypolepidaceae)' (SN 190)

- Összetett szó: *dierbmárássi* 'Adlerfarn | saspáfrány (Pteridium aquilinum)' (< *dierbmá* 'suti | ecset, pamacs' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

264. *dierral|šattut* 'Wolfsmilchgewächse | kutyatejfélék (Euphorbiaceae)' (SN 190)

- Összetett szó: *dierral* 'Wolfsmilch | kutyatej (Euphorbia)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

265. *digge|golut* 'Gerichtskosten, Prozesskosten | eljárás költség, illeték' (SAMM² 66; SN 191).

- Összetett szó: *diggi* 'Gerichtsverhandlung, Gericht | eljárás, folyamat' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut*, *áš'šegolut*, *bargomátkegolut*, *birgengolut*, *birgengulot*, *divvungolut*, *doaibmagolut*, *eallingolut*, *fievrrędangolut*, *golut*, *huksengolut*, *lassigolut*, *lágastangolut*, *liigęgolut*, *máinnustangolut*, *mátkegolut*, *olggosgolut*, *orrungolut*, *ráhkadangolut*, *reklámagolut*, *sierragolut*, *siidogolut*, *tienasskáhppongolut* ~ *dienasskáhppongolut*, *vuodđogolut*

266. *digge|meanut* 'Gerichtsverhandlung | törvényszéki tárgyalás' (SN 191)

- Összetett szó: *diggi* 'Gerichtsverhandlung, Gericht | eljárás, folyamat' + *meanut* 'Benehmen, Verhalten | viselkedés' (< *meannu* 'Spektakel | láрма, látványosság').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *girkomeanut ~ kirkomeanut, meanut*

267. *diibmoqláhkkít* 'kellonperät | óralánc' (SAMM¹ 112; KÅV 137)

- Összetett szó: *diibmu* 'kello | óra' + *láhkkít* 'ketju | lánc' (< *láhkki* 'ketju | lánc').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *láhkkít*

268. *dikšun/ávdnasat* 'Toilettenartikel | piperecikkek' (SN 193)

- Összetett szó: *dikšun* 'Betreuung, Pflege | ápolás, gondozás' + *ávdnasat* 'Material, Zutaten | anyag, hozzávalók' (< *ávnnas* 'Stoff, Rohstoff, Sustanz, Materie; Zukünftige | anyag (iskolában)').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *ávdnasat*

269. *dilálašvuodát* 'Verhältnisse | körülmények' (csak sg. SAMM¹ 113; SAMM² 67; csak sg. KÅV 138; SN 194)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dilálašvuohhta* 'Gelegenheit, Anlass | alkalom, körülmény'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *eallindilálašvuodát, johtolatdilálašvuodát, orrundiálálašvuodát, vistēdilálašvuodát*

270. *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzetek, körülmények' (SN 194)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation; Zeit, Schwierigkeit | állapot, helyzet'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *bargodilit, dálkedilit, eallindilit, johtolatdilit, sierradilit*

271. *Divrrát* Dyrøy (helynév) (SAMM¹ 514)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

- 272. *divrrit*** 'Insekten | rovarok osztálya (Insecta)' (csak sg. SAMM¹ 114; csak sg. SAMM² 67; csak sg. KÅV 139; SN 196)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *divri* 'Insekt | rovar'
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 273. *divvun/golut*** 'Reparaturkosten | javítási költségek' (SN 197)
- Összetett szó: *divvun* 'Reparatur | javítás' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költségek' [pl.]
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, birgengulot, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskähppongolut ~ dienasskähppongolut, vuodđogolut*
- 274. *doaibma/golut*** 'Betriebskosten | üzemeltetési költségek' (SN 198)
- Összetett szó: *doaibma* 'Beschäftigung, Tätigkeiteit | foglalkozás, tevékenység, kezelés' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *toiminta/kulut* 'ua' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, birgengulot, divvungolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskähppongolut ~ dienasskähppongolut, vuodđogolut*
- 275. *doaibman/lanjat*** 'Geschäftsräume | üzlethelyiségek' (SN 198)
- Összetett szó: *doaibman* 'Betätigung, Tätigkeiteit, Vorgehen | tevékenység, kezelés, működés' + *lanjat* 'Räumlichkeiten | helyiségek' (< *latnja* 'Zimmer, Raum | szoba, terem').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
→ *ávvolanjat, lanjat, válgalanjat*
- 276. *doaibman/návccat*** 'Energie | energia' (SAMM² 68; SN 198)
- Összetett szó: *doaibman* 'Betätigung, Tätigkeiteit, Vorgehen | tevékenység, kezelés, működés' + *návccat* 'Fähigkeit | képesség' (< *nákca* 'Kapazität |

kapacitás’).

- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.

→ *čađahannávccat, doaimmahannávccat, máksinnávccat, mearridannávccat, návccat, vuoiŋjanávccat*

277. doaimmahan/eavttut ’Lieferbedingungen | szállítási feltételek’ (SN 199)

- Összetett szó: *doaimmahit* ’liefern | szállít’ + *eavttut* ’Bedingungen | feltételek’ (< *eaktu* ’Bedingung | feltétel’).

- Valószínűleg tükröfordítás, vö. fi. *toimitus/ehdot* ’ua.’ [pl].

- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.

→ *lágidaneavttut, máksineavttut, skáhpponeavttut*

278. doaimmahan/návccat ’Leistungsfähigkeit | teljesítőképesség’ (SN 199)

- Összetett szó: *doaimman* ’Betätigung, Tätigkeit, Vorgehen | tevékenység, kezelés, működés’ + *návccat* ’Fähigkeit | képesség’ (< *nákca* ’Kapazität | kapacitás’).

- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.

→ *čađahannávccat, doaimmannávccat, máksinnávccat, mearridannávccat, návccat, vuoiŋjanávccat*

279. doaimmat ’toiminnat | működés, tevékenység, cselekvés’ (csak sg. SAMM¹ 115; SAMM² 67; csak sg. KÅV 142; csak sg. SN 198)

- Egyszerű szó.

- Sg alakja: *doaimma* ’toimi, toiminta, tehtävä | tett, megelőzés, feladat’

- Fakultatív pluratíva.

- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *dorvodoaimmat, dorvvastandoaimmat, veahkehandoaimmat*

280. doalut ’Gesellschaft, Fest | gazdaság, ünnep’ (csak sg. SAMM¹ 116; csak sg. SAMM² 68; csak sg. KÅV 141; SN 201)

- Egyszerű szó.

- Sg alakja: *doallu* ’Haltung, Bewirtschaftung | gazdálkodás, (állat)tartás’.

- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.

- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

→ *eahkedoalut, kultuvradoalut*

281. *doaŋgga* 'Zange | fogó' (SN 202)

- Egyszerű, szó.
- Vö. no. *tang* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *čáhce bumpadoaŋgga, lihdoaŋgga, popnávlędoaŋgga, spihkárdoaŋgga*

282. *doares/muorat* 'puolapuut | létrafokok' (SAMM¹ 117; csak sg. KÅV 142; csak sg. SN 202)

- Összetett szó: *doaris* 'poikittainen | átlós' + *muorat* 'puut | fák' (< *muorra* 'puu | fa').
- Sg alakja: *doaresmuorra* 'poikkipuu | keresztléc'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *ávnnasmuorat, gákkęsmuorat, goahce muorat, juolęmuorat, nállęmuorat, uvssotmuorat*

283. *dohppa/biergasat* 'tupekset | késkészlet' (SAMM¹ 118; KÅV 144)

- Összetett szó: *dohppa* 'tuppi | hüvely, tok' + *biergasat* 'laiteet, välineet | dolgok, eszközök' (< *biergga* 'laite, väline | dolog, eszköz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *biergasat, biilabiergasat, bivdębiergasat, buokčambiergasat, čállinbiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdębiergasat, vıdeobiergasat*

284. *dolat* 'Feuerzeug | gyufa, gyújtó' (NIELS I/561; SAMM¹ 119; SAMM² 70; csak sg. KÅV 145; SN 207)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *dolla* 'Feuer | tűz'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

285. *dološ/gálvvut* 'Antiquität | régiség' (SN 207)

- Összetett szó: *dološ* 'uralt | ősrégi' + *gálvvut* 'Ausstatgenstand | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut | áru').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *borramušgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilgęhasgálvvut, náhkęgálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut, borramušgálvvut*

- 286. *doložat*** 'Altertümer, Geschichten | régiségek, régi történetek' (SAMM¹ 120; SAMM² 70; csak sg. KÅV 145; SN 207)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dološ* 'uralt | ősrégi'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 287. *doŋgár/buvssat*** 'Bluejeans | farmernadrág' (SN 208)
- Összetett szó: *doŋgár* 'farmer' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *bukša* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *buvssat, lášmmohallanbuvssat, mulssabuvssat, sisbuvssat, sistębuvssat, suohkkobuvssat, vuodjanbuvssat, vuojadanbuvssat*
- 288. *dōrjjohagat*** 'Barren | sorompó, kerítés' (SAMM 1989 120; KÅV 146; sg. is SN 208)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dōrjjohat* 'Geländer | korlát'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 289. *dorvo/doaimmat*** 'Sicherheitsvorkehrungen | biztonsági intézkedések' (SN 209)
- Összetett szó: *dorvu* 'Schutz, Sicherheit | védelem, biztonság' + *doaimmat* 'Betätigungen, Tätigkeiten | tettek, megelőzések' (< *doaimman* 'Betätigung, Tätigkeitt | tett, megelőzés').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *turva/toimet* 'ua' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- *doaimmat, dorvvastandoaimmat, veahkęhandoaimmat*
- 290. *dorvvastan/doaimmat*** 'Sicherheitsvorkehrungen | biztonsági intézkedések' (SN 209)
- Összetett szó: *dorvvastit* 'sichern | biztosít' + *doaimmat* 'Betätigungen, Tätigkeiten | tettek, megelőzések' (< *doaimman* 'Betätigung, Tätigkeitt | tett, megelőzés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- *doaimmat, dorvodoaimmat, veahkęhandoaimmat*
- 291. *dovddut*** 'Gemüt, Stimmung | hangulat, elme' (SAMM¹ 120; SAMM² 71; csak sg. KÅV 147; SN 210)
- Egyszerű szó.

- Sg alakja: *dovdu* 'Kenntnis, Gefühl | tudás, érzés, értelem'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

292. *dovdosačcat* 'tutut (keskenään) | ismerősök (egymás között)' (SAMM¹ 121; KÅV 147)

- Egyszerű, képzett szó: *dovddus* 'tuttu | ismert' + *š* korrelatív képző.
- Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *dovdosaš* 'ismerősök'.
- Szemantikai besorolása: emberek.

293. *dovdõ/suotnat* 'Nervensystem | idegrendszer' (SAMM¹ 121; csak sg. KÅV 147; SN 210)

- Összetett szó: *dovdu* 'Kenntnis, Gefühl | tudás, érzés' + *suotnat* 'Adern, Nerven | inak, idegek' (< *suotna* 'Ader, Sehne, Nerv | véna, ín, ideg').
- Sg alakja: *dovdõsuotna* 'Nerv | ideg'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

294. *duodje|basttat* 'Zange | fogó' (SAMM¹ 124; csak sg. KÅV 150; SN 214)

- Összetett szó: *duodji* 'Handarbeit, Werken, Werk | kézi munka, munka' + *basttat* 'Zange | fogó' (< *bastta* 'Wäscheklammer | csipesz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botkenbasttat*, *duolbabasttat*, *garahanbasttat*, *gilgacikcenbasttat*, *lotnolasbasttat*,
njunnebasttat, *ráiganbasttat*, *vinjubasttat*

295. *duodje|biergasat* 'työkalut | munkaeszközök' (SAMM¹ 124; csak sg. KÅV 150; csak sg. SN 214)

- Összetett szó: *duodji* 'käsityö, työ | kézi munka, munka' + *biergasat* 'laiteet, kalut | dolgok' (< *bierggas* 'laite, kalu | dolog').
- Részleges pluratíva,
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat*, *biilabiergasat*, *bivdõbiergasat*, *buokčanbiergasat*, *čállinbiergasat*,
dohppabiergasat, *heasttabiergasat*, *ruovdõbiergasat*, *vīdeobiergasat*

296. *duodje|ráđit* 'Werkzeug | eszköz' (SAMM¹ 124; KÅV 150; SN 214)

- Összetett szó: *duodji* 'Handarbeit, Werken, Werk | kézi munka, munka' + *ráđit* 'Gerät, Mittel | eszköz' (< *ráđđi* 'Rat, Ratschlag | tanács, eszköz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 297. *duojit*** 'Werk | művek, munkásság' (SN 214)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *duodji* 'Handarbeit | kézimunka'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 298. *duolba/basttat*** 'Flachzange | laposfogó' (SN 216)
- Összetett szó: *duolbbas* 'eben, flach | lapos' + *basttat* 'Zange | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *basttat*, *botkenbasttat*, *duodjebasttat*, *garahanbasttat*, *gilgacikcenbasttat*, *lotnolasbasttat*, *njunnebasttat*, *ráiganbasttat*, *vinjubasttat*
- 299. *duol'lo/mearrádušat*** 'Zollbestimmungen | vámrendelkezések' (SN 217)
- Összetett szó: *duol'lu* 'Zoll | vám' + *mearrádušat* 'Entscheidungen, Entschlüsse | döntések, határozatok' (< *mearráduš* 'Entscheidung, Beschluss, Entschluss | döntés, szabályozás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *bargosuodjemearrádušat*, *láhkamearrádušat*, *tuol'lo/mearrádušat*
- 300. *duolva/čáhce//kanálat*** 'Kanalisation | csatornahálózat' (SN 218)
- Összetett szó: *duolvačáhci* 'Schmutzwasser | szennyvíz' (< *duolva* 'Schmutz, Dreck | kosz, szemét' + *čáhci* 'Wasser | víz') + *kanálat* 'Kanale | csatornák' (< *kanála* 'Kanal | csatorna').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 301. *duottar/sáhpalat*** 'kurjenherneet | csüdfűfélék (Astragalus)' (SAMM¹ 127; csak sg. KÅV 153; csak sg. SN 219)
- Összetett szó: *duottar* 'tundra | tundra' + *sáhpalat* 'hiirenvirnat | bükkönyfélék' (< *sáhpal* 'hiirenvirna | bükköny').
 - Sg alakja: *duottarsáhpal* 'tunturikurjenherne | kisvirágú csüdfű (Astragalus alpinus)'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 302. *durvát*** 'Krätze | rüh, pikkelysömör' (SAMM¹ 128; KÅV 154; SN 220)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.

- 303. *dutkamat*** 'Ermittlungen | kutatás, nyomozás' (SAMM¹ 128; SAMM² 75; csak sg. KÅV 155; SN 222)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *dutkan* 'Forschung, Untersuschung | kutatás, vizsgálat'.
 - Vö. fi. *tutkimukset* 'ua.' [pl]
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *ovdadutkamat*
- 304. *eahkedaččat*** 'Abendbrot, Abendmahl | vacsora' (SAMM¹ 130; SAMM² 76; KÅV 156; SN 224)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 305. *eahkedis/mállásat*** 'Abendmahl | vacsora' (SAMM¹ 130; KÅV. 156; SN 224)
- Összetett szó: *eahkes* 'am Abend, abends | esti' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvoállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*
- 306. *eahke/doalut*** 'Abendgesellschaft | estély' (SN 224)
- Összetett szó: *eahkes* 'am Abend, abends | este' + *doalut* 'Gesellschaft, Fest | gazdaság, ünnep' (< *doallu* 'Haltung, Bewirtschaftung | gazdálkodás, (állat)tartás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *doalut, kultuvradoalut*
- 307. *eahkes/beai/mállásat*** 'das frühe Abendessen | korai vacsora' (SN 224)
- Összetett szó: *eahkesbeaivi* 'Nachmittag | délután' (< *eahkes* 'am Abend, abends | este' + *beaivi* 'Tag | nap') + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvoállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

- 308. *eahķes*//*guovssolivat*** 'iltamakaus (poroilla) | esti pihenő (rénszarvasoknál)' (SAMM¹ 130; KÅV 156)
- Összetett szó: *eahķes* 'esti' + *guovssolivat* 'aamumakaus | reggeli veszteglés' (< *guovssu* 'reggeli szürkület' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivebadjánanlivat*, *beaivelivat*, *čüvvgodanlivat*, *gaskabeailivat*, *gaskijalivat*, *idjalivat*, *iđedisguovssolivat*, *iđitlivat*
- 309. *eahķet*/mállásat** 'Abendessen | vacsora' (SAMM¹ 130; KÅV 156; SN 224)
- Összetett szó: *eahķet* 'Abend | este' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvmállásat*, *ávvdanmállásat*, *bassimállásat*, *dearvvohtamállásat*, *eahķedismállásat*, *gaskabeaimállásat*, *guos'semállásat*, *juovlamállásat*, *mállásat*, *ráv'vejašmállásat*, *riepmõmállásat*, *rihppamállásat*, *váldõmállásat*
- 310. *eahķet*/vásut** 'Abendgesellschaft | estély' (SN 224)
- Összetett szó: *eahķet* 'Abend | este' + *vásut* 'Lustbarkeiten | vidámságok' (< *vássu* 'Begebenheit | eset, esemény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *vásut*
- 311. *eaiggádat*** 'Herrschaften | háziak, házigazdák' (SAMM¹ 131; SAMM² 76; csak sg. KÅV 157; SN 227)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *eaiggát* 'Eigentümer(in), Besitzer(in) | tulajdonos, birtokos'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 312. *eallagat*** 'elimistö | szervezet, organizmus' (SAMM¹ 131; KÅV 157)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *eala* 'elin | szerv'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb organizmusok.

- 313. *eal'ligovat*** 'Filmvorführung | filmbemutató' (SAMM¹ 131; SAMM² 77; csak sg. KÅV 158; SN 228)
- Összetett szó: *eal'li* 'lebendig | élő, mozgó' + *govat* 'Bilder | képek' (< *govva* 'Bild | kép').
 - Sg alakja: *eal'ligovva* 'Film | film'
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 314. *eal'lit*** 'Tierreich | állatvilág' (csak sg. SAMM¹ 131; csak sg. SAMM² 77; csak sg. KÅV 158; SN 228)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *eal'li* 'Lebewesen, Tier | élőlény, állat'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- *meahcieal'lit, šlieddaeal'lit*
- 315. *eallin/dilálašvuodat*** 'Lebensbedingungen | életkörülmények' (SAMM¹ 132; KÅV 158; SN 229)
- Összetett szó: *eallin* 'Leben | élet' + *dilálašvuodat* 'Verhältnisse | körülmények' (< *dilálašvuolta* 'Gelegenheit, Anlass, Veranstaltung; Umstand, Lage, Situation | alkalom, esemény').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *elämän/olot* 'ua.' [pl]
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- *dilálašvuodat, johtolatdilálašvuodat, orrundiálálašvuodat, vistēdilálašvuodat*
- 316. *eallin/dilit*** 'Lebensbedingungen | életkörülmények' (SN 229)
- Összetett szó: *eallin* 'Leben | élet' + *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzet, körülmény' (< *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation; Zeit, Schwierigkeit | állapot, helyzet').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- *bargodilit, dälkēdilit, dilit, johtolatdilit, sierradilit*
- 317. *eallin/golut*** 'Lebenshaltungskosten | megélhetési költségek' (SN 229)
- Összetett szó: *eallin* 'Leben | élet' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *elin/kulut* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
- *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, birgengulot, divvungolut,*

doaimmagolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut

318. *eallin/muitalusat* 'Memoiren | emlékiratok' (SN 229)

- Összetett szó: *eallin* 'Leben | élet' + *muitalusat* 'Geschichten, Erzählungen | történetek' (< *muitalus* 'Geschichte, Erzählung | történet').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

319. *eami/vuovttat* 'syntymätukka | babahaj, pihe' (SAMM¹ 132; KÅV 158)

- Összetett szó: *eammi* 'eukko, muori | öreganyó, anyóka' + *vuovttat* 'hiukset | haj' (< *vuokta* 'hius | haj').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

→ *dahkuvuovttat, vuovttat*

320. *eana(n)/oamastusat* 'Ländereien, Besitztum | ingatlanok, tulajdon' (SN 231)

- Összetett szó: *eanan* 'Erde, Land | föld, ország' + *oamastusat* 'Besitzen, Widmungen | birtokok, birtoklások, ajánlások' (< *oamastus* 'Besitz, Widmung | birtoklás, ajánlás').
- Sg alakja: *eana(n)oamastus* 'Anwesen | birtok'
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

321. *earro/dearvvođat* 'Abschied, Verabschiedung | búcsú' (SAMM¹ 133; KÅV 160; SN 233)

- Összetett szó: *earru* 'Abschied | elválás' + *dearvvođat* 'Gruss, Verabschiedung | üdvözet, elköszönés'.
- Az utótagra vö. fi. *terveiset* 'üdvözet' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

→ *dearvvođat ~ dearvvođat*

322. *easkkážat* 'die Ereignisse der letzten Zeiten | az utóbbi idők eseményei' (SAMM¹ 134; SAMM² 78; KÅV 160; SN 234)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *easkkáš* 'letzt | utolsó'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

- 323. *eavrošattut*** 'tatarkasvit / keserűfűfélék (Polygonaceae)' (SAMM¹ 135; KÅV 161)
- Összetett szó: *eavru* 'hapro | makkszárny (Oxyria digyna)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 324. *ebmos/lieđagat*** 'naamakukkaiset | tátikavirágúak' (SAMM¹ 135)
- Összetett szó: *ebmos* + *lieđagat* 'kukat | virágok' (< *lieđđi* 'kukka | virág').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *diehppelieđagat, nástelieđagat, njuovččalieđagat, ruos'salieđagat*
- 325. *ednožat*** 'eno siskonlapsensa kanssa / nagybácsi lánytestvérenek a gyerekével' (SAMM 1989 135; KÅV 161)
- Egyszerű, képzett szó: *eanu* 'eno | anyai nagybácsi' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *ednoš* 'eno siskonlapsensa kanssa / nagybácsi lánytestvérenek a gyerekével'; SAMM¹ 'enonsa kanssa | nagybácsival').
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 326. *ēgežat*** 'setä veljenlapsensa kanssa / nagybácsi fiútestvérenek a gyerekével' (SAMM¹ 135; KÅV 161)
- Egyszerű, képzett szó: *eahki* 'setä | apai nagybácsi' + -š korrelatív képző
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *ēgeš* 'setä veljenlapsensa kanssa / nagybácsi fiútestvérenek a gyerekével'; SAMM¹ 'setänsä kanssa | nagybácsival'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 327. *eiseválddit*** 'Behörde | hatóság' (SAMM¹ 135; SAMM² 79; KÅV 162; SN 236)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *eiseváldi* 'Obrigkeit | hatóság'.
 - Vö. fi. *esi/valta* 'ua.' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áššáskuhtineiseválddit, ávvudanoasseválddit, dearvvašvuodaēiseválddit, soalddáēiseválddit, sosiálaēiseválddit, válddit*
- 328. *ētnēža(ga)t*** 'äiti ja lapsi | anya és gyerek' (NIELS I/621; SAMM¹ 136; KÅV 163)
- Egyszerű, képzett szó: *eadni* 'äiti | anya' + -š korrelatív képző
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *ētnēš* NIELS 'mother and son, mother

and doughter | anya és fia, anya és lánya'; SAMM¹ 'äitinsä kanssa | anyával'.

- Szemantikai besorolása: emberek.

329. *fariinat* 'Zucker | (farin)cukor' (SN 242)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi., sv., no. *farin* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

330. *fatnasat* 'Flotte | flotta' (csak sg. SAMM¹ 137; csak sg. SAMM² 80; csak sg. KÅV 164; SN 241)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *fanas* 'Boot, Schiff | csónak, hajó'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.

→ *riddofatnasat, soahtefatnasat*

331. *fága/dieđut* 'Fachkenntnisse | szaktudás' (SN 243)

- Összetett szó: *fága* 'Fach | szak' + *dieđut* 'Informationen, Kentnisse | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntnis | tudás, ismeret').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.

→ *dieđut, heaggadieđut, iešdieđut, ovdadieđut, ovdadutkandieđut, vuodđodieđut*

332. *fálttehat* 'haalarit | kezeslábas' (SAMM¹ 139; KÅV 166)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

333. *fár'ren/gálvvut* 'Umzugsgut | háztartási cikkek' (SN 246)

- Összetett szó: *fárren* 'Umzug | költözés' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpođgálvvut, šiljođgálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*

334. *fávttat* 'Bewachung | őrség, őrszolgálat' (csak sg. SAMM¹ 139; SAMM² 81; csak sg. KÅV 166; SN 244)

- Egyszerű szó.

- Sg alakja: *fákta* 'Aufseher(in), Wächter, Wache | felügyelő, gyám'.
- Vö. no. *vakt* [sg], fi. *vahti* [sg].
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

335. *Fear/sul'lot* Färöer-szigetek (helynév) (SN 248)

- Összetett szó: *Fear* 'Färöer' + *sul'lot* 'Inselgruppe | szigetcsoport' (< *suolu* 'Insel | sziget').
- Vö. sv. *Färöarna*, fi. *Fär-saaret* [pl.].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
→ *bákteṣul'lot, sul'lot*

336. *fihtar* 'vyötärönauha | derékzsínór' (NIELS I/649–650; SAMM¹ 142; csak sg. KÅV 169; csak sg. SN 249)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *fihtar* 'vyötärö | derék'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

337. *fierrēdan/golut* 'Transportkosten | szállítási költségek' (SN 250)

- Összetett szó: *fierrēdit* 'transportieren | szállít' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, birgengulot, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fierrēdangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, lüigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

338. *fiskes/rássi/šattut* 'Hahnenfussgewächse | boglárkafélék (Ranunculaceae)' (SAMM¹ 144; KÅV 171; SN 253)

- Összetett szó: *fiskesrássi* 'der Scharfe Hahnenfuss (Ranunculus acris) | réti boglárka' (< *fiskat* 'gelb | sárga' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

- 339. *fitnodat/oktavuođat*** 'Geschäftsbeziehungen | üzleti kapcsolatok' (SN 253)
- Összetett szó: *fitnodat* 'Unternehmen, Firma | vállalat' + *oktavuođat* 'Beziehungen | viszonyok, kapcsolat' (< *oktavuohta* 'Zusammengehörigkeit, Band, Verbindung | összetartozás, kapcsolat').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *oktavuođat*
- 340. *fülkkežat*** 'Verwandte (untereinander) | rokonok (egymás között)' (NIELS I/656; SAMM¹ 145; SAMM² 83; KÅV 172; SN 255)
- Egyszerű, képzett szó: *fuolki* 'Verwandte | rokon' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *fülkkeš* 'rokonok'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 341. *gaccat*** 'Finger | ujjak, ujjbegy' (NIELS II/5; SAMM¹ 152; SAMM² 86; KÅV 181; SN 267)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gazza* 'Nagel, Fingernagel | köröm'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *bieggagaccat*
- 342. *gahčahagat*** 'Schuppenfleche | pikkelysömör' (NIELS I/662; SAMM¹ 146; SAMM² 84; KÅV 172; SN 258)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gahčahat* 'Fall, Absatz, Wasserfall | esés, leesés'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 343. *garahan/basttat*** 'Abisolierzange | csupaszító fogó' (SN 262)
- Összetett szó: *garahit* 'schälen | hámoz' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botkenbasttat, duodjebasttat, duolbabasttat, gilgacikcenbasttat, lotnolasbasttat, njunnebasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*
- 344. *garra/buđehat*** 'Pellkartoffeln | héjában főtt krumpli' (SN 263)
- Összetett szó: *garra* 'Schale, Krusta | héj' + *buđehat* 'Kartoffeln | burgonyák' (< *buđet* 'Kartoffel | burgonya').
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *budehat, gilvvabudehat*

345. *gaska/bárut* 'Mittelwelle | középhullám' (SN 264)

- Összetett szó: *gaska* 'Mittel- | közép-' + *bárut* 'Seegang | hullámozás' (< *bárru* 'Welle | hullám').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
→ *UOB, ūō-bárut*

346. *gaska/bei//livat* 'Mittagsruhe | szieszta' (SN 264)

- Összetett szó: *gaskabeaivi* 'Mittag | dél' (< *gaska-* 'Mittel- | közép-' + *beaivi* 'Tag | nap') + *livat* 'makuu aika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés').
- Vö. sv. *middagslur* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivebadjánanlivat, beaivelivat, čüvgodanlivat, eahkesguovssolivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, iđedisguovssolivat, iđitlivat*

347. *gaska/bei//mállásat* 'Mittagessen | ebéd' (SN 264)

- Összetett szó: *gaskabeaivi* 'Mittag | dél' (< *gaska-* 'Mittel- | közép-' + *beaivi* 'Tag | nap') + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
- Tükörfordítás, vö. sv. *middagsmål* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvoállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

348. *gaska/beaivvit* 'Mittagessen | ebéd' (SAMM¹ 150; SAMM² 85; KÅV 178; SN 264)

- Összetett szó: *gaska-* 'Mittel- | közép-' + *beaivvit* 'Tagen | napok' (< *beaivi* 'Tag | nap').
- Sg alakja: *gaskabeaivi* 'Mittag | dél'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beatmatbeaivvit, gaskabeaivvit, hearrábeaivvit, lihhtōbeaivvit, riikkabeaivvit*

349. *gaska/vuoigņašat* 'väliaivot | köztiagy' (SAMM¹ 151; KÅV 178)
- Összetett szó: *gaska-* 'Mittel- | közép-' + *vuoiğņašat* 'Gehirn | agy'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *ovdavuoigņašat, stuorraṽvuoiğņašat, uhcavuoigņašat, vuoiğņašat*
350. *gaskija/livat* 'keskiyönmakaus (poroilla) | éjjeli pihenő (rénszarvasoknál)' (SAMM¹ 151; KÅV 179)
- Összetett szó: *gaskidja* 'keskiyö | éjfél' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivebadjánanlivat, beaivelivat, čuvvgodanlivat, eahkešguovssolivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, idedisguovssolivat, iditlivat*
351. *ganat* 'Schuppen | korpa (a fejen)' (csak sg. SAMM¹ 151; csak sg. KÅV 180; SN 267)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gatna* 'Flechte | korpa, zúzmó, pikkely'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
352. *gazza/skár'rit* 'Nagelschere | körömolló' (SN 268)
- Összetett szó: *gazza* 'Nagel, Fingernagel | köröm' + *skár'rit* 'Schere | olló'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *skár'rit, spel'leskár'rit*
353. *gazza/skierat* 'Nagelschere | körömolló' (SN 268)
- Összetett szó: *gazza* 'Nagel, Fingernagel | köröm' + *skierat* 'Schere | olló'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *skierat, spel'leskierat*
354. *gádjun/liivat* 'Rettungsweste | mentőmellény' (SN 269)
- Összetett szó: *gádjut* 'retten | menteni' + *liivat* 'Leibchen, Miedern, Westen | mellénykék, fűzők' (< *liiva* 'Leibchen, Mieder, Weste | mellényke, fűző').
 - Az utótagra vö. fi. *liivit* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *čičželiivat, govduunliivat*

- 355. gáfet ~ káfet** 'Kaffe | kávé (főzetlen)' (NIELS II/455; SAMM¹ 153, 243; SAMM² 86, 123; KÅV 181, 281; SN 269, 407)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gáf'fe ~ káf'fe* 'Kaffe | kávé (ital)'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 356. gáhta/čuoovggat** 'Strassenbeleuchtung | utcai világítás' (sg. is SN 270)
- Összetett szó: *gáhta* 'Strasse | utca' + *čuoovggat* 'Beleuchtung | világítás' (< *čuoovga* 'Licht | fény').
 - Sg alakja: *gáhtačuoovga* 'Strassenlaterne | utcalámpa'
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *čuoovggat, čuožžunčuoovggat, goazančuoovggat, váruhančuoovggat*
- 357. gáimmežat** 'namesakes (mutually) | névrokonok (egymás között)' (NIELS II/21; SAMM¹ 154; KÅV 184)
- Egyszerű, képzett szó: *gáibmi* 'namesake | névrokon' + -š korrelatív képző.
 - Sg alakja: *gáimmiš* 'namesakes (mutually) | névrokonok (egymás között)'
 - Korrelatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 358. gáiske/šattut** 'Wurmfarngewächse | pajzsikafélék (Dryopteridaceae)' (SN 271)
- Összetett szó: *gáiski* 'Wurmfarn | tarajos pajzsika (Dryopteris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 359. gáiskkit** 'saniaiset | harasztképű növények' (SAMM¹ 155; csak sg. KÅV 184; csak sg. SN 271)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gáiski* 'sananjalka | páfrány'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 360. gáittát** 'Schuppenflechte | pikkelysömör' (sg. is NIELS II/22; SAMM¹ 155; KÅV 184; SN 271)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gáitá-* 'kapinen | rühes'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.

- 361. gákkęs/muorat** 'Webstuhl | szövőszék' (SAMM¹ 155; KÅV 184; SN 272)
- Összetett szó: *gákkis* 'Wollstoff | gyapjúszövet' + *muorat* 'Bäume | fák' (< *muorra* 'Baum, Strauch, Holz | fa').
 - Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *kangas/puut* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *ávnnasmuorat, doaresmuorat, gákkęsmuorat, goahccęmuorat, juolęęmuorat, nállęmuorat, uvssotmuorat*
- 362. gálbbę/náh/stigat** 'Kalbfellhose | rénborjúbőr gatya' (SAMM¹ 155; KÅV 184; SN 272)
- Összetett szó: *gálbi* 'Kalb | borjú' + *náhkki* 'Haut, Leder | bőr' + *stigat* 'Hosen | nadrág'
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *stigat ~ stigát*
- 363. Gállá/bártnit** 'der Gürtel des Orion | az Orion Öve' (NIELS II/32; SAMM¹ 156; KÅV 185; SN 273)
- Összetett szó: *Gállá* 'Sirius | Sirius csillagkép (< *gállis* 'öregember') + *bártnit* 'Jungen, Knaben | fiúk' (< *bárdni* 'Junge, Knabe | fiú').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 364. gálvvut** 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés, berendezés' (NIELS II/22; csak sg. SAMM¹ 157; csak sg. SAMM² 87; csak sg. KÅV 186; SN 274)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkķęgálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*
- 365. gárřemat** 'Trunkenheit | részegség' (SN 276)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 366. gárvenat ~ kárvenat** 'Kümmel | kömény' (NIELS I/58, II/ 457; SAMM¹ 159, 243; KÅV 188, 281; SN 277, 407)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

- 367. gárvvut** 'Kleidung | ruházat' (NIELS II/58; csak sg. SAMM¹ 159; csak sg. SAMM² 88; csak sg. KÅV 188; SN 277)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gárvu* 'Kleidungstück | ruhadarab'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *gielisgárvvut, juolgegárvvut, virgegárvvut*
- 368. gáskálas/šattut** 'Brennesselgewächse | csalánfélék (Urticaceae)' (SAMM¹ 159; KÅV 189; SN 278)
- Összetett szó: *gáskálas* 'Brennessel | csalán (Urtica)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 369. gávdnasat** 'Gelächter | nevetés' (SAMM¹ 161; csak sg. KÅV 191; SN 280)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gávnas* 'Lachen | nevetés'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 370. gávpe/oktavuođat** 'Handelsbeziehungen | kereskedelmi kapcsolatok' (SN 280)
- Összetett szó: *gávpe-* 'geschäftlich- | kereskedelmi-' + *oktavuođat* 'Beziehungen | kapcsolatok' (< *oktavuohta* 'Zusammengehörigkeit | összetartozás').
 - Vö. fi. *kauppa/yhteys* 'ua.' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *fitnodatoktavuođat, oktavuođat*
- 371. gávvasat** 'Gähnen | ásítás' (NIELS II/69; SAMM¹ 161; SAMM² 88; KÅV 190; sg. is SN 279)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gávas* 'Gähnen | ásítás'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 372. geahppát** 'beide Lungen | mindkét tüdőfél' (SAMM¹ 164; SAMM² 90; KÅV 194; SN 285)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *geahpis* 'Lunge | tüdő(fél)'.

- Potenciális pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

373. *geapman/šattut* 'Orchideen | orchideafélék (Orchidacea)' (SN 287)

- Összetett szó: *gepaman* 'Knabenkraut | orchidea (Orchis)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

374. *gearbmaš/njuovčča/šattut* 'Natternzungengewächse | kígyónyelvféle (Ophioglossaceae)' (SN 287)

- Összetett szó: *gearbmašnjuovčča* 'die Gewöhnliche Natternzunge | kígyónyelv (Ophioglossaceae)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

375. *gearddágadat* 'Schichtung | rétegződés' (csak sg. SAMM¹ 165; KÁV 195; sg. is SN 287)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *gearddádat* 'Lage | réteg'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

376. *gearregat* 'Amtsgericht | alsófokú bíróság, járásbíróság' (SAMM¹ 166; KÁV 196; SN 288)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *käräjät* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.

377. *geavahan/várit* 'Dispositionsmittel | használati cikkek' (SN 290)

- Összetett szó: *geavahit* 'anwenden | felhasznál, alkalmaz' + *várit* 'Mitteln | eszközök' (< *várri* 'Mittel | eszköz').
- Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *käyttö/varat* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *ovdavárit, veahkkevárit*

- 378. *geažut/šattut*** 'Seidelbastgewächse | boroszlánfélék (Thymelaceae)' (SN 292)
- Összetett szó: *geažut* 'boroszlán' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 379. *gēhtegat*** 'Ketten | lánc' (SAMM¹ 168; SAMM² 91; KÅV 199; sg. is SN 292)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gēhtet* 'Kette | lánc'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *muohtagēhtegat*
- 380. *gēlbbolašvuoda/eavttut*** 'kelpoisuusehdot | alkalmassági feltételek' (SAMM² 91)
- Összetett szó: *gēlbbolašvuoha* 'kelpoisuus | alkalmasság' + *eavttut* 'ehdot | feltételek' (< *eaktu* 'ehto | feltétel').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kelpoisuus/ehdot* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *doaimmahaneavttut, lágidaneavttut, lohpeavttut, máksineavttut, skáhpponeavttut*
- 381. *giđđa/čalbme/šattut*** 'Primelgewächse | kalinkafélék (Primulaceae)' (SAMM¹ 169; KÅV 200; SN 294)
- Összetett szó: *giđđačalbmi* 'Primel | kankalin (Primula)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 382. *giedabirasgirjjit*** 'Handbibliothek | kézikönyvek, kéznél levő könyvek' (SAMM¹ 170; KÅV 200; SN 295)
- Összetett szó: *giehta* 'Hand | kéz' + *biras* 'Umgebung | környék, környezet' + *girjjit* 'Bücher | könyvek' (< *girjji* 'Buch, Fleck | könyv, folt').
 - Vö. fi. *käsi/kirja(sto)*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
→ *girjjit*

- 383. *gieganjuovčča/šattut*** 'Sauerkleegewächse | madársóskafélék (Oxalidaceae)' (SN 296)
- Összetett szó: *gieganjuovčča* 'Wald-Sauerklee | erdei madársóska (Oxalis acetosella)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 384. *giehta/gálvvut*** 'Handgepäck | kézipoggyász' (SN 296)
- Összetett szó: *giehta* 'Hand | kéz' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut, viessoğálvvut*
- 385. *giehta/ruovddit*** 'Handschellen | bilincs' (SAMM¹ 170; KÅV 201; SN 297)
- Összetett szó: *giehta* 'Hand | kéz' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
 - Abszolút pluratíva.
 - Vö. fi. *käsi/raudat* 'ua.' [pl].
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátņruovddit, čavráruovddit, gumpperuovddit, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteřruovddit, skieltoruovddit*
- 386. *gieldda/válggat*** 'Gemeindewahlen | helyhatósági választások' (SN 298)
- Összetett szó: *gieldda* 'Gemeinde | község' + *válggat* 'Wahlen | választások' (< *válga* 'Wahl | választás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kunnallis/vaalit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *riikkabeaiveválggat*
- 387. *gielis/gárvvut*** 'Verkleidung | álruha, álöltözet' (SN 298)
- Összetett szó: *gielis* 'Lüge | hazugság' + *gárvvut* 'Kleidung | ruházat' (< *gárvvu* 'Kleidungstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *gárvvut, juolgegárvvut, virgegárvvut*

- 388. *gierrásaččat*** 'Liebespaar | szerelmespár' (NIELS II/98; SAMM¹ 172; KÅV 204; SN 300)
- Egyszerű, képzett szó:
 - Vö. fi. *rakastavaiset* 'ua.' [pl].
 - Korrelatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 389. *Gievdne/guoddit*** 'Plejaden | Fiastyúk' (csak sg. SAMM¹ 173; csak sg. KÅV 204; SN 300)
- Összetett szó: *gievdni* 'Kessel, Topf | üst, fazék, edény' + *guoddit* 'Trägern | tartók' (< *guoddi* 'Träger | tartó').
 - Sg alakja: *Gievdneguoddi* 'Fiastyúk'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 390. *gievkkandárbašat*** 'Küchengeräte | konyhai eszközök' (SN 300)
- Összetett szó: *gievkkand* 'Küche | konyha' + *árbašat* 'Ansprüche, Bedürfnisse, Bedarfartikel, Zubehör, Zutaten | igény, szükség' (< *árbaš* 'Bedarf, Bedürfnis, Erfordernis | szükség').
 - Az utótagra, vö. fi. *tarpeet* 'igény, szükség' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *báhčindárbašat, árbašat, gievkkandárbašat, goarrundárbašat, gohtendárbašat*
- 391. *gihlájáččat*** 'Verlobungsfeier | eljegyzési ünnep' (SN 301)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 392. *gihlit*** 'kihlat | jegyajándék, jegygyűrű' (SAMM¹ 173; SAMM² 93; csak pl. KÅV 205; csak sg. SN 301)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gihli* 'Verlobungsgeschenk | eljegyzési ajándék'.
 - Vö. fi. *kihlat* 'ua.' [pl].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 393. *gihpu/ruđat*** 'Schmerzensgeld | kártérítés, fájdalomdíj' (SN 301)
- Összetett szó: *gihpu* 'Schmerz | fájdalom' + *ruđat* 'Mittel | (pénz)eszköz' (< *ruhta* 'Geld | pénz').
 - Vö. fi. *kipu/rahat* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

→ *lonistanrudat, rudat*

394. *giilošattut* 'Binsengewächse | szittyófélék (Juncaceae)' (SAMM¹ 174; SAMM² 93; KÅV 205; SN 302)

- Összetett szó: *giilu* 'Hainsimse | perjeszittyó (Luzula)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

395. *gilga//cikcen/basttat* 'Seitenschneider | csípőfogó' (SN 303)

- Összetett szó: *gilga* 'Seite | oldal' + *cikcenbasttat* 'Kneifzange | fogó' (< *cikcet* 'klemmen | csíptet' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' < *basta* 'Wäscheklammer | akasztó').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *basttat, botkenbasttat, duodjebasttat, duolbabasttat, garahanbasttat, gilgacikcenbasttat, lotmolabasttat, njunnebasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*

396. *gilvo/viehkamat* 'Rennen | futóverseny' (SAMM¹ 176; SAMM² 94; KÅV 207; SN 304)

- Összetett szó: *gilvu* 'Wettbeverb | verseny' + *viehkamat* 'Läufe | futások' (< *viehkan* 'Lauf | futás').
- Sg alakja: *gilvoviehkan* 'Lauf | futás'
- Vö. fi. *kilpa/juoksut* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

397. *gilvva/buđehat* 'Saatkartoffeln | vetőburgonya' (SN 304)

- Összetett szó: *gilvva* 'Saat | vetés' + *buđehat* 'Kartoffeln | burgonyák' (< *buđet* 'Kartoffel | burgonya').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *buđehat, garrabuđehat*

398. *girdihámman/bargit* 'Bodenpersonal | reptéri személyzet' (SN 305)

- Összetett szó: *girdihámman* 'Flughafen | repülőtér' + *bargit* 'Arbeiter(inne)n | dolgozók' (< *bargi* 'Arbeiter(in) | dolgozó').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.

399. *girjji* 'Bücher, Verzierung | könyvek, díszítés' (pl. állat bőrén, bundáján)' (NIELS II/ 117; SAMM¹ 177; SAMM² 94; KÅV 208; SN 306)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *girji* 'Fleck, Buch, Brief | folt, könyv, levél'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *giedabirasgirjji*
400. *girkø/biellut* 'Geläut | harangozás' (csak sg. SAMM¹ 177; csak sg. SAMM² 94; KÅV 209; SN 307)
- Összetett szó: *girku* 'Kirche | templom' + *biellut* 'Glocken | harangok' (< *biel'lu* 'Glocke | harang').
 - Sg alakja: *girkøbiel'lu* 'Kirchenglocke | templomharang'.
 - Vö. fi. *kirkon/kello* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
401. *girkø/meanut* ~ *kirkø/meanut* 'Gottesdienst | istentisztelet' (SAMM¹ 177, 244; SAMM² 94; KÅV 208, 282; SN 307)
- Összetett szó: *girku* 'Kirche | templom' + *meanut* 'Benehmen, Verhalten | viselkedés' (< *meannu* 'Spektakel | szertartás, ceremónia').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kirkon/menot* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *diggemeanut, meanut*
402. *girkø/ovddas/čuožžat* 'Kirchengemeindevertreter | egyházközösség képviselők' (SN 307)
- Összetett szó: *girku* 'Kirche | templom' + *ovddasčuožžat* 'Vorsteher(inen) | vezetők' (< *ovddasčuožžu* 'Vorsteher(in) | vezető').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
403. *glásat* ~ *klásat* ~ *lásat* ~ *lášet* 'Brille | szemüveg' (SAMM¹ 254; SAMM² 126; KÅV 293; SN 308, 425)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *glássá* ~ *klássá* ~ *lássá* ~ *lásse* 'Glass | üveg'.
 - Vö. fi. *lasit* [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *áibmoglásat* ~ *-lášet* ~ *-lásat*, *čalbmelášet* ~ *-lásat*, *suddjenlášet* ~ *-lásat*,
suodječalbmelášet ~ *-lásat*

- 404. *goabbat/lasta/šattut*** 'Rollfarngewächse | bodorpáfrányfélék (Cryptogrammaceae)' (SN 309)
- Összetett szó: *goabbatlasta* 'der Krause Rollfarn | bodorpáfrány (Cryptogramma crispa)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 405. *goarra/stuolut ~ koarra/stuolut*** 'Chorgestühl | széksor a szentélyben' (SN 312, 409)
- Összetett szó: *goarra ~ koarra* 'Chor | kórus' + *stuolut* 'Stühle | székek' (< *stuollu* 'Stuhl | szék').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *rul'lastuolut*
- 406. *goarrun/dárbašat*** 'Nähzeug | varrókészlet' (SN 313)
- Összetett szó: *goarrut* 'nähen | varrni' + *dárbašat* 'Ansprüche, Bedürfnisse, Bedarfsartikel, Zubehör, Zutaten | igény, szükség, felszerelés' (< *dárbaš* 'Bedarf, Bedürfnis, Erfordernis | szükség').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *báhčindárbašat, dárbašat, gievkkandárbašat, gohttendárbašat*
- 407. *goazan/čuoovggat*** 'jarruvalot | féklámpák' (SAMM¹ 185; csak sg. KÅV 216; csak sg. SN 314)
- Összetett szó: *goazan* 'jarru | fék' + *čuoovggat* 'Beleuchtung | kivilágítás' (< *čuoovga* 'Licht, Lichtschein, Beleuchtung | fény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čuoovggat, čuožžunčuoovggat, gáhtačuoovggat, váruhančuoovggat*
- 408. *gohččumat*** 'Musterung | sorozás, behívás' (csak sg. SAMM¹ 186; csak sg. KÅV 217; SN 315)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gohččun* 'Befehl, Anordnung | parancs, rendelet, rendezés'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.

- 409. *gohtten/dárbašat*** 'Campingausrüstung | kempingfelszerelés' (SN 316)
- Összetett szó: *gohtten* 'Camping | kemping' + *dárbašat* 'Ansprüche, Bedürfnisse, Bedarfsartikel, Zubehör, Zutaten | igény, szükség, felszerelés' (< *dárbbáš* 'Bedarf, Bedürfnis, Erfordernis | szükség').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *báhčindárbašat, dárbašat, gievkkandárbašat, goarrundárbbášat, gohttendárbašat*
- 410. *goike/lumut*** 'Backpflaumen | aszalt szilva' (SN 316)
- Összetett szó: *goike-* 'getrocknet | száradt, szárított' + *lumut* 'Pflaumen | szilvák' (< *lupmu* 'Pflaume | szilva').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 411. *goikkážat*** 'trockene Stellen | száraz helyek' (csak sg. SAMM¹ 187; csak sg. KÅV 218; SN 317)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *goikkáš* 'kuiva kohta suossa | száraz hely a mocsárban'.
 - Részleges pluratíva,
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
- 412. *golut*** 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költség' (SAMM¹ 189; csak sg. SAMM² 98; csak sg. KÅV 220; SN 320)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gollu* 'Verbrauch | költség'.
 - Vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*
- 413. *gordne/gilvagat*** 'Saatgetreide | vetőmag' (SN 321)
- Összetett szó: *gordni* 'Korn | mag' + *gilvagat* 'Saaten | vetések' (< *gilvva* 'Saat | vetés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *buđetgilvagat*

- 414. *gordnešattut*** 'Getreide | gabonafélék' (SN 321)
- Összetett szó: *gordne* 'Korn | gabona' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Sg alakja: *gordnešaddu* 'Getreidepflanze | gabonanövény'
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 415. *gortniit*** 'Getreide | gabona' (SAMM¹ 190; csak sg. KÅV 221; SN 322)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *gordni* 'Korn | mag'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 416. *govdalastašattut*** 'Wegerichgewächse | útifűfélék (Plantaginaceae)' (SAMM¹ 191; KÅV 223; SN 323)
- Összetett szó: *govdalasta* 'Breit-Wegerich | nagy útifű (Plantago major)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 417. *govdun/liivvat*** 'Schwimmweste | mentőmellény' (SN 324)
- Összetett szó: *govdut* 'schwimmen | úszik' + *liivvat* 'Leibchen, Miedern, Westen | mellénykék, fűzők' (< *liiva* 'Leibchen, Mieder, Weste | mellényke, fűzők').
 - Vö. fi. *liivit* 'mellény' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *čičželiivat, gádjunliivat*
- 418. *gūimmežat*** 'Kameraden (untereinander) | barátok, pajtások (egymás között)' (NIELS II/194; SAMM¹ 195; SAMM² 101; KÅV 227; SN 329)
- Egyszerű, képzett szó: *guoibmi* 'Kamerad | barát' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *gūimeš* 'Kameraden | barátok'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *rabasgūimmežat, siidaḡūimmežat*
- 419. *gulbmeḡuolggat*** 'Braue | szemöldök' (csak sg. SAMM¹ 196; csak sg. KÅV 228; SN 330)
- Összetett szó: *gulbmi* 'die Partie um die Augenbrauen | szemöldökök körüli

rész' + *guolggat* Haare | szőr' (< *guolga* 'Haar | szőr').

- Vö. fi. *kulma/kurvat* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *čáhceguolggat, heasttaguolggat*

420. *guldaleaddjit* 'Hörerschaft | hallgatóság' (csak sg. SAMM¹ 196; csak sg. SAMM² 101; csak sg. KÅV 228; SN 330)

- Egyszerű, képzett szó: *guldalit* 'hören | hallgatni' + *-eaddji* part.pres. képző.
- Sg alakja: *guldaleaddji* 'Hörer | hallgató'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

421. *gumppe/ruovddit* 'Wolfsfalle | farkascsapda' (SAMM¹ 197; KÅV 229; SN 331)

- Összetett szó: *gumpe* 'Wolf | farkas' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
- Az utótagra vö. fi. *raudat* 'vas' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátneruovddit, čeavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovddit, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*

422. *gunat* 'Asche (konkret) | hamu (konkr.)' (SAMM¹ 205; SAMM² 104; KÅV 238; SN 342)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *gutna* 'Asche (allgemein) | hamu (ált.)'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

423. *guohcun/sánit* 'Gemeinheit | ócsárló szavak' (SN 332)

- Összetett szó: *guohcut* 'ins Gesicht werfen | arcába vágni' + *sánit* 'Wörter | szavak' (< *sáni* 'Wort | szó').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *dearvvahansánit, muitosánit, ruos'salassánit, ruos'sasánit, sáttasánit*

424. *guohppagat* 'Schimmel (konkret) | penész (konkr.)' (SAMM¹ 198; SAMM² 102; KÅV 230; SN 332)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *guohpa* 'Schimmel (allgemein) | penész (ált.)'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

- 425. *guoktəloh/jagit*** 'Zwanziger | 20-as évek' (SN 333)
- Összetett szó: *guoktəlogi* 'zwanzig | húsz' + *jagit* 'Jahren | évek' (< *jahki* 'Jahr | év').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: idővel kapcsolatos szavak.
→ *jorggáldatjagit*
- 426. *guos'se/mállásat*** 'Festessen | vendégség' (SN 337)
- Összetett szó: *guos'si* 'Gast, Fremde | vendég, idegen' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvoamállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkədismállásat, eahkəšbeaimállásat, eahkətmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*
- 427. *guovssahasat*** 'Nordlicht | sarkifény' (SAMM¹ 203; SAMM 1993 104; KÅV 236; SN 338)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *revon/tulet* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 428. *guovttəjidoġat*** 'Zweikeimblättrige | kétszikűek' (Magnoliopsida, Dicotyledonae)' (SAMM¹ 203; SAMM² 104; KÅV 236; SN 339)
- Összetett szó: *guokte* 'kettő, két' + *idoġat* 'csírák' (< *ihtu* 'csíra')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 429. *gurka/šattut*** 'Kürbisgewächse | uborkafélék (Cucurbitaceae)' (SN 340)
- Összetett szó: *gurka* 'Gurke | uborka' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 430. *hávga/rássi/šattut*** 'Igelkolbengewächse | gyékényfélék (Sparganiaceae)' (SN 350)
- Összetett szó: *hávgarássi* 'Igelkolben | gyékény (Sparganium)' (< *hávga* 'Hecht | csuka (Esox lucius)' + *rássi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

431. *hávvar/rievnnat ~ -rievnnit* 'Haferflocken | zabpéhely' (SN 350)

- Összetett szó: *hávvar* 'Saat-Hafer | zab' + *rievnnat ~ -rievnnit* 'Körnchen, Körner, Flocken | magok, magocskák, pelyhek' (< *rievdna ~ rievdni* 'Körnchen, Korn, Flocke | mag, szem, gabona').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bivgërievnnat ~ -rievnnit, lastarievnnat ~ -rievnnit, rïsenrievnnat ~ rïsenrievnnit*

432. *hávvar/surbmit* 'Haferflocken | zabpéhely' (SN 350)

- Összetett szó: *hávvar* 'Saat-Hafer | zab' + *surbmit* 'Graupen, Getreiden | dara, gabonák' (< *surbmi* 'Graupen, Getreide; Korn, Körnchen | dara, gabona').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bivgësurbmit, rïsensurbmit*

433. *headja/olbmot* 'Hochzeitgäste | esküvői vendégek' (SAMM¹ 212; KÅV 246; SN 351)

- Összetett szó: *headja-* 'Hochzeits- | esküvő-' + *olbmot* 'Leute | emberek' (< *olmmoš* 'Mensch | ember').
- Vö. fi. *hää/ihmiset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, árvoolbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaivęolbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*

434. *heagga/dieđut* 'Personalien | személyi adatok' (SAMM¹ 213; KÅV 246; SN 351)

- Összetett szó: *heagga* 'henki | személy' + *dieđut* 'Information, Kenntnisse | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntniss | tudás').
- Tükörfordítás, vö. fi. *henki/tiedot* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *bargodienasdieđut, iešdieđut*

435. *heahpatat* 'Genitalien | nemi szervek' (SAMM¹ 213; SAMM² 107; KÅV 246; SN 352)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *heahpat* 'Schande | szégyen'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

- 436. *heajat*** 'Hochzeit | esküvő, ünnep' (LAG 1319.; NIELS II/347; SAMM¹ 213; SAMM² 108; KÅV 247; SN 353)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Vö. fi. *häät* 'ua.' [pl].
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *náittosheajat, silbaheajat*
- 437. *heamselat*** 'Hosenträger | nadrágtartó' (SN 354)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *henkselit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- 438. *hearrá/beaivvit*** 'herranpäivät | országgyűlés' (SAMM¹ 215; KÅV 248)
- Összetett szó: *hear'rá* 'herra | úr' + *beaivvit* 'päivät | napok' (< *beaivi* 'päivä | nap').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *herran/päivät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beatnatbeaivvit, gaskabeaivvit, hearrásbeaivvit, lihtto-beaivvit, riikkabeaivvit*
- 439. *hearrás/beaivvit*** 'herranpäivät | országgyűlés' (SAMM¹ 215; KÅV 248)
- Összetett szó: *hear'rá* 'herra | úr' + *beaivvit* 'päivät | napok' (< *beaivi* 'päivä | nap').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *herran/päivät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beatnatbeaivvit, gaskabeaivvit, hearrábeaivvit, lihtto-beaivvit, riikkabeaivvit*
- 440. *hearvvat*** 'Zeichnung | rajzolat, minta (a bőrön vagy állat szőrén)' (SN 355)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *hearva* 'Schmuck | ékszer'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 441. *heastta/biergasat*** 'Geschirr | lószerszám' (SN 355)
- Összetett szó: *heasta* 'Pferd | ló' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierrgas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog')
 - Vö. fi. *hevos/valjaat* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, biilabiergasat, bivdøbiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, ruovdøbiergasat, vīdeobiergasat*

442. *heastta/guolggat* 'Rosshaar | lószőr' (SN 355)

- Összetett szó: *heasta* 'Pferd | ló' + *guolggat* 'Haare | szőr' (< *guolga* 'Haar | szőr')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *čáhceguolggat, gulbmøguolggat*

443. *hellodagat* 'Pfungsten | pünkösöd' (LAG 1329.; NIELS II/316; SAMM¹ 216; SAMM² 109; KÅV 250; SN 357)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

444. *hilggøhas/gálvvut* 'Ausschuss | selejtes áru' (SN 359)

- Összetett szó: *hilggøhas* 'Ausgestossene | hulladék, szemét' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpøgálvvut, šiljøgálvvut, váljagálvvut, viessøgálvvut*

445. *hilsko/šattut* 'Nelkengewächse | szegfűfélék (Caryophyllaceae)' (SAMM¹ 217; KÅV 252; SN 359)

- Összetett szó: *hilsku* 'Unkraut | gyom, gaz' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

446. *Hilssát* Hillesøy (helynév) (SAMM¹ 515)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

- 447. *hirssat*** 'Hirse | köles (szemek)' (SAMM¹ 218; csak sg. KÅV 252; SN 360)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *hirsa* 'Hirse | köles (növény)'.
 - Vö. fi. *hirssi* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 448. *hoašša/lágánat*** 'Schachtelhalmähnliche | zsurlók (Sphenopsida)' (SN 361)
- Összetett szó: *hoašša* 'Schachtelhalm | zsurló' + *-lágánat* 'artige | -félék' (< *-lágán* 'artig | -féle').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *idnelágánat*
- 449. *hoašša/šattut*** 'Schachtelhalmgewächse | zsurlófélék (Equisetaceae)' (SN 361)
- Összetett szó: *hoašša* 'Schachtelhalm | zsurló (Equisetum)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 450. *horbmá/šattut*** 'Nachtkerzengewächse | ligetszépefélék (Onagraceae)' (SAMM¹ 220; KÅV 254; SN 363)
- Összetett szó: *horbmá* 'Weidenröschen | füzike (Epilobium)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 451. *huksen/barggut*** 'Bauarbeiten | építkezések' (sg. is SN 364)
- Összetett szó: *huksen* 'Bau | építés, emelvény' + *barggut* 'Arbeiten | munkák' (< *bargu* 'Arbeit | munka').
 - Sg alakja: *huksenbargu* 'Bauarbeiten | építkezés'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *ruovttubarggut*
- 452. *huksen/golut*** 'Baukosten | építési költség' (SN 364)
- Összetett szó: *huksen* 'Bau | építés, emelvény' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidoḡolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

453. *hyasinta/šattut* 'Hyazinthengewächse | jácintfélék (Hyacinthaceae)' (SN 366)

- Összetett szó: *hyasinta* 'Hyazinte | jácint (Hyacinthus orientalis)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

454. *Iččát* Ingøy (helynév) (SAMM¹ 515)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

455. *idjadan/golut* 'yöpymiskustannukset | éjjeli szállás költsége' (sg. is SAMM² 113)

- Összetett szó: *idjadit* 'yöpyä | megszáll, éjszakázik' + *golut* 'kustannukset | költségek' (< *gollu* 'kulu, kuluni | fogyasztás').
- Sg alakja: *idjadangollu* 'majoittumiskustannus | elszállásolási költség'.
- Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *yöpymis/kustannukset* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidoḡolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

456. *idja/gálut* 'kühle Nächte | hideg éjszakák (késő nyáron)' (SAMM¹ 222; KÁV 258; SN 368)

- Összetett szó: *idja* 'Nacht | este' + *gálut* 'die kühle Wetter | hideg idők' (< *gállu* 'das kühle Wetter | hideg idő').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

- 457. *idja/gerbmosat*** 'Zwielicht | szürkület (késő nyári éjszakán)' (SN 368)
- Összetett szó: *idja* 'Nacht | este' + *gērpmōdit* 'dämmern | szürkül, alkonyodik'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 458. *idja/livat*** 'die Nachtruhe der Rentiere | rénszarvasok éjszakai pihenése (télen)' (SAMM¹ 222; KÅV 258; SN 368)
- Összetett szó: *idja* 'Nacht | este' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva-* 'fekvés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivebadjánanlivat*, *beaivelivat*, *čüvggodanlivat*, *eahkəsguovssōlivat*, *gaskabeailivat*, *gaskijalivat*, *iđedisguovssōlivat*, *iđitlivat*
- 459. *idja/nahkárat*** 'Nachtschlaf | éjszakai alvás' (SN 368)
- Összetett szó: *idja* 'Nacht | este' + *nahkárat* 'Schlaf (im konkreten Fall) | alvás (konkr.)' (< *nagir* 'Schlaf (allgemein) | alvás (ált.)').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *beaivenahkárat*, *nahkárat*
- 460. *idne/láganat*** 'Bärlappähnliche | korpafűfélék (Lycopsidea)' (SN 369)
- Összetett szó: *idni* 'Alpen-Flachbärlapp | alpesi korpafű (Diphasiastrum alpinum)' + *-láganat* '-artige | -félék' (< *-lágan* 'artig | -féle').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *hoaššalágánat*
- 461. *idne/šattut*** 'Bärlappgewächse | korpafűfélék (Lycopodiaceae)' (SAMM¹ 222; SN 369)
- Összetett szó: *idni* 'Alpen-Flachbärlapp | alpesi korpafű (Diphasiastrum alpinum)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 462. *iđedis/guovssō/livat*** 'die Morgenruhe der Rentiere | rénszarvasok reggeli pihenése' (SN 369)
- Összetett szó: *iđedis-* 'Morgen- | reggel(i)' + *guovssōlivat* 'aamumakaus | reggeli veszteglés' (< *guovssu* 'Morgendämmerung | reggeli szürkület' + *livat*

'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés' (< *livva*- 'fekvés').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *beaivebadjánanlivat, beaivelivat, čūvgodanlivat, eahkešguovssolivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, iđtilivat*

463. *iđit/livat* 'die Morgenruhe der Rentiere | a rénszarvasok reggeli pihenése' (SAMM¹ 222; KÅV 258; SN 369)

- Összetett szó: *iđit* 'Morgen | reggel' + *livat* 'makuuaika, makuu | fekvésidő, fekvés'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *beaivebadjánanlivat, beaivelivat, čūvgodanlivat, eahkešguovssolivat, gaskabeailivat, gaskijalivat, idjalivat, iđedisguovssolivat*

464. *iđit/ođđasat* 'Morgennachrichten | reggeli hírek' (SAMM¹ 222; SAMM² 113; KÅV 258; SN 369)

- Összetett szó: *iđit* 'Morgen | reggel' + *ođđasat* 'Nachrichten | hírek' (< *ođas* 'Neuheit | újdonság').
- Az utótagra vö. fi. *uutiset* 'hírek' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

→ *kalohttaođđasat, ođđasat*

465. *iđus/suotna//šattut* 'Gefäss-Sporenpflanzen | harasztok (Pteridophyta)' (SN 369)

- Összetett szó: *iđus* 'Spore | spóra' + *suotna* 'Ader | ér' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

466. *iđut* 'pöhötys | puffadtság' (SAMM¹ 222; SAMM² 113; KÅV 259)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.

467. *ieš/dieđut* 'Personalien | személyi adatok' (SN 370)

- Összetett szó: *ieš* 'selbst | (saját)maga' + *dieđut* 'Information, Kenntnisse | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntniss | tudás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *bargodienasdieđut, heaggadieđut*

- 468. *Ihkkot*** Ekkerøy (helynév) (SAMM¹ 515)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
- 469. *ihmat* ~ *ihmat*** 'Ekzem | ekcéma' (SAMM¹ 224; SAMM² 114; KÅV 260; SN 372)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *ihottuma* 'ua.' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 470. *illu/čvorvasat*** 'Jubel | ujjongás' (SN 374)
- Összetett szó: *illu* 'Freude | öröm, boldogság' + *čvorvasat* 'Rufen | hívások' (< *čvorvvas* 'Rufen | felhívás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 471. *instrumeanttat*** 'Armaturen | eszközök, felszerelés' (csak sg. SAMM¹ 225; csak sg. KÅV 262; SN 375)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *instrumeanta* 'Instrument | eszköz'.
 - Vö. fi. *instrumentti*, no. *instrument* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 472. *iris/šattut*** 'Schwertliliengewächse | nőszirmfélék (Iridaceae)' (SN 377)
- Összetett szó: *iris* 'Schwertlilie | írisz (Iris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 473. *Ivvár/stáđit*** Ibestad (helynév) (SAMM¹ 516)
- Összetett szó: *Ivvár* + *stáđit* 'Staaten, Länder | államok, országok' (< *stáda* 'Staat, Land | állam, ország')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
- 474. *já'f'fo/sohkkarat*** 'Puderzucker | porcukor' (SN 382)
- Összetett szó: *já'f'fu* 'Mehl | liszt' + *sohkkarat* 'Zucker (konkret) | cukor (konkr.)' (< *sohkar* 'Zucker (allgemein) | cukor (ált.)').
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *bihittásohkkarat, bulvvarsohkkarat, sohkkarat*

475. *jáfut ~ jáf'fut* 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)' (csak sg. SAMM¹ 229; SAMM² 116; csak sg. KÅV 266; SN 382)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *jáfu ~ jáf'fu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)'
- Vö. fi. *jauhot* 'liszt' [pl].
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *panērenjáfut, nisojáf'fut, roavajá'fut ~ roavvajáf'fut, rohkajáf'fut, sahájáf'fut, siktajáf'fut*

476. *jálvešattut* 'Ulmengewächse | szilfélék (Ulmaceae)' (SN 383)

- Összetett szó: *jálvi* 'Berg-Ulme | szil (Ulmus gabra)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

477. *jápma/hoakkat* 'Todeskampf | haláltusa' (SN 383)

- Összetett szó: *jámas* 'tot | halott' + *hoakkat* 'voimat | erő' (< *hoagga* 'voima | hatalom').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *jápminhoakkat*

478. *jápmín/hoakkat* 'kuolinkamppailu | haláltusa' (SAMM¹ 230; csak sg. KÅV 267; csak sg. SN 384)

- Összetett szó: *jápmín* 'halott' + *hoakkat* 'voimat | erő' (< *hoagga* 'voima | hatalom').
- Sg alakja: *jápmínhoagga* 'haláltusa'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *jápmínhoakkat*

479. *jeahkálat* 'Flechten | zúzmók (törzse)' (csak sg. SAMM¹ 231; csak sg. SAMM² 117; csak sg. KÅV 268; SN 386)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *jeagil* 'Rentierflechte | rénszarvaszúzmó'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: növények.

- 480. *jeŋgen/báhkkat*** 'Gewindebacken | menetvágópofa, húzóék' (SN 387)
- Összetett szó: *jeaŋ'ŋa* 'Gewinde | menet, csavar' + *báhkkat* 'Hitzewelle | hőség' (< *báhkka* 'Paket | csomag').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *báhkkat*, *beatnatbáhkkat*
- 481. *jiehta/lieđđe/šattut*** 'Blasenbinsengewächse | álszittyófélék (Scheuchzeriaceae)' (SN 388)
- Összetett szó: *jiektalieđđi* 'Blasenbinse | álszittyó (Scheucheria palustris)' (< *jiehta* 'Binse | káka (Juncus)' + *lieđđi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 482. *jiehta/šattut*** 'Binsengewächse | kákafélék (Juncaceae)' (SAMM¹ 232; SAMM 1993 117; KÅV 269; SN 388)
- Összetett szó: *jiehta* 'Binse | káka (Juncus)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 483. *jierit/šattut*** 'Stachelbeerartige | ribiszkefélék (Grossulariaceae)' (SAMM¹ 233; KÅV 270; SN 389)
- Összetett szó: *jierit* 'Stachelbeer | ribiszke' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 484. *joavko//dieđihan//gaskoamit*** 'joukkoviestimet | média' (SAMM² 118; csak sg. SN 391)
- Összetett szó: *joavku* 'Gruppe, Kollektiv | csoport, kollektívum' + *dieđihit* 'tiedottaa | tudósít, értesít' + *gaskoamit* 'välineet | eszközök' (< *gaska* 'väli | köz' + *oapmi* 'oma saját')
 - Sg alakja: *joavkodieđihangaskoapmi* 'Massenmedium | tömeg médium'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

- 485. *johtolagat*** 'Verkehrslage | közlekedési viszonyok' (SAMM¹ 236; SAMM² 119; KÅV 273; SN 393)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *johtolat* 'Verkehrsweg | közlekedési út'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *liikenne//olo/suhteet* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 486. *johtolat/dilálašvuodat*** 'Verkehrslage | közlekedési viszonyok' (SAMM¹ 236; SAMM² 119; KÅV 273; SN 393)
- Összetett szó: *johtolat* 'Verkehrsweg | közlekedés, közlekedési vállalat' + *dilálašvuodat* 'Verhältnisse | viszonyok, körülmények' (< *dilálašvuohhta* 'Gelegenheit, Anlass, Veranstaltung; Umstand, Lage, Situation | alkalom, esemény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *ássandilálašvuodat, dilálašvuodat, eallindilálašvuodat, orrundiálálašvuodat, vistēdilálašvuodat*
- 487. *johtolat/dilit*** 'Verkehrslage | közlekedési viszonyok' (SAMM² 119; SN 393)
- Összetett szó: *johtolat* 'Verkehrsweg | közlekedés, közlekedési vállalat' + *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzet, körülmény' (< *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation | állapot, helyzet').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *bargodilit, dálkedilit, eallindilit, johtolatdilit, sierradilit*
- 488. *johtolat/njuolggadusat*** 'Verkehrsordnung | közlekedési rend' (sg. is SN 394)
- Összetett szó: *johtolat* 'Verkehrsweg | közlekedés, közlekedési vállalat' + *njuolggadusat* 'Richtlinien, Geschäftsordnung | irányelv' (< *njuolggadus* 'Regel | szabály').
 - Sg alakja: *johtolatnjuolggadus* 'Verkehrsregel | közlekedési szabály'
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *čoaħkkinnjuolggadusat, dáluortnetnjuolggadusat, johtolatnjuolggadusat, njuolggadusat, ortnetnjuolggadusat*
- 489. *jorggáldat/jagit*** 'Wechseljahre | klimax' (SN 396)
- Összetett szó: *jorggáldat* 'Wende | fordulat, változás' + *agit* 'Jahre | évek' (< *jahki* 'Jahr | év').
 - Tükörfordítás, vö. fi. (*naisen*) *vaihde/vuodet* 'ua.' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
→ *guoktełohjagit*

490. *jor'ri/ráhpát* ~ *-ráhpát* 'Rolltreppe | mozgólépcső' (SN 397)

- Összetett szó: *jor'ri* 'Rad | kerék' + *ráhpát* ~ *ráhpát* 'Treppen | lépcsők' (< *ráhppa* ~ *ráhppá* 'Treppe, Aufgang | lépcső').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botnjeráhpát* ~ *-ráhpát*, *ruł'laráhpát* ~ *-ráhpát*

491. *jor'rit* 'Wagen | kocsi' (SAMM¹ 238; KÅV 275; SN 397)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *jor'ri* 'Rad | kerék'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

492. *journalisttat* 'Redaktion | szerkesztőség' (SN 398)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *journalista* 'Journalist(in) | újságíró'
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

493. *jugalmasat* 'Trinkgelage | dorbézolás, tivornya' (NIELS II/431; SAMM¹ 238; SAMM² 120; KÅV 276; SN 398)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *juomingit* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

494. *jūmežat* 'Zwillinge | iker' (NIELS II/438; SAMM¹ 239; SAMM² 120; KÅV 277; SN 400)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *jūmeš* 'Zwilling | iker'.
- Potenciális pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.

495. *juolge/gárvvut* 'Schuhwerk | lábbeli' (SN 401)

- Összetett szó: *juolgi* 'Fuss | láb' + *gárvvut* 'Kleidung | ruházat' (< *gárvu* 'Kleidungstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: ruházat.

→ *gárvvut, gielisgárvvut, virgegárvvut*

496. *juolge/muorat* 'Stelzen | gólyalábak' (SN 401)

- Összetett szó: *juolgi* 'Fuss | láb' + *muorat* 'Bäume | fák' (< *muorra* 'Baum, Strauch, Holz | fa').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *ávnnasmuorat, doareşmuorat, gákkęsmuorat, goahcęmuorat, nállęmuorat, uvssotmuorat*

497. *juolge/váhtut* 'Schuwerk | lábbeli' (SN 402)

- Összetett szó: *juolgi* 'Fuss | láb' + *váhtut* 'vaatteet | ruha'.
- Abszolút pluratíva.
- Tükörfordítás, vö. fi. *jalka/vaatteet* 'ua.' [pl].
- Szemantikai besorolása: ruházat.

→ *váhtut*

498. *juopmo/šattut* 'Knöterichgewächse | sóskafélék (Polygonaceae)' (SAMM¹ 241;

KÅV 279; SN 402)

- Összetett szó: *juopmu* 'Ampfer | sóska (Rumex)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

499. *juovla/mállásat* 'Weihnachtsessen | karácsonyi lakoma' (SN 403)

- Összetett szó: *juovla-* 'Weihnachten | karácsony' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

→ *ávvoállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvohtamállásat, eahkędismállásat, eahkęsbeaimállásat, eahkętmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat*

500. *juovllat* 'Weihnachten | karácsony' (LAG1857.; NIELS II/447; SAMM¹ 241; SAMM² 121; KÅV 279; SN 403)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

- 501. *kalohtta/odđasat*** 'Nachrichten | lappföldi hírek' (SAMM¹ 243; KÅV 280; SAMM² 123; SN 405)
- Összetett szó: *kalohtta* 'Kalotte | fejtetőn viselt, kis kerek sapka' + *odđasat* 'Nachrichten | hírek' (< *odđas* 'Neuheit | újdonság').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kalotti/uutiset* 'ua.' [pl]
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
→ *iditodđasat, odđasat*
- 502. *kanēlat*** 'Zimt (konkret) | fahéj (konkr.)' (NIELS II/ 456; SAMM¹ 243; SN 405)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *kanēla* 'Zimt (allgemein) | fahéj (ált.)'.
 - Vö. fi. *kaneli*, no. *kanel* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 503. *karduvssat*** 'Pfeifentabak | pipadohány' (SN 406)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 504. *kábelat*** 'Verkabelung | kábelezések' (SN 406)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *kábel* 'Kabel | kábel'.
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 505. *kál'la/šattut*** 'Aronstabgewächse | kontyvirágfélék (Araceae)' (SAMM¹ 243; KÅV 281; SN 407)
- Összetett szó: *kál'la* 'Sumpf-Calla | sárkánygyökér (Calla palustris)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 506. *kárvvat*** 'Pfeifentabak | pipadohány' (NIELS. II/457; SAMM¹ 244; KÅV 281; SN 407)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

- 507. *keasttat*** 'pidot | lakoma, vendégség' (SAMM¹ 244; KÅV 282)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *kestit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 508. *keavla/biktasat*** 'norjalaisvaatteet | norvég ruha' (SAMM¹ 244; KÅV 282)
- Összetett szó: *keavla* 'pikkutakki | kis kabát' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *arvėbiktasat, atnubiktasat, álbtmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdėbiktasat, sámėbiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuõlbiktasat, vuolidusbiktasat*
- 509. *kemikálat ~ kemikáliat*** 'Chemikalien | vegyszerek' (csak sg. SAMM¹ 244; csak sg. SAMM² 123; csak sg. KÅV 279; SN 403, 408)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *kemikála* 'kemikaali | vegyszer'.
 - Vö. fi. *kemikaali* [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 510. *kirkõ/sáddot*** 'ruumiinmullat / a koporsóra dobott föld' (SAMM¹ 244; KÅV 282)
- Összetett szó: *kirkku* 'kirkko | templom' + *sáddot* 'homok(ok)' (< *sáttu* 'Sand | homok').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 511. *kliipet/táנגgat*** 'Kneifzange | fogó' (NIELS II/459; SAMM¹ 245; KÅV. 283; SN 409)
- Összetett szó: *klihpet* 'leikata | vág' + *táנגgat* 'pihdit | fogó'.
 - Vö. no. *klippe + tang* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *liipetáנגgat, táנגgat*
- 512. *koalat*** 'Kohle | szén' (csak sg. SAMM¹ 245; csak sg. KÅV. 283; csak pl. SN 409)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *koalla* 'Kohle | szén'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

- 513. *kōkos/smáhkut*** 'Kokosraspeln | kókuszreszelék' (SN 409)
- Összetett szó: *kōkos* 'Kokos | kókusz' + *smáhkut* 'Spänne | forgácsok' (< *smáhkku* Span, Splitter | forgács').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 514. *kontákta/linssat*** 'Kontaktlinsen | kontaktlencse' (SN 411)
- Összetett szó: *kontákta* 'Kontakt | kontakatus' + *linssat* 'Linsen | lencsék' (< *linsa* 'Linse | lencse').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *kontakti/linssit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 515. *kránnjážat ~ ránnážát ~ ránnježat*** 'Nachbarn | szomszédok' (sg. is NIELS II/462, III/254; SAMM¹ 246, 359; KÅV 284, 410; SN 581)
- Egyszerű, képzett szó: *krán'já* 'Nachbar | szomszéd' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *kránnjjáš* 'neighbours | szomszédok'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 516. *kráv'vejaččat*** 'hautajaiset | temetés' (sg. is LAG 3057.; sg. is NIELS II/462; SAMM¹ 246; KÅV 284)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *kráv'vejaš* 'funeral | temetés'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 517. *krukkat ~ rukkat*** 'kahvinporot | kávézacc; Pulver | por (konkr.)' (NIELS II/463; SAMM¹ 246; KÅV 284; sg. is SN 602)
- Egyszerű szó.
 - Vö. no. *grugg* 'ua.' [sg].
 - Sg alakja: *krukta ~ rukta* 'Pulver | por (ált.)'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacetok.
- 518. *kruvttat ~ ruvttat*** 'ruuti | puskapor, lópor; Pulver | por (konkr.)' (SAMM¹ 246; SAMM²; KÅV 284; sg. is SN 413)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *krukta ~ rukta* 'Pulver | por (ált.)'.
 - Vö. no. *grugg* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

- 519. *kultuvra/doalut*** 'Festspiele | kulturális rendezvény' (SN 414)
- Összetett szó: *kultuvra* 'Kultur | kultúra' + *doalut* 'Gesellschaft, Fest | társaság, ünnep' (< *doallu* 'Haltung, Bewirtschaftung | hozzáállás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *doalut, eahkedoalut, kultuvradoalut*
- 520. *kuolat*** 'sukupuolielimet, munat | nemi szervek, petefészek' (SAMM¹ 247; KÅV 285)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 521. *ladjo/lieđđe/šattut*** 'Bleiwurzwächse | kékgyökérfélék (Plumbaginaceae)' (SN 415)
- Összetett szó: *ladju* 'Blei | ólom' + *lieđđi* 'Blume | virág' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 522. *lahkasat ~ lahkosat*** 'die nächste Umgebung, Nachbarschaft | a közeli környék, szomszédság' (SAMM¹ 249; KÅV 287; SN 416)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - A „Természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek” és Szemantikai besorolása: emberek.
- 523. *lanjat*** 'Räumlichkeiten | helyiségek' (csak sg. SAMM¹ 250; csak sg. SAMM² 126; csak sg. KÅV 288; SN 419)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *latnja* 'Zimmer | szoba'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
→ *ávvolanjat, doaimanlanjat, válgalanjat*
- 524. *lasáhusat*** 'Beilage | köret' (SAMM¹ 250; KÅV 288; SAMM² 125; SN 417)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lasáhus* 'Zusatz | adalék'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

525. *lassi/golut* 'Mehrkosten | többletköltség' (SN 418)

- Összetett szó: *lassi* 'Zuschlag | ráadás' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Vö. fi. *lisä/kulut* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

526. *lasta/rievnnat ~ -rievnnit* 'Haferflocken | zabpehely' (SN 419)

- Összetett szó: *lasta* 'Blatt | levél' + *rievnnat ~ -rievnnit* 'Körnchen, Körner, Flocken | magok, magocskák, pelyhek' (< *rievdna ~ rievdni* 'Körnchen, Korn, Flocke | mag, magocska, pehely').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bivgerievnnat ~ -rievnnit, hávvarrievnnat ~ -rievnnit, rīsenrievnnat ~ -rievnnit*

527. *lasta/rissit* 'Birkenrute | szaunavirgács' (SAMM¹ 250; KÅV 288; SN 419)

- Összetett szó: *lasta* 'Blatt | levél' + *rissit* 'Reisig, Rute | gally, rözse' (< *ris'si* 'Zweig, Reis | ág, gally').
- Vö. fi. *risu(t)*.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *rissit*

528. *lasta/sámmálat* 'Laubmoose | lombosmohák (Musci, Bryopsida)' (SN 419)

- Összetett szó: *lasta* 'Blatt | levél' + *sámmálat* 'Moose | mohák' (< *sámmál* 'Moos | moha (Musci)').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *muoksēsámmálat, sieivasámmálat*

529. *lasttat* 'Laub | lombozat' (csak sg. SAMM¹ 250; csak sg. KÅV 288; csak sg. SAMM² 126; SN 418)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *lasta* 'Blatt | levél'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: növények.

530. *lágastan/golut* 'Prozesskosten | perköltség' (SN 420)

- Összetett szó: *lágastit* 'prozessieren | pereskedik' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

531. *lágidan/eavttut* 'Lieferbedingungen | szállítási feltételek' (SN 421)

- Összetett szó: *lágidit* 'ausführen, liefern | szállít' + *eavttut* 'Bedingungen | feltételek' (< *eaktu* 'Bedingung | feltétel').
- Az utótagra vö. fi. *ehto ~ ehdot* 'feltétel'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *doaimmahaneavttut, lágidaneavttut, máksineavttut, skáhpponeavttut*

532. *láhčamaččat* 'aviopuolisoiden (appi) vanhemmat keskenään | apósok (egymás között)' (NIELS II/468; SAMM¹ 252; KÅV 290)

- Egyszerű, képzett szó.
- Korrelatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.

533. *láhka/mearrádušat* 'lainsäädäntö | törvényhozás' (SAMM¹ 252; KÅV 290)

- Összetett szó: *láhka* 'laki | törvény' + *mearrádušat* 'määräykset | rendelkezések, rendeletek' (*mearráduš* 'määräys | rendelkezés, rendelet').
- Tükörfordítás, vö. fi. *laki/määräykset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.

534. *láhkkit* 'Kette | lánc' (csak sg. SAMM¹ 252; csak sg. KÅV 288; SN 422)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *láhkki* 'Kette | lánc'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 535. *láhppasat*** 'Rentiere, die von ihrer Herde abgekommen und nicht mehr zu finden sind | csordától elkóborolt és eltűnt rénszarvasok' (SAMM¹ 252; KÅV 291; SN 422)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 536. *láibbastagat*** 'Gebäck | sütemény' (SN 423)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *leivos* ~ *leivokset*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 537. *láibun/bulvarat* ~ *pulvarat*** 'Backpulver | sütőpor' (SN 423)
- Összetett szó: *láibut* 'Brot backen | kenyeret sütni' + *bulvarat* 'Pulver | por' (< *bulvvar* 'Pulver | por').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bassaladdanbulvarat* ~ *pulvarat*, *bulvarat* ~ *pulvarat*, *láibunbulvarat* ~ *-pulvarat*
- 538. *lájut*** 'Grasland | kaszáló' (NIELS II/478; SAMM¹ 251; SAMM² 126; csak sg. KÅV 290; SN 420)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lájju* 'Heuernte | szénakaszálás'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
- 539. *lámborat*** 'Gerümpel, Krempel | limlom, kacat' (SAMM¹ 254; KÅV 293; SN 424)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 540. *lášmmohallan/buvssat*** 'Turnhose | tornanadrág' (SN 426)
- Összetett szó: *lášmmohallit* 'turnen | tornázik' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buvssat*, *doŋgárbuvssat*, *mulssabuvssat*, *sisbuvssat*, *sistębuvssat*, *suohkkębuvssat*, *vuodjanbuvssat*, *vuojadanbuvssat*

- 541.** *lávddit* 'Schwitzbank | izzasztólóca' (csak sg. SAMM¹ 255; csak sg. SAMM² 126; KÅV 294; SN 426)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lávdi* 'Fensterbrett | ablakkeret'.
 - Vö. fi. *lauta* ~ *lauteet*.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 542.** *lávvežat* 'ystävykset | barátok' (SAMM¹ 255; KÅV 294)
- Egyszerű, képzett szó: *lávvi* 'barát' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *lávveš* 'barátok'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 543.** *lávkešattut* 'Lauchgewächse | hagymafélék (Alliaceae)' (SN 427)
- Összetett szó: *lávki* 'Zwiebel | hagyma' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 544.** *lávkkit* 'Gang | járás' (csak sg. SAMM¹ 256; csak sg. SAMM² 126; csak sg. KÅV 294; SN 426)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lávki* 'Schritt | lépés'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 545.** *leaipput* 'ritilä | lécezet, rács' (SAMM¹ 257; KÅV 297)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *leaipu* 'säle | léc'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 546.** *leanggat* 'Zuggeschirr | hámszerszám' (SAMM¹ 258; KÅV 297; SN 430)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *leanga* 'länki | hámiga'.
 - Vö. fi. *länget* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 547. *leksosat*** 'mahapaita | zsírpárnák' (SAMM¹ 259; SAMM² 128; KÅV 297)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *leavssus* 'mahapaita | gyomor körüli zsír'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 548. *leŋgejuolggit*** 'O-Beine | ó-lábak' (SN 431)
- Összetett szó: *leŋge* 'länki | hám' + *juolggit* 'Füsse | lábak' (< *juolgi* 'Fuss | láb')
 - Vö. fi. *länki* + *juolki* (de: *länkisääri*).
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 549. *lēŋgget*** 'Zuggeschirr | hámszerszám' (LAG I/418; NIELS II/515; SAMM¹ 259; SAMM² 128; KÅV 297; SN 432)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *länget* 'ua.'
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 550. *lieđđe|danas|šattut*** 'Trauerblumengewächse | hangavirágúak (Diapensiaceae)' (SN 432)
- Összetett szó: *lieđđedanás* 'Lappland-Diapensia | lappcserje (Diapensia lapponica)' (< *lieđđi* 'Blume | virág' + *danás* 'Heidekraut | csarab') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 551. *lihdoaŋggat ~ lihtoaŋggat*** 'Kneifzange | csípő-/harapófogó' (SAMM¹ 261; SAMM² 129; KÅV 300-301; SN 433).
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *liibetoaŋggat ~ liipetáŋggat ~ liipetoaŋggat*
- 552. *lihkahusat*** 'die religiöse Ekstase | vallási extázis' (SN 434)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.

- 553. *lihku/sávaldagat*** 'Glückwunsch, Gratulation | gratuláció' (SAMM¹ 261; SAMM² 129; csak sg. KÅV 301; csak sg. SN 434)
- Összetett szó: *lihku* 'Glück | szerencse' + *sávaldagat* 'Wünsche | kívánságok' (< *sávaldat* 'Wunsch | kívánság').
 - Sg alakja: *lihkusávaldat* 'Glückwunsch | gratuláció'.
 - Vö. no. *lykke/ønskning* [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
- 554. *lihtit*** 'Geschirr | edénykészlet' (csak sg. SAMM¹ 261; csak sg. SAMM² 129; csak sg. KÅV 301; SN 434–435)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lihtti* 'Gefäss | edény, konténer, tank (benzinnek), tartály'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 555. *lihtto/beaivvit*** 'Bundestag | szövetségi gyűlés' (SN 435)
- Összetett szó: *lihtto* 'Bundes- | szövetségi-' + *beaivvit* 'Tage | napok' (< *beaivi* 'Tag, Sonne | nap'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *liitto/päivät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beatnatbeaivvit, gaskabeaivvit, hearrábeaivvit, riikkabeaivvit*
- 556. *liibetoaŋggat ~ liipetáŋggat ~ liipetoaŋggat*** 'Kneifzange | fogó' (NIELS II/525; SAMM¹ 261, 262; KÅV 301, 302; SN 436)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *lihdoaŋggat ~ lihtoaŋggat*
- 557. *liige/golut*** 'Extrakosten | többletköltség' (SN 435)
- Összetett szó: *liige-* 'überschüssig | fölösleges' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *liika/kulut* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

- 558. *liiķe|biktasat*** 'Unterwäsche | fehérnemű' (SN 436)
- Összetett szó: *liiķe-* 'überschüssig | fölösleges' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvębiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvębiktasat, keavlabiktasat, liiķebiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdębiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuõlbiktasat, vuolidusbiktasat*
- 559. *linsa/suonat*** 'mykiõn ripustin | szemlencsét függesztõ inak' (SAMM¹ 263; KÅV 303)
- Összetett szó: *linsa* 'linssi, mykiõ | lencse' + *suonat* 'Adern | inak' (< *suotna* 'Ader | ín').
 - Vö. fi. *linsa* + *suoni*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 560. *loahppás|basit*** 'loppiaispyhät | vízkereszt' (SAMM¹ 265; KÅV 305)
- Összetett szó: *loahppa* 'loppu | vég' + *basit* 'pyhät | ünnepek' (< *bassi* 'pyhä | ünnep').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *loppiais/pyhät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 561. *loahppázat*** 'Dreikönigfest | vízkereszt' (NIELS II/546; SAMM¹ 265; SAMM² 130; KÅV 305; SN 439)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *loppiainen* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 562. *loajka|šattut*** 'Wassersterngewächse | mocsárhúrfélék (Callitrichaceae)' (SN 439)
- Összetett szó: *loajka* 'Wasserstren | mocsárhúr (Callitriche)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - A „Növények” szemantika csoportba tartozó szó.
→ *šattut*
- 563. *Lõdegat*** Lõdingen (helynév) (SAMM¹ 516)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

- 564. *lohkamat*** 'Studium | tanulmányok' (sg. is SAMM¹ 267; sg. is SAMM² 131; sg. is KÅV 308; sg. is SN 441)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lohkan* 'Lesen | olvasás'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *ávnnaslohkamat, árvosanalohkamat, vuodđolohkamat*
- 565. *lohpe|eavttut*** 'lupaehdot | engedélyfeltételek' (SAMM² 132)
- Összetett szó: *lohpi* 'lupa | engedély' + *eavttut* 'ehdot | feltételek' (< *eaktu* 'ehto | feltétel')
 - Tükörfordítás, vö. fi. *lupa|ehdot* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *doaimmahaneavttut, lágidaneavttut, máksineavttut, skáhpponeavttut*
- 566. *lōmot|šattut*** 'Streifenfarngewächse | fodorkafélék (Aspleniaceae)' (SN 444)
- Összetett szó: *lōmot* 'Streifenfarn | pikkelypáfrány (Asplenium)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 567. *lonistan|ruđat*** 'Lösegeld | váltságdíj' (SN 444)
- Összetett szó: *lonistit* 'einlösen | kifizet' + *ruđat* 'Mittel | (pénz) eszköz' (< *ruhta* 'Geld | pénz')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *gihpuruđat, ruđat*
- 568. *loppan|šattut*** 'Seerosengewächse | tündérrózsafélék (Nymphaeaceae)' (SAMM¹ 269; SAMM² 132; KÅV 310; SN 444)
- Összetett szó: *loppan* 'Seerose | tündérrózsa (Nymphaea)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 569. *lotnásat*** 'Lösegeld | váltságdíj' (csak sg. SAMM¹ 269; csak sg. KÅV 310; SN 434–435)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lonis* 'Entschädigung | kártérítés'.

- Vö. fi. *lunnaat* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

570. *lotnolas/basttat* 'Kombizange | kombináltfogó' (SN 445)

- Összetett szó: *lotnolas* 'wechelseitig | kölcsönös' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bohccębasttat, botkenbasttat, duodjębasttat, duolbabasttat, garahanbasttat, gilgacikcenbasttat, njunębasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*

571. *lotnun/ruđat* 'Lösegeld | váltásdíj' (SN 445)

- Összetett szó: *lotnun* 'Einlösung | kiváltás, kifizetés' + *ruđat* 'Mittel | (pénz) eszköz' (< *ruhta* 'Geld | pénz')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *gihpuruđat, lonistanruđat, ruđat*

572. *lotte/beallemas|šattut* 'Kreuzblümchengewächse | pacsirtafűfélék (Polygalaceae)' (SN 445)

- Összetett szó: *lotte/beallemas* 'das Gewöhnliche Kreuzblümchen | hegyi pacsirtafű (Polygala vulgaris) (< *lotti* 'madár' + *beallemas* 'lenvászon, gyolcs') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

573. *luhtehas/bulvarat* 'täipulveri | tetű elleni por' (SAMM¹ 270; KÁV 312)

- Összetett szó: *luhtehas* 'loinen | élősd, parazita' + *bulvarat* 'pulveri | por' (< *bulvvar* 'pulveri | por').
- Vö. fi. *pulveri*, no. *pulver* [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bassaladdanbulvarat ~ pulvarat, bulvarat ~ pulvarat, láibunbulvarat ~ -pulvarat*

574. *lulli/riikkat* 'Süden | déli országok' (SAMM¹ 271; KÁV 313; SN 448)

- Összetett szó: *lulli* 'Süden | dél' + *riikkat* 'Lände | országok' (< *riika* 'Reich, Land | ország').
- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *davviriikkat, nuortariikkat, oarjiriikkat*

575. *lullišattut* 'Südfrüchte | déligyümölcsök' (SAMM¹ 273; KÅV 315; SN 448)

- Összetett szó: *lulli* 'Süden | dél' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

576. *luomešattut* 'Rosengewächse | rózsafélék (Rosaceae)' (SN 451)

- Összetett szó: *luomi* 'Moltebeere | mocsári hamvas szeder (Rubus chamaemorus)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

577. *luonddu|attáldagat* 'Veranlagung | (ös)tehetség' (SN 451)

- Összetett szó: *luondu* 'Natur | természet' + *attáldagat* 'Talent | tehetség' (< *attáldat* 'Geschenk, Gabe, Spende | ajándék').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *attáldagat*

578. *luonddu|riggodagat* 'Bodenschätze | ásványkincsek' (SN 452)

- Összetett szó: *luondu* 'Natur | természet' + *riggodagat* 'Ressourcen | erőforrás' (< *riggodat* 'Reichtum | vagyon').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *riggodagat*

579. *luonit* 'Abfall | hulladék' (csak sg. SAMM¹ 274; csak sg. SAMM² 134, csak sg. KÅV 316; SN 452)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja *luotni* 'roska | szemét, piszok, hulladék'
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

- 580.** *lūvvodagat* 'die bewegliche Güter | mozdítható áru' (SN 454)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *lūvvodat* 'das bewegliche Vermögen | ingóság'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 581.** *makarōnat* 'Makkaroni | makaróni' (SN 455)
- Egyszerű szó.
 - Vö. sv. *makaroner* [pl], fi. *makaroni* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 582.** *malvašattut* 'Malvengewächse | mályvafélék (Malvaceae)' (SN 456)
- Összetett szó: *malva* 'Malven | mályva' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 583.** *manimat ~ monimat, manumičcat ~ monimučcat* 'Nieren | vesék' (SAMM¹ 278, 295; SAMM² 144, KÅV 320, 341; SN 456, 488)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *munuainen* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 584.** *maješ/siivut* 'kelirikko | járhatatlan, rossz út' (SAMM¹ 279; KÅV 321)
- Összetett szó: *maješ* 'takajalkan koipinahka | hátsóláb bőre, kései, hátsó' + *siivut* 'kelit | járható, jó utak' (< *siivu* 'keli | járható, jó út').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
- 585.** *majibut* 'jälkeiset | méhlepény' (SAMM¹ 279; KÅV 321)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 586.** *máđeršattut* 'Rötegewächse | buzérfélék (Rubiaceae)' (SAMM¹ 281; KÅV 324; SN 461)
- Összetett szó: *máđir* 'Labkraut | mezőgaraj (Galium)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

587. mágažat 'langokset | sógorok' (NIELS II/615; SAMM¹ 281; csak sg. SAMM² 138; csak sg. KÅV 324; csak sg. SN 462)

- Egyszerű, képzett szó: *máhka* 'Schwager | sógor' + -š korrelatív képző.
- Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *mágaš* 'sógorok'.
- Szemantikai besorolása: emberek.

588. máilmmi/márkanat 'Weltmarkt | világpiac' (SN 463)

- Összetett szó: *máilbmi* 'Welt | világ' + *márkanat* 'Markt, Wochenmarkt; Jahrmarkt, Kirmes, Rummel | piac' (< *márkan* 'Dorf, Kirchdorf, Flecken | falu').
- Tükörfordítás, vö. fi. *maailman/markkinat* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *bargomárkanat, máilmmimárkanat, márkanat*

589. máilmmi/meaštirtvuoda//gilvohallamat 'Weltmeisterschaft | világbajnokság' (SN 463)

- Összetett szó: *máilmmimeaštirtvuohtha* 'Weltmeisterschaft | világbajnokság' (< *máilbmi* 'Welt | világ' + *meaštirtvuohtha* 'Meisterschaft | bajnokság') + *gilvohallamat* 'Wettkämpfe | versenye' (< *gilvohallan* 'Wettkampf | verseny').
- Vö. fi. *maailman/mestaruus* 'világbajnoksás' + *kilpailut* 'verseny' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bilkengilvohallamat, meaštirtvuodağilvohallamat, oaggungilvohallamat, rátkkagilvohallamat, riektęgieđahallamat, völdogieđahallamat, vuodjangilvohallamat*

590. máinnustan/golut 'Werbekosten | hirdetési költség' (SN 463)

- Összetett szó: *máinnustit* 'werben | reklámozni' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Tükörfordítás, vö. fi. *mainostumis/kulut* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šęgolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liięgolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

- 591. máissat** 'maissijauhot | kukoricaliszt' (SAMM¹ 282; KÅV 325; csak sg. SN 463)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *máisa* 'maissi | kukorica'.
 - Vö. fi. *maissi* 'ua.'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 592. máksámušat** 'Verbindlichkeiten | kötelezettségek' (csak sg. SAMM¹ 283; csak sg. SAMM² 138; csak sg. KÅV 326; SN 463)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *máksámuš* 'Debet | tartozás'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
- 593. máksin/eavttut** 'Zahlungsbedingungen | fizetési feltételek' (SN 464)
- Összetett szó: *máksit* 'zahlen | fizet' + *eavttut* 'Bedingungen | feltételek' (< *eaktu* 'Bedingung | feltétel').
 - Vö. fi. *maksu/ehdot* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *doaimmahaneavttut*, *lágidaneavttut*, *skáhpponeavttut*
- 594. máksin/návccat** 'Zahlungsfähigkeit | fizetőképesség' (SN 464)
- Összetett szó: *máksit* 'zahlen | fizet' + *návccat* 'Fähigkeit | képesség' (< *nákca* 'Kapazität | kapacitás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *čadžahannávccat*, *doaimmannávccat*, *doaimmahannávccat*, *mearridannávccat*, *návccat*, *vuoiŋjanávccat*
- 595. máles/ráđit** 'keittoainekset | levesbevaló' (SAMM¹ 283; KÅV 326)
- Összetett szó: *mális* 'ruoka | étel' + *ráđit* 'neuvot | eszközök'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 596. mállásat** 'Mahlzeit | ebéd, étkezés' (SAMM¹ 283; SAMM² 138; csak sg. KÅV 326; SN 464)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *mális* 'Essen | evés'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

→ ávvoállásat, ávvudanállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, ráv'vejašmállásat, riepmomállásat, rihppamállásat, váldomállásat

597. *mánŋ|dávddat* 'Menstruation | menstruáció' (SAMM¹ 284; KÅV 327; SN 466)

- Összetett szó: *mánnu* 'Mond | hold' + *dávddat* 'Krankheiten | betegségek' (< *dávda* 'Krankheit | betegség')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.

598. *márkanat* 'Markt | piac' (SAMM¹ 284; SAMM² 139; csak sg. KÅV 327; SN 467)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *márkan*, *márkka* 'Dorf, Kirchdorf, Flecken | falu'.
- Vö. fi. *markkinat* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bargomárkanat*, *máilmmimárkanat*

599. *márkan|suomut* 'markkinavaljaat | piaci lószerszám' (SAMM¹ 284; KÅV 327)

- Összetett szó: *márkan* 'Dorf, Kirchdorf, Flecken | falu' + *suomut* 'koruvaljaat | dísz-lószerszám' (< *suopmu* 'koristus / díszítés').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *suomut*

600. *mátke|golut* 'Reisekosten | utazási költség' (SN 468)

- Összetett szó: *mátke* 'Reise | utazás' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Tükörfordítás, vö. fi. *matka/kulut* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut*, *áš'šegolut*, *bargomátkegolut*, *birngolut*, *buvttadangolut*, *diggegolut*, *divvungolut*, *doaibmagolut*, *eallingolut*, *fievrrędangolut*, *golut*, *huksengolut*, *lassigolut*, *lágastangolut*, *lięęegolut*, *máinnustangolut*, *mátkegolut*, *olggosgolut*, *orrungolut*, *ráhkadangolut*, *reklámagolut*, *sierragolut*, *siidogolut*, *tienasskáhppongolut* ~ *dienasskáhppongolut*, *vuodđogolut*

601. *mátta|riikkat* 'Süden | déli országok' (SAMM¹ 285; KÅV 328; SN 469)

- Összetett szó: *mátta* 'Süd | dél' + *riikkat* 'Lände | országok' (< *riika* 'Reich, Land | ország').
- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *davviriikkat, lulliriikkat, nuortariikkat, oarjiriikkat*

602. máttilat 'jatkuva, pysyvä etelätuuli | folyamatos, tartós, déli szél' (SAMM¹ 285; SAMM² 140; csak sg. KÅV 329; csak sg. SN 469)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *máttil* 'etelätuuli | déli szél'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

603. máttut 'Ahnen | ősök' (csak sg. SAMM¹ 281; csak sg. SAMM² 137; csak sg. KÅV 310; SN 434–435, 469)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *máddu* 'Stammvater | ős'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: emberek.

604. meaddemat 'Rogen | halikra' (SAMM¹ 286; SAMM² 140; KÅV 329; SN 470)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *meaddēn-* 'mäti- | halikra'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állatok.

605. meahci/eal'lit 'Wild | vadállomány' (csak sg. SAMM¹ 286; csak sg. SAMM² 140; csak sg. KÅV 330; SN 471)

- Összetett szó: *meahci-* 'wild | vad' + *eal'lit* 'Tierreich | élővilág' (< *eal'li* 'Lebewesen, Tier | élőlény, állat').
- Sg alakja: *meahcieal'li* 'das wilde Tier | vadállat'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: állatok.
→ *eal'lit, šlieddaeal'lit*

606. meanut 'Benehmen | szertartás, ceremónia' (SAMM¹ 287; SAMM² 140; KÅV 330; SN 471)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *meannu* 'Spektakel | lárma, életmód, eljárás'.
- Vö. fi. *menot* 'eljárás; szertartás' [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *diggemeanut, girkōmeanut ~ kirkōmeanut*

- 607. *mearra|fámut*** 'Marine | haditengerészet' (SAMM¹ 288; KÅV 331; SN 473)
- Összetett szó: *mearra* 'Meer | tenger' + *fámut* 'Kräfte; Macht | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht, Gewalt, Wuch, Schwung, Wirkung; Vollmacht; Gültigkeit | erő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áibmořfámut, bealuřtanfámut, fámut, mearrafámut, rupmařfámut, soahteřfámut, vearjofámut*
- 608. *mearridan|návccat*** 'Entschlossenheit | határozat, döntésképeség' (SN 474)
- Összetett szó: *mearridit* 'bestimmen | elhatároz' + *návccat* 'Fähigkeit | képesség' (< *nákca* 'Kapazität | kapacitás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *čađahannávccat, doaimmannávccat, doaimmahannávccat, máksinnávccat, mearridannávccat, návccat, vuoiņņanávccat*
- 609. *meassut*** 'Feierlichkeit | ünnepség' (SAMM¹ 288; SAMM² 141; KÅV 332; SN 474)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *meas'su* 'Messe | mise'.
 - Vö. fi. *messu* [sg] ~ *messut* [pl].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 610. *meařttirvuođa|gilvvohallamat*** 'Meisterschaft | bajnokság' (SAMM¹ 288; KÅV 332; SN 475)
- Összetett szó: *meařttirvuohta* 'Meisterschaft | bajnokság' + *gilvvohallamat* 'Wettkämpfe | versenyek' (< *gilvvohallan* 'Wettkampf | verseny').
 - Vö. fi. *mestaruus* 'bajnokság' + *kilpailut* 'verseny' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bilkengilvvohallamat, máilmmimeařttirvuođagilvvohallamat, oaggungilvvohallamat, rátkkagilvvohallamat, riektęgieđahallamat, váldęgieđahallamat, vuodjangilvvohallamat*
- 611. *mieđuřteaddjit*** 'Gefolge | kíséret' (csak sg. SAMM¹ 289; csak sg. SAMM² 141; csak sg. KÅV 333; SN 477)
- Egyszerű, képzett szó: *mieđuřtit* 'begleiten | kísér' + *-eaddji* part. pres. képző.
 - Sg alakja: *mieđuřteaddji* 'Begleiter(in) | kísérő'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.

- 612. *miehte|eatnamat*** 'das abschüssige Gelände | lejtős vidék' (SAMM¹ 289; csak sg. KÅV 334; SN 477)
- Összetett szó: *miehte-* 'längs- | hosszában, mentén' + *eatnamat* 'Erden | földek' (< *eatnan* 'Erde | föld').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *bivdøeatnamat, nuortaeatnamat, oarjeeatnamat*
- 613. *mieskkahasat*** 'karike | hulladék' (SAMM¹ 291; KÅV 336)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 614. *miestagat*** 'Gebüsch | cserjés' (csak sg. SAMM¹ 291; csak sg. SAMM² 142; csak sg. KÅV 336; SN 481)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *miestta* 'Busch | bokor'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 615. *mihcamárat*** 'Sommersonnenwende | nyári napforduló' (sg. is NIELS II/656; SAMM¹ 291; SAMM² 142; KÅV 336; SN 481)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *mihcamár* 'Szent Iván napja'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: idővel kapcsolatos szavak.
- 616. *mihcamár|suovvasat*** 'juhannus | Szent Iván napja' (SAMM¹ 291; KÅV 336)
- Összetett szó: *mihcamár* 'juhannus | Szent Iván napja' + *suovvasat* 'Rauche | füst(ök)' (< *suovva* 'Rauch | füst').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 617. *mihkalmas/basit*** 'mikkelinpyhät | Szent Mihály ünnepek' (SAMM¹ 291; csak sg. KÅV 336)
- Összetett szó: *mihkalmas* 'mikkeli | Szent Mihály' + *basit* 'pyhät | ünnepek' (< *bassi* 'pyhä | ünnep').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *mikkelin/pyhät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *beas'ášbasit, bismmábasit, loahppášbasit*

- 618.** *mihtut* 'Abmessungen | méretek' (csak sg. SAMM¹ 292; csak sg. SAMM² 142; csak sg. KÅV 337; SN 482)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *mihttu* 'Mass | mérték'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 619.** *ministarat* 'Kabinett | kabinet' (csak sg. SAMM¹ 292; csak sg. SAMM² 143; csak sg. KÅV 337; SN 483)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ministtar* 'Minister(in) | miniszter'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 620.** *moallo|geadggit* 'Schotter | apró kavics, sóder, murva' (SN 485)
- Összetett szó: *moallu* 'Brocken, Bruchstück | darab, töredék' + *geadggit* 'Steine | kövek' (< *geadgi* 'Stein | kő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *mol'lejungeadggit*
- 621.** *mōhtor|sihkkelat* ~ *syhkkelat* 'Motorrad | motorbicikli' (SN 486)
- Összetett szó: *mōhtor* 'Motor | motor' + *sihkkelat* ~ *syhkkelat* 'Fahrrad | bicikli' (< *sihkkel* ~ *-syhkkel* 'Rad | kerék').
 - Sg alakja: *mōhtorsihkkel* ~ *-syhkkel* 'Motorrad | motorbicikli'.
 - Átvétel, vö. no. *motorsykkel* 'ua.' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *sihkkelat*
- 622.** *mol'lejun|geadggit* 'Schotter | apró, zúzalék kavics, sóder' (SN 487)
- Összetett szó: *mol'let* 'zerschlagen, zerbröckeln | összezúz, összetör' + *geadggit* 'Steine | kövek' (< *geadgi* 'Stein | kő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *moallogeadggit*
- 623.** *molsagat* 'die Kleidung zum Wechseln | egy váltás ruha' (SAMM¹ 295; SAMM² 144; csak sg. KÅV 341; SN 488)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *molssa* 'Getriebe, Gang | járás, hajtás, váltás'.

- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

624. *molssa/biktasat* 'Unterwäsche | alsónemű' (SAMM¹ 295; SAMM² 144; KÅV 341; SN 488)

- Összetett szó: *molssa* 'Getriebe, Gang | járás, váltás, meghajtás' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

→ *arvebiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dälvebiktasat, keavlabiktasat, liikebiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jobiktasat, ruovdebiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

625. *molssa/buvssat* 'Unterwäsche | alsónadrág' (SN 488)

- Összetett szó: *molssa* 'Getriebe, Gang | járás, váltás, meghajtás' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').

- Vö. no. *bukse* 'nadrág' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

→ *buvssat, doŋgárbuvssat, lášmmohallanbuvssat, sisbuvssat, sistebuvssat, suohkkobuvssat, vuodjanbuvssat, vuojadanbuvssat*

626. *muhkkit* 'Mist | trágya' (SAMM¹ 297; SAMM² 145; KÅV 343; sg. is SN 490)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *muhkki* 'Mist | trágya'.
- Vö. no. *møkk* 'ua.' [sg].
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

627. *muito/sánit* 'Nachruf | gyászbeszéd' (SN 492)

- Összetett szó: *muitu* 'Gedächtnis | emlékezet, emlékezés' + *sánit* 'Wörter | szavak' (< *sátni* 'Wort | szó').

- Tükörfordítás, vö. fi. *muisto/sanat* 'ua.' [pl]
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
- *dearvvahansánit, guohcunsánit, ruos'salassánit, ruos'sasánit, sáttasánit*

628. *muittašeamit* 'Memorien | emlékirat' (SN 492)

- Egyszerű szó.
- Vö. no. *memoarer* [pl], fi. *muistelmat* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.

- 629.** *muŋkkat* 'Orden | szerzetesrend' (SAMM¹ 298; KÅV 344; SN 492)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *muŋka* 'Mönch | szerzetes'.
 - Vö. fi. *munkki* 'barát' [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 630.** *muođut* 'Gesicht | arc' (sg. is NIELS II/703; SAMM¹ 298; sg. is SAMM² 145–146; sg. is KÅV 345; SN 492)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *muohtu* 'Wange, Backe | arc, orca'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 631.** *muohta|gēhtegat* 'Schneeketten | hóláncok' (SN 493)
- Összetett szó: *muohta* 'Schnee | hó' + *gēhtegat* 'Schneeketten | hóláncok' (< *gēhtet* 'Kette | lánc').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *gēhtegat*
- 632.** *muohta|viđjjet* 'Schneeketten | hólánc' (SN 493)
- Összetett szó: *muohta* 'Schnee | hó' + *viđjjet* 'Ketten | láncok' (< *viđji* 'Kette | lánc').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čikŋaviđjjet*, *viđjjet*
- 633.** *muokse|sámmálat* 'Lebermoose | májmohák (Hapaticopsia)' (SN 493)
- Összetett szó: + *sámmálat* 'Moose | mohák' (< *sámmál* 'Moos | moha (Musci)').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *lastasámmálat*, *muoksesámmálat*, *sieivasámmálat*
- 634.** *muorjjit* 'Obst | gyümölcs' (csak sg. SAMM¹ 299; csak sg. SAMM² 146; csak sg. KÅV 345; SN 493–494)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *muorji* 'Beere | gyümölcs'.
 - Vö. fi. *marja* 'bogyó' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.

- Szemantikai besorolása: növények.

→ *njálggamuorjiti, citrusmuorjiti*

635. Muosát die Insel Måsøy | Måsøy-szigetek' (helynév) (SAMM¹ 517; SN 494)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

636. muoškášattut 'Bitterkleegwächse | vidrafűfélék (Menyanthaceae)' (SAMM¹ 299; KÅV 345; SN 495)

- Összetett szó: *muošká* 'Bitterklee | vidrafű (Menyanthes trifoliata)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

637. nahkárat 'Schlaf (konkret) | alvás (konkr.)' (NIELS III/8–9, 12; SAMM¹ 301; SAMM² 147; KÅV 347; SN 497)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *nagir* 'Schlaf (allgemein) | alvás (ált)'.
• Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

→ *beaivenahkárat, idjanahkárat*

638. najádašattut 'Nixkrautgewächse | tüskeshínárfélék (Najadaceae)' (SN 497)

- Összetett szó: *najāda* 'Nixkraut | hínár (Najas)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

639. nartęšattut 'Steinbrechgewächse | kőtörőfűfélék (Saxifragaceae)' (SAMM¹ 302; KÅV. 349; SN 499)

- Összetett szó: *narti* 'Steinbrecht | kőtörőfű (Saxifraga)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

640. náhkkeǵálvvut 'Lederwaren | bőráru' (SN 501)

- Összetett szó: *náhkki* 'Haut, Leder | bőr' + *ǵálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *ǵálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand |

áru’).

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*

641. náittos/heajat 'Hochzeit | esküvő' (SAMM¹ 304; KÅV 350; SN 501)

- Összetett szó: *náittus* 'Trauung, Heirat | esketés, esküvő' + *heajat* 'Hochzeit | esküvő, ünnep'.
- Vö. fi. *naitta* 'meghásasít' + *hääät* 'esküvő' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *heajat, silbaheajat*

642. nállø/muorat 'Nadelbäume | toboztermők (Coniferae)' (SAMM¹ 304; KÅV 351; SN 502)

- Összetett szó: *nállu* 'Nadel | tű' + *muorat* 'Bäume, Hölzer | fák' (< *muorra* 'Baum, Holz | fa').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *ávnasmuorat, doaręsmuorat, gákkęsmuorat, goahcęmuorat, juolęmuorat, nállømuorat, uvssotmuorat*

643. náste/lieđagat 'Borretschgewächse | érdeslevelűek (Boraginaceae)' (SN 502)

- Összetett szó: *násti* 'Anemone (Anemone) | szellőrózsa' + *lieđđit* 'Blumen | virágok' (< *lieđđi* 'Blume | virág').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *diehppelieđagat, njuovččalieđagat, ruos'salieđagat*

644. návccat 'Fähigkeit | képességek' (NIELS III/12; csak sg. SAMM¹ 304; SAMM² 148; csak sg. KÅV 350; SN 501)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *nákca* 'Kapazität | képesség'.
- Részleges pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *čadāhannávccat, doaibmannávccat, doaimmahannávccat, máksinnávccat, mearridannávccat, návccat, vuoiņņanávccat*

- 645. *nearvvat*** 'Nervensystem | idegrendszer' (SAMM¹ 306; SAMM² 149; csak sg. KÅV 352; SN 504)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *nearva* 'Nerv | ideg'.
 - Átvétel, vö. no. *nerve* [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 646. *neavttárat*** 'Besetzung | szereposztás, szereplők' (csak sg. SAMM¹ 306; csak sg. SAMM² 149; csak sg. KÅV 353; SN 504)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *neavttár* 'Schauspieler(in) | színész'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 647. *nēillet/šattut*** 'Nelkengewächse | szegfűfélék (Caryophyllaceae)' (SN 504)
- Összetett szó: *nēillet* 'Nelke | szegfű (Dianthus)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 648. *niehte/šattut*** 'Haselgewächse | mogyorófavirágúak (Corylaceae)' (SN 505)
- Összetett szó: *niehti* 'Nuss | dió' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 649. *nierra/skávžžát*** 'Backenbart | pofaszakáll' (SN 505)
- Összetett szó: *nierra* 'Backe | arc' + *skávžžát* 'Kinnbart | kecskeszakáll' (< *skávžžá* 'Bart | szakáll').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- *skávžžát*
- 650. *niidnamuor/šattut*** 'Lindengewächse | hársfafélék (Tiliaceae)' (SN 506)
- Összetett szó: *niidnamuorra* 'Linde | hársfa (Tilia cordata)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*

- 651. *niskkit*** 'Nacken | nyakizmok' (SAMM¹ 308; SAMM² 149; csak sg. KÅV 355; SN 506)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *niski* 'Nacken | nyak'.
 - Vö. fi. *niski* [sg], *niska/lihat* [pl].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 652. *nisojáffut*** 'Weizenmehl | búzaliszt' (SAMM¹ 308; SAMM² 149; KÅV 355; SN 506)
- Összetett szó: *nisu* 'Weizen | búza' + *jáffut* 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)' (< *jáffu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)').
 - Az utótagra vö. fi. *jauhot* 'liszt' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *jáfu* ~ *jáffu*, *panērenjáffut*, *roavajáffut* ~ *roavvajáffut*, *rohkajáffut*, *sahájáffut*, *siktajáffut*
- 653. *nisson/biktasat*** 'naisten vaatteet | női ruha' (SAMM¹ 308; KÅV 355)
- Összetett szó: *nisson* 'nainen | nő' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Részleges, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat*, *atnubiktasat*, *álbmoibiktasat*, *biktasat*, *dálvėbiktasat*, *keavlabiktasat*, *liikėbiktasat*, *molssabiktasat*, *olgguldasbiktasat*, *ol'jėbiktasat*, *ruovdėbiktasat*, *sámėbiktasat*, *sisbiktasat*, *vuojadanbiktasat*, *vuolbiktasat*, *vuolidusbiktasat*
- 654. *nisut* ~ *nisot*** 'Weizenmehl | búzaliszt' (NIELS III/37; SAMM¹ 308; SAMM² 149; KÅV 355; SN 507)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *nisu* 'Weizen | búza'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 655. *njalat*** 'Wundsein | kidörzsölődés, horzsolás' (SAMM¹ 310; KÅV 356; SN 508)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 656. *njálbmę/lieđđę/šattut*** 'Lippenblütengewächse | ajakos virágúak (Lamiaceae)' (SN 510)
- Összetett szó: *njálbmi* 'Mund | száj' + *lieđđi* 'Blume | virág' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

657. *njálbme/ruovddit* 'Gebiss | zabra' (SAMM¹ 312; KÅV 358–359; SN 510)

- Összetett szó: *njálbmi* 'Mund | száj' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
- Az utótagra vö. fi. *raudat* 'vas' [pl], (de fi. *kuolaimet* [pl] 'zabra').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *bátneruovddit, čeavraruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovvdi, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*

658. *njálgát* 'Süssigkeiten | édesség' (NIELS III/50; SAMM¹ 313; KÅV 359; SN 510)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *njálggis* 'Bonbon | cukorka'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

659. *njálgga/muorjjit* 'Süssigkeiten | édesség' (sg. is SN 510)

- Összetett szó: *njálgga* 'lecker | finom' + *muorjjit* 'Beeren | bogyók' (< *muorji* 'Beere | bogyó').
- Sg alakja: *njálggamuorji* 'Bonbon | cukorka'.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *muorjjit, citrusmuorjjit*

660. *njáskkahagat* 'Rodungsabfall | erdőirtási hulladék' (SAMM¹ 314; KÅV 361; SN 511)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *njáskkahat* 'das gerodete Land | irtásos föld, irtás'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

661. *njiellan/váttisvuodat* 'Schluckbeschwerden | nyelési nehézség' (SN 513)

- Összetett szó: *njiellan* 'schlucken | nyel' + *váttisvuodat* 'Schwierigkeiten | nehézségek' (< *váttisvuohhta* 'Schwierigkeit | nehézség').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.

→ *biebmõsuddadanváttisvuodat, váttisvuodat*

- 662. *njivlloṭ/šattut*** 'Wasserlinsengewächse | békalencsefélék (Lemnaceae)' (SN 513)
- Összetett szó: *njivllut* 'Wasserlinse | békalencse (Lemna)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 663. *njunneḷbasttat*** 'Flachzange | hegyesfogó' (SAMM¹ 320; KÅV 367; SN 516)
- Összetett szó: *njunni* 'Nase | orr' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *botkenbasttat*, *duodjebasttat*, *duolbabasttat*, *garahanbasttat*, *gilgacikcenbasttat*, *lotnolasbasttat*, *ráiganbasttat*, *vinjubasttat*
- 664. *njunneḷgoaikkanasat*** 'Nasentropfen | orrcsepp' (SN 517)
- Összetett szó: *njunni* 'Nase | orr' + *goaikkanasat* 'Tropfen | cseppek' (< *goikkanas* 'Tropfen | csepp').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 665. *njunnošat*** 'Auslese | vezetés, előljárók' (SAMM¹ 320; SAMM² 152; KÅV 367; SN 517)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *njunuš* 'Vortrupp | hegy, orr'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 666. *njuolggadusat*** 'Richtlinien | irányelvek' (csak sg. SAMM¹ 313; csak sg. SAMM² 152; csak sg. KÅV 368; SN 518)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *njuolggadus* 'Regel | szabály'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
- 667. *njuovčča/lieḍagat*** 'Wintergrüengewächse | körtikevirágúak (Pyrolaceae)' (SAMM¹ 323; KÅV 370; SN 520)
- Összetett szó: *njuovčča* 'Zunge | nyelv' + *lieḍagat* 'Blumen | virágok' (< *lieḍḍi* 'Blume | virág').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *diehppelieḍagat*, *nástelieḍagat*, *ruos'salieḍagat*

- 668. *njuovvešattut*** 'Brachsenkrautgewächse | durdafűfélék (Isoetaceae)' (SAMM¹ 323; KÅV 370; SN 520)
- Összetett szó: *njuovvi* 'Brachsenkraut | durdafű (Isoetes)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 669. *noarsašattut*** 'leinikkikasvit | boglárkafélék' (SAMM¹ 324; KÅV 372)
- Összetett szó: *noarsa* 'mutu | csile (hal)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 670. *nonnát*** Orden | 'apácarend' (csak sg. SAMM¹ 325; csak sg. KÅV 372; SN 522)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *non'ná* 'Nonne | apáca'.
 - Vö. fi. *nunna* 'apáca'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 671. *norahat*** 'Packeis | jégtorlasz' (SAMM¹ 325; KÅV 372; SN 522)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.
- 672. *nuohttašárgát*** 'nuottiviivasto | vonalrendszer (kotta)' (SAMM¹ 326; KÅV 374)
- Összetett szó: *nuohtta* 'nuotti | hangjegy' + *šárgát* 'piirut, viivat | vonalak' (< *šárggis* 'piiru, viiva | vonal').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 673. *nuorta|eatnamat*** 'Orient | keleti államok' (SN 524)
- Összetett szó: *nuorta* 'Osten | kelet' + *eatnamat* 'Erden | földek' (< *eatnan* 'Erde | föld')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *bivdøeatnamat, miehtøeatnamat, oarjøeatnamat*

- 674. nuorta/riikkat** 'Orient | keleti országok' (SAMM¹ 327; KÅV 375; SN 525)
- Összetett szó: *nuorta* 'Osten | kelet' + *riikkat* 'Länder | országok' (< *riika* 'Reich, Land | ország').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *davviriikkat, lulliriikkat, oarjiriikkat*
- 675. oađđádagat ~ oađđadagat** 'Bettwäsche | ágynemű' (NIELS III/152; SAMM¹ 330; SAMM² 152; KÅV 378; SN 528)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *vuode/vaatteet* [pl], no. *sengeklær* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 676. oaggun/gilvohallamat** 'Wettangeln | horgászverseny' (SN 529)
- Összetett szó: *oaggun* 'Angeln | horgászat' + *gilvohallamat* 'Wettkämpfe | versenyek' (< *gilvohallan* 'Wettkampf | verseny').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *onginta/kilpailut* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bilkengilvohallamat, máilmmimeaštirvuodagilvohallamat, meaštirvuodagilvohallamat, rátkkagilvohallamat, riektegiedahallamat, váldogiedahallamat, vuodjangilvohallamat*
- 677. Oaggut** 'der Gürtel des Orion | Orion öve' (LAG 1149.; NIELS III/154; SAMM¹ 330; KÅV 379; SN 529)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *oaggu* 'Angler | horgász'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 678. oahpaheaddjit** 'Lehrerschaft | tanári kar' (csak sg. SAMM¹ 331; csak sg. SAMM² 156; csak sg. KÅV 379; SN 529)
- Egyszerű, képzett szó: *oahpahit* 'unterrichten, lehren | tanít' + *-eaddji* part. pres. képző.
 - Sg alakja: *oahpaheaddji* 'Lehrer(in) | tanár'.
 - Vö. fi. *opettajisto* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 679. oahpahas/neavvut** 'Lehrmaterial | tananyag' (SN 529)
- Összetett szó: *oahpahas* 'Unterricht | tanítás' + *neavvut* 'Gerät, Utensilien | eszköz' (< *neav'vu* 'Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel |

tanács, eszköz’).

- Vö. fi. *opetus/neuvosto* ’ua.’ [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *bargoneavvut, báhčinneavvut, bivdõneavvut, boradanneavvut, neavvut, oahppaneavvut ~ oahpponeavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*

680. *oahppa/neavvut ~ oahppo/neavvut* ’Lernmaterial | tananyag’ (csak sg. SAMM¹ 331; sg. is SAMM² 156; csak sg. KÅV 379; SN 530, 531)

- Összetett szó: *oahppa* ’Lehre | tanítás’ + *neavvut* ’Gerät, Utensilien | eszköz’ (< *neav’vu* ’Rat, Ratschlag, Anleitung; Gerät, Werkzeug, Mittel | tanács, eszköz’).
- Sg alakja: *oahppaneav’vu* ’opetusväline | tanítási eszköz’.
- Vö. fi. *opetus/neuvosto* ’ua.’ [sg].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

→ *bargoneavvut, báhčinneavvut, bivdõneavvut, boradanneavvut, neavvut, oahpahasneavvut, silbaboradanneavvut, skáhpponeavvut*

681. *oahppásacčtat* ’tuttavuukset (keskenään) | ismerősök (egymás között)’ (SAMM¹ 331; KÅV 380)

- Egyszerű, képzett szó: *oahpis* ’ismerős’ + -š korrelatív képző.
- Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *oahppásaš* ’ismerősök’.
- Szemantikai besorolása: emberek.

682. *oahppo/gáibádusat* ’Studienanforderungen | tanulmányi követelmény’ (SN 530)

- Összetett szó: *oahppu* ’Lehre | tanulás’ + *gáibádusat* ’Forderungen | követelmények’ (< *gáibádus* ’Forderung | követelmény’).
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

683. *oaivadásat* ’Richtlinien | irányelvek’ (csak sg. SAMM¹ 332; csak sg. KÅV 381; SN 532)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *oaivadás* ’Beratung | tanács’.
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.

684. *oalggat* ’Stroh | alom’ (csak sg. SAMM¹ 333; sg. is SAMM² 157; csak sg. KÅV 382; SN 534)

- Egyszerű szó.

- Sg alakja: *oalga* 'Halm | szalma(szál)'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 685. *oambēležat*** 'Kusinen (untereinander) | (lány) unokatestvérek (egymás között)' (SAMM¹ 334; KÅV 382; SN 535)
- Képzett szó: *oambealli* ~ *oambealle* 'unokatestvér' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, Sg alakja: *oambēleš* 'unokatestvérek'
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 686. *oamedovdováivvit*** 'Gewwissensbisse | büntudat, lelkiismeretfurdalás' (SN 535)
- Összetett szó: *oamedovdu* 'Gewissen | lelkiismeret' + *váivvit* 'Leide | bánatok, sértések' (< *váivi* 'Leid | bánat, sértés').
 - Vö. fi. *omantunnon/vaiva* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 687. *oamit*** 'Vieh | jószág' (sg. is SAMM¹ 334; sg. is SAMM² 158; sg. is KÅV 383; sg. is SN 535)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *oapmi* 'Besitz | tulajdon'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- *bohčinoamit*
- 688. *oappášbēležat*** 'Halbschwestern (untereinander) | féltestvérek (egymás között)' (SAMM² 158; SN 535)
- Összetett szó: *oabbá* 'Schwester | (lány)testvér' + *bealli* 'halb | fél' + -š korrelatív képző.
 - Sg alakra nincs adat.
 - Korrelatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 689. *oappáž(ag)at*** 'Schwestern (untereinander) | lánytestvérek (egymás között)' (NIELS III/166; SAMM¹ 334; SAMM² 158; KÅV 383; SN 535)
- Egyszerű, képzett szó: *oabbá* 'Schwester | lánytestvér' + -š korrelatív képző
 - Korrelatív pluratíva, Sg alakja: *oappáš* 'lánytestvérek (egymás között)'; SAMM¹ 'siskonsa kanssa | lánytestvérével'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.

- 690. *oarbinaččat*** 'Geschwister (untereinander) | lánytestvérek (egymás között)' (SAMM¹ 334; SAMM² 158; KÅV 383; SN 535)
- Egyszerű, képzett szó: *oarbbis* 'Waise | árva' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *oarbinaš* 'lánytestvérek (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 691. *oarje/eatnamat*** 'Westen | nyugati országok' (SN 536)
- Összetett szó: *oarji* 'Westen | nyugat' + *eatnamat* 'Erden | földek' (< *eatnan* 'Erde | föld').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *bivdøeatnamat, miehtøeatnamat, nuortaeatnamat*
- 692. *oarji/riikkat*** 'Süden | déli országok' (SN 536)
- Összetett szó: *oarji* 'Süden | dél' + *riikkat* 'Lände | országok' (< *riika* 'Reich, Land | ország').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *davviriikkat, lulliriikkat, nuortariikkat*
- 693. *oarpmeležat*** 'Kusinen (untereinander) | unokatestvérek (egymás között)' (NIELS III/168; SAMM¹ 335; KÅV 384; SN 537)
- Egyszerű, képzett szó: *oarpmealli* ~ *oarpmealle* 'Kusine | unokatestvér' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *oarpmeleš* 'unokatestvérek (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 694. *ođđasat*** 'Nachrichten | hírek' (SN 540)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ođđas* 'Neuheit | újdonság'.
 - Vö. fi. *uutiset* 'hírek' [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
→ *iđitođđasat, kalohttaođđasat*
- 695. *offisearat*** 'Offizierkorps | tisztikar' (csak sg. SAMM¹ 337; csak sg. KÅV 386; sg. is SN 540)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *offiseara* 'Offizier | tiszt'.

- Vö. no. *offiser*
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 696. *okkupēren|joavkkut*** 'Besatzung | megszálló csapatok' (SN 542)
- Összetett szó: *okkupēren* 'Besetzung | megszállás' + *joavkkut* 'Gruppen | csoportok' (< *joavku* 'Gruppe | csoport').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 697. *oktasašgodde|diehtagat*** 'Sozialwissenschaften | társadalomtudományok' (SN 543)
- Összetett szó: *oktasašgoddi* 'Gesellschaft | társadalom' + *diehtagat* 'Wissenschaften | tudományok' (< *dieđa* 'Wissenschaft | tudomány').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *yhteiskunta|tieteet* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
- 698. *oktavuođat*** 'Beziehungen | kapcsolatok' (csak sg. SAMM¹ 338; csak sg. SAMM² 160; csak sg. KÅV 388; sg. is SN 543)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *oktavuohta* 'Zusammengehörigkeit | összetartozás'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *fitnodatoktavuođat, gávpeoaktavuođat*
- 699. *olbmáž(ag)at*** 'Freunde (untereinander) | barátok (egymás között)' (SAMM¹ 339; SAMM² 161; KÅV 389; SN 544)
- Egyszerű, képzett szó: *olmmái* 'Mann, Begleiter, Kamerad | férfi, kísérő, társ' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 700. *olbmot*** 'Volk | nép' (SAMM¹ 339; SAMM² 161–162; KÅV 389; SN 548)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *olmmoš* 'Mensch | ember'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, árvoľbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveolbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*

701. *olggos/golut* 'Kosten | költségek, kiadások' (csak sg. SAMM¹ 339; csak sg. KÅV 389; SN 545)

- Összetett szó: *olggos* 'heraus | ki' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Sg alakja: *olggosgolu* 'kulu, kulunki | költség, kiadás'.
- Tükörfordítás, vö. fi. *ulos* 'ki' + *kulut* 'költség' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasškáhppongolut, vuodđogolut*

702. *olgguldas/biktasat* 'Oberbekleidung | felsőruházat' (SAMM¹ 340; SAMM² 161; KÅV 389; SN 545)

- Összetett szó: *olgguldas* 'Äussere | külső' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, keavlabiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, ol'jobiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

703. *olggut* 'Feldarbeit | mezei munka, terepmunka' (SAMM¹ 340; SAMM² 161; KÅV 390; sg. is SN 546)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *olgu* 'Äussere | külső'.
- Vö. fi. *ulkotyöt* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

704. *olj'ol/biktasat* 'Ölzeug | olajruha' (SN 546)

- Összetett szó: *ol'ju* 'Öl | olaj' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, keavlabiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

- 705.** *ol'jɔ|muorra|šattut* 'Ölbaumgewächse | olajfafélék (Oleaceae)' (SAMM¹ 340; KÅV 390; SN 546)
- Összetett szó: *ol'jɔmuorra* 'Ölbaum | olajfa' (< *ol'ju* 'Öl | olaj' + *muorra* 'Baum, Strauch, Holz | fa') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 706.** *öllolat* 'Kinnpartei | áll (fn.)' (NIELS III/164, 169; sg. is SAMM¹ 334, 341; sg. is SAMM² 158, 161; sg. is KÅV 382, 391; sg. is SN 534, 584)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *oalul* 'Unterkiefer | állkapocs'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 707.** *ollugat ~ olugat* 'viele Personen | sok ember, sokan' (SAMM¹ 341; SAMM² 162; KÅV 391; SN 549)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ollu ~ olu* 'zahlreich | számos'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 708.** *olmmoš|rievttit* 'ihmisoikeudet | emberi jogok' (SAMM¹ 341; KÅV 391)
- Összetett szó: *olmmoš* 'ihminen | ember' + *rievttit* 'oikeudet | jogok' (< *riekti* 'oikeus | jog').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *ihmis/oikeudet* [pl], no. *menneskerettigheter* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
- 709.** *olmmoš|vuoigatvuođat* 'Menschenrechte | emberi jogok' (sg. is SAMM¹ 341; sg. is SAMM² 162; sg. is KÅV 391; SN 549)
- Összetett szó: *olmmoš* 'Mensch | ember' + *vuoigatvuođat* 'Rechten | jogok' (< *vuoigatvuohta* 'Recht | jog').
 - Sg alakja: *olmmošvuoigatvuohta* 'ihmisoikeus | emberi jog'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *ihmis/oikeudet* [pl], no. *menneskerettigheter* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *vuođđovuoigatvuođat*

- 710. *olusat*** 'viele Personen | sok ember' (SAMM¹ 341; SAMM² 162; KÅV 391; SN 549)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 711. *olympia/gilvvut*** 'die Olympischen Spiele | olimpiai játékok' (SAMM¹ 341; KÅV 391; SN 549)
- Összetett szó: *olympia-* 'olympisch- | olimpiai' + *gilvvut* 'Wettbewerbe | versenyek' (< *gilvu* 'Wettbewerb | verseny').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *olympia/kisat* [pl], *olympiske leker* 'ua.' [pl]
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 712. *olympialáččat*** 'die Olympischen Spielen | olimpiai játékok' (SN 549)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 713. *orgánat*** 'Organismus | szervezet' (csak sg. SAMM¹ 342; KÅV 393; SN 551)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *orgána* 'Organ | szerv'.
 - Vö. no. *organism*.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb organizmusok.
- 714. *orkidēat*** 'Knabenkrautgewächse | orchideafélék (Orchidaceae)' (sg. is SN 551)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *orkidēa* 'Orchidee | orchidea (Orchis)'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 715. *orrun/dilálašvuođat*** 'Wohnverhältnisse | lakáskörülmények' (SN 551)
- Összetett szó: *orrun* 'Aufenthalt | tartózkodás' + *dilálašvuođat* 'Verhältnisse | körülmények' (< *diálálašvuohta* 'Gelegenheit | alkalom').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
- 716. *orrun/golut*** 'Wohnausgaben | lakhatási költségek' (SN 551)
- Összetett szó: *orrun* 'Aufenthalt | tartózkodás' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra, vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

717. *ortnet/njuolggadusat* 'die ordnungsbehördlichen Verordnungen | hatósági rendszabályok' (SN 552)

- Összetett szó: *ortnet* 'Ordnung | rend' + *njuolggadusat* 'Regeln | szabályok' (< *njuolggadus* 'Regel | szabály').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.

718. *otnážat* 'die heutigen Ereignisse | mai napi események' (sg. is SAMM¹ 344; sg. is SAMM² 163; sg. is KÁV 394; sg. is SN 553)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *otnáš* 'der heutige Tag | ma, mai nap'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

719. *ovda/dieđut* 'Vorkenntnisse | előismeretek' (SN 554)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *dieđut* 'Informationen | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntnis | tudás, ismeret').
- Vö. fi. *esi/tieto* 'előismeret' [sg].
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *bargodienasdieđut, dieđut, heaggadieđut, iešdieđut, ovdadutkandieđut, vuodđodieđut*

720. *ovda/dutkamat* 'Voruntersuchung | előzetes vizsgálat' (SN 554)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *dutkamat* 'Ermittlungen | kutatás, nyomozás' (< *dutkan* 'Forschung, Untersuchung | kutatás, vizsgálat').
- Vö. fi. *esi/tutkimukset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.

721. *ovda/dutkan/dieđut* 'Ermittlungsergebnisse | előzetes vizsgálat' (SAMM² 163; SN 554)

- Összetett szó: *ovdadutkamat* 'Voruntersuchung | vizsgálat' (< *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *dutkamat* 'Ermittlungen | kutatás, nyomozás') + *dieđut*

'Informationen | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntnis | tudás, ismeret').

- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.

→ *bargodienasdieđut, dieđut, heaggadieđut, iešdieđut, ovdadieđut, vuodđodieđut*

722. *ovda/dutkkalmasat* 'Voruntersuchung | előzetes vizsgálat' (SN 554)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *dutkkalmasat* 'Verhör | vallatás, kihallgatás' (< *dutkkalmas* 'Untersuchung | vizsgálat (rendőrségi)').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.

723. *ovda/munit* 'Vergünstigungen | előnyök, kedvezmények' (csak sg. SAMM¹ 344; csak sg. SAMM² 164; csak sg. KÅV 395; SN 555)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *munit* 'Mitteln | eszközök' (< *munni* 'Mittel | eszköz').
- Sg alakja: *ovdamunni* 'Vorteil | előny, haszon'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

724. *ovda/várit* 'Vorgebirge | előhegység' (SN 556)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *várit* 'Gebirge | hegyek' (< *várri* 'Berg | hegy').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.

725. *ovda/vuoigņašat* 'etuaiivot | előagy' (SAMM¹ 345)

- Összetett szó: *ovda-* 'vorder- | első-, elülső-' + *vuoigņašat* 'Gehirn | agy'.
- Vö. fi. *etu/aivot* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

→ *gaskavuoigņašat, stuorřavuoigņašat, uhcavuoigņašat, vuoiigņašat*

726. *ovdežat* 'frühere Begebenheiten | előzmények' (SAMM¹ 345; SAMM² 164; csak sg. KÅV 396; sg. is SN 557)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *ovddeš* 'früher | korábbi'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

- 727. *ovddut*** 'Vergünstigungen | kedvezmények' (csak sg. SAMM¹ 346; csak sg. SAMM² 165; csak sg. KÅV 396; sg. is SN 558)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ovdu* 'Vorteil | előny, haszon'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 728. *ovttaidogat*** 'Einkeimblättrige | egyszikűek' (SAMM¹ 346; KÅV 397; SN 559)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 729. *Ovttastahtton stáhtat*** 'die Vereinigten Staaten | Egyesült Államok' (SN 559)
- Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
→ *Amerihká Ovttastahtton stáhtat*
- 730. *panērenjáfut*** 'Paniermehl | zsemlemorzsa' (SN 561)
- Összetett szó: *panēret* 'panieren | panírozik' + *jáfut* 'Mehl | liszt' (< *jáffu* Mehl | liszt).
 - Az utótagra vö. no. fi. *jauhot* 'liszt' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *nisojáf'fut, roavajá'fut ~ roavvajáf'fut, rohkajáf'fut, sahájáf'fut, siktajáf'fut*
- 731. *pinseahtat*** 'Pinzette | csipesz' (csak sg. SAMM¹ 349; SN 564)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *pinseahtta* 'pinsetit | csipesz'.
 - Vö. fi. *pinsetit* 'ua.' [pl].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 732. *piōnašattut*** 'Pfungstrosengewächse | babarózsafélék (Paeoniaceae)' (SN 564)
- Összetett szó: *piōna* 'Pfungstrose | pünkösdi rózsa (Paeonia)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

- 733. *popnávle/doaᅇggat*** 'Blindnietenzange | vakszegecs fogó' (SN 565)
- Összetett szó: *popnávli* 'Blindniete | vakszegecs' + *doaᅇggat* 'Zange | fogó'.
 - Vö. no. *tang* 'fogó' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čáhceᅇbumpadoaᅇggat, doaᅇggat, lihdoaᅇggat, spihkádoaᅇggat*
- 734. *portuláhhká/šattut*** 'Portulakgewächse | porcsinfélék (Portulacaceae)' (SN 566)
- Összetett szó: *portuláhhká* 'Portulak | porcsin' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 735. *prográmmat*** 'Repertoire | repertoár' (csak sg. SAMM¹ 350; csak sg. SAMM² 167; csak sg. KÁV 398; sg. is SN 567)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *prográm'ma* 'Programm | program'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 736. *rabas/gūimmežat*** 'avopuolisot | élettársak' (SAMM² 168)
- Összetett szó: *rabas* 'avoin | nyitott' + *gūimmežat* 'toverukset | barátok'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *rabasgūimmežat, siidagūimmežat*
- 737. *raddē/bákčasat*** 'Brustschmerzen | mellkasi fájdalmak' (SN 570)
- Összetett szó: *raddi* 'Brust | mell' + *bákčasat* 'Schmerzen | fájdalmak' (< *bávčča* 'Schmerz | fájdalom').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 738. *rahtádagat*** 'Gemüse | zöldség' (csak sg. SAMM¹ 352; KÁV 400; SN 571)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja *rahtádat* 'vihannes | zöldség'
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.

- 739. *ravda/guovllut*** 'Peripherie | periféria' (sg. is SN 572)
- Összetett szó: *ravda* 'Rand | szél, perem' + *guovllut* 'Gebiete, Richtungen | területek, irányok' (< *guovlu* 'Gebiet, Richtung | terület, irány').
 - Sg alakja: *ravdaguovlu* 'Randgebiet | peremvidék'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 740. *ráđas/ruovddit*** 'laukaisunuoralliset | csapda, amely zsinórcsapóval van ellátva' (SAMM¹ 355; KÅV 404)
- Összetett szó: *ráđas* 'hehkuva | izzó, ragyogó' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
 - Vö. fi. (*pyynti*)*raudat* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátneruovddit, čeavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovvdiit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*
- 741. *ráđđasat*** 'naamiointi | álcázás' (SAMM¹ 351; KÅV 404)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 742. *ráhkadan/golut*** 'Produktionskosten | termelési költség' (SN 576)
- Összetett szó: *ráhkadit* 'anfertigen | elkészít' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*
- 743. *ráhkkásaččat*** 'Liebespaar | szerelmespár' (SAMM¹ 356; KÅV 406; SN 577)
- Egyszerű, képzett szó: *ráhkis* 'kedves, szeretett' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *ráhkkásaš-* 'szeretők'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.

- 744. ráigan/basttat** 'Lochzange | lyukasztó fogó' (SN 578)
- Összetett szó: *ráigat* 'ein Loch stechen | lukat szúr, üt' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Vö. fi. *reikiä* + *pihdit* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bohccębasttat*, *botkenbasttat*, *duodjębasttat*, *duolbabasttat*, *garahanbasttat*, *gilgacikcenbasttat*, *lotmolasbasttat*, *njunņebasttat*, *ráiganbasttat*, *vinjubasttat*
- 745. ráige/suohkut** 'rikkinäiset | lyukas zoknik' (SAMM¹ 357; KÅV 407)
- Összetett szó: *ráigi* 'reikä | lyuk, rés' + *suohkut* 'sukat | zoknik' (< *suohkku* 'sukka | zokni').
 - Vö. fi. *reikä* + *sukat* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- 746. rámat** 'Brillengestell | szemüvegkeret' (csak sg. SAMM¹ 359; csak sg. SAMM² 170; csak sg. KÅV 410; sg. is SN 582)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rápma* 'Rahmen | keret, alváz'.
 - Vö. no. *ramme* [sg].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 747. ránnat ~ ránnit** 'Nachbarschaft | szomszédság' (csak sg. SAMM¹ 359; csak sg. SAMM² 170; csak sg. KÅV 410; SN 581)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rán'ná* ~ *rán'ni* 'Nachbarn | szomszéd'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 748. ránnját ~ gránnját** 'Nachbarschaft | szomszédság' (csak sg. SAMM¹ 359; csak sg. SAMM² 170; csak sg. KÅV 410; SN 581)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rán'njá* ~ *grán'njá* 'Nachbar | szomszéd'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 749. ránjázat ~ gránjázat** 'Nachbarn (untereinander) | szomszédok (egymás között)' (SN 581)
- Egyszerű, képzett szó: *rán'njá* ~ *grán'njá* 'Nachbar | szomszéd' + -š

korrelatív képző.

- Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *ránjáš ~ gránjáš* 'szomszédok (egymás között)'.
- Szemantikai besorolása: emberek.

750. *ránġáštus/láġat* 'Strafgesetzbuch | büntető törvénykönyv' (SN 581)

- Összetett szó: *ránġáštus* 'Strafe | büntetés' + *láġat* 'Gesetze | törvények' (< *láhka* 'Gesetz | törvény').
- Sg alakja: *ránġáštusláhka* 'Strafgesetz | büntetőjog'.
- Vö. fi. *rangastus* + *lakit* [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *rihkusláġat*

751. *rátkimat* 'Ausscheidungskampf | selejtező' (csak sg. SAMM¹ 359; csak sg. KÅV 411; SAMM² 290; SN 582)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja *rátkin* 'erotus, karsinta | szétválasztás, selejtezés'
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

752. *rátġka/ċiekċamat* 'Ausscheidungsspiel | selejtező' (SN 582)

- Összetett szó: *rátġka* Rentiarscheidung | (rén)szétválasztás' + *ċiekċamat* 'Spiele | játékok' (< *ċiekċan* 'Spiel | játék').
- Tükörfordítás, vö. fi. *karsinta/kilpailut* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

753. *rátġka/gilvvohallamat* 'Ausscheidung | selejtező' (SN 582)

- Összetett szó: *rátġka* Rentiarscheidung | (rén)leválasztás' + *gilvvohallamat* 'Wettkämpfe | versenyek' (< *gilvvohallan* 'Wettkampf | verseny').
- Tükörfordítás, vö. fi. *karsinta/kilpailut* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bilkengilvvohallamat, máilmmimeaštirtirvuodāgilvvohallamat, meaštirtirvuodāgilvvohallamat, oaggungilvvohallamat, riektēġieđahallamat, vāldġieđahallamat, vuodjangilvvohallamat*

754. *rāv'vejaċċat ~ grāv'vejaċċat* 'Begräbnisfeier | végtisztesség, temetés' (SAMM¹ 360; KÅV 412; SN 584)

- Egyszerű szó.

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

755. ráv'vejaš/mállásat 'Leichenschmaus | halotti tor' (SN 584)

- Összetett szó: *ráv'vejaččat* 'Begräbnisfeier | végtisztesség, temetés' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | evés').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

→ *ávvoṃmállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmoṃmállásat, rihppamállásat, váldoṃmállásat*

756. reahtat 'ateria | étel' (SAMM¹ 361; KÅV 413; csak sg. SN 584)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *reahtta* 'ruokalaji | fogás, étel'.
- Vö. sv., no. *rett*.
- Részleges pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

757. reanto/boađut 'korkotulot | kamatjövödelmek' (SAMM¹ 361; KÅV 413; csak sg. SN 584)

- Összetett szó: *reantu* 'korko | kamat' + *boađut* 'tulot | jövödelmek' (< *boahtu* 'tulo | jövödelem').
- Az utótagra vö. fi. *tulot* 'jövödelem' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

758. rekláma/golut 'Werbungskosten | reklámköltéség' (SN 587)

- Összetett szó: *rekláma* 'Werbung | reklám' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Az utótagra vö. fi. *tulot* 'jövödelem' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

→ *ássangolut, áš'segolut, bargoṃátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaimmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, sierragolut, siidoṃgolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

- 759. *resēda/šattut*** 'Resedengewächse | rezedafélék (Resedaceae)' (SAMM¹ 363; KÅV 415; SN 588)
- Összetett szó: *resēda* 'Reseda | rezeda (Reseda odorata)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 760. *ribat*** 'Abfall | szemét' (csak sg. SAMM¹ 363, 366; csak sg. SAMM² 172; csak sg. KÅV 418; sg. is SN 592)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rihpa* 'Stäubchen | pizok, szemét'.
 - Vö. fi. *rikka*.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 761. *riddo/fatnasat*** 'Küstenflotte | partiórség' (SN 588)
- Összetett szó: *riddu* 'Küste | tengerpart' + *fatnasat* 'Flotte | flotta' (< *fanas* 'Boot, Schiff | csónak, hajó').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *fatnasat, soahtefatnasat*
- 762. *riddo/ris'se/šattut*** 'Gagelgewächse | viaszfafélék (Myricaceae)' (SN 588)
- Összetett szó: *riddoris'si* 'Moor-Gagelstrauch | mocsári mirikacserje' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 763. *rieban/ruovddit*** 'ketunraudat | rókacsapda' (SAMM¹ 364; KÅV 416)
- Összetett szó: *rieban* 'kettu | róka' + *ruovddit* 'raudat, kahleet | bilincs' (< *ruovdi* 'rauta | vas').
 - Az utótagra vö. fi. *raudat* 'vas' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátneruovddit, čavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovddit, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*

- 764. riekte|gieđahallamat** 'Gerichtsverhandlung | bírósági tárgyalás' (SN 590)
- Összetett szó: *riekti* 'Recht | jog' + *gieđahallamat* 'Bearbeitungen | eljárások' (< *gieđahallan* 'Bearbeitung | eljárás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *váldøgieđahallamat*
- 765. riemut** 'Fest | ünnep' (NIELS III/278; SAMM¹ 364; SAMM² 172; KÅV 417; sg. is SN 590)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *riepmu* 'Triumph | diadal'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 766. riepmø|mállásat** 'Festessen | ünnepi lakoma' (SAMM¹ 364; KÅV 416; SN 590)
- Összetett szó: *riepmu* 'Triumph | diadal' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvmállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkødismállásat, eahkøbeaimállásat, eahkøtmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmøtmállásat, rihppamállásat, váldømállásat*
- 767. riesalasta|šattut** 'Hornblattgewächse | tócsagazfélék (Ceratophyllaceae)' (SN 590)
- Összetett szó: *riesalasta* 'das Raue Hornblatt | érdes tócsagaz (Ceratophyllum demersum)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 768. riesaldagat** 'Fransen | összetűzés' (SN 590)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 769. rievddahat** 'roskat | szemét, uszadék' (SAMM¹ 365; KÅV 418)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

- 770. *rigge|eal'lit*** 'Wirbeltiere | gerincesek' (csak sg. SAMM¹ 365; csak sg. KÅV 418; SN 591)
- Összetett szó: *riggi* 'Gerippe | csontváz' + *eal'lit* 'Tierreich | állatvilág' (< *eal'li* 'Tier | állat').
 - Sg alakja: *riggealli* 'selkäränkainen | gerinces'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
→ *eal'lit, meahcieal'lit, šlieddaeal'lit*
- 771. *riggodagat*** 'Ressourcen | erőforrások' (csak sg. SAMM¹ csak sg. SAMM² 172; csak sg. KÅV 418; SN 591)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *riggodat* 'Reichtum | vagyon'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *luondduriggodagat*
- 772. *rihkus|lágat*** 'Strafgesetzbuch | büntető törvénykönyv' (SN 592)
- Összetett szó: *rihkus* 'Verbrechen | bűntény' + *lágat* 'Gesetze | törvények' (< *láhka* 'Gesetz | törvény').
 - Sg alakja: *rihkusláhka* 'Strafgesetz | büntetőjog'.
 - Az utótagra vö. fi. *laki* 'törvény' [sg].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *rängáštuslágat*
- 773. *rihpat*** '(Herran ehtollinen) | úrvacsora' (NIELS III/291; SAMM¹ 366; SAMM² 172; csak sg. KÅV 419; csak sg. SN 591)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rihppa* 'rippi | gyónás'.
 - Vö. fi. *rippi* 'gyónás' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 774. *rihppa|mállásat*** 'Abendmahl | úrvacsora' (SN 592)
- Összetett szó: *rihppa* 'rippi | gyónás' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvořmállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkedismállásat, eahkesbeaimállásat, eahketmállásat, gaskabeaimállásat, guos'semállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejašmállásat, riepmořmállásat, rihppamállásat, váldořmállásat*

- 775. *riiden/sálat*** 'ratsastussatula | lovaglónyereg' (SAMM¹ 366; KÅV 420; SN 593)
- Összetett szó: *riiden* 'Ritt | lovaglás' + *sálat* 'satula | nyereg'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *ratsastus/satula* 'ua.' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *sálat*
- 776. *riikka/beaive//olbmot*** 'die Reichstagsabgeordneten | parlamenti képviselők' (SN 593)
- Összetett szó: *riikkabeaivvit* 'Reichstag | parlament' + *olbmot* 'Menschen, Personen | emberek' (< *olmmoš* 'Mensch, Person | ember').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, árvoolbmot, headjaolbmot, olbmot, siviilaolbmot, várreolbmot*
- 777. *riikka/beaive//válggat*** 'Reichstagswahlen | parlamenti választások' (SN 593)
- Összetett szó: *riikkabeaivvit* 'Reichstag | parlament' (< *riikka* 'Reich | jog' + *beaivvit* 'Tage | napok') + *válggat* 'Wahlen | választások' (< *válga* 'Wahl | választás').
 - Az utótagra, vö. fi. *vaalit* 'választások' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *gielldaválggat*
- 778. *riikka/beaivvit*** 'Reichstag | parlament' (SAMM¹ 366; SAMM² 173; KÅV 420; SN 593)
- Összetett szó: *riikka* 'Reich | jog' + *beaivvit* 'Tage | napok' (< *beaivi* 'Tag | nap')
 - Tükörfordítás, vö. fi. *valtio/päivät* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *beatnatbeaivvit, gaskabeaivvit, hearrábeaivvit, lihtto-beaivvit*
- 779. *ril'labōrat*** 'Schubkarre | talicska' (SAMM¹ 367; SAMM² 173; KÅV 420; SN 594)
- Egyszerű szó.
 - Átvétel, vö. no. *trillebør* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 780. *rīsenat*** 'Reis | rizs' (SAMM² 434; SN 594)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *riisi*; no. *ris* [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.

781. *rīsen/rievnnat ~ rievnnit* 'Reis | rizs' (SAMM² 434; SN 594)

- Összetett szó: *rīsenat* 'Reis | rizs' + *rievnnat ~ -rievnnit* 'Körnchen, Körner, Flocken | magok, magocskák, pelyhek' (< *rievdna ~ rievdni* 'Körnchen, Korn, Flocke | mag, magocska, pehely').
- Az utótagra, vö. fi. *ryyni* 'dara' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bivgērievnnat ~ -rievnnit, hávvarrievnnat ~ -rievnnit, lastarievnnat ~ -rievnnit*

782. *rīsen/surbmit* 'Reis | rizs' (SN 594)

- Összetett szó: *rīsenat* 'Reis | rizs' + *surbmit* 'Graupen, Getreiden | dara, gabonák' (< *surbmi* 'Graupen, Getreide; Korn, Körnchen | dara').
- Az utótagra, vö. fi. *suurimot* 'dara' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *bivgēsurbmit, hávvaesurbmit, rīsensurbmit*

783. *ristejaččat* 'ristiäiset | keresztelő' (NIELS III/293; SAMM¹ 368; KÅV 421)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *ristiäiset* 'ua' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

784. *ris/váhnemat ~ vánhemat* 'Paterneltern | keresztszülők' (SAMM¹ 368; SAMM² 173; KÅV 421; SN 595)

- Összetett szó: *rista* 'Kreutz | kereszt' + *váhnemat* 'Eltern | szülők' (< *váhnēn* 'Elternteil | egyik szülő').
- Az utótagra, vö. fi. *vanhemmat* 'szülők' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *biebmōvāhnemat ~ -vānhemat, vāhnemat ~ vānhemat*

785. *riššat* 'Streichhölzer | gyufa' (NIELS III/294; csak sg. SAMM¹ 368; sg. is SAMM² 173; sg. is KÅV 422; sg. is SN 595)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *riš'ša* 'Schwefel | kén'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 786. *roahkit*** 'Schliesse | kapocs, zár' (sg. is SAMM¹ 369; sg. is SAMM² 173; sg. is KÅV 422; sg. is SN 595)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *roahkki* 'Haken | kampó, horog'.
 - Vö. fi. *rookki* [sg].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 787. *roaiskkát*** 'Prügel | verés, fenyítés' (NIELS III/301; SAMM¹ 370; KÅV 425; SN 597)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *roaiská* 'Peitsche | ostor'.
 - Vö. fi. *ruoska* 'korbács' [sg].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 788. *roavajáf'fut* ~ *roavvajáf'fut*** 'Roggenmehl | rozsliszt' (SAMM¹ 371; SAMM² 174; KÅV 426; SN 598)
- Összetett szó: *rogaš* ~ *rohka* 'Roggen | rozs' + *jáf'fut* 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)' (< *jáf'fu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *ruis/jauhot* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *jáfu* ~ *jáf'fu*, *nisojáf'fut*, *panērenjáf'fut*, *rohkajáf'fut*, *sahájáf'fut*, *siktajáf'fut*
- 789. *Roavggut*** 'Plejaden | Fiastyúk' (SAMM¹ 371; KÅV 426; SN 598)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *roavgu* 'Pelzdecke | szőrmetakaró'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 790. *rogat*** 'Roggenmehl | rozsliszt' (NIELS III/315, 316; SAMM¹ 371; SAMM² 174; KÅV 427; SN 598)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 791. *rohkajáf'fut*** 'Roggenmehl | rozsliszt' (SAMM¹ 371; SAMM² 174; KÅV 428; SN 599)
- Összetett szó: *rohka-* 'Roggen | rozs' + *jáf'fut* 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)' (< *jáf'fu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)').
 - Az utótagra, vö. fi. *jauhot* 'liszt' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *jáfu* ~ *jáffu*, *nisojáf'fut*, *panērenjáfut*, *roavajá'fut* ~ *roavvajáf'fut*, *sahájáf'fut*, *siktajáf'fut*

792. *rugat* 'Kaffegrund | kávézacc' (NIELS III/326; SAMM¹ 373; SAMM² 174; KÅV 430; SN 601)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

793. *ruhkosat* 'Andacht | imaközösségek' (SAMM¹ 374; SAMM² 174; KÅV 430; sg. is SN 601)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *ruhkos* 'Andacht | imádság'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: emberek.

794. *ruhta/oažžumat* 'Aussenstände | követelések, kinnlevőségek' (sg. is SAMM² 174; SN 602)

- Összetett szó: *ruhta* 'Geld | pénz' + *oažžumat* 'Erhalte | fenntartások' (< *oažžun* 'Erhalt | fenntartás').
- Sg alakja: *ruhtaoažžun* 'saatava | követelés'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

795. *rukkat* 'Kaffegrund | kávézacc' (NIELS III/324; SAMM¹ 374; SAMM² 175; KÅV 431; SN 602)

- Egyszerű, tőszó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

796. *rukkes/debbot* 'Rotalgen | vörös moszatfélék (Rhodophyceae)' (SN 603)

- Összetett szó: *ruksat* 'rot | piros' + *debbot* 'Tangen | moszatok' (< *deappu* 'Tang | moszat').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *didnødebbot*, *ruonádebbot*, *ruškesdebbot*

797. *rukkes/seallat* 'rote Blutkörperchen | vörös vérsejtek' (csak sg. SAMM¹ 374; csak sg. KÅV 431–432; SN 603)

- Összetett szó: *ruksat* 'rot | piros' + *seallat* 'Zellen | sejtek' (< *sealla* 'Zelle |

sejt’).

- Vö. no. *rød* + *celle*.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

→ *jođusseallat, vilgesseallat, vuodđoseallat*

798. *ruł'la/ráhpát* ~ *-ráhpát* 'Rolltreppe | mozgólépcső' (SN 603)

- Összetett szó: *ruł'la* 'Rolle | orsó, tekerés' + *ráhpát* ~ *ráhpát* 'Treppen | lépcsők' (< *ráhppa* 'Treppe | lépcső').
- Tükörfordítás, vö. no. *rulletrapp* 'ua.' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *botnjeráhpát* ~ *-ráhpát*, *joř'riráhpát* ~ *-ráhpát*

799. *rumaš/lahtut* 'Gliedmassen | végtagok' (csak sg. SAMM¹ 375; csak sg. KÅV 432; SN 604)

- Összetett szó: *rumaš* 'Körper | test' + *lahtut* 'Glieder | tagok' (< *lahttu* 'Glieder | tag').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

→ *badjelahtut*

800. *ruoivát* 'Hanf | kender' (NIELS III/ 333; SAMM¹ 376; KÅV 434; SN 605)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *rohtimet* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

801. *ruoivve/šattut* 'Hanfgewächse | kenderfélék (Cannabaceae)' (SN 605)

- Összetett szó: *ruoivvis* 'Hanf | kender' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

802. *ruoná/debbot* 'Grünalgen | zöldmoszatfélék (Cholorphyceae)' (SN 606)

- Összetett szó: *ruoná* 'grün | zöld' + *debbot* 'Tangen | moszatok' (< *deappu* 'Tang | moszat').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *didnødebbot, ruksesdebbot, ruškesdebbot*

- 803. ruos'sa/dávttit** 'lannenikamat | ágyéki csigolyák' (SAMM¹ 377; csak sg. KÅV 435)
- Összetett szó: *ruos'sa* 'risti | kereszt' + *dávttit* 'luut | csontok' (< *dákti* 'luu | csont').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *sēhpetdávttit*, *smarbmedávttit*
- 804. ruos'salas/sánit** 'Kreuzworträtsel | keresztrejtvény' (SN 606)
- Összetett szó: *ruos'salas* 'gekreuzt | keresztezett' + *sánit* 'Wörter | szavak' (< *sáni* 'Wort | szó').
 - Tükörfordítás, vö. no. *krysord* 'ua.' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *dearvahansánit*, *muitosánit*, *ruos'sasánit*, *sáttasánit*
- 805. ruos'sa/lieđagat** 'Kreuzblütengewächse | keresztvirágúak (Brassicaceae)' (SN 606)
- Összetett szó: *ruos'sa* 'risti | kereszt' + *lieđagat* 'Blumen | virágok' (< *lieđđi* 'Blume | virág').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *diehppetlieđagat*, *nástelieđagat*, *njuovčalieđagat*, *ruos'salieđagat*
- 806. Ruos'sa/násttit** 'Schwan | Hattyú (csillagkép)' (SAMM¹ 377; csak sg. KÅV 435; SN 606)
- Összetett szó: *ruos'sa* 'risti | kereszt' + *násttit* 'Sterne | csillagok' (< *násti* 'Stern | csillag').
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/csillagnevek.
- 807. ruos'sa/sánit** 'Kreuzworträtsel | keresztrejtvény' (SN 606)
- Összetett szó: *ruos'sa* 'Kreuz | kereszt' + *sánit* 'Wörter | szavak' (< *sáni* 'Wort | szó').
 - Tükörfordítás, vö. no. *krysord* 'ua.' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *dearvahansánit*, *muitosánit*, *ruos'salassánit*, *sáttasánit*
- 808. ruotnasat** 'Gemüse | zöldség' (csak sg. SAMM¹ 376; csak sg. SAMM² 175; csak sg. KÅV 432; sg. is SN 605)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ruonas* 'grün | zöld'.
 - Részleges pluratíva,
 - Szemantikai besorolása: növények.

809. ruovde]**biergasat** 'Eisenwaren | vasáruk' (SN 607)

- Összetett szó: *ruovdi* 'Eisen | vas' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierrgas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *biergasat, biilabiergasat, bivdobiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovde**]**biergasat, vīdeobiergasat*

810. ruovde]**biktasat** 'Rüstung | páncélzat' (SN 607)

- Összetett szó: *ruovdi* 'Eisen | vas' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungstück | ruhadarab').
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvębiktasat, atmubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvębiktasat, keavlabiktasat, liikębiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovde**]**biktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

811. ruovde]**doabbarat** 'Alteisen | ócskavas' (SN 607)

- Összetett szó: *ruovdi* 'Eisen | vas' + *doabbarat* | Gerümpel | hulladék'.
- Vö. fi. *rauta* + *tappurat* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *doabbarat*

812. ruovddit 'Handschellen | bilincs' (sg. is SAMM¹ 378; sg. is SAMM² 176; csak sg. KÅV 436; sg. is SN 608)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *ruovdi* 'Eisen | vas'.
- Vö. fi. *raudat* [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátņruovddit, čeavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovvđit, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteņruovddit, skieltoruovddit*

813. ruovttu]**barggut** 'Haushaltsarbeiten | háztartás' (SN 608–609)

- Összetett szó: *ruoktu* 'Haus | ház' + *barggut* 'Arbeiten | munkák' (< *bargu* 'Arbeit | munka').
- Sg alakja: *ruovttubargu* 'Hausarbeit | házimunka'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.
→ *huksenbarggut*

- 814. *ruskkat*** 'Abfall | hulladék' (csak sg. SAMM¹ 378; csak sg. SAMM² 176; csak sg. KÅV 437; sg. is SN 609)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ruska* 'Abfall | hulladék'.
 - Vö. fi. *roska* 'szemét'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 815. *rupmaš/fámút*** 'ruuminvoimat | testi erő' (SAMM¹ 378; KÅV 437)
- Összetett szó: *rupmaš* 'ruumis | test' + *fámút* 'Kräfte; Macht | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht, Gewalt, Wuch, Schwung, Wirkung; Vollmacht; Gültigkeit | erő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *áibmofámút, bealuštanfámút, fámút, mearrafámút, soahtefámút, vearjofámút*
- 816. *ruska/diŋggat*** 'Schrott | ócskavasak, hulladék' (SN 609)
- Összetett szó: *ruska* 'Abfall | hulladék' + *diŋggat* 'Dinge, Gegenstände | dolgok, tárgyak'.
 - Az utótagra, vö. no. *ting*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *čikŋadiŋggat*
- 817. *ruska/gálvvut*** 'Kram | limlom' (SN 609)
- Összetett szó: *ruska* 'Abfall | hulladék' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*
- 818. *ruska/ruovddit*** 'Alteisen | ócskavas' (SN 609)
- Összetett szó: *ruska* 'Abfall | hulladék' + *ruovddit* 'Handschellen, Fangeisen | bilincs' (< *ruovdi* 'Eisen | vas').
 - Vö. fi. *roska* + *raudat*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *bátneruovddit, čeavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuovvut, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruovddit, seakteruovddit, skieltoruovddit*

- 819. *ruškes/debbot*** 'Braunalgen | barna moszatzfélék' (SN 610)
- Összetett szó: *ruškat* 'braun | barna' + *debbot* 'Tangen | moszatok' (< *deappu* 'Tang | moszat').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *didnødebbot, ruonádebbot, ruksesdebbot, ruškesdebbot*
- 820. *rušmasat*** 'Ausschlag | kiütés' (csak sg. SAMM¹ 379; csak sg. KÅV 438; sg. is SN 610)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rušmmas* 'Hautknoten | miteszer'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 821. *ruvsø/suoin/šattut*** 'Kardengewächse | mácsonyfélék (Dipsacaceae)' (SN 611)
- Összetett szó: *ruovsøsuoidni* 'Acker-Witwenblume | mezei varfű (Knautia arvensis)' (< *ruvsu* 'Rose | rózsza' + *suoidni* 'Heu, Gras | fű') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 822. *ruvsø/šattut*** 'Rosengewächse | rózsafélék (Rosaceae)' (SN 611)
- Összetett szó: *ruvsu* 'Rose | rózsza' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 823. *ruvtot*** 'Gitternetz | rács' (csak sg. SAMM¹ 379; csak sg. SAMM² 176; csak sg. KÅV 439; sg. is SN 611)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *ruvtto* 'Fensterscheibe | ablaküveg'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 824. *ruvtat ~ kruvtat*** 'Pulver (konkret) | puskapor (konkr.)' (NIELS III/327; SAMM¹ 379; SAMM² 176; KÅV 439; sg. is SN 611)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *rukta ~ krukta* 'Pulver | puskapor (ált)'.
 - Vö. fi. *ruuti* 'ua.' [sg].

- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

825. *röntgen/suotnjarat* 'Röntgenstrahlen | röntgensugarak' (SN 611)

- Összetett szó: *röntgen* 'Röntgen | röntgen' + *suotnjarat* 'Strahlen | sugárzás' (< *suonjar* 'Strahl, Lichtstrahl, Radius, Halbmesser | sugár').
- Tükörfordítás, vö. fi. *röntgen/säde*, sv. *röntgenstråle* 'ua.' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
→ *alfasuotnjarat*

826. *sagit* 'Plankton | planktonok' (SAMM² 295; SN 613)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állatok.

827. *sahá/jáf'fut* 'Sägemehl | fűrészpor' (SAMM¹ 380; SAMM² 177; KÁV 440; SN 613)

- Összetett szó: *sahá* 'Säge | fűrész' + *jáf'fut* 'Mehl (konkrét) | liszt (konkr.)' (< *jáf'fu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)').
- Valószínűleg tükörfordítás, vö. fi. *saha/jauhot* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *jáfu* ~ *jáf'fu*, *nisojáf'fut*, *panērenjáf'fut*, *roavajáf'fut* ~ *roavvajáf'fut*, *rohkaajáf'fut*, *siktajáf'fut*

828. *sahálasta/šattut* 'Froschbissgewächse | békatutajfélék (Hydrocharitaceae)' (SN 613)

- Összetett szó: *sahálasta* 'Wasseraloe | vizi aloe (Stratiotes aloides)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

829. *sanitára/rusttegat* 'die sanitären Anlagen | szaniterek' (SN 614)

- Összetett szó: *sanitára* 'szaniter' + *rusttegat* 'Gerät | eszköz' (< *rusttet* 'Ausrüstung, Gerät | felszerelés, eszköz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *sanitēhtarusttegat*

830. *sanitēhta/rusttegat* 'sanitäre Anlagen | szaniterek' (SN 614)

- Összetett szó: *sanitēhta* 'szaniter' + *rusttegat* 'Gerät | eszköz' (< *rusttet* 'Ausrüstung, Gerät | felszerelés, eszköz').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *sanitárárusttegat*

831. *sábelát* ~ *sáhpelat* 'Tragbahre | hordágy' (SAMM¹ 383; KÅV 444; SN 615)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

832. *sáhpal*/šattut 'Schmetterlingsblütengewächse | pillangósvirágúak (Fabaceae)' (SN 617)

- Összetett szó: *sáhpal* 'Wicke | vetési bükköny (Vicia)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

833. *sáhppasat* 'ohutsuoli | vékonybél' (NIELS III/382; SAMM¹ 384; KÅV 445; csak sg. SN 617)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *sáhpas* 'Dünndarm | vékonybél'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

834. *sáhppát* 'das Paar Gummistiefel | egy pár csizma' (sg. is SN 617)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *sáhpis* 'Stiefel | csizma'.
- Vö. fi. *saappaat* 'ua.' [pl].
- Potenciális pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.

835. *sálat* 'satula | nyereg' (SAMM¹ 385; KÅV 447)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *riidensálat*

836. *sáltto*/šattut 'Dreizackgewächse | kígyófüfélék (Juncaginaceae)' (SAMM¹ 386; KÅV 447; SN 619)

- Összetett szó: *sálttu* 'Dreizack | kígyófü (Triglochin)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').

- Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*

837. *sálttit* 'Salz (konkret) | só (konkr.)' (NIELS III/377; sg. is SAMM¹ 386; sg. is SAMM² 179; sg. is KÅV 447; sg. is SN 619)

- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *sálti* 'Salz (allgemein) | só (ált.)'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- *biepmussálttit*

838. *sáme|biktasat* 'die lappische/saamische Kleidung | lapp ruházat' (SAMM¹ 386; KÅV 448; SN 619)

- Összetett szó: *sáme-* 'lappisch- | lapp-' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Részleges, általánosító pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *arvebiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dälvebiktasat, keavlabiktasat, liikebiktasat, molssabiktasat, olgguldabiktasat, ol'jobiktasat, ruovdebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

839. *sátta|sánit* 'alkusanat / előszó' (SAMM¹ 387; KÅV 450; csak sg. SN 622)

- Összetett szó: *sátta* 'lähetyt | elküldés, szállítmány' + *sánit* 'sanat | szavak' (< *sátni* 'sana | szó').
 - Sg alakja: *sáttasáni* 'viesti | üzenet'.
 - Vö. fi. *saate/sanat* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: kommunikációval kapcsolatos szavak.
- *dearvahansánit, guohcunsánit, muitosánit, ruos'salassánit, ruos'sasánit*

840. *seaiivat* 'Fahrwerk | szállítóeszköz' (SN 625)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

841. *seakte|ruovddit* 'syöttiraudat | csalétkes-fogóvas' (SAMM¹ 390; KÅV 454)

- Összetett szó: *seakti* 'syötti | csalétek' + *ruovddit* 'raudat, kahleet | bilincs' (< *ruovdi* 'rauta | vas').
- Az utótagra vö. fi. *raudat* [pl].
- Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bátņeruoovddit, čeavráruovddit, giehtaruovddit, gumpperuoovdit, ráđasruovddit, riebanruovddit, ruovddit, ruskaruoovddit, skieltoruovddit*

842. *seamol/šattut* 'Moosfarngewächse | csipkeharasztfélék (Selaginellaceae)' (SN 627)

- Összetett szó: *seamu* 'Borstgras | szőrfű (Nardus stricta)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

843. *searat* 'Tatkraft | tettvágy, rátermettség' (SAMM¹ 391; KÅV 455; SN 627)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.

844. *seasto/ruđat* 'Ersparnisse | megtakarítások' (SN 628)

- Összetett szó: *seastu* 'Ersparnis | megtakarítás' + *ruđat* 'Mittel | (pénz)eszköz' (< *ruhta* 'Geld | pénz').
- Tükörfordítás, vö. fi. *säästö/rahat* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *gihpuruđat, lonistanruđat*

845. *seasttut* 'Rücklage | tartalék, megtakarítások' (SAMM¹ 391; SAMM² 180; csak sg. KÅV 458; sg. is SN 628)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *seastu* 'Ersparnis | megtakarítás'.
- Részleges pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.

846. *seaván/boalut* 'Cursortasten | klaviatúra' (SN 628)

- Összetett szó: *seaván* 'Cursor | kurzor' + *boalut* 'Knöpfe | gombok' (< *boallu* 'Knopf | gomb, billentyű').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

847. *sēhpet/dávttit* 'sä'än kohdalla olevat nikamat | (ló) marjánál lévő csontok' (SAMM¹ 392; KÅV 457)

- Összetett szó: *sēhpet* 'säkä / mar' + *dávttit* 'luut | csontok' (< *dákti* 'luu | csont').

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *ruos'sadávtit*

848. *sēpmonat* 'Bart, abgeschnittene Schnurrbarthaare | szakáll, levágott bajusz' (SAMM¹ 391; SAMM² 180; KÅV 455; SN 627)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *seamu* 'Bart | szakáll'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

849. *sieđga/šattut* 'Weidengewächse | fűzfafélék (Salicaceae)' (SAMM¹ 393; KÅV 459; SN 631)

- Összetett szó: *sieđga* 'Weide | fűzfa (Salix)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

850. *sieiva/sámmálat* 'Moose | közönséges lombosmohák (Bryidae)' (SN 631)

- Összetett szó: *sieiva* 'gewöhnlich | közönséges' + *sámmálat* 'Moose | mohák' (< *sámmál* 'Moos | moha (Musci)').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *lastasámmálat, muoksēsámmálat*

851. *siepman/šattut* 'Samenpflanzen | magvas növények' (SAMM¹ 394; KÅV 459–460; SN 632)

- Összetett szó: *siepman* 'Same | mag' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*

852. *sierra/borramušat* 'Diät | diéta' (SAMM² 181; SN 632)

- Összetett szó: *sierra* 'besonder- | különleges-' + *borramušat* 'Essen, Nahrungen | evések, étkezések' (< *borramuš* 'Essen, Nahrung | evés, étkezés').
- Tükörfordítás, vö. fi. *erityis/ruoka/valio* 'ua.' [sg].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tevékenységek.

- 853. *sierra/dilit*** 'die besondere Umstände | különleges körülmények' (SN 632)
- Összetett szó: *sierra* 'besonder- | különleges-' + *dilit* 'Lage, Verhältnisse, Zustände | helyzet, körülmény' (< *dilli* 'Zustand, Sachlage, Situation | állapot, helyzet').
 - Sg alakja: *sierradilli* 'Sonderfall | különleges eset'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *bargodilit, dálkedilit, eallindilit, johtolatdilit*
- 854. *sierra/golut*** 'Sonderausgaben | különkiadás' (SN 632)
- Összetett szó: *sierra* 'besonder- | különleges-' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra, vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*
- 855. *sihkkelat ~ sykkelat ~ syhkkelat*** 'Rad, Fahrrad | bicikli' (SAMM¹ 395, 438; SAMM² 181, 193; KÅV 461, 526; SN 633, 685)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *sihkkel ~ syhkkel* 'Rad, Fahrrad | bicikli'.
 - Átvétel, vö. no. *sykkel* 'ua.' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *möhtorsihkkelat ~ syhkkelat*
- 856. *siida/gūimmežat*** 'Nachbarn | szomszédok' (SN 634)
- Összetett szó: *siida* 'Rentierdorf, Lappendorf | rénszarvasfalu, lapp falu' + *gūimmežat* 'Kameraden (untereinander) | bajtársak, pajtások (egymás között)'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *gūimmežat, rabasgūimmežat*
- 857. *siidogolut*** 'Nebenkosten | járulékos-, többletköltség' (SN 634)
- Összetett szó: *siido-* 'Neben | mellett' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra, vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birngolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut, vuodđogolut*

858. *siiggadat* 'Dünung | hullámverés' (csak sg. SAMM¹ 395; KÅV 462; SN 635)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *siigát* 'Dünung | hullámverés'.
- Fakultatív pluratíva.
- Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/természeti jelenségek.

859. *sijat* 'Maserung | erezet' (csak sg. SAMM¹ 393; csak sg. KÅV 458; SN 631)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *sidja* 'Faser | rost'.
- Részleges pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

860. *siktaljáf'fut* 'sihtijauhot | szitált liszt' (SAMM¹ 396; KÅV 462)

- Összetett szó: *sikta* 'sihti | szita' + *jáf'fut* 'Mehl (konkret) | liszt (konkr.)' (< *jáf'fu* 'Mehl (allgemein) | liszt (ált.)').
- Az utótagra, vö. fi. *jauhot* 'liszt' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *jáfu ~ jáf'fu, nisojáf'fut, panērenjáf'fut, roavajáf'fut ~ roavvajáf'fut, rohkajáf'fut, sahájáf'fut*

861. *silát* 'Sielenzeug | hámfelszerelés' (SAMM¹ 396; KÅV 462; SN 635)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *silat* [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

862. *silba//boradan/neavvut* 'Silberbesteck | ezüst étkezéslet' (SN 635)

- Összetett szó: *silba* 'Silber | ezüst' + *boradanneavvut* 'Gedeck, (Geschirr und Besteck) | evőeszköz' (< *boradanneav'vu* 'Besteck, Essbesteck | teríték, evőeszköz').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *bargoneavvut, bivdōneavvut, boradanneavvut, neavvut, oahpahusneavvut, oahppaneavvut, oahppōneavvut, skáhpponeavvut*

- 863. *silba/heajat*** 'Silberhochzeit | ezüstlakodalom' (SAMM¹ 396; KÅV 462; SN 635)
- Összetett szó: *silba* 'Silber | ezüst' + *heajat* 'Hochzeit | esküvő, ünnep'.
 - Az utótagra, vö. fi. *hääät* 'esküvő' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *heajat, náittosheajat*
- 864. *silba/miestta/šattut*** 'Ölweidengewächse | ezüstoffafélék (Elaeagnaceae)' (SN 635)
- Összetett szó: *silba* 'Silber | ezüst' + *miestta* 'Busch | bokor' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 865. *sis/boadūt*** 'Einkünfte | bevétel, jövedelem' (csak sg. SAMM¹ 397; KÅV 464; SN 637)
- Összetett szó: *sis* 'in, herein | -ban/-ben, befelé' + *boadūt* 'Einkommen, Einkünfte | bevétel, jövedelem' (< *boahtu* 'Kommen, Ankunft; Resultat; Einkommen | érkezés, eredmény, bevétel').
 - Sg alakja: *sisaboahtu* 'Einkommen | bevétel'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *boadūt*
- 866. *sis/biktasat*** 'Unterwäsche | alsónemű' (SAMM¹ 397; KÅV 464; SN 638)
- Összetett szó: *sis-* 'innen- | bent-, belső-' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat, atmubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, keavlabiktasat, liikebiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojudanbiktasat, vuõlbiktasat, vuolidusbiktasat*
- 867. *sis/buvssat*** 'Unterhose | alsónadrág' (SAMM¹ 397; KÅV 464; SN 638)
- Összetett szó: *sis-* 'innen- | bent-, belső-' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Az utótagra, vö. no. *bukser* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buvssat, doŋgárbusvat, lášmmohallanbusvat, mulssabusvat, sistėbusvat, suohkkõbusvat, vuodjanbusvat, vuojudanbusvat*

- 868.** *sis/gearddit* 'alin ja keskimmäinen vaate kerta (peskin alla) | a legalsó és középső réteg ruha a lapp bunda alatt' (SAMM¹ 397; KÅV 464)
- Összetett szó: *sis-* 'Innen- | bent-, belső-' + *gearddit* 'Schichtung | rétegződés' (< *geardi* 'Mal, Lage | réteg').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- 869.** *siskilušat* ~ *siskelušat* 'Innereien | belsőség' (NIELS III/413; csak sg. SAMM¹ 397; csak sg. KÅV 465; SN 638)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *siskilušat* ~ *siskelušat* 'sisälmys | belsőség'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 870.** *siskkožat* 'Innereien | belsőség' (SAMM¹ 398; SAMM² 182; KÅV 465; SN 638)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *siskkoš* 'Innere | belső'.
 - Vö. fi. *sisukset* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 871.** *siste/buvssat* 'Lederhose | bőrnadrág' (SAMM¹ 398; csak sg. KÅV 465; SN 639)
- Összetett szó: *siste* 'in, herein | -ban/-ben, befelé' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Az utótagra, vö. no. *bukser* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- *buvssat, doņgárbuvssat, lášmmohallanbuvssat, mulssabuvssat, sisbuvssat, suohkkobuvssat, vuodjanbuvssat, vuojadanbuvssat*
- 872.** *sitrus/muorjjit* 'Zitrusfrüchte | citrusfélék' (SN 639)
- Összetett szó: *sitrus* 'Zitrus | citrus' + *muorjjit* 'Obst | gyümölcsök' (< *muorjji* 'Beere | bogyó')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *muorjjit, njálggamuorjjit*
- 873.** *siviila/olbmot* 'Zivilbevölkerung | civillakosság' (SN 640)
- Összetett szó: *siviila* 'zivil | civil' + *olbmot* 'Menschen, Personen | emberek'
 - Sg alakja: *siviilaolmmoš* 'Zivilist | civil'
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.

- Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, árvoľolbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveľolbmot, siviilaolbmot, várreľolbmot*

874. *skáhppon/eavttut* 'Lieferbedingungen | szállítási feltételek' (SN 641)

- Összetett szó: *skáhppot* 'beschaffen | beszerezni' + *eavttut* 'Bedingungen | feltételek' (< *eaktu* 'Bedingung | feltétel')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *doaimmahaneavttut, lágidaneavttut, máksineavttut*

875. *skájanasat* 'Lautsprecherboxen | hangfalak' (csak sg. SAMM¹ 400; csak sg. SAMM² 183; csak sg. KÅV 468; sg. is SN 641)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *skájanas* 'Lautsprecher | erősítő, viszhang, hangszóró'.
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

876. *skálanasat* 'Schlagzeug | ütőhangszerek' (SN 641)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

877. *Skánit* Skánland (helynév) (SAMM¹ 518)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.

878. *skár'rit* 'Schere | olló' (NIELS III/427; SAMM¹ 401; SAMM² 183; KÅV 469; SN 642)

- Egyszerű szó.
- Vö. fi. *sakset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *gazzaskár'rit, spel'leskár'rit*

879. *skávžžát* 'Kinnbart | (kecske)szakáll' (sg. is SAMM¹ 401; sg. is SAMM² 183; sg. is KÅV 470; sg. is SN 642).

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *skávžžá* 'Bart | szakáll'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

- 880.** *skearrut* 'Karre | kordé, taliga' (sg. is SAMM¹ 401; sg. is SAMM² 183; KÅV 470; sg. is SN 642)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *skear'ru* 'Scheibe | korong, tárcsa'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 881.** *skierat* 'Schere | olló' (NIELS III/433, 434; SAMM¹ 402; SAMM² 184; csak sg. KÅV 472; SN 643)
- Egyszerű szó.
 - Az utótagra, vö. fi. *sakset* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *gazzaskierat, spel'leskierat*
- 882.** *skihpáraččat* 'Kameraden (untereinander) | barátok, pajtások (egymás között)' (NIELS III/440; SAMM¹ 403; KÅV 472; SN 644)
- Egyszerű, képzett szó: *skihpár* 'Kamerad(in) | barát' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *skihpáraš* 'barátok, pajtások (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 883.** *skoavde/siepman//šattut* 'Bedecksamer | zárvatermők törzse (Angiospermae)' (SN 645)
- Összetett szó: *skoavdi* 'Hohlraum | üreg' + *siepmanšattut* 'Samenpflanzen | magvas növények' (< *siepman* 'Same | mag' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 884.** *skuovat* 'Schuh, Schuhwerk | cipő, félcipő, lábbeli' (csak sg. SAMM¹ 409; csak sg. SAMM² 184; csak sg. KÅV 481; SN 647)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *skuovva* 'Schuh | cipő'.
 - Potenciális pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- 885.** *skuvla/eiseválddit* 'kouluviranomaiset | iskolahatóság' (SAMM¹ 409; KÅV 482)
- Összetett szó: *skuovla* 'Schule | iskola' + *eiseválddit* 'Behörde, Amt | hatóság' (< *eiseváldi* 'Obrigkeit | hatóság').

- Tükörfordítás, vö. fi. *koulu/viranomaiset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áššáskuhtineiseválddit, ávvudanoasseválddit, dearvvašvuodaeseválddit, eiseválddit, soalddáteseiválddit, sosiálaeseiválddit*

886. *skuvla/váibasat* 'kouluväsymys | iskolai fáradtság' (SAMM¹ 409; KÅV 482)

- Összetett szó: *skuovla* 'Schule | iskola' + *váibasat* 'väsymys | fáradtság'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
→ *váibasat*

887. *smarbme/dávttit* 'alimmaiset selkänikamat | legalsó hátcsigolyák' (SAMM¹ 409; KÅV 483)

- Összetett szó: *smarbmi* 'nikama | csigolya' + *dávttit* 'luut | csontok' (< *dákti* 'luu | csont').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *ruos'sadávttit, sēhpetdávttit, smarbmédávttit*

888. *smoalddit* 'kulmut | szénahulladék, törek' (SAMM¹ 411; KÅV 485)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.

889. *snöllosat* 'rivoudet | illetlenségek' (NIELS III/493; SAMM¹ 413; csak sg. KÅV 488; csak sg. SN 647)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *snoalus* 'rivo | illetlen'.
- Részleges pluratíva.
- Szemantikai besorolása: egyéb.

890. *soagnut* 'Verlobungsfeier | eljegyzési ünnepség' (NIELS III/504; sg. is SAMM¹ 415; sg. is SAMM² 186; sg. is KÅV 491; sg. is SN 653)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *soagnu* 'Heiratsantrag | lánykérés'.
- Tükörfordítás, vö. fi. *kihajaiset* 'ua.' [pl].
- Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
- Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

- 891. *soahkešattut*** 'Birkengewächse | nyírfafélék (Betulaceae)' (SN 653)
- Összetett szó: *soahki* 'Birke | nyírfa (Betula)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 892. *soahteľfatnasat*** 'Kriegsmarine | haditengerészet' (sg. is SN 653)
- Összetett szó: *soahti* 'Krieg | háború' + *fatnasat* 'Flotte | flotta' (< *fanas* 'Boot, Schiff | csónak, hajó').
 - Sg alakja: *soahteľfanas* Kriegsschiff | hadihajó'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *fatnasat, riddofatnasat*
- 893. *soahteľfámut*** 'Streitkräfte | fegyveres erők' (SN 653)
- Összetett szó: *soahti* 'Krieg | háború' + *fámut* 'Kräfte; Macht | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht, Gewalt, Wuch, Schwung, Wirkung; Vollmacht; Gültigkeit | erő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áibmoľfámut, bealuštanľfámut, fámut, mearrafámut, rupmašľfámut, vearjoľfámut*
- 894. *soahteľveagat*** 'Militär | hadsereg, katonaság' (csak sg. SAMM¹ 415; csak sg. SAMM² 186; csak sg. KÅV 492; SN 654)
- Összetett szó: *soahti* 'Krieg | háború' + *veagat* 'Leute, Menschenmenge | emberek, embertömeg' (< *veahka* 'Leute, Menschenmenge | emberek, embertömeg').
 - Sg alakja: *soahteľveahka* 'Heer, Armee | hadsereg'.
 - Vö. fi. *sota/väki* 'ua.' [sg].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 895. *soahteľvearjjut*** 'Rüstung | fegyverzet' (SN 654)
- Összetett szó: *soahti* 'Krieg | háború' + *vearjjut* 'Bewaffung | fegyverzet' (< *vearju* 'Waffe | fegyver').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *atōmavearjjut, váimmusvearjjut*

- 896.** *soajálaččat* 'Geflügel | baromfi' (csak sg. SAMM¹ 415; csak sg. KÅV 492; SN 655)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *soajálaš* 'geflügelt | szárnyas'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
- 897.** *soalddát/eiseválddit* 'Militärbehörde | katonai hatóság' (SAMM² 186; csak sg. KÅV 492; SN 655)
- Összetett szó: *soalddát* 'Soldat | katona' + *eiseválddit* 'Behörde, Amt | hatóság' (< *eiseváldi* 'Obrigkeit | hatóság').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *sotilas/viranomaiset* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áššáskuhtineiseválddit, dearvvašvuodaeseválddit, eiseválddit, sosiálaeseválddit*
- 898.** *sogat* 'Verwandschaf | rokonság' (NIELS III/518; csak sg. SAMM¹ 418; csak sg. SAMM² 187; csak sg. KÅV 495; SN 657)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *sohka* 'Geschlecht, Verwandte | nem, rokon'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 899.** *sohka/bealle/ealánat* 'Genitalien | nemi szervek' (sg. is SN 657)
- Összetett szó: *sohkabealli* 'Geschlecht | nem' (< *sohka* 'család, faj' + *bealli* 'fél') + *ealánat* 'Lebewesen | élőlények' (< *ealán* 'Lebewesen | élőlény').
 - Sg alakja: *sohkabeallealán* 'Geschlechtsorgan | nemi szerv'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *suku/puoli/elin* 'ua.' [sg].
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 900.** *sohka/rávssát* 'sukurauhaset | ivarmirigyek' (SAMM¹ 418; KÅV 495; csak sg. SN 657)
- Összetett szó: *sohka* 'suku | nem' + *rávssát* 'rauhaset | mirigyek' (< *rákša* 'rauhaset | mirigy').
 - Sg alakja: *sohkráksá* 'Geschlechtsdrüse | ivarmirigy'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *suku/rauhaset* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 901.** *sohkkarat* 'Zucker (konkret) | cukor (konkr.)' (NIELS III/519; SAMM¹ 418; SAMM² 187; KÅV 495; SN 657)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *sohkar* 'Zucker (allgemein) | cukor (ált.)'.

- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

→ *bihttasohkkarat, bulvvarsohkkarat, jáf'fjsohkkarat*

902. *sosiála/eiseválddit* 'Sozialbehörde | szociális hatóság' (SN 659)

- Összetett szó: *sosiála* 'szocial | szociális' + *eiseválddit* 'Behörde, Amt | hatóság' (< *eiseváldi* 'Obrigkeit | hatóság').
- Vö. fi. *sosiaali* + *esivalta*.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.

→ *áššáskuhtineiseválddit, dearvvašvuodaeseválddit, eiseválddit, soalddáteseválddit*

903. *spagat* ~ *spagát* 'Tragsettel | málhanyereg' (SAMM¹ 420; SAMM² 188; csak sg. KÅV 499–500; SN 660)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *spahka* ~ *spahká* 'die eine Hälfte eines Tragsattels | málhanyereg egyik fele'
- Potenciális pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

904. *spáiddar/lieđđe/šattut* 'Blutweiderichgewächse | füzényfélék (Lythraceae)' (SN 661)

- Összetett szó: *spáiddar/lieđđi* 'das Gewöhnliche Blutweiderich | réti füzény (Lythrum salicaria)' (< *spáiddar* 'Fackel | fáklya' + *lieđđi* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: növények.

→ *šattut*

905. *spealat* 'pelikorttit | kártya (pakli)' (SAMM¹ 422; KÅV 503; csak sg. SN 662)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *spealla* 'korti | kártya'.
- Vö. no. *spill* [sg].
- Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

906. *spel'le/skár'rit* ~ *-skierat* 'Blechscherer | lemezvágó olló' (SN 662)

- Összetett szó: *spel'le* 'Blechplatte | bádoglemez' + *skierat* 'Scherer | olló'.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

→ *gazzaskierat, skierat*

907. *spihkár/daoŋggat* 'Kneifzange | csípő-/harapófogó' (SN 663)
- Összetett szó: *spihkár* 'Nagel | szeg' + *daoŋggat* 'Zange | fogó'.
 - Az utótagra vö. no. *tang*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čáhčębumpadoaŋggat, daoŋggat, lihdaoŋggat, popnávlədaoŋggat*
908. *spiinne/lasta/šattut* 'Gänsefussgewächse | libatopfélék (Chenopodiaceae)' (SN 663)
- Összetett szó: *spiinne/lasta* 'der Weisse Gänsefuss | fehér libatop (Chenopodium album)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
909. *spiležat* 'langokset | sógorok' (sg. is NIELS III/541; sg. is SAMM¹ 423; sg. is KÅV 504)
- Egyszerű, képzett szó: *spile* 'vaimon siskon mies, vaimon veljen vaimo | feleség húgának férje, feleség öccsének felesége' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, Sg alakja: *spileš* 'vaimonsa siskon miehen kanssa, vaimonsa veljen vaimon kanssa | feleség a húga férjével, feleség az öccse feleségével'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
910. *spirralat* 'Hüfte | csípő, ágyék, medence' (SAMM¹ 424; csak sg. KÅV 505; SN 664)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *spiral* 'Hüfte | csípő, ágyék'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
911. *stáhta/ruovdegeainnut* 'Staatsbahnen | államvasutak' (SN 667)
- Összetett szó: *stáhta* 'Staat | állam, ország' + *ruovdegeainnut* 'Bahnen | vasutak' (< *ruovdegeaidnu* 'Bahn | vasút').
 - Az utótagra vö. fi. *rautatie* 'vasút' [sg].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
912. *stigmat* ~ *stigát* 'Hosen | nadrág (rövid, bőr)' (NIELS III/559; SAMM¹ 428; KÅV 511; SN 669)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *gálbbənáhstigmat*

- 913.** *stihka/gálssohat ~ stihká/gálssohat* 'die Lederhose mit angenähten Fellbeinlingen | börnadrág, felvarrt börnadrágszárakkal' (SAMM¹ 428; SAMM² 190; KÅV 511; SN 669)
- Összetett szó: *stihka-* ~ *stihká-* 'Hosen- | nadrág-' + *gálssohat* 'Beinlingen | lábszárak' (< *gálssot* 'Beinling | lábszár').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
- 914.** *stoahčehat* 'kantosatula | hordozónyereg' (SAMM¹ 428; KÅV 512)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 915.** *stoahkamat* 'Turnier | verseny' (SAMM¹ 428; csak sg. SAMM² 190; csak sg. KÅV 512; SN 670)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *stoahkan* 'Spiel | játék'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 916.** *stoaiddat* 'Streitigkeiten | viták' (SN 670)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
- 917.** *stohkat* 'telakka | hajógyár, hajójavító műhely' (SAMM¹ 429; KÅV 513)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
- 918.** *stohpo/gálvvut* 'Möbel, Wohnungseinrichtung | bútor, lakásfelszerelés' (SN 671)
- Összetett szó: *stohpu* 'Stube | szoba' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
 - Sg alakja: *stohpogálvu* 'Möbelstück | bútordarab'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, šiljočgálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*

919. *stovllat* 'Webstuhl | szövőszék' (SAMM¹ 429; csak sg. KÅV 513; SN 671)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *stovla* 'Stuhl | szék'
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
920. *studeanta/čállosat* 'Abitur | érettségi vizsga (írásbeli)' (SN 671)
- Összetett szó: *studeanta* 'Student | tanuló' + *čállosat* 'Schreiben | írások' (< *čálus* 'Schreiben | írás').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *ylioppilas/kirjoitukset* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
921. *stuollát* 'Braunalgen | barnamoszatfélék (Phaeophyceae)' (csak sg. SAMM¹ 430; csak sg. KÅV 514; SN 672)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *stuollá* 'ruskolevä | barnamoszat'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
922. *stuorra/vuoigņašat* 'Grosshirn | nagyagy' (SAMM¹ 430; KÅV 515; SN 673)
- Összetett szó: *stuoris* 'gross | nagy' + *vuoigņašat* 'Gehirn | agy'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *gazzavuoigņašat, uvcavuoigņašat, vuoigņašat*
923. *suddjen/láset ~ -lásat* 'Schutzbrille | védőszemüveg' (SN 674)
- Összetett szó: *suddjen* 'Schutz | védelem, oltalom' + *glásat ~ klásat ~ lásat ~ láset* 'Brille | szemüveg' (< *glássá ~ klássá ~ lássa ~ láse* 'Glas; Fenster | üveg').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *suoja/lasit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *áibmoglásat ~ -klásat ~ -lásat ~ -láset, beaivvášlášat ~ -lásat, čalbmělášat ~ -lásat, lásat, suodječalbmělášat ~ -lásat*
924. *suittet ~ suitehat* 'suitset / zablá' (SAMM¹ 432; KÅV 517)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *suitset* [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 925. *sulimat*** 'ketunmyrkky | rókaméreg' (NIELS III/582; SAMM¹ 432; KÅV 518)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Az „Anyagnevek, élelmiszerek, árucikkek” szemantikai csoportba tartozó szó.
- 926. *sul'lot*** 'Inselgruppe | szigetvilág' (csak sg. SAMM¹ 434; SAMM² 192; csak sg. KÅV 521; SN 680)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *suolu* 'Insel | sziget'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: természethez kapcsolódó szavak/földrajzi egységek.
→ *báktešul'lot, Faersul'lot*
- 927. *suodje/boahkut*** 'Schutzimpfung | védőoltás' (SN 677)
- Összetett szó: *suodji* 'Schutz | védelem oltalom' + *boahkut* 'Impfung, Impfserum, Impstoff | oltás' (< *boahkku* 'Pocken | bárányhimlő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *boahkut*
- 928. *suodje/čalbmēlāset ~ -lāsat*** 'Schutzbrille | védőszemüveg' (SN 677)
- Összetett szó: *suodji* 'Schutz | védelem oltalom' + *čalbmēlāset ~ -lāsat* 'Brille | szemüveg' (< *čalbmi* 'Auge | szem' + *glāsat ~ klāsat ~ lāsat ~ lāset* 'Brille | szemüveg').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *suoja/silmä/lasit* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *áibmoglāsat ~ -klāsat ~ -lāsat ~ -lāset, beaivvášlāset ~ -lāsat, čalbmēlāset ~ -lāsat, lāsat, suddjenlāset ~ -lāsat*
- 929. *suohkkō/buvssat*** 'Strumpfhose | harisnyanadrág' (SN 678)
- Összetett szó: *suohkku* 'Strumpf | harisnya' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *sukka/housut* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buvssat, doňgárbusat, lášmmohallanbusat, mulssabusat, sisbusat, sistēbusat, vuodjanbusat, vuojadanbusat*

- 930. *suohkko/doalanat*** 'Hüfthalter | övtartó' (SN 678)
- Összetett szó: *suohkku* 'Strumpf | harisnya' + *doalanat* 'Haltungen | tartások' (< *doallan* 'Haltung, Veranstaltung, Führung | tartás').
 - Sg alakja: *suohkkodoalan* 'Strumpfband | harisnyakötő, zoknitartó'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buksadoalanat*
- 931. *suohttasat*** 'Spass, Vergnügen | tréfa, szórakozás' (SAMM¹ 433; SAMM² 192; KÅV 519; SN 678)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *suohtas* 'nett, angenehm | kedves, szimpatikus'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 932. *suoidne/šattut*** 'Süssgräser | pázsitfűfélék (Poaceae)' (SAMM¹ 434; KÅV 520; SN 679)
- Összetett szó: *suoidni* 'Heu, Gras | széna, fű' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 933. *suoidne/vahágot*** 'heinävahingot | szénakárok' (SAMM¹ 434; KÅV 520)
- Összetett szó: *suoidni* 'Heu, Gras | széna, fű' + *vahágot* 'vahingot | károk' (< *vahát* 'vahinko | kár').
 - Az utótagra vö. fi. *vahingot* 'kár' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 934. *suojit*** 'Kleidung | ruházat' (SAMM¹ 433; KÅV 518; SN 677)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *suodji* 'Schutz | védelem'.
 - Vö. fi. *suojat* [pl].
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *dálvesuojit*
- 935. *suomut*** 'koruvaljaat | díszhám' (NIELS III/595; SAMM¹ 435; csak sg. KÅV 522)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *suopmu* 'koristus | díszítés'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

- 936. *suoran/šattut*** 'Teichfadengewächse | tófonalfélék (Zannichelliaceae)' (SN 681)
- Összetett szó: *suoran* 'Teichfaden | tófonal (Zannichellia)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 937. *suotna/čuolmmat*** 'Krampfadern | visszerek' (csak sg. SAMM¹ 436; csak sg. KÅV 523; SN 682)
- Összetett szó: *suotna* 'Ader | ér' + *čuolmmat* 'Knoten | csomók, görcsök' (< *čuolbma* 'Knoten | csomó, görcs').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- 938. *suovve/šattut*** 'Seebeerengewächse | süllőhínárfélék (Haloragaceae)' (SN 683)
- Összetett szó: *suov'vi* 'Tausendblatt | süllőhínár (Myriophyllum)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 939. *sypreas'sa/šattut*** 'Zypressengewächse | ciprusfélék (Cupressaceae)' (SN 685)
- Összetett szó: *sypreas'sa* 'Zypresse | ciprus (Cupresses)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 940. *šaddosat*** 'Obst | gyümölcs' (csak sg. SAMM¹ 440; csak sg. KÅV 528; SN 688)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *šattus* 'Gemüse, Frucht | zöldség, gyümölcs'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- 941. *šattut*** 'Flora, Pflanzenbestand | növényvilág, növényállomány' (csak sg. SAMM¹ 439; csak sg. SAMM² 194; csak sg. KÅV 527; SN 687)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *šaddu* 'Pflanze | növény'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.

→ *alitcearkešattut, alitrássešattut, aspárggossattut, ásteršattut, bađvešattut, báktegáiskkešattut, báljessiepmanšattut, bálsánšattut, beahceļiedđešattut, beahcešattut, beaikašattut, beaivečalbmešattut, bealbbáššattut, beallemasšattut, beatnatjoknjašattut, biel'lođanasšattut, biel'lošattut, biiporássešattut, bohcešattut, boskašattut, botnjemiesttašattut, buđetšattut, bulljelaštašattut, civzzašattut, čáhppesmuorješattut, čohkungáiskešattut, čuolbmamuoršattut, čurplastašattut, daņasšattut, dealgešattut, dealggáššattut, dierbmámuorješattut, dierbmárássešattut, dierralšattut, eavrøšattut, fiskesrássešattut, gáiskešattut, gáskálasšattut, geapmanšattut, gearbmašnjuovččašattut, geažutšattut, giđđacaľbmešattut, gieganjuovččašattut, giilošattut, goabbatlastašattut, gordnešattut, govdalastašattut, gurkašattut, hávgarássešattut, hilskošattut, hoáš'sašattut, horbmášattut, hyasintašattut, idnešattut, idussuotnašattut, irisšattut, jálvešattut, jiektalieđđešattut, jieктаšattut, jieritšattut, juopmošattut, kál'lašattut, ladjõlieđđešattut, lávkešattut, lieđđeđanašattut, loaņkašattut, lobēliašattut, lōmotšattut, loppanšattut, lottebeallemasšattut, lullišattut, luomešattut, malvašattut, máderšattut, muoškášattut, najádašattut, nartešattut, nēilletšattut, niehtešattut, niidnamuoršattut, njálbmēlieđđešattut, njivllutšattut, njuovvešattut, noarsašattut, ol'jomuorrašattut, piõnašattut, portuláhkkášattut, resēdašattut, riddõriš'sešattut, riesalastašattut, ruoivvešattut, ruovsõsuoinšattut, ruvsøšattut, sahálastašattut, sáhpalšattut, sáľtošattut, seamõšattut, sieđgašattut, siepmanšattut, silbamiesttašattut, skoavdešiepmanšattut, soahkešattut, spáiddarlieđđešattut, spiinneľastašattut, suoidnešattut, suoranšattut, suovvešattut, sypreas'sašattut, šattut, šákkošrássešattut, šľubborássešattut, tamariskašattut, váđiršattut, vihtešattut, viõlašattut*

942. šákkoš/rássešattut 'Seegrasgewächse | tenerifífélék (Zosteraceae)' (SN 688)

- Összetett szó: *šákkošrássi* 'das echte Seegras | teneri fű (Zostera marina)' (< *šákkoš* 'der Kleine Sandaal | homoki angolna (Ammodytes lancea)' + *rásši* 'Blume | virág') + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*

943. šibihat 'Vieh | marha' (csak sg. SAMM¹ 441; csak sg. SAMM² 195; csak sg. KÅV 530; SN 689)

- Egyszerű szó.
- Sg alakja: *šibit* 'Haustier | háziállat'.
- Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
- Szemantikai besorolása: állatok.

- 944. *šilljo/gálvvut*** 'Gartenmöbel | kerti bútor' (SN 690)
- Összetett szó: *šillju* 'Hof | udvar' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkęgálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, váljagálvvut, viessogálvvut*
- 945. *šlámarat ~ šlámborat*** 'Krempel, Plunder | limlom, kacat' (NIELS III/645; csak sg. SAMM¹ 442; csak sg. SAMM² 195; csak sg. KÅV 532–533; SN 691)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *šlámbar ~ šlámbor* 'Gerümpel, Kram, Trödel | limlom, kacat'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 946. *šliedda/eal'lit*** 'Weichtiere | puhatestűek' (SN 692)
- Összetett szó: *šliedda* 'schlapp | gyenge' + *eal'lit* 'Tierreich | állatvilág' (< *eal'li* 'Tier | állat')
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állatok.
→ *aeal'lit, meahcieal'lit, riggeeal'lit*
- 947. *šloagit ~ šloagut*** 'perkeet | hulladék' (SAMM¹ 444; KÅV 535)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
- 948. *tamariska/šattut*** 'Tamariskengewächse | tamariszkfélék (Tamaricaceae)' (SAMM¹ 450; KÅV 542; SN 698)
- Összetett szó: *tamariska* 'Tamariske | tamarisz' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 949. *tánggat*** 'Zange | fogó' (NIELS III/684; SAMM¹ 450; KÅV 542; SN 698)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Vö. no. *tang*.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *kliippetánggat*

950. *teadja/gáhkut* 'Teegebäck | teasütemény' (SN 698)

- Összetett szó: *teadja* 'Tee | tea' + *gáhkut* 'Kuchen | sütemények' (< *gáhkku* 'Kuchen | sütemény').
- Az utótagra vö. fi. *kakku* 'kalács, sütemény' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.

951. *teadja/lihtit* 'Teeservice | teáskészlet' (SN 698)

- Összetett szó: *teadja* 'Tee | tea' + *lihtit* 'Geschirr | edények' (< *lihtti* 'Gefäss, Behälter, Wanne | edény').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *beavdeľihtit, lihtit, teadjalihtit*

952. *tiennaskáhpon/golut* ~ *diennaskáhpon/golut* 'Werbungskosten | reklámköltségek' (SN 701)

- Összetett szó: *tiennas* ~ *diennas* 'Verdienst | kereset' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
- Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áššegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrunolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, vuodđogolut*

953. *tril'labōrat* 'Schubkarre | talicska' (SAMM 1989: 451; SAMM² 197; KÅV 544; SN 702)

- Egyszerű szó.
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: használati tárgyak.

954. *tuol'lo/mearrádusat* 'Zollbestimmungen | vámszabályok' (SN 703)

- Összetett szó: *tuol'lo* 'Zoll | vám' + *mearrádusat* 'Entscheidungen | döntések, határozatok' (< *mearrádus* 'Entscheidung | döntés, határozat').
- Tükörfordítás, vö. fi. *tulli/määräykset* 'ua.' [pl].
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *bargosuodjemearrádusat, duol'lo/mearrádusat, láhkamearrádusat*

- 955. *uhca/gáhkožat*** 'Kleingebäck | apró sütemény' (sg. is SN 704)
- Összetett szó: *uhca* 'klein | kicsi' + *gáhkožat* 'Küchen | sütemények' < (*gáhkoš* ~ *gáhkku* 'Kuchen | sütemény').
 - Sg alakja: *uhcagáhkoš* 'Plätzchen | sütemény, keksz'.
 - Az utótagra vö. fi. *kakku*.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *unnagáhkožat*
- 956. *uhca/vuoigñašat*** 'Kleinhirn | kisagy' (SN 705)
- Összetett szó: *uhca* 'klein | kicsi' + *vuoigñašat* 'Gehirn | agy'.
 - Tükörfordítás, vö. fi. *pikku/aivot* 'ua.' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *gaskavuoigñašat, ovdavuoigñašat, stuorřavuoigñašat, vuoigñašat*
- 957. *unna/gáhkožat*** 'Kleingebäck | apró sütemény' (sg. is SN 707)
- Összetett szó: *unni* 'klein | kicsi' + *gáhkožat* 'Küchen | sütemények' < (*gáhkoš* ~ *gáhkku* 'Kuchen | sütemény').
 - Sg alakja: *unnagáhkoš* 'Plätzchen | sütemény, keksz'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
→ *uhcagáhkožat*
- 958. *UOB = ūō-bárut*** 'Ultrakurzwele | ultrarövidhullámok' (SAMM¹ 455; KÅV 548; SN 709)
- Betűszó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
→ *gaskabárut*
- 959. *urgot*** 'urut | orgona' (SAMM¹ 455; KÅV 548)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 960. *uskealat*** 'ilkivalta | gonoszság, rosszindulat' (SAMM¹ 456; csak sg. KÅV 548)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *uskealla* 'petkutus | becsapás, csalás'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.

- 961. *ustibaččat*** 'Freunde/Freundinnen (untereinander) | barátok (egymás között)' (NIELS III/703; SAMM¹ 456; SAMM² 200; KÅV 549; SN 709)
- Egyszerű, képzett szó: *ustit* 'Freund(in) | barát' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, Sg alakja: *ustibaš* 'barátok (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 962. *uvllorásit*** 'voikukat | pitypangfélék' (SAMM¹ 456; csak sg. KÅV 549; csak sg. SN 709)
- Összetett szó: *uvlu* 'kimalainen | dongó' + *rásit* 'Blumen | virágok' (< *rásisi* 'Blume | virág').
 - Sg alakja: *uvllorási* 'voikukka | pitypang'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *bohccerásit, bohkárásit, hávggarásit, uvllorásit, vuolahasrásit, vuovdarásit*
- 963. *uvssot/muorat*** 'ovikehys | ajtókeret' (SAMM¹ 456; KÅV 549)
- Összetett szó: *uvssot* 'ovi | ajtó' + *muorat* 'puut | fák' (< *mourra* 'puu | fa').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *doaręsmuorat, gákķęsmuorat, goahccęmuorat, juolķęmuorat, nállķęmuorat*
- 964. *valeriáná/goaikkanasat*** 'Baldriantropfen | macskagyökér cseppek' (SN 711)
- Összetett szó: *valeriáná* 'Baldrian | macskagyökér' + *goaikkanasat* 'Tropfen | cseppek' (< *goikkana* 'Tropfen | csepp').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: anyagok, élelmiszerek, árucikkek.
- 965. *varrajohtin//hehttehusat*** 'Kreislaufstörung | keringési zavar' (SN 713)
- Összetett szó: *varrajohtin* 'Blutkreislauf | keringés' (< *varra* 'Blut | vér' + *johtin* 'Gang | menés, vezeték') + *hehttehusat* 'Behinderungen | akadályok' (< *hehttehus* 'Hindernis, Behinderung | akadály').
 - Vö. fi. *veren/kierto* + *esteet*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
→ *dávddaboahthinhehttehusat*
- 966. *váddásat*** 'Schwierigkeiten | nehézség' (csak sg. SAMM¹ 465; csak sg. SAMM² 203; csak sg. KÅV 559; SN 726)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *váttis* 'schwer | nehéz'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.

- 967. *vádir/šattut*** 'Ahorngewächse | juharfélék (Aceraceae)' (SN 714)
- Összetett szó: *vádir* 'Spitz-Ahorn | korai juhar (Acer-platanoides)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
- 968. *váhnemat ~ vánhemat*** 'Eltern | szülők' (NIELS III/734; SAMM¹ 460; SAMM² 202; KÅV 553; SN 714)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *váhnen, vánhén* 'Elternteil | egyik szülő'.
 - Vö. fi. *vanhemmat* 'ua.' [pl].
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *risváhnemat ~ vánhemat*
- 969. *váhtut*** 'vaatteet, verhot | ruha, függöny' (SAMM¹ 461; KÅV 554)
- Egyszerű szó.
 - Vö. fi. *vaatteet* 'ruházat' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *juolgeváhtut*
- 970. *váibasat*** 'Müdigkeit | fáradtság' (sg. is NIELS III/717; csak sg. SAMM¹ 461; csak sg. SAMM² 202; csak sg. KÅV 554; SN 714)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *váibbas* 'väsnynt | fáradt'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
- 971. *váibmo/ovdasat*** 'sydänoireet | szívpanaszok' (SAMM¹ 461; KÅV 554)
- Összetett szó: *váibmu* 'sydän | szív' + *ovdasat* 'oireet | panaszok' (< *ovddas* 'etiäinen, enne | előjel').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testi folyamatok, betegségek.
- 972. *váimmus/vearjjut*** 'Kernwaffen | nukleáris fegyverek' (SN 717)
- Összetett szó: *váimmus* 'Kern | mag' + *vearjjut* 'Bewaffung | fegyverzet' (< *vearju* 'Waffe | fegyver').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *atōmavearjjut, soahtevearjjut, váimmusvearjjut*

- 973. váinnut** 'Hungersnot, Verfolgung | éhség, üldözés' (sg. is NIELS III/719; sg. is SAMM¹ 461; csak sg. KÅV 554; sg. is SN 716)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *váidnu* 'Not, Hungersnot | szükség, éhség'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
- 974. válddūt** 'Behörde | hatóság' (sg. is SAMM¹ 462; sg. is SAMM² 202; sg. is KÅV 556; sg. is SN 718)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *váldi* 'Gewalt, Macht | erőszak, hatalom'.
 - Vö. fi. *valta* 'hatalom' [sg].
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
- 975. váldo/gieđahallamat** 'Hauptverhandlung | főtárgyalás' (SN 720)
- Összetett szó: *váldu* 'Hauptteil | főrész' + *gieđahallamat* 'Bearbeitungen | megmunkálások' (< *gieđahallan* 'Bearbeitung | megmunkálás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *riektęgieđahallamat*
- 976. váldo/mállásat** 'Hauptmahlzeit | főétkezés' (SN 720)
- Összetett szó: *váldu* 'Hauptteil | főrész' + *mállásat* 'Mahlzeit, Essen | ebéd, étkezés' (< *mális* 'Essen | étkezés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *ávvořmállásat, ávvudanmállásat, bassimállásat, dearvvuohtamállásat, eahkędismállásat, eahkęsbeaimállásat, eahkętmállásat, gaskabeaimállásat, guos'sęmállásat, juovlamállásat, mállásat, ráv'vejařmállásat, riepmęmállásat, váldořmállásat*
- 977. váldo/sárgosat** 'Leitfaden | fő irányvonalak' (SN 721)
- Összetett szó: *váldu* 'Hauptteil | főrész' + *sárgosat* 'Zeichnungen | vonalak, vázlatok' (< *sárggus* 'Zeichnung | vonal, vázlat').
 - Sg alakja: *váldořsárggus* 'Hauptzug | fő vonás, alapvonal'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.

- 978. *válga/lanjat*** 'Wahllokal | választóhelyiség' (SAMM¹ 463; KÅV 556; SN 721)
- Összetett szó: *válga* 'Wahl | választás' + *lanjat* 'Räumlichkeiten | helyiségek' (< *latnja* 'Zimmer, Raum | szoba').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: épületek, helyiségek.
→ *ávvolanjat, doaimmanlanjat, lanjat*
- 979. *Várggát*** Vardø, Vuoreija (helynév) (SAMM¹ 519)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
- 980. *várre/olbmot*** 'Reserve (Menschen, im Sport) | tartalék (játékosok)' (SN 724)
- Összetett szó: *várre-* 'Extra- | extra' + *olbmot* 'Menschen, Volk | emberek, nép' (< *olmmoš* 'Mensch | ember').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
→ *allaolbmot, aviisaolbmot, árvoalbmot, headjaolbmot, olbmot, riikkabeaiveolbmot, siviilaolbmot*
- 981. *váruhan/čuoovggat*** 'Warnlichtanlage | jelzőlámpa-rendszer' (SN 724)
- Összetett szó: *váruhit* 'warnen | óv, figyelmeztet' + *čuoovggat* 'Beleuchtung | kivilágítás' (< *čuoovga* 'Licht, Lichtschein, Beleuchtung | fény').
 - Sg alakja *váruhančuoovga* 'Warnlicht | jelzőlámpa'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *čuoovggat, čuožžunčuoovggat, gáhtačuoovggat, goazančuoovggat*
- 982. *vásut*** 'Lustbarkeiten | mulatozás' (csak sg. SAMM¹ 465; csak sg. KÅV 559; SN 725)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vássu* 'Begebenheit | esemény, incidens'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *eahketvásut*
- 983. *veahkehan/doaimmat*** 'Hilfsaktion | segélyakció' (SN 728)
- Összetett szó: *veahkehit* 'helfen | segít' + *doaimmat* 'Betätigungen, Tätigkeiten | tettek, megelőzések' (< *doaimman* 'Betätigung, Tätigkeit | tett, megelőzés').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *doaimmat, dorvodoaimmat, dorvvastandoaimmat*

- 984. *veahkke/várit*** 'Ressourcen | erőforrás' (SN 729)
- Összetett szó: *veahkki* 'Hilfe | segítség' + *várit* 'Mitteln | eszközök' (< *várr* 'Mittel | eszköz')
 - Vö. fi. *vaara*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *geavahanvárit, ovdavárit*
- 985. *vearjolfámut*** 'Streitkräfte | fegyveres erők' (SN 731)
- Összetett szó: *vearju* 'Waffe | fegyver' + *fámut* 'Kräfte; Macht | erők' (< *fápmu* 'Kraft, Macht, Gewalt, Wuch, Schwung, Wirkung; Vollmacht; Gültigkeit | erő').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: szervezetek, intézmények.
→ *áibmofámut, bealuštanfámut, fámut, mearrafámut, rupmašfámut, soahtefámut*
- 986. *vērdde*** 'Umgang | társaság' (csak sg. SAMM¹ 471; csak sg. SAMM² 205; csak sg. KÅV 565; SN 734)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vērdde* 'Gastfreund, Kamerad | barát, vendégbarát'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 987. *vērddežat ~ vērddežagat*** 'Kameraden/Kameradinnen (untereinander) | pajtások, barátok (egymás között)' (sg. is NIELS. III/ 752; SAMM¹ 471; KÅV 565; SN 734)
- Képzett szó: *vērdde* 'Kamerad(in) | pajtás, barát' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *vērdeš* 'pajtások, barátok (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
- 988. *vīdeo/biergasat*** 'Videoausrüstung | videoberendezés' (SAMM¹ 471; KÅV 565; SN 735)
- Összetett szó: *vīdeo* 'Video | videó' + *biergasat* 'Utensilien, Zeug | kellékek' (< *bierggas* 'Ding, Gegenstand, Gerät, Apparat, Vorrichtung | dolog').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
→ *biergasat, biilabiergasat, bivdobiergasat, buokčanbiergasat, čállinbiergasat, dohpabiergasat, duodjebiergasat, heasttabiergasat, ruovdebiergasat*
- 989. *vidit*** 'vidat | békaszólófélék' (SAMM¹ 471; KÅV 565)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.

990. *viđjjet* 'ketju | lánc' (sg. is SAMM¹ 471; sg. is KÅV 565)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *viđji* 'ketju | lánc'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
991. *vieljažagat* ~ *vieljažat* 'Gebrüder (unterinander) | fiútestvérek (egymás között)' (sg. is NIELS III/760; SAMM¹ 472; SAMM² 206; KÅV 566; SN 736)
- Egyszerű, képzett szó: *vielja* 'fiútestvér' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *vielljaš* 'fiútestvérek (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
992. *viellja/bēležat* 'velipuolet (keskenään) | mostohafivérek (egymás között)' (SAMM¹ 472; KÅV 566)
- Összetett, képzett szó: *vielljabealli* 'mostohatestvér' (*viellja* 'fiútestvér' + *bealli* 'fél') + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, Sg alakja: *vielljabēleš* 'mostohatestvérek (egymás között)'.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
993. *vielpát* 'Wurf | alom' (csak sg. SAMM¹ 472; csak sg. SAMM² 206; csak sg. KÅV 566; SN 736)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vielppis* 'Welpé | kölyökkutya'.
 - Vö. no. *valp*.
 - Részleges pluratíva, absztraháló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: tevékenységek.
994. *viesso/gálvvut* 'Wohnungseinrichtung | lakásfelszerelés' (csak sg. SAMM¹ 473; csak sg. SAMM² 206; csak sg. KÅV 567; SN 736)
- Összetett szó: *viessu* 'Haus | ház' + *gálvvut* 'Ausstattung, Auslage, Gepäck | felszerelés' (< *gálvu* 'Ware, Artikel, Gut; Gepäckstück; Gegenstand | áru').
 - Sg alakja: *viessogálvu* 'Möbelstück | bútordarab'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *borramušgálvvut, dološgálvvut, fár'rengálvvut, gálvvut, giehtagálvvut, hilggohasgálvvut, náhkkegálvvut, ruskagálvvut, stohpogálvvut, šiljogálvvut, váljagálvvut*
995. *vihat* 'Trauungszeremonie | esküvői ceremónia' (NIELS III/764; SAMM¹ 474; csak sg. KÅV 567; SN 737)
- Egyszerű szó.

- Tükörfordítás, vö. fi. *vihki ~ vihit* (de: *vihkiäiset* [pl]).
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
- 996. *vihte|šattut*** 'Laichkrautgewächse | békaszölvőfélék (Potamogetonaceae)' (SN 738)
- Összetett szó: *vihti* 'Laichkraut | békaszölvő (Potamogeton)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
- *šattut*
- 997. *vilbēležat*** 'Vettern (untereinander) | (fiú) unokatestvérek (egymás között)' (NIELS III/771; SAMM¹ 475; SAMM² 206; KÅV 569; SN 739)
- Összetett, képzett szó: *vilbealle ~ vilbealli* 'Vetter | unokatestvér' + -š korrelatív képző.
 - Korrelatív pluratíva, eredeti Sg alakja: *vilbeleš* 'unokatesvérek (egymás között)'.
• Szemantikai besorolása: emberek.
- 998. *vilges/seallat*** 'weisse Blutkörperchen | fehérvértetek' (csak sg. SAMM¹ 475; csak sg. KÅV 569; SN 740)
- Összetett szó: *vilges-* 'hell | világos' + *seallat* 'Zellen | cellák, rekeszek' (< *seal'la* 'Zelle | cella, rekesz').
 - Sg alakja: *vilgesseal'la* 'valkosolu | fehér vértet'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
- *jođusseallat, ruksesseallat, vilgesseallat, vuodđoseallat*
- 999. *viljít*** 'Kette | lánc' (NIELS III/772; SAMM¹ 475; KÅV 569; SN 740)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- 1000. *vinju/basttat*** 'Seitenschneider | csípőfogó' (SN 741)
- Összetett szó: *vinju* 'schief | ferde' + *basttat* 'Zange, Zangen | fogó' (< *basta* 'Wäscheklammer | csipesz').
 - Vö. no. *tang*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: használati tárgyak.
- *bohccēbasttat, botkenbasttat, duodjēbasttat, duolbabasttat, garahanbasttat, gilgacickenbasttat, lotmolasbasttat, njunņbasttat, ráiganbasttat, vinjubasttat*

1001. *viōla*/*šattut* 'Veilchengewächse | ibolyafélék (Violaceae)' (SAMM¹ 475; KÅV 570; SN 741)
- Összetett szó: *viōla* 'Veilchen | ibolya (Viola)' + *šattut* 'Flora, Pflanzenbestand | növényzet' (< *šaddu* 'Pflanze | növény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *šattut*
1002. *virge*/*gárvvut* 'Dienstkleidung | egyenruha' (SN 741)
- Összetett szó: *virgi* 'Stelle | hivatal, állás' + *gárvvut* 'Kleidung | ruházat' (< *gárvu* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *gárvvut*, *gielisgárvvut*, *juolgegárvvut*
1003. *viste*/*bázahusat* 'Ruine, Trümmer | rom, törmelék' (SN 742)
- Összetett szó: *visti* 'Haus | ház' + *bázahusat* 'Unrat, Sondermüll | piszok, szemét' (< *bázahas* ~ *bázahus* 'Rückstand, Rest, Überrest, Überbleibsen | maradék').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: maradékok, melléktermékek, kacatok.
→ *bázahusat*
1004. *viste*/*dilálašvuodat* 'Wohnverhältnisse | lakásviszonyok' (SAMM² 207; SN 742)
- Összetett szó: *visti* 'Haus | ház' + *dilálašvuodat* 'Verhältnisse | viszonyok, körülmények' (< *dilálašvuolta* 'Gelegenheit, Anlass, Veranstaltung; Umstand, Lage, Situation | alkalom, esemény').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: körülmények, viszonyok, kapcsolatok.
→ *ássandilálašvuodat*, *dilálašvuodat*, *eallindilálašvuodat*, *johtolatdilálašvuodat*, *orrundiálálašvuodat*, *viste*/*dilálašvuodat*
1005. *Voagat* (helynév) Vågan (SAMM¹ 519)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: tulajdonnevek/helynevek.
1006. *vuodjamat* 'Schwimmveranstaltung | úszóverseny' (SN 745)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuodjan* 'Schwimmen | úzás'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

1007. **vuodjan/gilvvohallamat** 'Schwimmveranstaltung | úszóverseny' (SN 745)
- Összetett szó: *vuodjan* 'Schwimmen | úzás' + *gilvvohallan* 'Wettkampf | verseny'.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
→ *bilkengilvvohallamat, máilmmimeaštirtvuodagilvvohallamat, meaštirtvuodagilvvohallamat, oaggungilvvohallamat, rátkkagilvvohallamat, riektegieđahallamat, váldogiedahallamat*
1008. **vuodđo/dieđut** 'Grundkenntnisse | alapismeretek' (SN 746)
- Összetett szó: *vuodđu* 'Grund | alap' + *dieđut* 'Informationen | információ, tudás' (< *diehtu* 'Wissen, Kenntnis | tudás, ismeret').
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *dieđut, fágadieđut, heaggadieđut, iešdieđut, ovdadieđut, ovdadutkandieđut*
1009. **vuodđo/golut** 'die festen Kosten | állandó költségek' (SN 746)
- Összetett szó: *vuodđu* 'Grund | alap' + *golut* 'Kosten, Unkosten, Ausgaben, Aufwand | költségek' (< *gollu* 'Verbrauch | fogyasztás').
 - Az utótagra vö. fi. *kulut* 'költség' [pl].
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: pénzügyek.
→ *ássangolut, áš'šegolut, bargomátkegolut, birgengolut, buvttadangolut, diggegolut, divvungolut, doaibmagolut, eallingolut, fievrredangolut, golut, huksengolut, lassigolut, lágastangolut, liigegolut, máinnustangolut, mátkegolut, olggosgolut, orrungolut, ráhkadangolut, reklámagolut, sierragolut, siidogolut, tienasskáhppongolut ~ dienasskáhppongolut*
1010. **vuodđo/lohkamat** 'Grundstudium | alaptanulmány' (SN 746)
- Összetett szó: *vuodđu* 'Grund | alap' + *lohkamat* 'Studium | tanulmányok' (< *lohkan* 'Lesen, Lektüre, Studieren; Zählen, Zählung; Hausandacht | olvasás').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ismeretek, tanulmányok.
→ *árvosanalohkamat, ávnnaslohkamat, lohkamat, vuodđolohkamat*
1011. **vuodđo/seallat** 'perussolukko | alapsejtszövet' (SAMM¹ 478–479; KÅV 573)
- Összetett szó: *vuodđu* 'Grund | alap' + *seallat* 'Zellen | cellák, rekeszek' (< *seal'la* 'Zelle | cella, rekesz').
 - Vö. no. *celle*.
 - Abszolút pluratíva.

- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *jodusseallat, ruksesseallat, vilgesseallat, vuodđoseallat*
1012. **vuodđo/vuoigatvuodát** 'Grundrechte | alapvető jogok' (SN 746)
- Összetett szó: *vuodđu* 'Grund | alap' + *vuoigatvuodát* 'Rechten | jogok' (< *vuoigatvuohta* 'Recht | jog').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: rendeletek, szabályzatok, intézkedések.
→ *olmmošvuoigatvuodát*
1013. **vuoiġamat** 'aivot | agy' (SAMM¹ 481; csak sg. KÅV 575; csak sg. SN 750)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
1014. **vuoiġašat** 'Gehirn | agy' (NIELS III/795; SAMM¹ 481; SAMM² 209; KÅV 575; SN 750)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *gaskavuoiġašat, ovdavuoiġašat, stuoŕŕavuoiġašat, uhcavuoiġašat*
1015. **vuoiŋmit** 'Energie | energia' (SAMM¹ 480; SAMM² 208; csak sg. KÅV 574; SN 749)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuoiŋmi* 'Kraft, Gewalt | erő'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: fizikai jelenségek.
1016. **vuoiġamaččat** 'Gehirn | agy' (SAMM¹ 481; SAMM² 209; KÅV 575; SN 750)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
1017. **vuoiġnanávccat** 'hengenlahjat | tehetség' (SAMM¹ 481; KÅV 575)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: állapotok, adottságok.
1018. **vuoiġat** 'Atem, Atmung | lélegzés' (SAMM¹ 481; SAMM² 209; csak sg. KÅV 575; SN 750)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuoiġa* 'Geist, Haltung | lélek'.
 - Részleges pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

1019. *vuojadan/biktasat* 'Badeanzug | fűrdőruha' (SAMM¹ 478; KÅV 572; SN 751)
- Összetett szó: *vuojadit* 'uida | úszik' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, keavlabiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jėbiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*
1020. *vuojadan/buvssat* 'Badehose | fűrdőnadrág' (SAMM¹ 478; KÅV 572; SN 751)
- Összetett szó: *vuojadit* 'schwimmen | úszni' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Az utótagra vö. no. *bukse*.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buvssat, doņgárbuvssat, lášmmohallanbuvssat, mulssabuvssat, sisbuvssat, sistėbuvssat, suohkkėbuvssat, vuojadanbuvssat*
1021. *vuolahas/rásit* 'piipot | perjeszittyófélék' (SAMM¹ 482; csak sg. KÅV 576; csak sg. SN 753)
- Összetett szó: *vuolahas* 'lastu | forgács' + *rásit* 'Blumen | virágok' (< *rásisi* 'Blume | virág').
 - Sg alakja: *vuolahasrássi* 'piippo | perjeszittyó'.
 - Részleges pluratíva, általánosító többes szám.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *bohccėrásit, bohkárásit, uvlłorásit, vuovdarásit*
1022. *vuol/biktasat* 'Wäsche, Unterwäsche | alsónemű' (SN 753)
- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungstück | ruhadarab').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvėbiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dálvėbiktasat, keavlabiktasat, liikėbiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jėbiktasat, ruovdėbiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat vuolidusbiktasat*
1023. *vuol/buvssat* 'Unterhose | alsónadrág' (SAMM¹ 482; SAMM² 209; csak sg. KÅV 577; SN 753)
- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *buvssat* 'Hose | nadrág' (< *buksa* 'Hosenbein | nadrágszár').
 - Tükörfordítás, vö. fi. *alus/housut* 'ua.' [pl] (de no. *bukse*).

- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *buvssat, dovgárbuvsat, lášmmohallanbuvsat, mulssabuvsat, sisbuvsat, sistębuvsat, suohkkębuvsat, vuodjanbuvsat, vuojadanbuvsat*

1024. **vuolildus/biktasat** 'Wäsche, Unterwäsche | alsónemű' (SN 755)

- Összetett szó: *vuolil* 'unten | alatt' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvębiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dälvębiktasat, keavlabiktasat, liikębiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdębiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat*

1025. **vuolle/bánit** 'alahampaat | alsó fogsor' (SAMM¹ 483; KÅV 578)

- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *bánit* 'Gebiss | fogazat' (< *bátni* 'Zahn; Zacke, Zinke; Sprosse; Speiche | fog').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *bánit, dáhkubánit*

1026. **vuolle/dábit** 'Genitalien | nemiszervek' (SN 756)

- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *dábit* 'Gebräuche, Manieren | használatok, szokások' (< *dáhpi* 'Angewohnheit, Brauch | szokás').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

1027. **vuolle/váimmut** 'kivekset | herék' (NIELS III/812; SAMM¹ 484; KÅV 578)

- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *váimmut* 'Herzen | szivek' (< *váibmu* 'Herz | szív')
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.

1028. **vuolõs/biktasat** 'alusvaatteet | alsónemű' (SAMM¹ 484; KÅV 578)

- Összetett szó: *vuolle-* 'unter- | alsó-' + *biktasat* 'Kleider, Kleidung | ruházat' (< *bivttas* 'Kleidungsstück | ruhadarab').
- Abszolút pluratíva.
- Szemantikai besorolása: ruházat.
→ *arvębiktasat, atnubiktasat, álbmotbiktasat, biktasat, dälvębiktasat, keavlabiktasat, liikębiktasat, molssabiktasat, olgguldasbiktasat, ol'jõbiktasat, ruovdębiktasat, sámebiktasat, sisbiktasat, vuojadanbiktasat, vuolbiktasat, vuolidusbiktasat*

1029. **vuorrasat** 'die Ältesten | prezsbiterek' (SAMM¹ 485; SAMM² 210; csak sg. KÅV 579; SN 757)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuoras* 'Alte | öreg'.
 - Részleges pluratíva, konkretizáló többes szám.
 - Szemantikai besorolása: emberek.
1030. **vuosat** 'Nachgeburt | méhlepény' (NIELS III/822, 823; SAMM¹ 486; csak sg. KÅV 580; SN 759)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuossa* 'Uterus | méh'.
 - Vö. fi. *jälkeiset* [pl].
 - Részleges pluratíva
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
1031. **vuostálas/čieगत** 'gegenüberliegende Winkel | ellentétes szög' (SAMM¹ 486; KÅV 581; SN 760)
- Összetett szó: *vuostálas* 'gegenüberliegend | ellentétes' + *čieगत* 'Winkel | szögek' (< *čiehka* 'Winkel | szög').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
→ *bálddaldasčieगत*
1032. **vuostálas/siiddut** 'gegenüberliegende Seiten | szemközti oldalak' (SAMM¹ 486; KÅV 581; SN 760)
- Összetett szó: *vuostálas* 'gegenüberliegend | szemközti' + *siiddut* 'Seiten | oldalak' (< *siidu* 'Seite | oldal').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: egyéb.
1033. **vuovda/rásit** 'Doldengewächse | ernyősvirágzatúak (Apiaceae)' (SN 762)
- Összetett szó: *vuovda* 'linnunpönttö | odu, üreg' + *rásit* 'Blumen | virágok' (< *rási* 'Blume | virág').
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: növények.
→ *bohccerásit, bohkárásit, uvllorásit, vuolahasrásit*
1034. **vuovddálmasat** 'Basar | bazár' (SN 762)
- Egyszerű szó.
 - Abszolút pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.

1035. *vuovdimat* 'Basar | bazár' (csak sg. SAMM¹ 488; SAMM² 212; csak sg. KÅV 582; SN 763)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuovdin* 'Verkauf | eladás'.
 - Részleges pluratíva, átvitt jelentésű többes szám.
 - Szemantikai besorolása: ünnepek, események, rendezvények.
1036. *vuovttat* 'Haare | haj' (NIELS III/802; csak sg. SAMM¹ 482; SAMM² 209; csak sg. KÅV 576; SN 752)
- Egyszerű szó.
 - Sg alakja: *vuokta* 'Haar | haj'.
 - Fakultatív pluratíva.
 - Szemantikai besorolása: testrészek, szervek.
→ *dahkuvuovttat*, *eamivuovttat*, *vuovttat*

ÖSSZEFOGLALÁS

Dolgozatomban egy olyan speciális nyelvi jelenséget igyekeztem részletesen bemutatni, melyet a korábbi lapp nyelvészeti munkák figyelmen kívül hagytak, annak ellenére, hogy az északi lapp szótárakban szép számmal adathozható ilyen formák. Írásomban az északi lapp plurale tantumok (pluratívák) rendszerezését, elméleti keretének meghatározását tűztem ki célomul, szigorúan hangsúlyozva viszont, hogy mindezt nem élőnyelvi, hanem szótári anyag feldolgozása alapján végeztem el.

A dolgozat tudománytörténeti részében időrendben mutattam be az indoeurópai és a finnugor nyelvek plurale tantumaival foglalkozó szakirodalmat. Ezen belül elsősorban a monografikus művek ismertetésére koncentráltam, mert ezekben találkozhatunk olyan részletes elemzési metodikával, amelyekre alapozva kialakíthattam saját, az északi lapp pluratívákra alkalmazott elemzési módszeremet.

Minden vizsgálat elsődleges és legfontosabb lépése a vizsgálati anyag körülhatárolása, definiálása. Ez különösen igaz erre a dolgozatra. A használatban lévő terminus (plurale tantum) elégtelenségének felismerését és bizonyítását követően javaslatot tettem egy lehetséges új terminus (pluratíva) bevezetésére, az adott jelenség definíciójának revidálására.

A pluratívák vizsgálata a korábbi művek elemzési metodikájához illeszkedik, azaz morfoszemantikai és szemantikai vizsgálatok révén elemeztem az általam gyűjtött 1036 északi lapp pluratívát. Ezeket a vizsgálatokat – szimmetrikus szerkezet kialakítására törekedve – minden esetben kontrasztív keretben, először az indoeurópai, majd a finnugor (finn, észti, mordvin, magyar), végül pedig az északi lapp adatok alapján végeztem el.

Az említett vizsgálati módszereket szintaktikai elemzéssel egészítettem ki. Ennek jelentőségét a pluratívák szintaktikai szerkezetben történő speciális viselkedése indokolta (vö. *vihta beatnaga* 'öt kutya', de *viđat heajat* 'öt esküvő').

A morfoszemantikai vizsgálat során a Rune Ingo által kidolgozottakra alapozva, de azon túlmutató csoportokba (abszolút pluratíva, részleges pluratíva, fakultatív pluratíva, potenciális pluratíva, korrelatív pluratíva) soroltam a lapp pluratívákat. Az új, lapp specifikumként említhető korrelatív szerkezetek kérdéskörét külön fejezetben (7.) igyekeztem körbejárni.

A nemzetközi szakirodalom által leginkább preferált vizsgálati módszer a pluratívák szemantikai szempontú megközelítése, mivel azok jól körülhatárolható kategóriákat hoznak létre. A dolgozat 8. fejezetében az indoeurópai és a finnugor nyelvek szemantikai csoportjait mutattam be, majd ezután az északi lapp pluratívák kategorizálását végeztem el. 26 lehetséges szemantikai csoportot állítottam fel, melyek a következők 1. emberek; 2. állatok; 3. növények (és azok részei); 4. egyéb organizmusok; 5. testrészek, szervek; 6. ünnepek, események, rendezvények; 7. tevékenységek; 8. testi folyamatok, betegségek; 9. körülmények, viszonyok, kapcsolatok; 10. állapotok, adottságok; 11. viselkedés, szokások, hagyományok; 12. szervezetek, intézmények; 13. rendeletek, szabályzatok, intézkedések; 14. kommunikációval kapcsolatos szavak; 15. ismeretek, tanulmányok; 16. épületek, helyiségek; 17. ruházat; 18. használati tárgyak; 19. anyagok, élelmiszerek, árucikkek; 20. maradékok, melléktermékek, kacetok; 21. pénzügyek; 22. idővel kapcsolatos szavak; 23. fizikai jelenségek; 24. természethez kapcsolódó szavak; 25. tulajdonnevek; 26. egyéb.

A dolgozat függeléke az északi lapp pluratívák szótár formájú gyűjteménye. A szótárban az elméleti résznek megfelelően a) szerkezeti, b) morfoszintaktikai és c) szemantikai elemzés tartozik egy-egy szócikkhez. A szótárban 1036 pluratíva kapott helyet.

Az értekezés eredményei a következők:

Az északi lapp pluratívák jól illeszkednek az indoeurópai és a finnugor nyelvekben megismert pluratívák rendszeréhez, de mindezek ellenére nyelvspecifikus sajátosságokkal is rendelkeznek.

Jóllehet korrelatív szerkezetekkel más finnugor nyelvekben is számolhatunk, a lapp korrelatív pluratívák nyelvi specifikumok.

Szemantikai csoportjaik jobbra megegyeznek a korábban meghatározott csoportokkal, viszont az egyes halmazok számai eltérést mutatnak. Mint a pluratívákkal rendelkező legtöbb nyelvben, az északi lappban is igen hangsúlyos szerephez jutnak a használati tárgyak (141), az embercsoportok (79) és az ünnepek, események (77) megnevezései. Ezek tehát prototipikus csoportnak számítanak, azaz minden, pluratívával rendelkező nyelvben megtalálhatóak. Valamelyest több elemet tartalmaz viszont a „Természethez

kapcsolódó szavak” kategória. Ez a lappok természetközeli életmódjával hozható összefüggésbe.

A korábbi indoeurópai és finnugor nyelvek pluratíváival szembeni legszembetűnőbb különbség az újabb lapp szótárak pluratív alakjainak kiemelkedően nagy száma. Ezek vizsgálata alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az északi lappban nemcsak az analógia hatására születnek újabb pluratívak, hanem a lappban napjainkban igen erőteljesen működő nyelvújítás egyik produktív elemeként vesz részt a szókincs gazdagításában. A pluratívának nyelvújítási eszközként való vizsgálata jelenti jövőbeli feladataim egyikét.

SUMMARY

In my thesis I have made an effort to present a special and well-distinguishable linguistic feature that – in spite of its well-documented presence in the Northern Sami dictionaries – has been ignored by previous linguistic works concerned with the Sami language. Thus in my work I proposed to systematize the Northern Sami pluralia tantum (pluratives) and provide a theoretical framework to the said systematization strongly stressing that the object of my study was not provided by everyday language use but by dictionary material.

In the science history section I presented the literature of plurale tantum in Indo-European and Finno-Ugric languages chronologically. Within this section I concentrated on presenting monographic works as these include such detailed analytic methods that I could base my own analysis methodology specialized for Northern Sami pluratives on.

The first and most essential step of every study is the limitation and definition of the material to be studied. This is especially true for this thesis. After recognizing and proving the inadequacy of the term in use (*plurale tantum*) I have made a proposal for the introduction of a possible new term (*plurative*) and also for the revision of the definition itself.

The analysis of the pluratives matches to the analytic methodology of the earlier works, I applied morphosemantic and semantic examination to the 1033 Northern Sami pluratives which I collected. Trying to create a symmetrical structure I performed the analysis in a contrastive framework first using Indo-European, then Finno-Ugric (Finnish, Estonian, Mordvin, Hungarian), finally Northern Sami data.

The said analytic methods were amended with syntactical examination, as pluratives showed special features in a syntactical structure (cf. *vihtta* [NomSg] *beatnaga* [Gen/AccSg] 'five dogs', but *viđat* [NomPl] *heajat* [NomPl] 'five weddings').

During the morphosemantic analysis I classified the Sami pluratives into groups based on and further developing the classification by Rune Ingo (*absolute plurative, partly plurative, optional plurative, potential plurative, correlative plurative*). I made an attempt to clarify the outlines of a new Sami-specific linguistic phenomenon, that of correlative conjunctions in a separate chapter (7.)

The analytic method most preferred in international studies is the semantical approach, as easily distinguishable categories are created. In chapter 8 I have presented the semantical groups of Indo-European and Finno-Ugric languages, and then I have categorized the Northern Sami pluratives. I have set up 26 possible semantic groups as follows: 1. people; 2. animals; 3. plants (and their parts); 4. other organisms; 5. body parts, organs; 6. celebrations, affairs, outings; 7. activities; 8. bodily processes, illnesses; 9. circumstances, relations, relationships; 10. states, makings; 11. behavior, customs, traditions; 12. organizations, institutions; 13. decrees, regulations, provisions; 14. words connected to communication; 15. ideas, studies; 16. buildings, places; 17. clothing; 18. articles for personal use; 19. materials, groceries, goods; 20. leftovers, spinoffs, bric-a-brac; 21. finances; 22. words connected to time; 23. physical phenomenon; 24. words connected to nature; 25. proper nouns; 26. other.

The appendix presents a collection of Northern Sami pluratives in dictionary format. Following the theoretical chapters, the dictionary provides a) a structural analysis, b) a morphosyntactical analysis and c) a semantical analysis for each item.

The results of my studies are as follows: the Northern Sami pluratives match into the system of pluratives known in Indo-European and Finno-Ugric languages but also retain some unique language specific features.

Albeit we may encounter correlative conjunctions in other Finno-Ugric languages, the Sami correlative pluratives are a linguistic speciality.

Their semantic groups mostly match the ones defined earlier, but the numbers in each group show a difference. As in most languages using pluratives, the designations concerned prototypical, present in all languages using pluratives, that is the designations for articles for personal use (146), groups of people (83) and celebrations, occasions (85) have an important role in Northern Sami too. Somewhat more words can be found in the “Words connected to nature” category. This is connected to the Sami people’s way of life that is close to nature.

The biggest difference compared to the pluratives of earlier Indo-European and Finno-Ugric languages is the sheer number of pluratives in newer Sami dictionaries. While studying these I have arrived at the conclusion that in Northern Sami pluratives are not only formed by means of analogy, but also enrich the vocabulary as results of the very strong neology efforts made today. Examining pluratives as a method of neology is one of my tasks in the future.

KELEMEN IVETT PUBLIKÁCIÓS LISTÁJA

I. TANULMÁNYOK

- (1) Plurale tantumok az északi lappban. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 15: 35–48. Debrecen, 2008.
- (2) Az -š korrelatív képző funkciói az északi lappban. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 16: 47–55. Debrecen, 2009.
- (3) Pluralia tantum in the North Saami. In: 7th International Conference of PhD Students. 19–24. Miskolc, 2010.
- (4) Páros testrésznevek számhasználati kérdései az obi-ugor nyelvekben. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 17: 25–32. Debrecen, 2010.
- (5) Examination of number-problems in the North Saami (with special regard to pluralia tantum). In: *CIFU* 11/4: 201–214. Piliscsaba, 2010.
- (6) Pluratívák szemantikai és szintaktikai vizsgálata az északi lappban. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 18: 89–98. Debrecen, 2011.
- (7) Pluratívák vizsgálata az északi lapp Máté evangéliumban. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 19: 83–99. Debrecen, 2012.
- (8) Páros testrésznevek számhasználati kérdései a finn és a magyar nyelvben. Szombathely. (megjelenés alatt)

II. ISMERTETÉSEK, RECENZIÓK

- (9) Jakab László: Finn-magyar diákszótár. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 14: 178–179. Debrecen, 2007.
- (10) Simon Valéria: Melléknévképzők morfoszemantikai sajátosságai a magyar és a finn nyelvben. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 15: 209–211. Debrecen, 2008.
- (11) Kerezsi Ágnes: Az uráli népek néprajza. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 16: 210–212. Debrecen, 2009.
- (12) Anna Idström: Inarinsaamen käsitemetaforat. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 17: 226–229. Debrecen, 2010.

- (13) Juhani Tähtinen & Simo Skinnari [eds]: Kasvatus- ja koulukysymys Suomessa vuosisatojen saatossa. In: *Educatio* 2010/I: 130–132.
- (14) Cecilia Hedlund–Lars-Gunnar Larsson: Ii dušše duoddaris! Lärobok i nordsamiska. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 18: 171–175. Debrecen, 2011.
- (15) Klaus Peter Nickel–Pekka Sammallahti: Duiskka–sámi sátnegirji. Deutsch–saamisches Wörterbuch. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 18: 176–178. Debrecen, 2011.
- (16) Hadobás Sándor (szerk.): Halász Ignác három lappföldi útja. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 19: 207–208. Debrecen, 2012.
- (17) Hadobás Sándor (szerk.): Hell Miksa és Sajnovics János bibliográfiája. In: *Folia Uralica Debreceniensia* 19: 208–209. Debrecen, 2012.